

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Maupassant, Guy de.; af Guy de Maupassant ;
paa Dansk ved Loulou Lassen ; Illustrationer af
Julian-Damazay, Træsnit af G. Lemoine.

Titel | Title:

Kærlighed og andre Fortællinger

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : A. Christiansens Forlag, 1908

Fysiske størrelse | Physical extent:

326 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

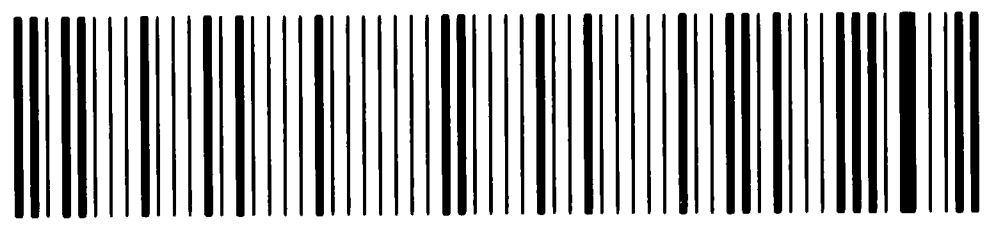

58,-309.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 12146 3

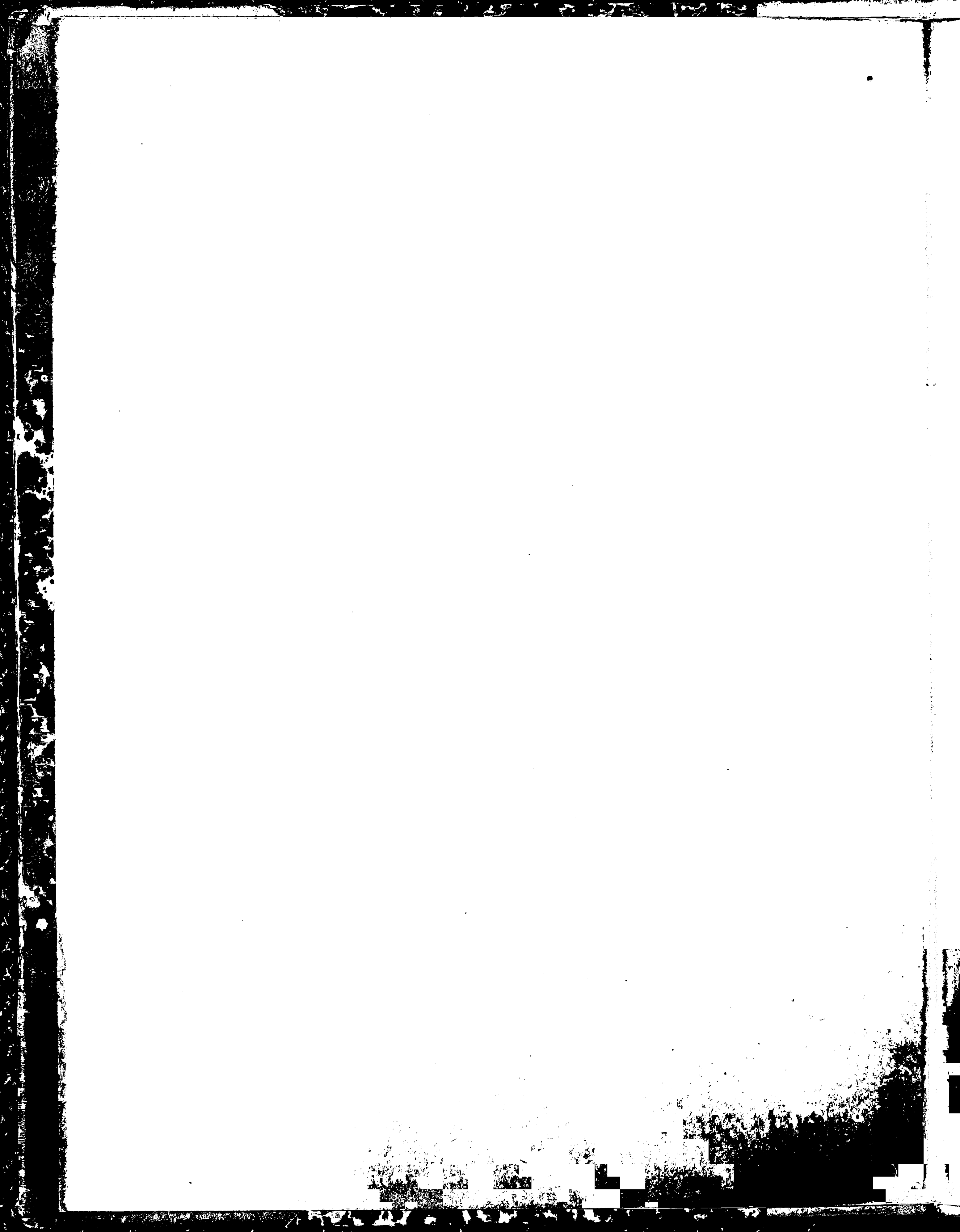
+ REX

MAUPASSANT SAMLEDE VÆRKER

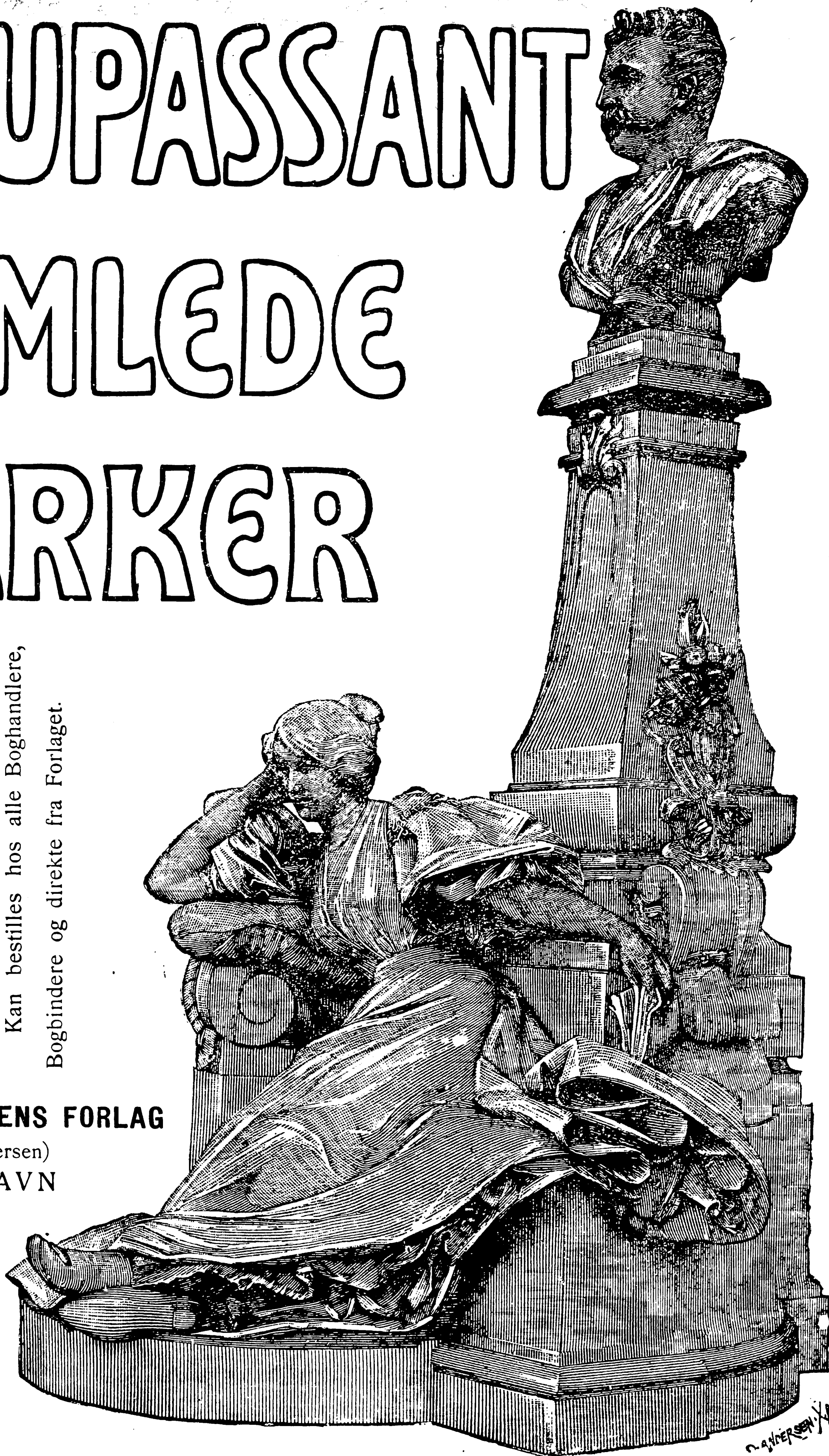
Til de afsluttede Værker foreligger
komponerede Bind. Løse Bind 90
Øre. Bind og Indbinding 140 Øre.

Kan bestilles hos alle Boghandlere,
Bogbindere og direkte fra Forlaget.

forhen **A. CHRISTIANSENS FORLAG**
(Hermann-Petersen)
KØBENHAVN

216. HEFTE

30 ØRE

Guy de Maupassants Monument i Park Monceau i Paris.

Easilda

Fra
**LUF BRØNNUM
& Co.s**

Udstyrslager,
Holbergsgade 4
(gefor Studenterforeningen)
anbefales:

mail.Kogekar i alle
Størrelser og Fa-
cons,
quillionskjedler,
skeskjedler,
ump Gemyse-
kjedler,
aretkjedler med
tilhørende Kurve,
Buterpander,
aatpander,
iddingforme,
anske Geléforme,
merik. Frysema-
skiner,
forme,
ursrande,
ggepander med
tilhørende Forme,
ordknive,
SSERTknive,
ranchersaxe,
egelaag,
neletfæde

samt

.. ALT ..

henhørende til

**Hus- & Køkken-
Inventar.**

Priscouranter over alle
artikler med vedføjede
lister over samlede Ud-
styr tilsendes franco.

Telefon 1255.

Haandrullet Brasil Cigar, 5 Kr. pr. 100 Stk., mild og mellemstærk.
Tobaksfabrikken DANMARK, Niels Hemmingsensgade 20, Telf. 5621.

CARL G. SCHERFIN
Østerbros Vinhandel
ØSTERBROGADE 54. — Telef. 5054.

Største Lager af
Likører (83 Mærker)
Champagne (51 Mærker)
Whisky (67 Mærker)

Barnängens Blæk

faas overalt.

Man skal drikke Dus

**Lucien
Clicquot**
Champagne, Reims.

Marque déposée en 1906.

Generalrepræsentant

for

Danmark, Finland, Norge
og Sverig

N. LORENTZEN

Vesterbrogade 34.

Tif. 9899.

Marius Lunds Vinforretning

er flyttet til

Holbergsgade 1
(Studenterforeningen)

SPECIALITET:

Reichardt Bona Chokolade.

Vilhelm Hansen & Co.

Nørrebrogade 30.

Toilet-Sæber

og

Parfumer

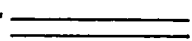
danske og udenlandske.

Stort Udvalg i

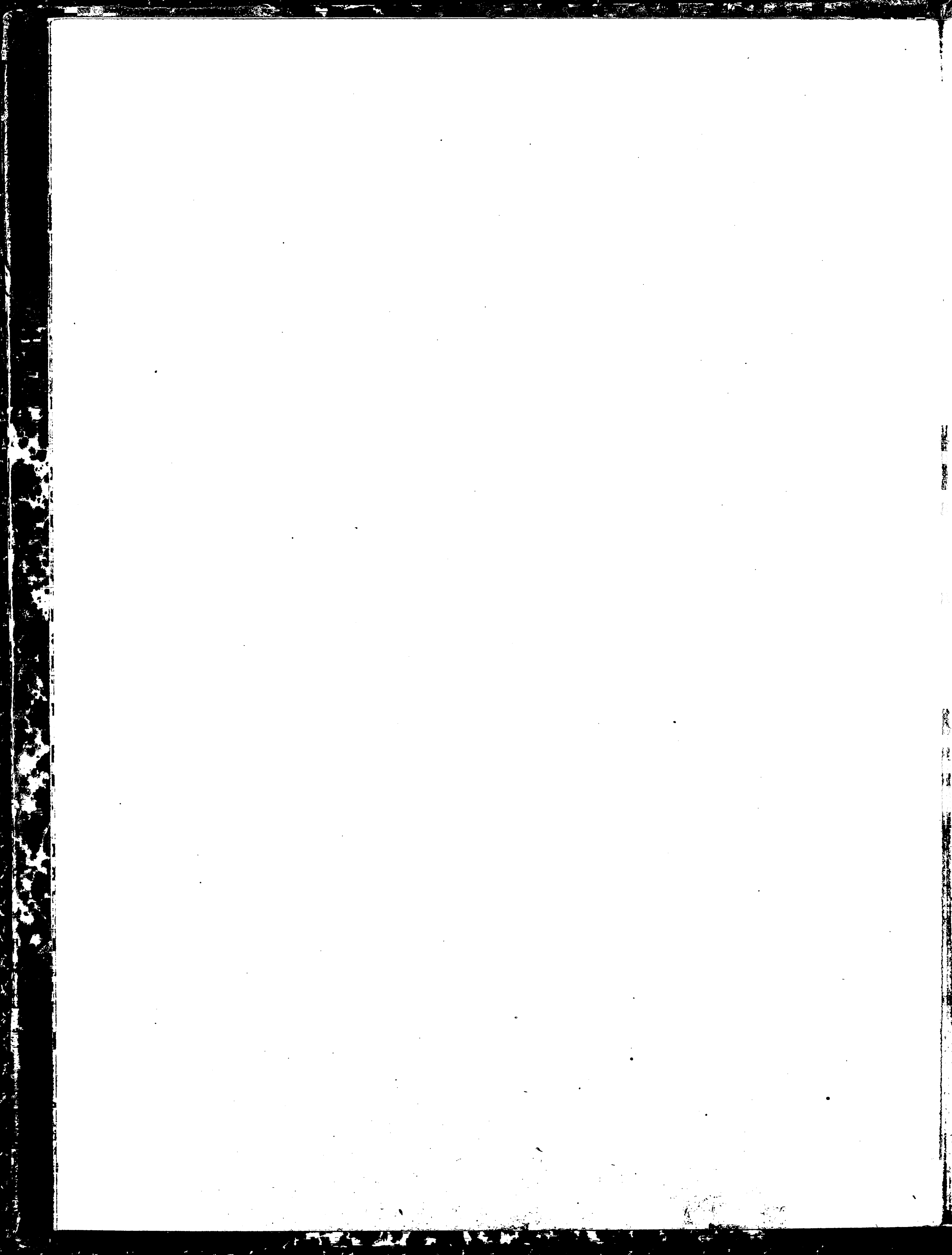
Svampe.

GUY DE MAUPASSANT
KÆRLIGHED
OG ANDRE FORTÆLLINGER

SAMLEDE VÆRKER
AF
GUY DE MAUPASSANT

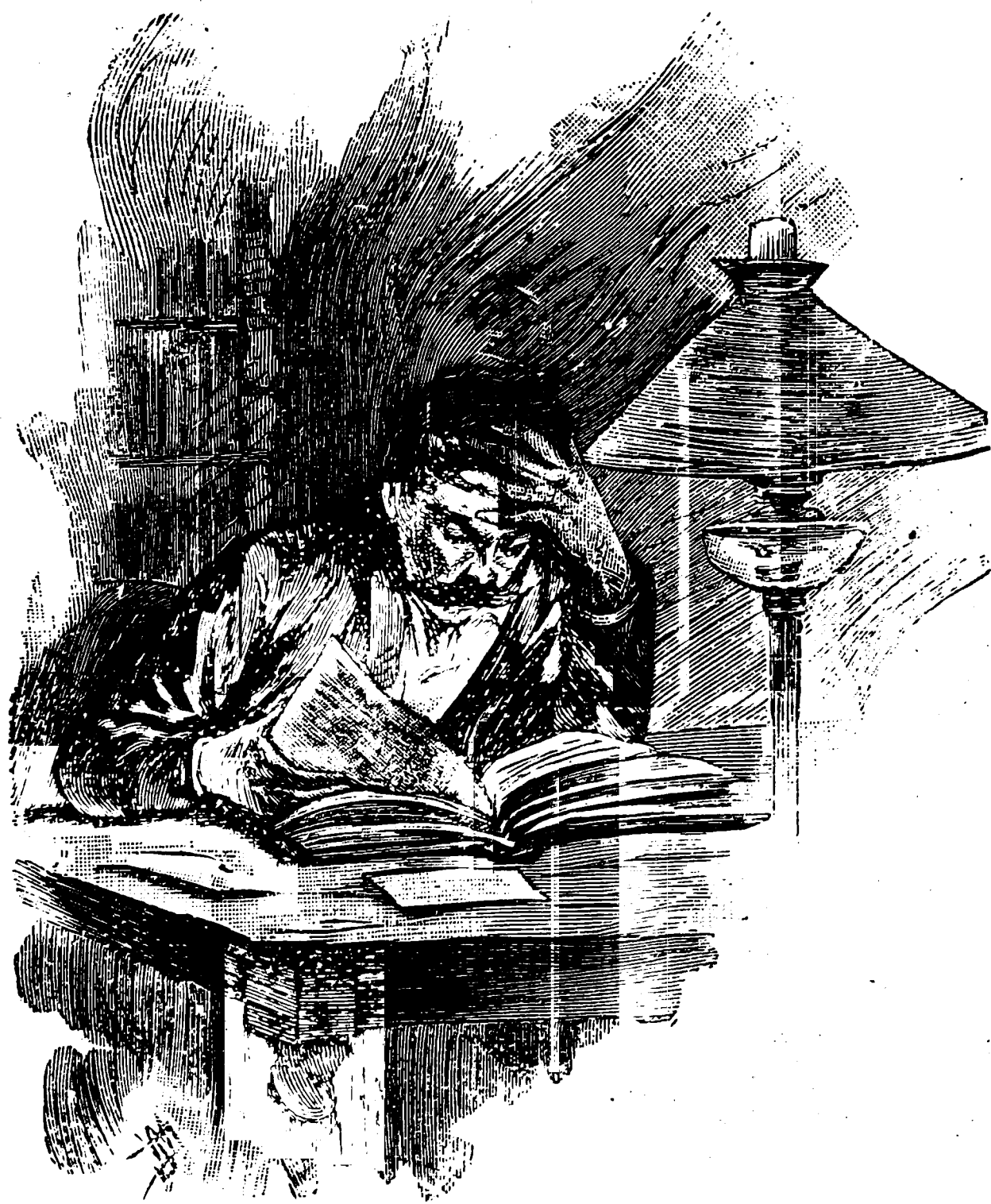
KÆRLIGHED

OG ANDRE FORTÆLLINGER

PAA DANSK VED LOULOU LASSEN

ILLUSTRATIONER AF JULIAN-DAMAZY

TRÆSNIT AF G. LEMOINE

KØBENHAVN MDCCCXVIII
forhen A. CHRISTIANSENS FORLAG

PARIS   BERLIN   LEIPZIG
SOCIÉTÉ D'ÉDITIONS LITTÉRAIRES ET ARTISTIQUES
Librairie PAUL OLLENDORFF

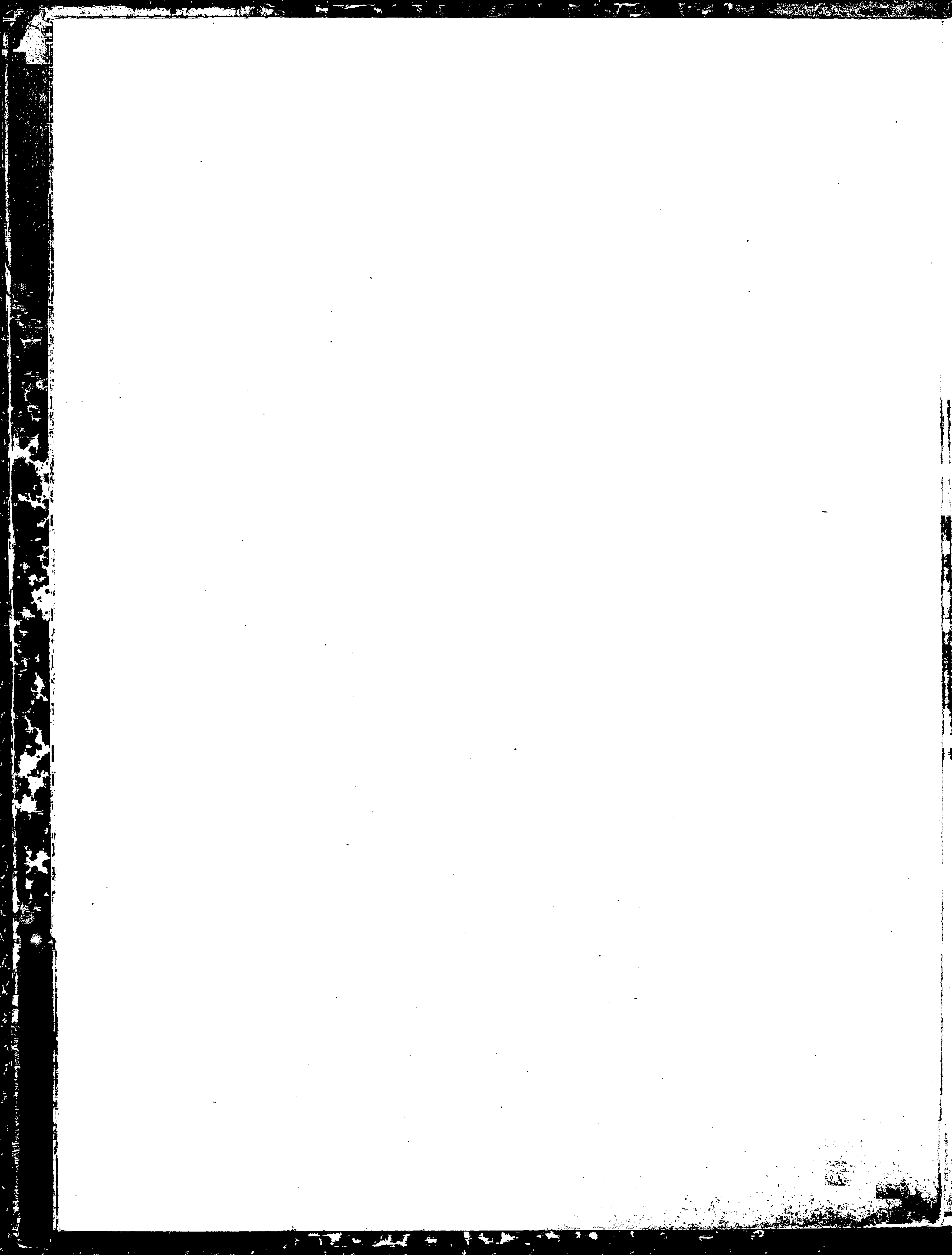

DET HOFFENBERGSKE ETABL.

KÆRLIGHED

KÆRLIGHED

TRE SIDER AF EN JÆGERS DAGBOG

. . . Jeg har lige siddet og læst en Aviskildring af et Kærlighedsdrama. Han dræbte først hende og bagefter dræbte han sig selv, altsaa elskede han hende. Hvem er *han* og hvem er *hun*? Det kan være lige meget, det er kun deres Kærlighed, jeg bryder mig om; og den interesserer mig ikke, fordi den rører mig, eller fordi den forbavser mig, eller fordi den sætter mig i en vemodig Stemning, eller fordi den faar mig til at drømme, men fordi den faar mig til at tænke paa et Minde fra min Ungdom, et forunderligt Jagtminde, hvor Kærligheden viste sig for mig, saaledes som der for de første Kristne viste sig Kors paa Himlen.

Jeg er født med alle det primitive Menneskers Sanser og Instinkter, der kun mildnes af det civiliserede Menneskes Betragtninger og Forfinelse. Jeg holder liden-

skabeligt af al Jagt, et blødende Dyr, Synet af Blod paa Fjer og Blodet paa mine Hænder faar mit Hjerte til at trække sig sammen af Fryd.

Den Begivenhed, jeg tænker paa, fandt Sted hen paa Efteraaret; det var pludselig truffet ind med Kulde, da jeg af en af mine Fætttere blev opfordret til at aflægge ham et Besøg for sammen med ham ved Daggry at skyde Ænder i hans Mose.

Min Fætter var en kraftig bygget Mand paa en fyrretyve Aar; han var rødhaaret med en Masse Skæg, meget svær og meget stærk, en fuldendt Type paa en Landadelsmand, en elskværdig, noget plump Fyr med en munter Karakter og i Besiddelse af det galliske Lune, der gør Middelmaadigheden behagelig. Hans Gods, der halvt var et Slot, halvt en Gaard, laa i en bred Dal, hvorigennem der strømmede en Flod.

Bakkerne tilhøjre og venstre var bedækkede med Skove, Levninger fra Lehnstiden, hvori der endnu fandtes mange prægtige, gamle Træer, og hvori det vrimlede med det sjeldneste Fuglevildt, der overhovedet findes i denne Del af Frankrig. Man kunde træffe at skyde en Ørn dør, og alle de Trækfugle, der næsten ellers aldrig slaar sig ned i vore altfor befolkede Egne, hvilede sig næsten altid paa de aarhundredgamle Grene, som om de havde kendt eller genkendt en Krog af Skoven,

der fra gammel Tid var bleven staaende for at tjene dem som Tilflugtssted under deres korte natlige Hvile.

I Dalen var der store Græsmarker, gennemfurede af Vandrender og adskilte ved Hække; længere borte svømmede Floden, der hertil var bleven dæmmet inde, ud i et uhyre Mosedrag. Dette Mosedrag, der var det mest vidunderlige Jagtterræn, jeg nogensinde har truffet paa, var Genstand for min Fætters største Omhu og blev holdt som en Park. Gennem de vældige Sivskove, som dækkede det og gjorde det levende, raslende, uroligt, var der banet smalle Stier, hvor flade Baade, drevet frem og styrede med Stænger, tavse gled hen over det døde Vand, skurede langs Sivene, fik Fiskene til lynsnart at smutte gennem Vandplanterne og Ænderne, hvis sorte og spidse Hovede pludselig forsvandt, til at dykke under.

Jeg elsker Vandet med en vanvittig Lidenskab: Havet, skønt det er altfor stort, altfor bevægeligt, umuligt at besidde, og Floderne, som er saa skønne, men som iler, flygter, haster bort; men fremfor alt elsker jeg Moserne med hele deres ukendte, mylrende Dyreverden. Et Mosedrag er en Verden for sig selv her paa Jorden, en helt forskellig Verden, der har sit eget Liv, sine egne faste Beboere og sine tilfældige Gæster, sine egne Stemmer, sine egne Lyde og især sit eget Mysterium.

Intet kan være mere betagende og til Tider mere ængstende, mere skræmmende end en Mose.

Hvorfra kommer denne Frygt, der hviler over disse lave, sumpede Strækninger med det blinkende Vand? Er det fra Sivenes svage Raslen, de løjerlige Lygtemænd og de stille Nætters dybe Tavshed, er det fra den forunderlige Taage, der som en Dødskaabe svøber sig om Sivene, eller er det fra den næsten umærkelige Plasken, som er saa let, saa sagte og dog undertiden mere rædselsvækkende end Menneskenes Kanoner og Himlens Torden, og som forvandler Mosen til et Drømmeland, et frygtindgydende Drømmeland, der gemmer paa en ukendt og farlig Hemmelighed?

Nej. Det er noget andet, et andet, dybere og mere alvorfuldt Mystorium, der stiger op fra Mosen og sitrer i de tætte Taager, selve Skabelsens Mystorium maaske! Thi er det ikke i dette stillestaaende og dyndede Vand, i denne Jordens tunge Fugtighed under Solens Varme, at Livets første Spire en Dag rørte sig, bævede og aabnede sig?

Jeg kom til min Fætter henad Aften. Det knagfrøs.

Under Middagen i den store Sal, hvis Buffet'er, Vægge og Loft var bedækkede med udstoppede Fugle, der hang med udbredte Vinger eller knejsede paa

Grene, som var slaaet fast med Søm, Høge, Hejre, Ugler, Natravne, Musvaager, Gribbe, Falke, fortalte min Fætter, der selv i sin Sælhundstrøje lignede et løjerligt Dyr fra de kolde Lande, mig om de Forberedelser, han havde truffet til den kommende Nat.

Vi skulde tage afsted Klokken halvfire før ved halvfem Tiden at være paa det Sted, hvor vi skulde ligge paa Lur. Der var her af Isstykker bleven opført en Hytte for at beskytte os en lille Smule mod den skrækelige Vind, der blæser op ved Dagens Komme, en Vind, der er svanger med Kulde, der bider og svider i Huden, som om man blev skaaret med Knive, stukket med forgiftede Naale, knebet med Tænger og brændt med Ild.

Min Fætter gned sig i Hænderne.

„Jeg har aldrig set Mage til Frost,“ sagde han, „Klokken seks nu i Aften var det allerede tolv Grader under Frysepunktet.“

Umiddelbart efter Maaltidet kastede jeg mig paa min Seng og sov ind i Lysskæret fra det store Baal, der blussede i min Kamin.

Paa Slaget tre blev jeg vækket. Jeg trak en Lammeskindspels paa og gik ned til min Fætter, der var i Bjørneskind. Efter at vi havde drukket to Kopper skoldhed Kaffe, fulgt af to Glas Kognak, vandrede vi afsted, ledsagede

af en af Skovfogederne og vore to Hunde: Plongeon og Pierrot.

Allerede ved de første Skridt følte jeg mig gennemisnet lige til Marven. Det var en af de Nætter, hvor Jorden synes død af Kulde. Den frosne Luft yder Modstand, bliver følelig, saa ondt gør den; intet Pust gaar igennem den, den er stivnet, ubevægelig. Den bider, trænger igennem, udtørker, dræber Træerne, Planterne, Insekterne, ja, selv de smaa Fugle, som falder fra Grenene ned paa den haarde Jord og under Kuldens Favntag bliver haard som den.

Maanen, der var i sidste Kvarter, hang helt paa Siden, den var ganske bleg og syntes saa hensygnende der midt ude i Rummet, saa svag, at den ikke længere havde Kræfter til at gaa sin Vej, men blev siddende deroppe, lammet af Himlens Strængthed. Den bredte et tørt og trist Lys over Verden, dette døende, glansløse Skær, som den hver Maaned ved Slutningen af sin Opstandelsesperiode kaster ned over os.

Vi gik ved Siden af hinanden, Karl og jeg, med bøjet Ryg, Hænderne boret ned i Lommerne og Bøssen under Armen. Vore Støvler, der var svøbt ind i Uld, for at vi uden at glide skulde kunne gaa paa den tilfrosne Flod, gjorde ingensomhelst Støj, og jeg stirrede paa den hvide Damp, der dannedes af vore Hundes Aande.

Vi var snart ved Mosens Yderkant og vi slog ind paa en af Stierne, der som en tørret Sivallé førte ind i det lave Krat.

Vore Albuer, der strejfede de lange, smalle Blade, efterlod en let Raslen bag os, og som aldrig før følte jeg mig betaget af den forunderlige, mægtige Stemning, som en Mose fremkalder hos mig. Den var død, denne Mose, død af Kulde, eftersom vi gik ovenpaa den midt imellem dens Befolkning af indtørrede Siv.

Pludselig, ved en Omdrejning af Stien, fik jeg Øje paa Ishytten, der var bleven bygget for at skærme os. Jeg gik derind, og da vi havde endnu omtrent en Time at vente, inden Fuglene vilde begynde at vaagne, rullede jeg mig ind i mit Tæppe for at prøve paa at blive varm.

Liggende paa Ryggen stirrede jeg op paa den vanskabte Maane, der, set gennem dette Polarhus' dunkelt gennemsigtige Loft, havde fire Horn.

Men Kulden fra den frosne Mose, Kulden fra Isvæggene, Kulden, der sænkede sig ned fra Firmamentet, trængte mig til den Grad til Marv og Ben, at jeg kom til at hoste.

Min Fætter Karl blev ængstelig.

„Skidt med, om vi faar Skud paa noget videre i Dag,“ sagde han, „jeg vil ikke have, at Du bliver forkølet; vi tænder et Baal.“

Og han gav Skovfogeden Ordre til at skære en Del Siv af.

De blev baaret sammen i en Dynge midt inde i Hytten, hvis Loft blev gennembrudt, for at Røgen kunde slippe ud, og da de røde Flammer slikkede op imod det klare Krystal, gav det sig til at smelte ganske langsomt, som om Isen kom til at svede.

Karl, der var blevet udenfor, raabte ind til mig:

„Nej, kom og se!“

Jeg gik ud og blev staaende som lamslaet af Forbavselse. Den kegleformede Hytte saa' ud som en kæmpemæssig Diamant med et Ildhjerte, der pludselig var skudt frem paa Mosens frosne Vand. Inden i den skimtedes to fantastiske Skikkelser, det var vore Hunde, der varmede sig.

Men et underligt Skrig, et forvildet, opskræmmet Skrig lød over vore Hoveder. Skæret fra Baalet vækkede de vilde Fugle.

Der er intet, der griber mig som dette første Skrig af Liv, som man ikke ser, men som farer saa snart og saa fjernt igennem den mørke Luft, endnu inden Vinterdagens første Lysning viser sig i Horisonten. Det forekommer mig i denne Dagingens iskolde Time, at det flygtende Skrig, der bæres afsted af en Fugls Fjer, er selve Verdenssjælens Suk!

Karl sagde:

„Sluk Ilden, nu begynder det at blive Dag.“

Himlen var bleven blegere og Andeflokkene drog lange, hurtigt udviskede Striber henover Firmamentet.

Et Glimt brød frem i Mørket. Karl havde skudt, og de to Hunde styrtede afsted efter Byttet.

Nu gik det Slag i Slag; snart var det ham og snart var det mig, der tog Sigte, i samme Øjeblik som Skyggen af en opflyvende Flok faldt over Sivene. Og Plongeon og Pierrot bragte os, glade og halsende, de blodige Dyr, hvis Øje undertiden endnu saa' paa os.

Det var blevet Dag, en klar, blaa Dag; Solen dukkede frem ved Enden af Dalen, og vi tænkte paa at gaa hjem, da to Fugle med stiv Hals og udspilede Vinger paa én Gang gled hen over vore Hoveder. Den ene af dem faldt ned næsten lige for mine Fødder. Det var en Krikand med sølvglinsende Bryst.

I samme Øjeblik lød der i Rummet ovenover mig et Skrig, et Fugleskrig. Det var en kort, gentagen, sønderrivende Klagen; og Dyret, det lille af Tilfældet skaanede Dyr, gav sig til at kredse rundt i den blaa Luft ovenover os og stirrede ned paa dens døde Kammerat, som jeg stod med i Haanden.

Karl laa paa Knæ med Bøssen til Skulderen og lurede med ivrige, spændte Øjne paa, at den skulde komme nær nok.

„Du har skudt Hunnen,“ sagde han, „Hannen flyver ikke bort.“

Nej, den tænkte visselig ikke paa at flyve bort, den kredsede stadig jamrende omkring os. Aldrig har nogen Klage, aldrig har nogen Lidelse sønderrevet mit Hjerte som denne fortvivlede Kalden, denne

ynkelige Bebrejdelse fra den stakkels Fugl, der fløj rundt derude i Rummet.

Af og til flygtede den for det truende Bøsseløb, der

fulgte dens Flugt. Det saa' ud, som om den var parat til at fortsætte sin Vej ganske alene gennem Himmelummet. Men den kunde ikke beslutte sig til det og kom straks efter tilbage for at søge efter Hunnen.

„Læg den ned paa Jorden,“ sagde Karl til mig, „saa kommer den anden snart nærmere.“

Ja, det gjorde den uden at bekymre sig om Faren, forblændet af sin Kærlighed, sin Kærlighed til det andet Dyr, som jeg havde dræbt.

Karl skød. Det var, som om en Traad, der havde holdt Fuglen svævende, blev klippet over. Jeg saa' noget sort komme farende gennem Luften og hørte Lyden af et Fald i Sivene. Pierrot bragte mig den.

Jeg puttede dem begge to i den samme Taske . . . de var allerede kolde.

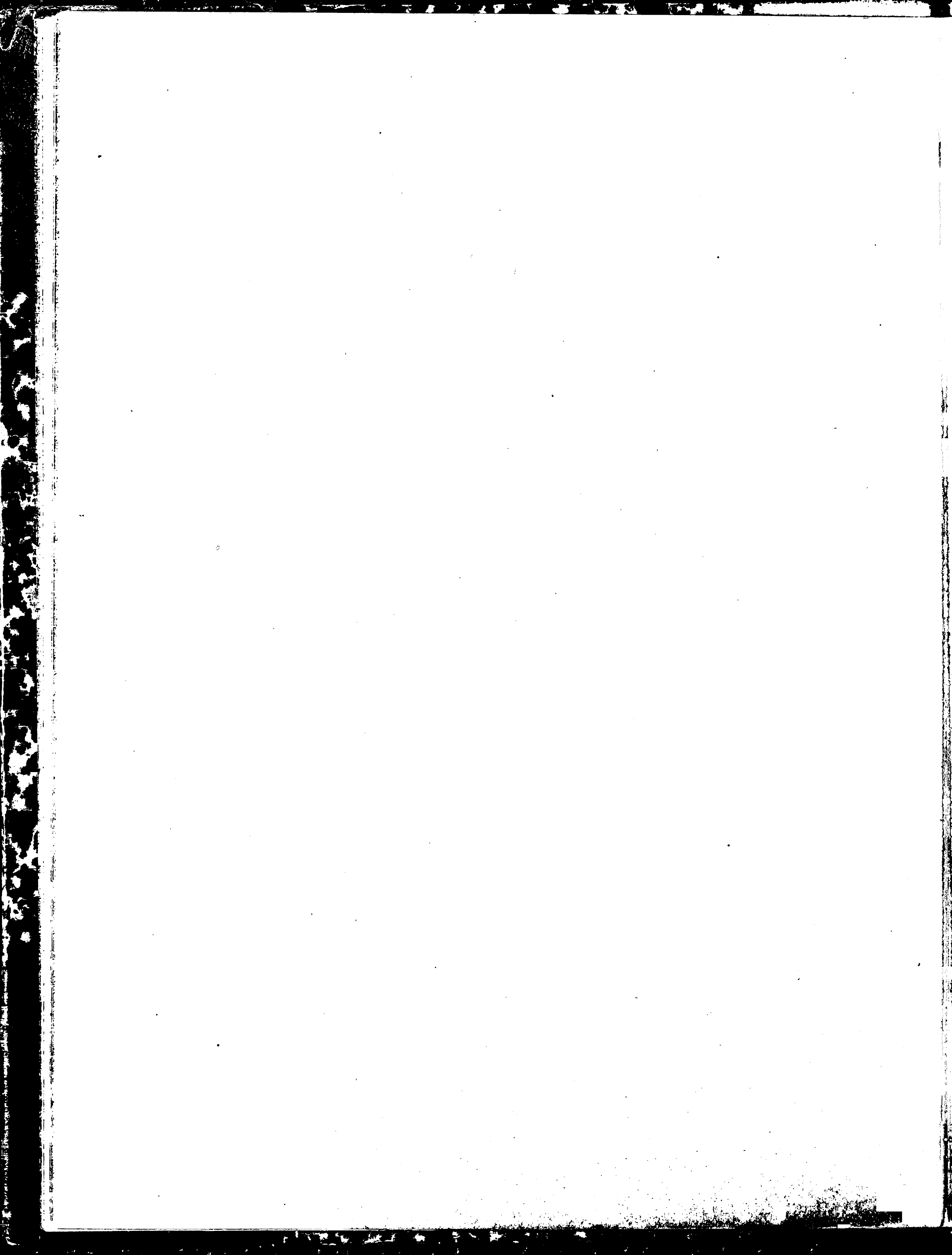
Samme Dag rejste jeg tilbage til Paris.

. . . . .

FRI

FRI

HUN kom farende som en Kugle gennem et Vindue, den lille Marquise de Rennedon, og endnu inden hun begyndte at tale, gav hun sig til at le, saa at hun fik Taarer i Øjnene ligesom den Dag for en Maaned siden, da hun fortalte sin Veninde, at hun havde bedraget Marquis'en for at hævne sig, bare for at hævne sig og kun én eneste Gang, fordi han virkelig var altfor dum og altfor skinsyg.

Den lille Baronesse de Grangerie kastede Bogen, hun havde ligget og læst i, fra sig paa Chaiselonguen og saa' nysgerrigt paa Annette, medens hun allerede selv lø med.

Endelig spurgte hun:

„Hvad har Du nu igen gjort?“

„Aa! . . . Kære . . . Kære . . . det er altfor grinagtigt,

altfor grinagtigt . . . tænk Dig . . . tænk Dig . . . jeg er fri! . . . fri! . . . fri! . . .“

„Hvad mener Du med det? Er Du fri?“

„Ja, jeg er.“

„Fri for hvad?“

„For min Mand, Kære! Jeg er frelst, reddet! Jeg er bleven fri! fri! fri!“

„Hvorledes er Du bleven fri? Paa hvilken Maade?“

„Paa hvilken Maade? Hvorledes bliver man fri uden ved Skilsmisse? Jeg skal skilles. Det er i Orden!“

„Er Du skilt?“

„Nej, ikke endnu, hvor Du er dum! Man bliver ikke skilt paa tre Timer! Men jeg har Beviser . . . Beviser, Du . . . Beviser paa, at han bedrager mig . . . han er bleven grebet paa fersk Gerning . . . tænk Dig bare . . . paa fersk Gerning . . . jeg har ham . . .“

„Næ, fortæl mig det! Han har altsaa bedraget Dig?“

„Ja . . . det vil sige nej . . . ja og nej . . . jeg ved det i Grunden ikke. Men det er ligemeget, jeg har Beviser, det er Hovedsagen.“

„Hvorledes har Du baaret Dig ad?“

„Hvorledes jeg har baaret mig ad? Nu skal Du høre! Aa, jeg har været snedig, knusende snedig. I de sidste tre Maaneder var han bleven utaalelig, rent utaalelig, brutal, grov, tyrannisk, kort sagt, ganske mod-

bydelig! Jeg sagde til mig selv: „Det kan ikke blive ved, jeg vil skilles!“ Men hvorledes? Det var ikke let. Jeg prøvede paa at faa ham til at banke mig, men han vilde ikke. Han gjorde mig imod fra Morgen til Aften, tvang mig til at gaa ud, naar jeg ikke vilde, og til at blive hjemme, naar jeg havde Lyst til at spise ude. Han gjorde mig Livet uudholdeligt, men han bankede mig ikke.

„Saa søgte jeg at faa at vide, om han havde en Elskerinde. Jo, det havde han, men han tog alle mulige Forsigtighedsregler, naar han skulde træffe hende. Det var umuligt at overraske dem sammen. Kan Du saa gætte, hvad jeg gjorde?“

„Nej, det ved Gud jeg ikke kan.“

„Næ, Du gætter det heller aldrig. Jeg bad min Broder om at skaffe mig et Fotografi af hende.“

„Af Din Mands Elskerinde?“

„Ja. Det kostede Jacques tre Hundrede Francs, Prisen for en Aften fra Klokken syv til Klokken tolv, indbefattet Middagen, tredsindstyve Francs Timen. Fotografiet fik han gratis.“

„Det forekommer mig, at han maatte have kunnet faaet det ved at bruge en eller anden List uden . . . uden . . . uden at være nødt til at tage Originalen med i Købet.“

„Aa, hun er nydelig. Det var Jacques slet ikke ked af. Desuden havde jeg Brug for adskillige Detailler, jeg maatte vide Besked om hendes legemlige Fortrin, om hendes Figur, hendes Bryst, hendes Teint, kort sagt, om en Masse Ting.“

„Det forstaar jeg ikke.“

„Det kommer. Da jeg havde faaet Oplysninger om alt det, jeg vilde vide, gik jeg hen til en . . . ja, hvad skal jeg kalde det . . . en Forretningsmand . . . Du ved . . . en af den Slags, der paatager sig alle mulige Forretninger . . . Forretninger af enhver Art . . . Du forstaar nok . . . en Mand, der har saadan et . . . et Privatbureau.“

„Ja, jeg ved omtrent, hvad Du mener. Og hvad sagde Du til ham?“

„Jeg viste ham Clarisses Fotografi (hun hedder Clarisse) og sagde: „Jeg søger en Kammerpige i Smag med det Billede. Hun maa være smuk, elegant, klog og soigneret. Jeg vil give hende, hvad hun forlanger. Om det saa skal koste mig ti tusinde Francs, det bryder jeg mig ikke om. Jeg har kun Brug for hende i tre Maaneder.“

„Han saa' meget forbavset ud og spurgte: „Ønsker Fruen, at hun skal være uangribelig?“

„Jeg blev rød i Hovedet og stammede: „Ja, hun skal være ærlig.“

„Han fortsatte: „Og . . . i sædelig Henseende? . . .“
Jeg turde ikke svare. Jeg nøjedes med at ryste paa Hovedet. Men paa én Gang gik det op for mig, at han havde faaet en skrækkelig Mistanke, jeg mistede fuldstændig Besindelsen og udbrød: „Aa, nej, . . . det er for min Mands Skyld . . . han bedrager mig . . . han bedrager mig ude i Byen . . . og jeg vil have . . . jeg vil have, at han skal bedrage mig hjemme . . . De forstaar mig nok . . . for at jeg kan komme bag paa ham.“

„Manden gav sig til at le og af hans Blik forstod jeg, at jeg havde vundet hans Agtelse tilbage. Han fandt ovenikøbet, at jeg var meget dygtig. Jeg tør vædde paa, at han i det Øjeblik havde Lyst til at trykke min Haand.

„Han sagde: „Om otte Dage, Frue, skal jeg have, hvad De behøver. Og hvis det skulde blive nødvendigt, forsøger vi én til. Jeg svarer for, at vi skal faa et heldigt Resultat. De kan betale mig, naar det er lykkedes. Dette Fotografi er altsaa af Deres Hr. Mands Elskerinde?“

„Ja, det er.“

„Hun ser godt ud, slank uden at være mager. Og hvilken Parfume?“

„Jeg forstod ikke, hvad han mente, og gentog: „Hvorledes? . . . Hvilken Parfume?“

„Han smilte: „Ja, Frue, Parfumen er noget af det vigtigste, naar det gælder om at forføre en Mand. Den vækker ubevidste Minder, som driver ham til Handling, den fremkalder visse dunkle Forvekslinger hos ham, forvirrer og enerverer ham ved at faa ham til at tænke paa tidligere Nydelser. De maa ogsaa prøve paa at faa at vide, hvad Deres Hr. Mand plejer at spise, naar han er til Middag hos den omtalte Dame. De kunde da lade de samme Retter servere for ham den Dag, De ønsker at gribe ham. Aa, vi har ham, Frue, vi har ham!“

„Jeg gik henrykt min Vej. Det var aabenbart den rette Mand, jeg havde truffet paa.

„Tre Dage senere kom en høj, smuk Brunette op til mig. Hun saa' paa én Gang beskeden og udfordrende ud, og der var noget vist forslagent i hendes Udtryk. Hun opførte sig yderst passende overfor mig. Da jeg ikke rigtig vidste, hvad hun var for en, kaldte jeg hende „Frøken“, men hun sagde: „Aa, Fruen kan godt nøjes med at kalde mig: „Rose.“ Vi begyndte at snakke sammen.

„Ja, Rose, De ved vel, hvorfor De er kommen?“

„Jo, Frue, jeg kan tænke mig til det.“

„Det er udmærket . . . og det er Dem ikke altfor . . . altfor ubehageligt?“

„Aa, nej, det er den ottende Skilsmisse, jeg bringer i Stand; jeg er vant til det.“

„Saa meget desto bedre. Tror De, at De behøver lang Tid?“

„Det afhænger fuldstændig af Herrens Temperament. Naar jeg bare har været fem Minutter alene med ham, kan jeg give Fruen bestemt Besked.“

„De faar ham at se om lidt. Men jeg maa forberede Dem paa, at han ikke er køn.“

„Det gør ikke noget. Flere af dem, jeg har skilt, var meget grimme. Tør jeg spørge Fruen, om Fruen har faaet Oplysning om Parfumen?“

„Ja, det har jeg, Rose, det er Verveine.“

„Det var dejligt, den Duft holder jeg meget af. Fruen kan maaske ogsaa sige mig, om Herrens Elskerinde gaar med Silkelinned?“

„Nej, Batist med Kniplinger.“

„Se, se, saa er det en elegant Dame. Silkelinned begynder at blive simpelt.“

„Ja, det har De forresten Ret i.“

„Ja, saa er det bedst, at jeg begynder paa min Tjeneste.“

„Og det gjorde hun lige med det samme, som om hun aldrig havde bestilt andet end at være Kammerpige hele sit Liv igennem.“

„En Time senere kom min Mand hjem. Rose saa' ikke en Gang paa ham, men til Gengæld havde han ikke Øjnene fra hende. Hun stank allerede langt væk af Verveine. Efter fem Minutters Forløb gik hun ud af Stuen.

„Øjeblikkelig spurgte han:

„Hvad var det for et Pigebarn?“

„Hun? . . . det er min nye Kammerpige.“

„Hvor har Du fundet hende?“

„Det er Baronesse de Grangerie, der har skaffet mig hende, hun har udmærkede anbefalinger.“

„Saah . . . hun ser godt ud.“

„Finder Du?“

„Ja, vist saa . . . af en Kammerpige at være.“

„Jeg var henrykt. Jeg mærkede, at han allerede bed paa Krogen.

„Samme Aften sagde Rose til mig: „Jeg kan love Fruen, at det ikke skal vare mere end fjorten Dage, Herren er meget nem.“

„Saa har De allerede anstillet et Forsøg?“

„Nej, men saadan noget ser man straks ved første Øjekast. Han har allerede Lyst til at kysse mig, naar han gaar forbi mig paa Gangen.“

„Har han ikke sagt noget til Dem?“

„Nej, han har kun spurgt mig om, hvad jeg hed . . . for at høre Klangen af min Stemme.“

„Det er godt, Rose, sørg bare for, at det bliver saa hurtigt som muligt, saa er De rar.“

„Aa, Fruen skal ikke være bange. Jeg gør kun Modstand saa længe, som det er nødvendigt, for at Herren ikke skal tro, at jeg er en altfor let Erobring.“

„Efter otte Dages Forløb gik min Mand næsten slet ikke mere ud. Hele Dagen igennem luskede han rundt i Huset, og hvad der var endnu tydeligere, han hindrede ikke mere mig i at gaa hjemmefra. Selvfølgelig var jeg ude fra Morgen til Aften . . . for . . . for at han kunde have sin Frihed.

„Da Rose om Aftenen den niende Dag klædte mig af, sagde hun til mig med en frygtsom Mine:

„Nu er det sket, Frue, i Morges.“

„Jeg blev en lille Smule overrasket, ja, endogsaa en lille Smule bevæget, ikke over Tingen selv, men snarere over den Maade, hvorpaa hun sagde det til mig. Jeg stammede: „Og det . . . det gik godt?“ . . .

„Ja, rigtig godt. De sidste tre Dage havde jeg næsten ikke kunnet være i Fred for ham, men jeg vilde ikke have, at det skulde gaa altfor hurtigt. Nu kan Fruen selv bestemme, naar De ønsker at gribe os paa fersk Gerning.“

„Ja . . . lad mig se . . . skal vi sige Torsdag?“

„Det kan godt passe. Altsaa Torsdag. Saa er det

bedst, at jeg forholder mig afvisende saa længe, for at holde Herren til Ilden.“

„Er De vis paa, at det ikke vil slaa fejl?“

„Aa, ja, det er jeg aldeles vis paa. Jeg skal nok sørge for at gøre Herren saa forelsket, at han retter sig aldeles efter, som jeg vil have det. Hvilken Tid skal vi sige?“

„Lad os sige Klokken fem.“

„Klokken fem, ja, det er altsaa en Aftale. Og hvor skal det være?“

„Hvor? . . . Her i mit Værelse.“

„Meget vel, altsaa i Fruens Soveværelse.“

„Ja, Kære, saa kan Du vel tænke Dig til Resten. Jeg hentede Papa og Mama, Onkel d'Orvelin og Assessor Raplet, min Mands Ven. Jeg sagde dem ikke forud, hvad det var, jeg vilde vise dem, men jeg fik dem allesammen til at liste sig paa Taaspidserne hen foran Døren til mit Værelse. Jeg ventede til Klokken var fem, paa Slaget fem. . . . Aa, hvor mit Hjerte bankede. Jeg havde ladet Portneren komme op for at have et Vidne til. Og saa. . . . lige i det Øjeblik Uhret begyndte at slaa, saa, bum, smælder jeg Døren op paa vid Gab. . . . Aa! aa! aa! Du, det var lige det rette Øjeblik . . . lige akkurat . . . Næ, det Ansigt, han stillede op! . . . hvis Du havde set hans Ansigt, da han vendte

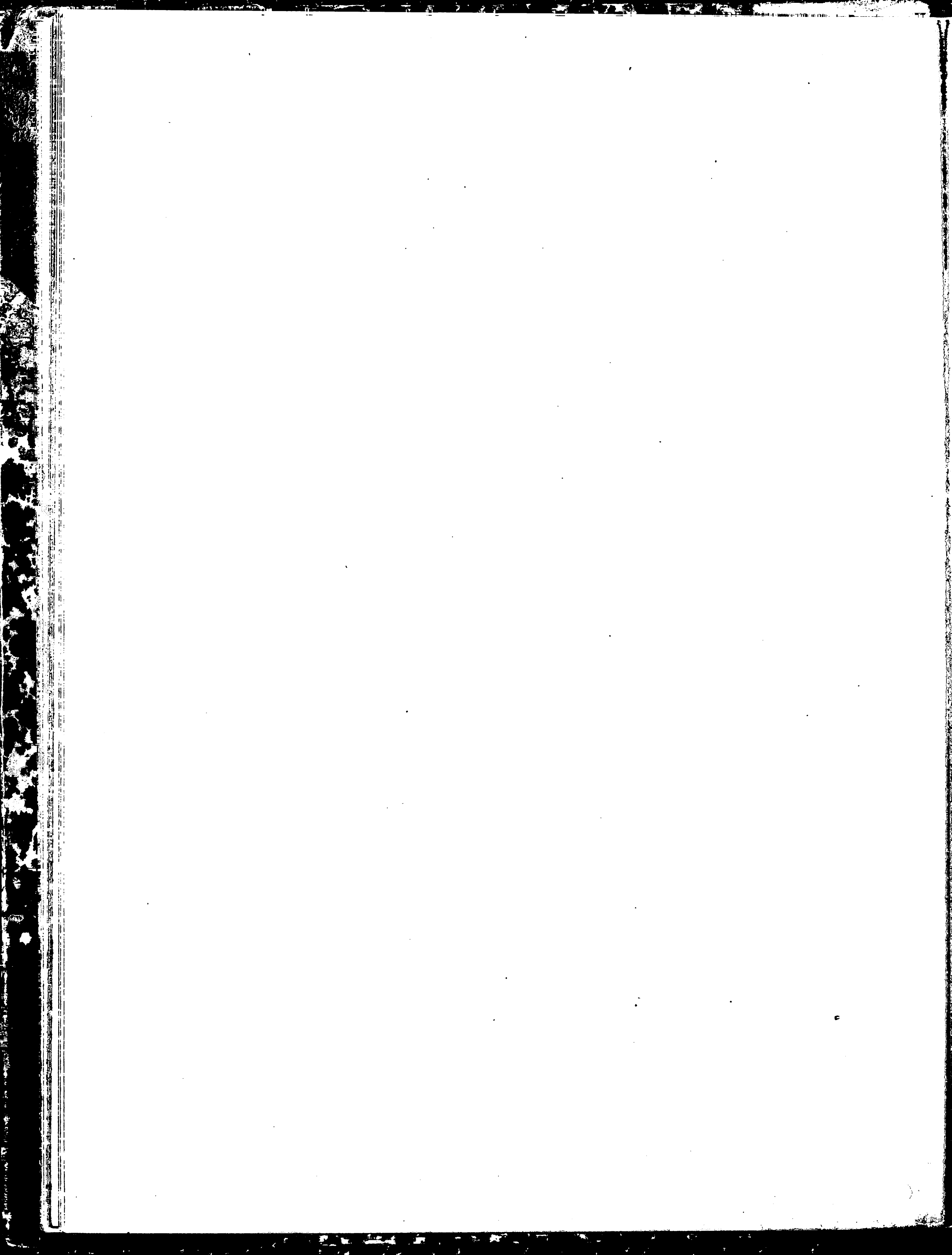
sig om . . . Idioten! Du gode Gud, hvor var han grinagtig! . . . Jeg lo, jeg lo . . . Og Papa, som blev rasende og vilde prygle min Mand . . . Og Portneren, som blev bange for at miste sin Plads, og som gav sig til at hjælpe ham med at klæde sig paa . . . medens vi saa' paa det . . . medens vi saa' paa det, Du! . . . Han knappede hans Seler . . . Aa, Gud, hvor det var komisk! . . . Og Rose — hun var storartet, storartet . . . aldeles, som hun skulde være. . . . Hun græd . . . hun græd udmærket. Det er en brillant Pige . . . hvis Du nogensinde skulde komme i et lignende Tilfælde, saa tænk paa hende!

„Og nu er jeg her . . . Jeg har skyndt mig hen til Dig for at fortælle Dig det hele . . . lige med det samme. Jeg er fri. Skilsmissen leve!“ . . .

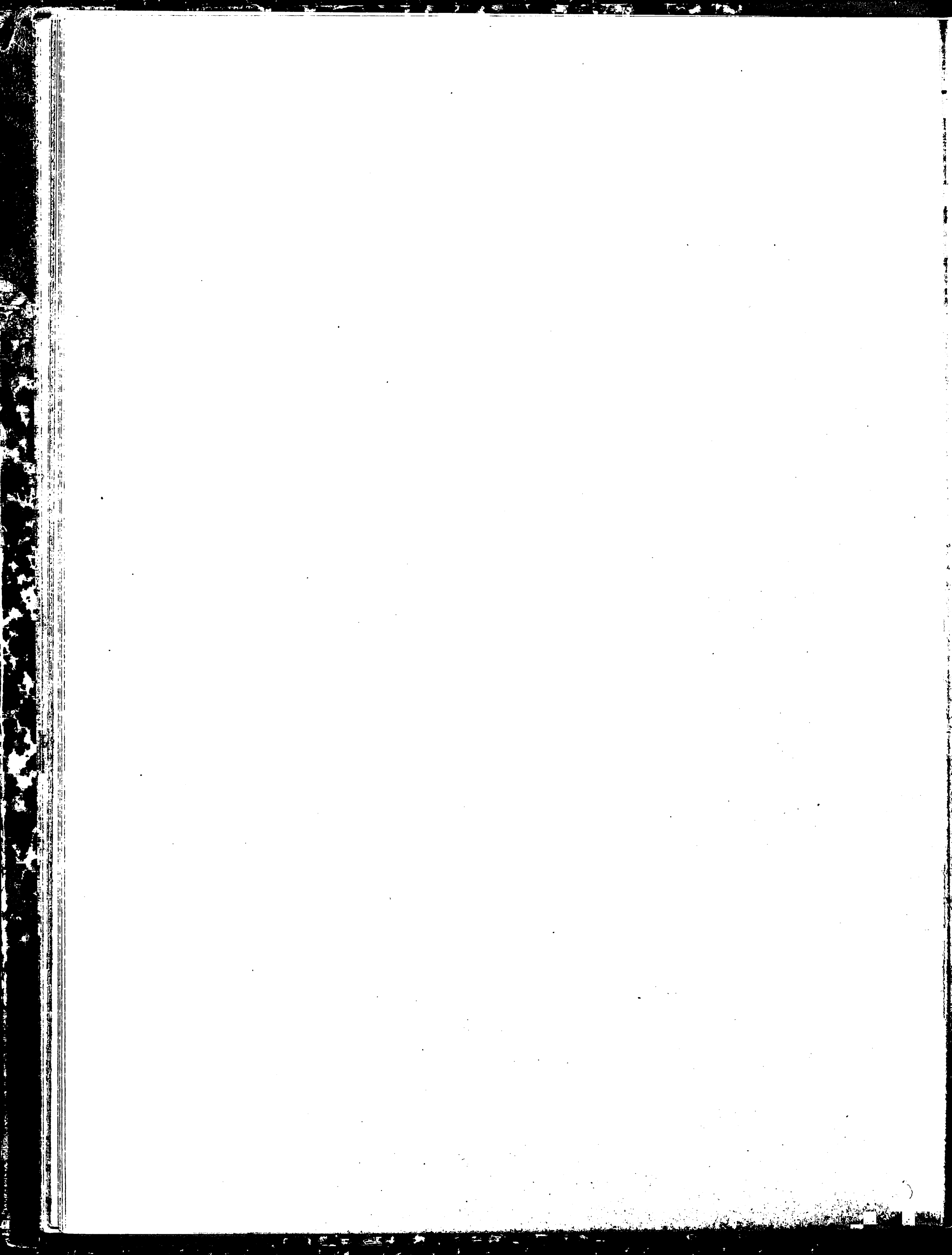
Og hun gav sig til at danse rundt i Stuen, medens den lille Baronesse, drømmende og ærgerlig mumlede:

„Hvorfor bad Du ikke ogsaa mig hen for at se paa det?“

FAMILIELIV

FAMILIELIV

JEG skulde gense min Ven, Simon Radevin, som jeg ikke havde truffet i de sidste femten Aar.

I fordums Tid havde han været min bedste Ven, den, med hvem man tilbringer lange, rolige og glade Aftener, den, til hvem man betror sit Hjertes intimeste Rørelser, den, for hvem man, medens man stille sidder og passiarer, finder de sjældneste, klogeste, fineste og bedste Tanker, fødte af den Sympathi, der ansporer éns Aand og faar én til at føle sig vel til Mode.

Aar igennem havde vi saa godt som aldrig været fra hinanden. Vi havde levet sammen, rejst sammen, tænkt og drømt sammen, elsket de samme Ting med den samme Kærlighed, beundret de samme Bøger, været begejstrede for de samme Værker, skælvet i de samme Stemninger og saa ofte lét af de samme Væsener, at vi fuldkommen, blot ved at veksle et Blik, forstod hinanden.

Saa havde han giftet sig. Ganske pludselig havde han ægtet et lille Pige-barn, der fra Provinsen var kommen ind til Paris for at søge sig en Mand. Hvorledes havde dette lille, lyshaarede, magre Kvindemenneske med kejtede Hænder, klare og tomme Øjne og en frisk, dum Stemme baaret sig med at fange min kloge og finttænkende Ven? Kan man forstaa den Slags Ting? Han haabede aabenbart paa at finde Lykken, en jævn, stiltfærdig, varig Lykke i en god, øm og trofast Hustru Arme og han troede at skimte alt dette paa Bunden af denne unge, blonde Piges gennem-sigtige Blik.

Han tænkte ikke paa, at en Mand er for virksom, for levende, for

dirrende til ikke at blive træt af alt, saasnart han har faaet Øjnene op for den stupide Virkelighed, med mindre han da sløves i en saadan Grad, at han mister al Forstaaelse.

Hvorledes vilde jeg genfinde ham? Var han mon stadig lige ivrig, lige aandfuld, lige lattermild og lige let til at blive begejstret eller var han dysset i Søvn af Provinslivet? En Mand kan forandre sig i Løbet af femten Aar!

Toget stansede ved en lille Station.

Da jeg steg ud af Kupéen, kom en tyk, meget tyk Mand med røde Kinder og svulmende Mave styrtende hen til mig. Han aabnede Armene og raabte:

„Georges!“

Jeg gengældte hans Omfavnelse, men jeg kendte ham slet ikke igen. Saa mumlede jeg forbløffet:

„Du er da minsandten ikke bleven magrere.“

Han svarede leende:

„Ja, Herregud, Du! Man lever godt, spiser godt, sover godt! Spise og sove, det er hele min Tilværelse!“

Jeg saa' paa ham for i dette brede Ansigt at lede efter de Træk, som jeg havde holdt saa meget af. Kun hans Øjne var ikke forandrede, men jeg fandt ikke længere det samme Blik i dem, og jeg sagde til mig

selv: „Hvis det er sandt, at Blikket er et Genskin af éns Tanker, saa er Tankerne i dette Hovede ikke de samme som tidligere, som dem, jeg kendte saa godt.“

Der var alligevel Glans i Øjnene, de skinnede af Glæde og Venskab, men de lyste ikke mere med den klare Klogskab, der ligesaa meget som Ordene udtrykker et Menneskes aandelige Værd.

Pludselig sagde han:

„Se, det er de to ældste!“

En lille Pige paa fjorten Aar, næsten Dame, og en trettenaars Dreng, der var klædt i sin Skoleuniform, kom flove og forlegne hen imod os.

Jeg spurgte:

„Er det Dine?“

Han svarede leende:

„Ja, vist saa.“

„Hvormange har Du da?“

„Fem. Der er tre til hjemme.“

Han sagde det med en stolt, tilfreds, næsten triumferende Mine, og jeg følte mig grebet af en inderlig Medlidenhed, blandet med en ubestemt Ringeagt, for denne hovmodige og godlidende Producent, der afbrød sin lune, provinsielle Nattero for at avle Børn, ligesom en Kanin i sit Bur.

Jeg steg op i hans Vogn. Han var selv Kusk og

vi kørte gennem Byen, en trist, søvnig og farveløs By uden Spor af Liv paa Gaderne. Et Par Hunde og to eller tre Tjenestepiger, det var alt, hvad vi mødte. Hist og her stod en Forretningsdrivende uden for sin Butik og tog Hatten af, da vi kom forbi. Simon gengældte Hilsenen og nævnede Mandens Navn, aabenbart for at vise mig, at han kendte alle Byens Indbyggere. Jeg fik det Indtryk, at han drømte om at stille sig til Valg, en Drøm, der er fælles for alle, som er bleven begravede i Provinsen.

Vi var snart kommet Byen igennem og Vognen drejede ind i en Have, der skulde gaa for at være en Park, og stansede foran et taarnsmykket Hus, der bestræbte sig for at ligne et Slot.

„Der ser Du min Hule,“ sagde Simon for at opnaa en Kompliment.

Jeg svarede:

„Her er jo henrivende.“

En Dame kom ud paa Trappen, hun var friseret og pyntet til at tage imod Fremmede og havde de fornødne Fraser parat paa Læberne. Det var ikke længere det lyse og udviskede Pigebarn, som jeg havde set i Kirken for femten Aar tilbage, men en svær, opstadset og opkrøllet Dame af den Slags, man ser saa mange af, uden Alder, uden Særpræg, uden Elegance,

uden Aand, uden noget af det, som udgør en Kvinde. Det var med andre Ord en Moder, en tyk, banal Moder, en Hoppe, en menneskelig Udrugningsmaskine, der formerer sig uden i sin Sjæl at eje andre Interesser end sine Børn og sin Kogebog.

Hun bød mig Velkommen, og jeg traadte ind i Forstuen, hvor tre Unger, der var ordnede i Række efter Størelsen, saa' ud, som om de var opstillede til Revue, ligesom Brandmandskabet, naar Borgmesteren inspicerer.

Jeg sagde:

„Ah, der har vi altsaa de andre?“

Simon straaledede og opremsede deres Navne: „Jean, Sophie og Gontran.“

Døren ind til Dagligstuen stod aaben. Jeg gik derind og fik i Værelsets Baggrund Øje paa noget, der sad og rystede i en Lænestol, det var en Mand, en meget gammel, næsten lam Mand.

Fru Radevin forklarede:

„Det er min Bedstefader. Han er syv og firs.“

Saa raabte hun ind i Øret paa den skælvende Olding:

„Det er en Ven af Simon, Papa!“

Den gamle gjorde en Anstrængelse for at sige Goddag til mig, han stammede: „Oua, Oua, Oua!“ og famlede med Hænderne.

Jeg svarede:

„De er altfor elskværdig, min Herre.“
Og jeg lod mig falde ned paa en Stol.
Simon kom i det samme Øjeblik ind. Han slog
en støjende Latter op:

„Ha! ha! Du har nok gjort Bekendtskab med den

Gamle. Han er ubetalelig, maa jeg sige Dig, han er
til stadig Morskab for Børnene. Han er slikmundet,
Kære, til den Grad, at han ved hvert Maaltid godt

kunde tage Livet af sig selv. Du gør Dig ingen Idé om, hvad han vilde spise, hvis vi lod ham faa Lov til det. Du skal bare faa at se. Han koketterer med Dessert'en, som om det var en smuk Pige. Du har aldrig i dit Liv truffet noget saa grinagtigt. Vent bare, saa skal Du selv se.“

Jeg blev vist op paa mit Værelse, for at jeg kunde gøre mig lidt i Stand, thi vi skulde snart spise til Middag. Jeg hørte en stærk Trippen op ad Trappen og vendte mig om. Det var alle Børnene, der fulgte mig i Procession bagefter deres Fader, formodentlig for at vise mig en særlig Ære.

Mit Værelse vendte ud til Markerne, nogle endeløse, bare Marker, et Ocean af Græs og Korn uden en Busk, uden et Træ, uden en Bakke, et gribende og sørgeligt Billede paa det Liv, der maatte blive levet i dette Hus.

En Klokke ringede. Det var Middagsklokken. Jeg gik nedenunder.

Fru Radevin tog med en ceremoniel Mine min Arm og vi gik ind i Spisestuen. En Tjener skød den Gamles Rullestol ind til Bordet. Saasnart han saa' Tallerknen foran sig, søgte hans Øjne nysgerrige og graadige over mod Dessert'en og med stort Besvær drejede han sit skælvende Hovede om efter Retterne.

Simon gned sig i Hænderne.

„Nu skal Du komme til at more Dig,“ sagde han.

Og alle Børnene, der forstod, at Bedstefaderens Slikvornhed skulde bruges til Underholdning for mig, lo med, medens deres Moder nøjedes med at trække paa Skulderen og smile.

Radevin satte Hænderne som en Slags Raaber for Munden og hylede over imod Oldingen:

„Vi skal have Risbudding med Vanillecrème i Dag!“

Den Gamles rynkede Ansigt klarede op og han rystede endnu stærkere fra øverst til nederst for at vise, at han havde forstaaet, hvad der blev sagt, og var tilfreds.

Vi begyndte at spise.

„Se paa ham,“ mumlede Simon.

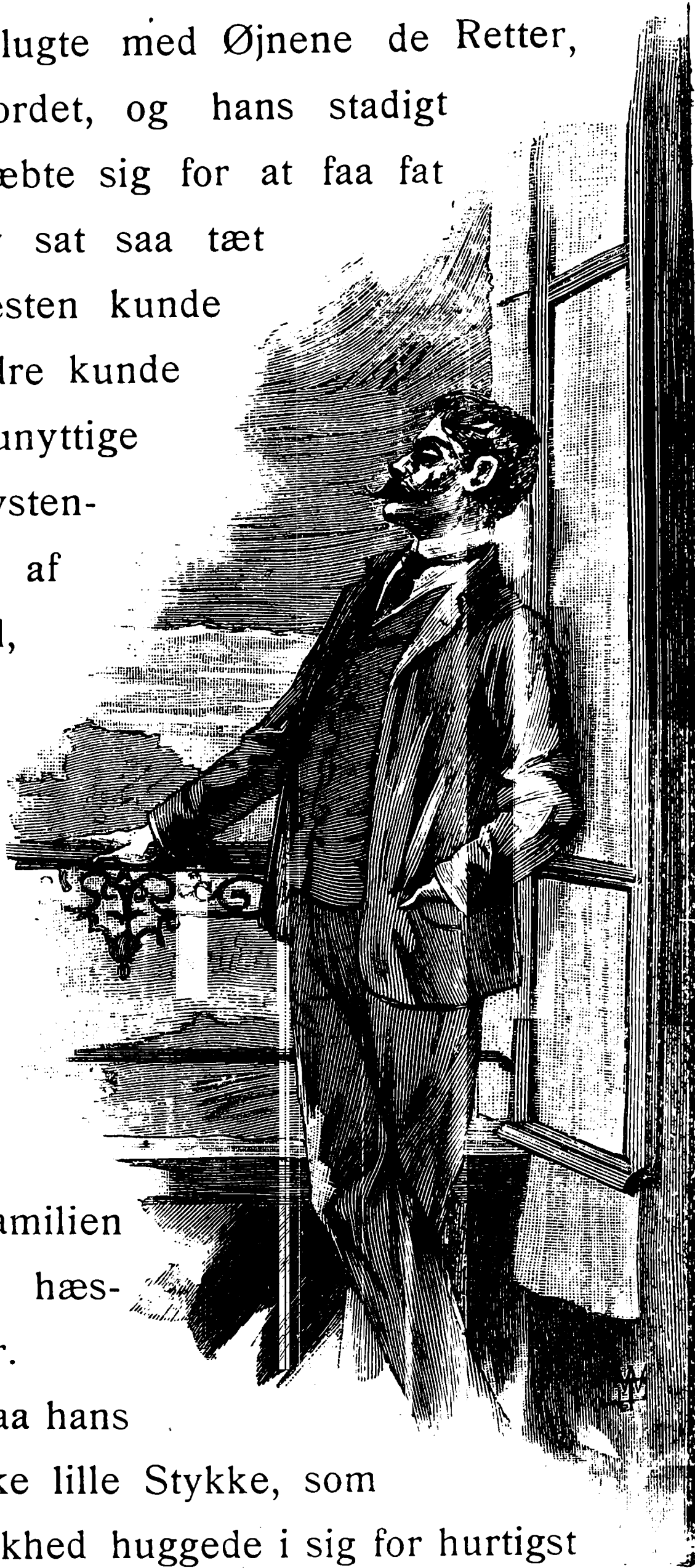
Bedstefaderen holdt ikke af Suppe og vilde ikke spise noget af den. Han blev tvunget til det for sin Sundheds Skyld. Tjeneren pressede med Magt den fulde Ske ind i Munden paa ham, men han blæste saa kraftigt for ikke at komme til at synke Suppen, at den som et Vandspring sprøjtede ud over Bordet og dem, der sad ved Siden af ham.

Børnene vred sig paa deres Stole af Latter, medens deres Fader, yderst tilfreds, gentog:

„Er han ikke grinagtig, den Gamle?“

Under hele Maaltidet beskæftigede de sig ikke med andet end ham. Han slugte med Øjnene de Retter, der blev stillet paa Bordet, og hans stadigt famlende Hænder bestræbte sig for at faa fat paa dem. Fadene blev sat saa tæt hen til ham, at han næsten kunde naa dem, for at vi bedre kunde nyde Synet af hans unyttige Anstrængelser, af hans rystende Rækken efter dem, af den fortvivlede Længsel, der laa i hele hans Væsen, i hans Øjne, om hans Mund og i hans Næse, der mærkede Duften af Maden. Han savlede af Graadighed ned over Servietten og udstødte en uarticuleret Brummen. Og hele Familien frydede sig over hans hæsige og groteske Kvaler.

Endelig blev der paa hans Tallerken lagt et ganske lille Stykke, som han med febrilsk Gridskhed huggede i sig for hurtigst

muligt at faa noget mere. Jeg fik Medlidenhed med disse paa én Gang rørende og latterlige Tantaluskvaler, og jeg gik i Forbøn for ham:

„Herre Gud, giv ham dog lidt mere Budding!“

Simon svarede:

„Ih, nej, Kjære, det kan slet ikke gaa an. I hans Alder maa man ikke spise for meget, det kunde skade ham.“

Jeg tav, men hans Ord fik mig til at filosofere. Oh, Moral! Oh, Logik! Oh, Visdom! I hans Alder! Man berøvede ham altsaa den eneste Nydelse, han endnu havde tilbage, af Omsorg for hans Helbred! Hans Helbred! Hvad Glæde havde dette rystende og næsten livløse Menneskevrag af det? Det var for at forlænge hans Dage, som man siger. Hans Dage? Hvormange Dage? Ti, tyve, halvtreds eller hundrede? Hvorfor? For hans egen Skyld? Eller for saa længe som muligt at bevare for Familien det underholdende Syn af hans afmægtige Slugvornhed?

Han havde intet mere at udrette i dette Liv, intet. Han havde kun et eneste Ønske, en eneste Glæde tilbage; hvorfor ikke skænke ham denne Glæde helt og fuldt, skænke ham den, lige indtil han døde af den!

Efter et langvarigt Parti Kort, gik jeg op paa mit Værelse for at gaa til Ro. Jeg var forstemt, forstemt, forstemt!

Jeg stillede mig hen ved Vinduet. Udenfor hørtes intet uden en meget let, meget blid, meget smuk Fuglekvidder fra et Træ et eller andet Sted i Nærheden. Det maatte være en Han, der saaledes sagte sang i Natten for at vugge sin Hun, som laa og sov paa Æggene.

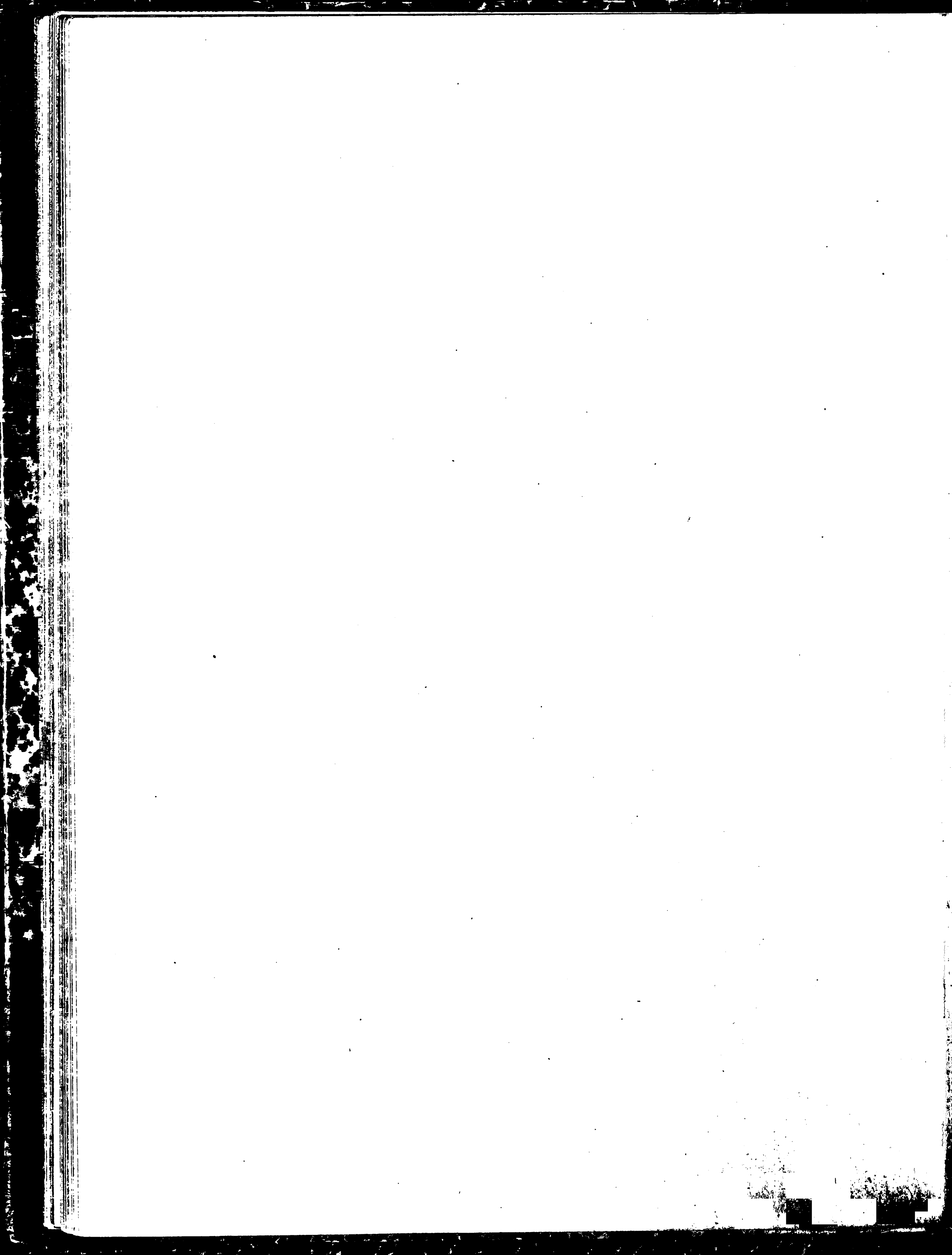
Og jeg tænkte paa min Vens fem Børn, min stakels Ven, der nu formodentlig laa og snorkede ved Siden af sin grimme Kone.

TEGNET

4*

TEGNET

DEN lille Marquise de Rennedon laa endnu og sov i sit tæt tillukkede, parfumerede Sovekammer, i sin store, bløde og lave Seng, i sine Lagener af let Batist, der var saa fint som en Knipling og saa kærtegnende som et Kys. Hun laa alene og sov trygt og roligt, den fraskilte Hustrus lykelige og dybe Søvn.

Hun blev vækket ved Lyden af højrøstede Stemmer inde i den lille blaa Stue. Hun genkendte sin Hjertensveninde, den lille Baronesse de Grangerie, der skændtes med Kammerpigen, som havde faaet Befaling til at lade sin Frue sove og ikke vilde lade Baronessen gaa ind.

Den lille Marquise stod ud af Sengen, trak Slaaen fra, drejede Nøglen om og stak sit Hovede, intet uden sit lyse Hoved, der var skjult under en Sky af purret Haar, ud igennem Portièren.

„Hvad gaar der af Dig“, sagde hun, „at Du kommer paa denne Tid? Klokken er ikke ni endnu“.

Den lille Baronesse, som var meget bleg, nervøs og febrilsk, svarede:

„Jeg maa tale med Dig. Der er hændt mig noget skrækkeligt.“

„Kom herind, min Skat.“

Hun gik ind i Sovekammeret, de kyssede hinanden og den lille Marquise puttede sig atter ned i Sengen, medens Kammerpigen lukkede Vinduerne op for at lade Luften og Dagslyset slippe ind.

Saa snart Pigen var ude af Døren, sagde den lille Marquise:

„Naa, fortæl saa!“

Baronesse de Grangerie gav sig til at græde, smukke klare Taarer af den Slags, der gør en Kvinde endnu mere bedaarende, og uden at tørre sine Øjne for ikke at gøre dem røde stammede hun:

„Aah, Kære, det er gyseligt, gyseligt! Hvis Du vidste, hvad der er hændt mig! Jeg har ikke sovet hele Natten, ikke et Minut, hører Du, ikke et Minut. Se her, føl paa mit Hjerte, kan Du mærke, hvor det banker.“

Hun tog sin Venindes Haand og lagde den paa sit Bryst, paa dette runde og faste Hylster, som gemmer Kvindernes Hjerte, og som ofte er tilstrækkeligt for Mændene og hindrer dem i at søge efter noget

bagved det. Det var sandt nok, hendes Hjerter slog stærkt.

Hun vedblev:

„Det skete i Gaar, midt paa Dagen . . . Klokken fire . . . eller maaske var den halvfem. Jeg ved det ikke rigtigt. Du kender jo mit Hjem, Du ved, at den lille Dagligstue, hvori jeg altid opholder mig, vender ud til Rue Saint-Lazare, og at det morer mig umaadeligt at sætte mig hen til Vinduet for at se Folk gaa forbi nede paa Gaden — vi bor jo paa første Sal. Det er saa livligt Kvarteret dér omkring Banegaarden, der er saa meget Røre og saa megen Færdsel — kort sagt, det er min Mani! I Gaar sad jeg altsaa paa den lave Stol, jeg har ladet stille hen i Vinduesfor- dybningen. Vinduet stod aabent og jeg tænkte paa ingenting, jeg indaandede blot den blaa Luft. Du kan nok huske, at det var et storartet Vejr i Gaar.

„Pludselig lægger jeg Mærke til, at der ovre paa den anden Side af Gaden ogsaa sidder en Dame i Vinduet, en Dame i rødt. Jeg for mit Vedkommende var i mauve, Du ved nok, min smukke mauvefarvede Kjole. Jeg kendte ikke Damen, det var en ny Lejer, hun var først flyttet ind for en Maaned siden, og da det har regnet en hel Maaned igennem, havde jeg endnu ikke set hende. Men jeg opdagede snart, at det var et

uanstændigt Fruentimmer. Jeg blev først meget ærgerlig og meget forarget over, at hun sad ved Vinduet ligesom jeg, men lidt efter lidt begyndte det at more mig at iagttage hende. Hun stod med Albuerne paa Vinduesgitteret og stirrede ned paa alle de Herrer, der gik forbi. De saa', til Gengæld ogsaa alle, eller da næsten alle, op paa hende. Det var, som om et eller andet trak dem til sig, saasnart de kom i Nærheden af Huset, som om de vejrede hende, ligesom Hundene vejrer Vildtet, thi de løftede pludselig Hovedet og vekslede et hurtigt Blik, et Slags Frimurerblik med hende.

„Hendes sagde:

„Vil De?“

„Deres svarede: „ikke Tid“, eller ogsaa „en anden Gang“ eller „jeg har ingen Penge hos mig“ eller „De skulde skamme Dem“. Det var Familiefædrenes Blikke, der sagde denne sidste Sætning.

„Du kan ikke tænke Dig, hvor det var pudsigt at se den Maade, hvorpaa hun manøvrerede eller rettere passede sin Forretning.

„Af og til lukkede hun med et Smæld Vinduet og jeg saa' en Herre dreje ind ad hendes Port. Hun havde fanget ham som en Fisker, der faar en Aborre til at bide paa Krogen. Saa begyndte jeg at se paa mit Uhr. De blev kun fra tolv til tyve Minutter, aldrig

længere. Hun gjorde mig virkelig helt nysgerrig tilsidst. Og saa var hun langt fra grim, Fruentimmeret!

„Jeg spurgte mig selv:

„Hvorledes bærer hun sig ad med at gøre sig saa hurtig, saa godt og saa fuldstændig forstaaelig? Led-sager hun sit Blik med et eller andet Tegn, et Nik eller en Haandbevægelse?“

„Jeg tog min Theaterkikkert for at aflure hende hendes Fremgangsmaade. Aah, det var meget simpelt: først et Øjekast, saa et Smil og saa et meget lille Kast med Hovedet, der sagde saa meget som:

„Kommer De op?“

„Men det var saa let, saa fint, saa diskret, at der virkelig hørte meget til at kunne gøre det som hun.“

„Jeg spurgte mig selv:

„Mon Du kunde gøre det ligesaa godt, dette lille dristige og indtagende Hovedkast fra neden og opad?“

„For den var virkelig nydelig den lille Bevægelse!

„Jeg gik hen og prøvede det foran Spejlet. Jeg gjorde det bedre, Kære, meget bedre end hun! Jeg var henrykt og jeg satte mig atter hen i Vinduet.

„Nu fangede hun slet ikke nogen mere. Hun var paa én Gang kommet i Uheld, det stakkels Pige-barn. Hvor det maa være skrækkeligt at skulle tjene sit Brød

paa den Maade, skrækkeligt og paa samme Tid morsomt, for, Herregud, mange af de Herrer, man møder paa Gaden, er slet ikke ilde.

„De gik nu allesammen ovre paa mit Fortov og ikke en eneste paa hendes. Solen havde drejet sig. De kom bagefter hverandre, unge og gamle, sorte og lyse, graa og hvide.

„Der var nogle af dem, der var flotte, virkelig flotte, Du, de saa' meget bedre ud end baade min Mand og din, ja, jeg mener din forhenværende Mand. Nu er Du jo skilt og har Lov til at vælge.

„Jeg sagde til mig selv:

„Hvis jeg nu gjorde det samme Tegn, vilde de saa forstaa mig, mig, der er en hæderlig Kvinde?“

„Og jeg blev pludselig grebet af en vanvittig Lyst til at prøve paa det . . . akkurat paa samme Maade som man kan faa Lyst til noget, naar man er frugt-sommelig . . . Du ved nok, det er stærkere end én selv . . . det er ikke til at modstaa! . . . Saaledes har jeg det sommetider. Er det ikke dumt, den Slags Ting? Jeg tror, at der stikker en Abenatur i os Kvinder. Det er forresten bleven forsikret mig — det var en Læge, der sagde det — at Abens Hjerne meget ligner vor. Vi maa altid efterligne en eller anden. Vi efterligner vore Mænd, saa længe vi holder

af dem, i Hvedebrødsdagene, og senere hen vore Elskere, vore Veninder og vore Skriftefædre, hvis der er noget ved dem. Vi tillægger os deres Maade at tænke, at tale paa, deres Ord, deres Manerer, alt. Det er idiotisk.

„Naa, kort sagt, naar jeg bliver altfor fristet til at gøre en Ting, saa gør jeg den altid.

„Jeg sagde til mig selv:

„Hvad om jeg forsøgte en eneste Gang, bare for Løjers Skyld? Hvad kan der ske mig? Ingenting! Vi veksler et Smil og det er det Hele, jeg ser ham jo aldrig mere. Og selv om jeg skulde træffe ham, saa kender han mig saamænd ikke igen. Og skulde han kende mig, saa gaar jeg selvfølgelig bare fra det.“

„Jeg gav mig altsaa til at vælge. Jeg vilde have én, der var køn, rigtig køn. Paa en Gang ser jeg en høj, lys Herre komme gaaende, han var nydelig og jeg foretrækker blonde Herrer, ved Du.

„Jeg ser paa ham. Han ser paa mig. Jeg smiler, han smiler. Jeg gør det lille Kast med Hovedet, aah, saa fint, saa fint, næsten umærkeligt. Han svarer „ja“ med et lille Nik og vender om og gaar ind ad Porten! Tænk Dig, han gaar ind ad min Port!

„Du kan ikke forestille Dig, hvad der i det Øjeblik foregik i mig! Jeg troede, at jeg skulde blive van-

vittig. Næh, hvor blev jeg bange! Tænk Dig, han vilde komme til at tale med Tjeneren, med Joseph, der er min Mand saa hengiven. Og Joseph vilde sikkert tro, at jeg i længere Tid havde kendt den Herre.

„Hvad skulde jeg gøre, Du? Hvad skulde jeg gøre? Om et Øjeblik, om et Sekund vilde han ringe paa. Hvad skulde jeg dog gøre? Jeg tænkte, at det bedste var, at jeg selv lukkede op for ham for at sige ham, at han havde taget fejl, og bønfulde ham om at gaa sin Vej. Han vilde nok have Medlidenhed med en Kvinde, en stakkels Kvinde. Jeg styrtede altsaa ud til Døren og aabnede den lige i det Øjeblik, han lagde Haanden paa Klokken.

„Fuldstændig ude af mig selv stammede jeg:

„Gaa Deres Vej, min Herre, De tager fejl, jeg er en hæderlig Kvinde, jeg er gift. Det er en Fejltagelse, en skrækkelig Fejltagelse, jeg antog Dem for at være en af mine Bekendte, som De ligner meget. Jeg beder Dem, hav Medlidenhed med mig.“

„Ved Du, hvad han gjorde? Han gav sig til at le, Kære, og svarede:

„Goddag, lille Ven. Ja, den Historie kender jeg. Du er gift, det vil sige, at det er to Louisdorer i Stedet for én, men Du skal nok faa dem. Naa, vis mig saa Vejen.“

„Han skubbede mig til Side, gik ind og lukkede Døren efter sig.

„Og da jeg blev staaende lige over for ham, saa rædselsslagen, at jeg ikke kunde røre mig, gav han mig et Kys, tog mig om Livet og trak mig med ind i Dagligstuen, hvortil Døren var bleven staaende aaben.

„Da vi var kommen derind, gav han sig til at se sig omkring som for at vurdere, hvad der var, og fortsatte:

„Død og Pine, Du har det s'gu flot. Du maa være ordentlig paa Knæene for Øjeblikket, siden Du maa ty til Vinduet!“

„Jeg begyndte igen at tigge ham:

„Aa, min Herre, gaa Deres Vej! Gaa Deres Vej, hører De! Min Mand kommer hjem. Han kan komme hvert Øjeblik. Jeg sværger Dem til, at De tager fejl.“

„Han svarede roligt:

„Saa, min Pige, lad det nu være godt. Hvis Din Mand kommer hjem, skal han faa fem Franks til at gaa over paa den anden Side af Gaden og tage sig en Genstand for.“

„Han fik Øje paa Raouls Fotografi paa Kaminhylden og spurgte:

„Er det dèr Din . . . Din Mand?“

„Ja, det er.“

„Sikken en Idiot! . . . Og det dèr, hvem er det?
Er det en af Dine Veninder?“

„Det var Dit Fotografi, Kære, Du ved det, hvor Du
er i Baldragt. Jeg vidste ikke mere, hvad jeg sagde.
Jeg stammede:

„Ja det, det er en af mine Veninder.“

„Hun er fiks. Hende maa Du sørge for at lade
mig gøre Bekendtskab med.“

„I det samme giver Uhret sig til at slaa fem. Og Raoul, som hver Dag plejer at komme hjem Klokken halvseks! Hvis han nu kom, førend den anden var kommet

afsted, tænk Dig blot! . . . Saa . . . saa . . . ja, saa tabte jeg Hovedet . . . aldeles . . . det bedste vilde være . . . at . . . at . . . skille mig af med Mennesket saa hurtigt som muligt . . . bare at faa det overstaaet . . . det kan Du nok forstaa, ikke? . . . og saa . . . saa . . . eftersom det jo var nødvendigt, Kære . . . han vilde ikke være gaaet uden det . . . altsaa . . . altsaa . . . skød jeg Slaaen for Døren . . . og . . . og . . . “

Den lille Marquise Rennedon havde givet sig til at le. Hun borede Hovedet ned i Pudsen og lo af fuld Hals, saa at hele Sengen rystede.

Da hun var blevet lidt roligere, spurgte hun:

„Og . . . og . . . han saa' godt ud? . . .“

„Ja, det gjorde han.“

„Og saa beklager Du Dig?“

„Ja, men . . . det er, fordi . . . fordi . . . ser Du, Kære, han sagde . . . han sagde, at han vilde komme igen i Morgen paa samme Tid . . . og jeg er bange . . . forfærdelig bange . . . Du gør Dig ingen Idé om, hvor han er stædig . . . og selvraadig . . . Hvad skal jeg gøre . . . sig mig . . . hvad skal jeg dog gøre?“

Den lille Marquise satte sig op i Sengen for at tænke efter, saa erklærede hun paa en Gang:

„Lad ham arrestere.“

Den lille Baronesse blev ganske forbløffet. Hun stammede:

„Hvad for noget? Hvad siger Du? Hvad tænker Du paa? Lade ham arrestere? Under hvilket Paa-skud?“

„Aa, det er meget simpelt. Du gaar hen til Politikommissæren og siger til ham, at en Herre har forfulgt Dig i tre Maaneder, at han har været saa ufor-skammet at trænge sig ind hos Dig, at han har truet Dig med et nyt Besøg i Morgen, og at Du forlanger Lovens Beskyttelse imod ham. Saa faar Du straks to Betjente til at arrestere ham.“

„Ja, men Kære, hvis han fortæller, at . . .“

„Saa er der naturligvis ingen, der tror det, din lille Taabe, naar Du bare har lavet din Historie rigtig hos Politikommissæren. De tror naturligvis Dig, Dig som er en fornem Dame, og som ingen kan sige noget om.“

„Aah nej, det tør jeg aldrig indlade mig paa.“

„Ja, men det maa Du, Kære, ellers er Du fortabt.“

„Ja, men tænk, hvis han nu giver sig til at skælde mig ud og fornærme mig . . . naar han . . . naar han bliver arresteret!“

„Det gør ingenting. Saa har Du Vidner og kan faa ham dømt.“

„Dømt til hvad?“

„Til at give Dig en Skadeserstatning. I den Slags Tilfælde maa man være uden Barmhjærtighed.“

„Det er sandt . . . à propos Skadeserstatning . . . der er en Ting, der generer mig meget . . . meget . . . Han lod . . . to Louisdorer . . . blive liggende paa Kaminen.“

„To Louisdorer?“

„Ja.“

„Ikke mere?“

„Nej.“

„Det var noget lidt. Det vilde have krænket mig. Naa, og hvad saa?“

„Hvad saa? Hvad skal jeg gøre med de Penge?“

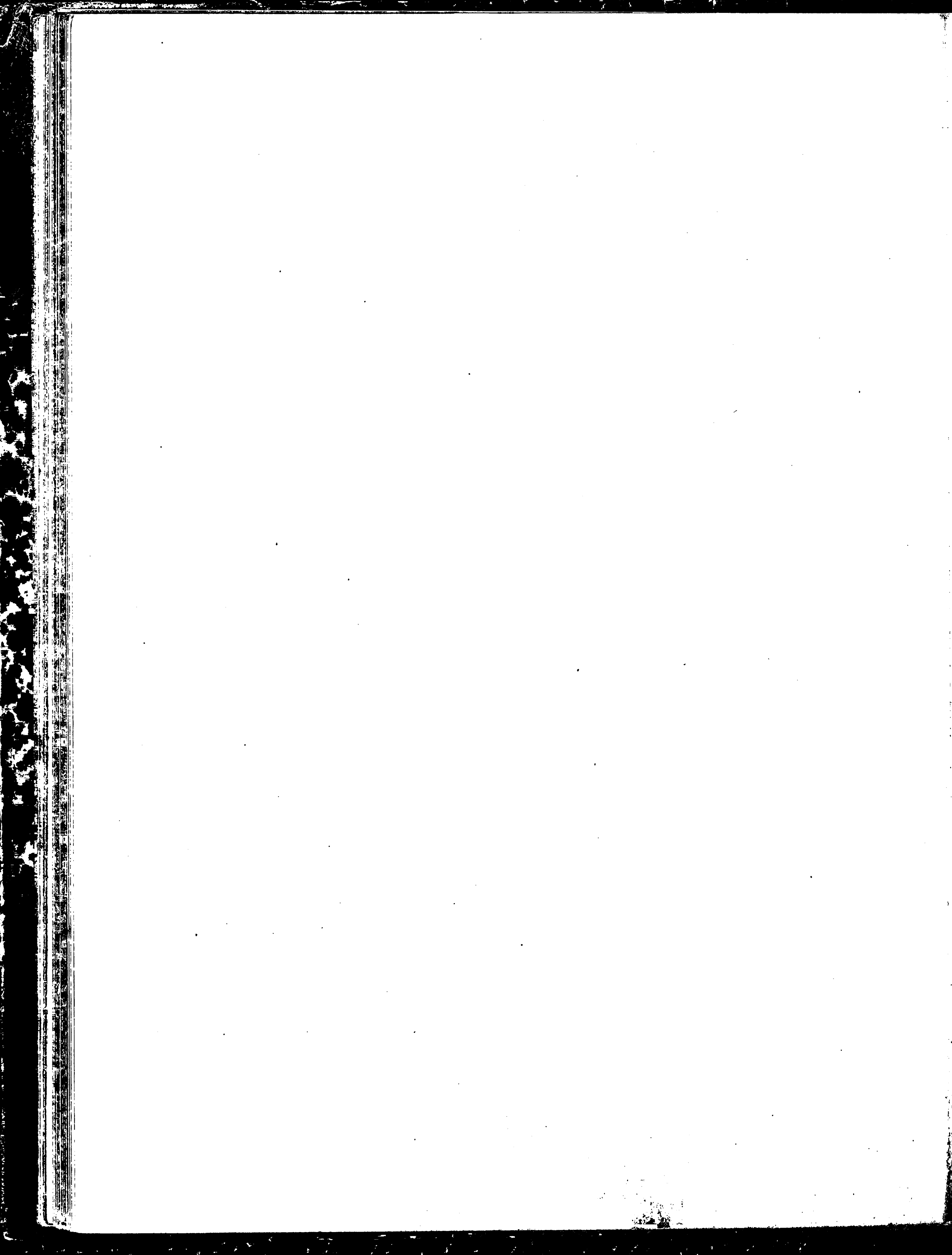
Den lille Marquise betænkte sig nogle Sekunder, saa svarede hun i en alvorlig Tone:

„Ja, Kære . . . dem synes jeg . . . at Du skulde bruge til . . . til at give Din Mand en lille Foræring for . . . det er ikke mere end retfærdigt.“

DJÆVLEN

DJÆVLEN

BONDEN stod ligeoverfor Lægen foran den Døendes Seng. Den gamle Kone laa rolig, taalmodig og ved fuld Bevidsthed og saa' paa de to Mænd og hørte efter, hvad de snakkede om. Hun skulde dø; hun gjorde intet Oprør, hendes Tid var omme, hun var fire og halvfemsindstyve Aar.

Gennem Vinduet og Døren, der begge stod aabne, strømmede Julisolen ind og kastede sit varme Skin ud over det brune Lergulv, der var bakket og stampet af tre Bondeslægters Træsko. Ogsaa Duften ude fra Markerne strømmede ind, baaret af den lumre Vind, Duften af Hø, Korn og Blade, svedne under Middagsvarmen. Græshopperne havde travlt, de fyldte hele Landskabet med deres klare Knebren, der minder om de smaa Træskralder, Børn køber paa Markederne.

Lægen hævede Stemmen og sagde:

„Honoré, De kan ikke lade Deres Moder ligge

alene i den
Tilstand.

Hun kan gaa
væk, hvad
Øjeblik det
skal være!“

Men Bonden
gentog i en yn-
kelig Tone:

„Ja, men jeg
maa jo ud og
faa Høsten kørt
hjem. Den har
allerede staaet
altfor længe ude
og nu er Vejret
netop blevet
godt. Ja, hvad si'er Du,
Mor'?“

Den gamle, dødssyge Kone,
der endnu ikke havde sluppet
sin normanniske Gerrighed,
nikkede svagt og opfordrede ved at rynke
Panden og blinke med Øjnene sin Søn til at gaa ud
til sit Korn og lade hende ligge og dø alene.

Men Lægen blev vred; han stampede i Gulvet:

„De er et rigtigt Hoved, er De. Men jeg giver Dem ikke Lov til det, forstaar De det! Hvis De endelig er tvungen til at lade Deres Korn køre hjem i Dag, saa skaf fat paa Madam Rapet og faa hende til at passe Deres Moder. Saadan vil jeg have det, forstaar De det. Og hvis De ikke lystrer mig, saa lader jeg Dem krepere som en Hund, naar Deres Tur kommer, forstaar De det?“

Bonden, der var høj og mager, med langsomme Bevægelser, stod og vred sig, pint af Ubeslutsomhed, af Angst for Lægen og af sin Lidenskab for at spare. Han betænkte sig, regnede efter og stammede omsider:

„Hvor meget er det, hun ta'r, Madam Rapet?“

Lægen raabte:

„Hvor kan jeg vide det? Det afhænger af, hvor længe De vil have hende. Det maa De min Salighed ordne med hende. Men jeg vil have, at hun skal være her, inden der er gaaet en Time, forstaar De det?“

Bonden bestemte sig:

„Ja, nu gaar jeg, nu gaar jeg, Doktoren behøver inte at blive vred.“

Doktoren gik, idet han gentog:

„Nu ved De Besked. Pas paa, det raader jeg

Dem til, jeg er ikke til at spøge med, naar jeg først bliver vred!“

Saasnart Bonden var bleven alene, gik han hen til Moderen, og sagde med en resigneret Stemme til hende:

„Nu gaar jeg hen og henter Madam Rapet. Han vil jo ha' det, siger han. Du kan vel nok holde paa Livet, indtil jeg kommer tilbage.“

Og han gik ogsaa.

Madam Rapet var en gammel Strygekone, der holdt Vagt over de Døde og Døende i Sognet og den nærmeste Omegn. Saasnart hun havde syet sine Kunder ind i det Lagen, som de aldrig mere skulde kaste fra sig, skyndte hun sig hjem og fik fat paa Jernet, for at stryge Tøjet til de Levende. Hun var ligesaa rynket som et gammelt Æble, onskabsfuld, misundelig, gerrig, saa at det grænsede til det fabelagtige, og saa kroget, som om den evindelige Bevægelse med Jernet, hvormed hun strøg hen over Linnedet, havde brækket hendes Lænder. Man fik Indtrykket af, at hun havde en Slags kynisk og naturstridig Kærlighed for alt, hvad der hørte Døden til. Hun talte aldrig om andet end om de Mennesker, hun havde set, og om alle de forskellige Dødslejer, hun havde været til Stede ved; med den største Omstændelighed fortalte hun alle Enkelthederne,

der altid var de samme, ligesom en Jæger fortæller om sine Jagtbedrifter.

Da Honoré Bontemps kom ind til hende, var hun i Færd med at lave Blaanelse til Bønderkonernes Kraver.

Han sagde:

„God Aften. Naa, hvordan staar det til, Mo'r Rapet?“

Hun drejede Hovedet om imod ham:

„Aa jo, aa jo, det slæber af. Og hvordan har Du det selv?“

„Ja, med mig gaar det godt nok, men det er galt med Moderen?“

„Med Din Mo'r?“

„Ja.“

„Hvad er det med din Mo'r?“

„Hun skal nok til at himle.“

Den gamle Kone tog sine Hænder op af Vandet, de blaalige, gennemsigtige Draaber gled ned ad hendes Fingre og faldt tilbage ned i Spanden.

Med en pludselig Medfølelse spurgte hun:

„Er det saa ringe med hende?“

„Doktoren siger, at hun ikke holder Natten over.“

„Gør han det? Ja, saa maa det være meget slet!“

Honoré betænkte sig, han vilde have brugt en Del

Omsvøb, inden han fremsatte sit Forslag, men da han ikke kunde finde noget at sige, bestemte han sig pludselig:

„Hvor meget skal Du ha' for at passe hende til det sidste? Du ved nok, at vi ikke har noget. Jeg har ikke en Gang Raad til at holde en Pige. Det er det, der har taget saadan paa den Gamle, hun har slidt sig op, har hun. Hun arbejdede for ti, gjorde hun, og det skønt hun var to og halvfems. Der findes ingen af den Kaliber mere! — — —“

Madam Rapet svarede alvorligt:

„Der er to Priser: fyrretyve Sous om Dagen og tre Francs om Natten, det er for de Rige. Tyve Sous om Dagen og fyrretyve om Natten for de andre. Du kan jo gi' mig tyve og fyrre.“

Men Bonden regnede efter, han kendte sin Moder, han vidste til hvilken Grad hun var sejt, kraftig og udholdende. Det kunde godt vare otte Dage, hvad Lægen saa siden sagde.

Han erklærede besluttet:

„Nej, jeg vil hellere ha', at Du gi'er mig en bestemt Pris for det hele, lige til det er forbi. Saa deler vi Risikoen. Doktoren sagde, at hun snart var færdig. Passer det, saa er det saa meget desto bedre for Dig, men holder hun ud til i Morgen eller i Over-

morgen, saa er det mig, der faar Profitten, og Dig, der taber.“

Vaagekonen kastéde et overrasket Blik paa ham. Hun havde aldrig før afgjort saadan noget i Forvejen. Hun betænkte sig, fristet ved Tanken om den Chance, hun kunde faa. Paa én Gang fik hun en Mistanke om, at han vilde narre hende.

„Jeg vil ikke sige noget, førend jeg har set Din Mo'r,“ sagde hun.

„Du kan jo gaa med hjem.“

Hun tørrede sine Hænder og fulgte med ham.

Undervejs talte de slet ikke sammen. Hun trippede geskæftigt, medens han skridtede vældigt ud, som om han ved hvert Skridt skulde skræve over en Rendesten.

Kørne, der overvældede af Heden laa paa Markerne, løftede sløvt Hovedet og udstødte et svagt Brøl, som for at bede om noget friskt Græs, hen imod de to Mennesker, der gik forbi dem.

Da de kom i Nærheden af Huset, mumlede Honoré Bontemps:

„Tænk bare, hvis det nu var forbi!“

Og hans ubevidste Ønske om, at det maatte være Tilfældet, aabenbarede sig gennem hans Tonefald.

Men den gamle Kone var ikke død. Hun laa paa Ryggen paa sin Halmmadrats med Hænderne foldede

over det violette Bomuldstæppe, et Par uhyggeligt magre Hænder, der var knortede og krogede af Gigt, Træthed og næsten hundredaarigt Slid, og lignede to underlige Dyr, to Krabber.

Madam Rapet gik hen til Sengen og saa' paa den Døende. Hun følte hendes Puls, trykkede paa hendes Bryst, lyttede til hendes Aandedræt og udspurgte hende for at høre hende tale. Efter at have set længe paa hende gik hun udenfor, fulgt af Honoré. Hendes Mening var slaaet fast. Den gamle Kone vilde ikke gaa Natten igennem.

Han spurgte:

„Naa?“

Vaagekonen svarede:

„Ja, se, det kan vare to Dage, og det kan vare tre, Du kan jo gi' mig seks Francs for det altsammen.“

Han udbrød:

„Seks Francs! seks Francs! Er Du bleven forrykt? Jeg siger Dig jo, at hun allerhøjest har en fem, seks Timer tilbage, ikke mere!“

De skændtes længe, hver holdt paa sit. Men da Vaagekonen vilde gaa sin Vej, og da Tiden gik og Kornet ikke kunde køre sig selv hjem, endte han omsider med at give efter:

„Naa ja, saa lad gaa med det da. Seks Francs,

men saa er alt indbefattet, lige indtil Liget bæres ud af Huset.“

„Ja vel, det er en Aftale. Seks Francs.“

Og med lange Skridt skyndte han sig ud til Kornet, der laa og modnede i den stærke Sol.

Vaagekonen gik ind i Huset.

Hun havde taget Arbejde med, thi naar hun vaagede hos de Døende og Døde, syede eller strikkede hun enten for sig selv eller for Patientens Familie, der mod et lille Tillæg i Salæret tog denne dobbelte Nytte af hende.

Pludselig spurgte hun:

„Du har vel faaet den sidste Olie, Mo'r Bontemps.“

Bondekonen rystede paa Hovedet og Madam Rapet, der var meget hellig, rejste sig ivrigt:

„Jesus Kors! Er det muligt? Nu løber jeg efter Præsten.

Og hun skyndte sig afsted til Præstegaarden, saa hurtigt, at Drengene, der saa' hende bene over Torvet, troede, at der var sket en Ulykke.

Præsten tog øjeblikkelig sin Messeskjorte paa og skyndte sig afsted. Foran ham gik en Kordreng, der ringede med en lille Klokke for at forkynde Vorherres Vandring hen over de stille, lummerhede Marker.

Mændene, der i Afstand stod og arbejdede, tog deres store Hatte af og blev staaende ubevægelige, lige indtil den hvide Klædning var forsvundet bag en eller anden Gaard; Kvinderne, der var i Færd med at binde Negene, rettede sig i Vejret, for at gøre Korsets Tegn, de sorte Høns løb opskræmmede og baskende med Vingerne langs Grøfterne, indtil de fandt deres kendte Hul, hvori de pludselig forsvandt, og et Føl, der var tøjret paa en Eng, blev saa forskrækket ved Synet af Messeskjorten, at det gav sig til at gallopere i en Rundkreds, saa langt Tovet rakte, og slaa op med Bagbenene. Kordrengen i den røde Kjole gik hurtigt, bag efter ham kom Præsten, der holdt Hovedet med den firkantede Hue paa skraa ned mod den ene Skulder og mumlede Bønner, og allerbagest kom Madam Rapet med foldede Hænder og endnu mere sammenbøjet end ellers, som om hun ved hvert Skridt var parat til at knæle ligesom i Kirken.

Honoré saa' dem gaa forbi. Han spurgte:

„Hvor mon Præsten skal hen?“

Hans Karl, der var mere skarpsindig, svarede:

„Han skal vel hen med Vorherre til din Mo'r.“

Bonden blev ikke forbavset:

„Ja, det kan forresten godt passe.“

Og han gav sig atter i Lag med sit Arbejde.

Mo'r Bontemps skriftede sine Synder, fik Syndsforladelse og modtog Herrens Legeme, hvorpaa Præsten atter gik sin Vej og lod de to Kvinder blive alene tilbage i den lumre Hytte.

Madam Rapet gav sig til at iagttage den Døende, idet hun spurgte sig selv, om det kunde vare længe.

Dagen hældede, af og til fik et stærkere og køligere Vindpust et Helgenbillede, der med to Knappenaale var hæftet fast paa Væggen, til at vifte frem og tilbage, og Vinduesgardinerne, der en Gang havde været hvide, men nu var gule og oversaaede med Fluesnavs, til at flagre, som om de vilde rive sig løs og flyve afsted ligesom den gamle Kones Sjæl.

Hun laa ubevægelig med aabne Øjne og ventede ligegyldig paa den nære Død, der var saa længe om at komme. Hendes korte Aandedræt peb i den sammen-snørede Hals. Om lidt vilde det helt standse, og der vilde være en Kvinde, som ingen savnede, mindre her paa Jorden.

Da Mørket faldt paa, kom Honoré hjem, Han gik lige hen til Sengen, og da han saa', at hans Moder endnu levede, spurgte han: „Naa, hvorledes gaar det?“ saaledes som han plejede at gøre, naar hun ikke var rigtig rask.

Saa sendte han Madam Rapet bort, idet han paa-
lagde hende:

„I Morgen, Klokken fem. Glem det ikke.“

Hun svarede:

„Nej, vel. I Morgen Klokken fem.“

Hun kom ogsaa, da Solen stod op.

Honoré sad og spiste sin Vælling, som han selv
havde lavet, inden han gik i Marken.

Vaagekonen spurgte:

„Naa, er det saa forbi?“

Han svarede med et drillende Glimt i Øjnene:

„Næ, hun har det snarere bedre.“

Og dermed gik han.

Madam Rapet gik ærgerlig hen til den Døende,
der endnu laa i samme Tilstand, ubevægelig med
hivende Aandedræt, aabne Øjne og Hænderne kramp-
agtigt foldede over Tæppet.

Vaagekonen forstod, at der godt kunde gaa to Dage,
fire Dage, otte Dage paa samme Maade, og i hendes
gerrige Hjerte gav det et Stik af Rædsel, medens en
rasende Vrede arbejdede sig op i hende imod Sønnen,
der saa drevent havde snydt hende, og Moderen, der
ikke vilde dø.

Ikke desto mindre satte hun sig til at strikke med
Blikket stift fæstet paa Mo'r Bontemps' rynkede Ansigt.

Honoré kom hjem for at spise Frokost. Han saa' tilfreds, næsten spodsk ud; saa gik han igen. Det gik rask med at faa Kornet hjem, Vejret var stadig lige straalende.

Madam Rapet blev mere og mere rasende. Hvert Minut, der gik, forekom hende at være stjaalen Tid, stjaalne Penge. Hun havde Lyst, en vanvittig Lyst, til at gribe fat om Halsen paa den gamle stædige Kælling og trykke til, blot en lille Smule, for at standse dette korte, hurtige Aandedræt, der stjal hendes Tid og hendes Penge.

Men hun kom i Tanker om, at det kunde være farligt, og andre Idéer fløj igennem Hovedet paa hende.

Hun gik hen til Sengen og spurgte:

„Har Du nogensinde set Djævlen?“

Mo'r Bontemps mumlede:

„Nej.“

Saa gav Vaagekonen sig til at snakke og fortælle hende de frygteligste Historier for at fylde hendes skrøbelige, bortflygtende Sjæl med Rædsel.

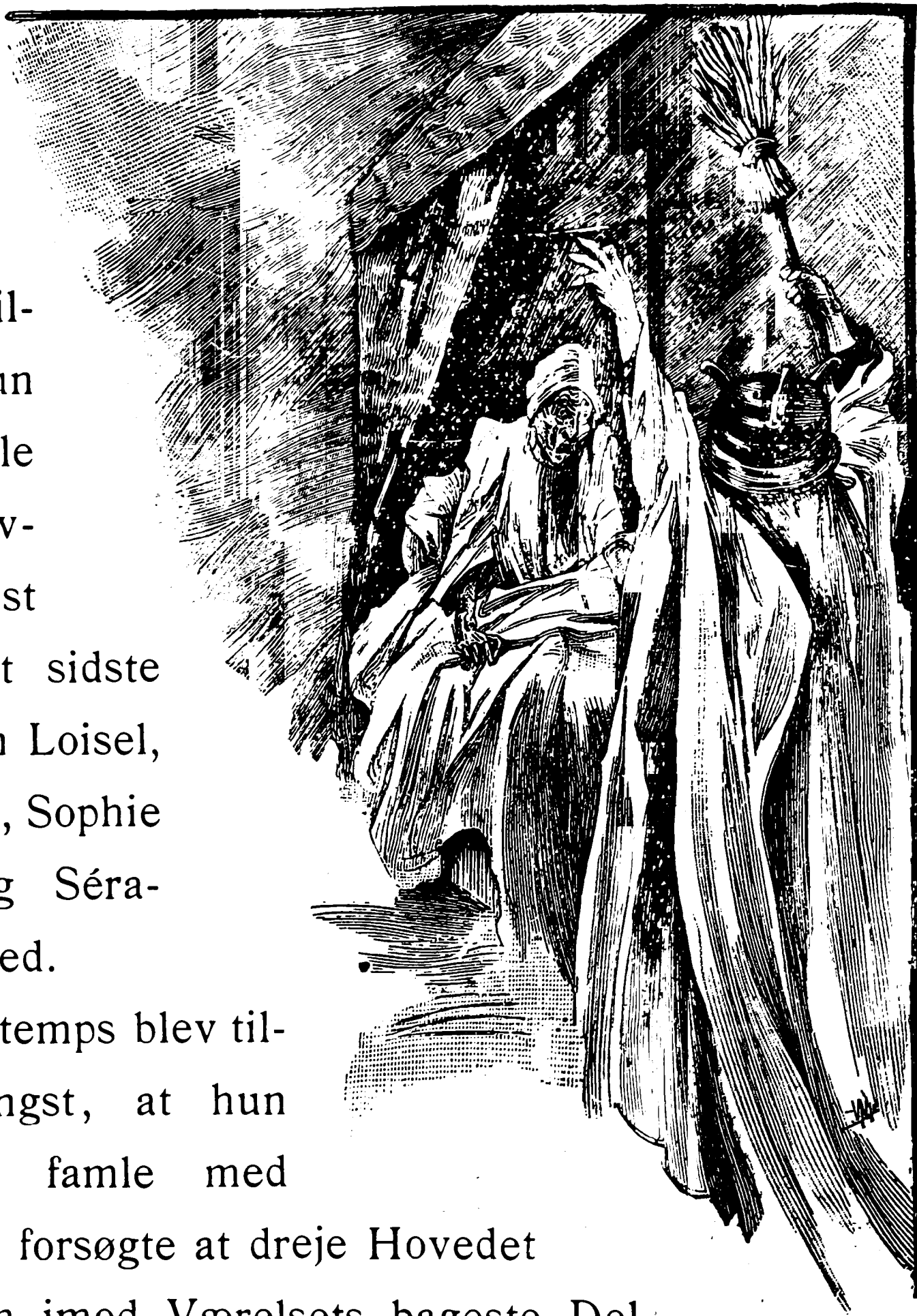
Nogle Minutter førend de udaandede, sagde hun, viste Djævlen sig for alle Døende. Han havde en Fejekost i Haanden, en omvendt Gryde paa Hovedet og udstødte høje Skrig. Naar man havde set ham,

saa var det forbi, saa havde man kun nogle faa Øjeblikke tilbage. Og hun opremsede alle dem, som Djævelen havde vist sig for i det sidste Aar: Joséphin Loisel, Eulalie Ratier, Sophie Padagnau, og Séraphine Grospied.

Mo'r Bontemps blev tilsidst saa angst, at hun begyndte at famle med Hænderne og forsøgte at dreje Hovedet for at se hen imod Værelsets bageste Del.

Pludselig forsvandt Madam Rapet fra Sengens Fodende. I Skabet tog hun et Lagen og hyllede sig ind i det, saa satte hun en Gryde paa Hovedet, saaledes at dens tre Ben stod lige op i Vejret som tre Horn, tog i sin højre Haand Fejekosten og kastede med sin

venstre Ildrageren lige op i Luften, for at den kunde falde ned og gøre Spektakel.

Det gjorde en skrækkelig Larm, da den faldt paa Gulvet. Saa kravlede hun op paa en Stol, trak Sengen omhængt til Side og aabenbarede sig for den Døende som en sand Mester Jakel Djævel, gestikulerede og truede med Fejekosten og udstødte høje Hvin inde i Gryden, der skjulte hendes Ansigt.

Ude af sig selv, med vanvittigt stirrende Øjne, gjorde den gamle Kone en overmenneskelig Anstrængelse for at rejse sig og flygte. Det lykkedes hende endogsaa at faa Skuldrene og Brystet ud af Sengen, men i samme Øjeblik faldt hun med et dybt Suk tilbage. Det var var forbi.

Madam Rapet bragte rolig alle Genstandene tilbage paa deres Plads, Fejekosten hen i Krogen bag Skabet, Lagenet paa Hylden inde i det, Gryden hen paa Ildstedet, Spanden paa Køkkenbænken og Stolen op imod Væggen. Saa lukkede hun med forretningsmæssig Rutine den Dødes opspilede Øjne, satte en Tallerken hen paa Sengen, hældte Vandet fra Vievandskarret over i den, dyppede Buksbomgrenen, der hang over Kommoden, deri og bestænkede Sengen. Derpaa knælede hun og gav sig til andægtig at opremse Dødsbønnerne, som hun kunde udenad.

Da Honoré ved Mørkets Frembrud kom hjem, fandt han hende bedende, og han regnede straks ud, at hun tjente tyve Sous paa ham, thi hun havde kun vaaget tre Dage og en Nat, hvad der ialt vilde være bleven fem Francs i Stedet for de seks, som han nu skyldte hende.

HULLET

HULLET

Tiltalt for Vold, med Døden til Følge.

Saaledes lød Anklageakten, som havde ført Anklagede, Léopold Renard, Stilling, Tapetserer, for Retten.

Omkring ham grupperede sig Hovedvidnerne, Madam Flamèche, Offerets Enke, Louis Ladureau, Møbelsnedker og Jean Durdent, Blikkenslager.

Tæt ved Forbryderen sad hans Hustru; hun var sort klædt, lille og grim og lignede en Hunabe, udstafferet som Dame.

Renard (Léopold) skildrede Dramaet som følger:

„Herregud, det er en Ulykke, som jeg selv var det første Offer for. Det skete altsammen ikke med min gode Vilje. Begivenhederne kommenterer sig selv Hr. Retsformand. Jeg er en hæderlig Mand, en arbejdsom Mand, jeg er Tapetserer og har i de sidste seksten Aar boet i den samme Gade, hvor jeg er kendt, afholdt, agtet og anset af alle — det kan mine

Naboer bekræfte, ja, selv Portnersken, der ikke altid er lige let at komme ud af det med, vil sige det samme. Jeg holder af mit Arbejde, og jeg er sparsommelig, det eneste, jeg bryder mig om, er hæderlige Folk og af og til en lille beskeden Fornøjelse. Det er det, der har bragt mig i Ulykke, saa meget desto værre for mig, jeg kunde ikke gøre for det, jeg har stadig den samme Agtelse for mig selv.

„I de sidste fem Aar har min Kone og jeg tilbragt vore Søndage i Poissy for at trække frisk Luft og fiske. Vi er rent gale efter at fiske begge to! Det er Mélie, som har gjort mig saa ivrig, men hun er selv meget værre, det Asen, derfor er det ogsaa hendes Skyld altsammen, hvad jeg nu straks skal have den Ære at forklare Dem.

„Hvad mig selv angaar, saa er jeg stærk, men godmodig, ikke for to Øre ondskabsfuld! Men hun! Uh ha! Uh ha! Hun ser ud af ingen Verdens Ting, hun er lille, og hun er mager, men det betyder ingenting, hun er ligesaa gal som en Tysker. Jeg nægter ikke, at hun har sine gode Sider, det har hun, hun er en brillant Kone, hvad Forretningen angaar. Men hendes Karakter! De kan bare spørge Dem for i Nabolaget eller hos Portneren . . . . saa skal De høre!

„Der gaar ikke en Dag, uden at hun bebrejder mig min Godmodighed: „Det her vilde jeg aldrig finde mig i, og det dèr vilde jeg aldrig finde mig i!“ Hvis jeg havde hørt paa, hvad hun sagde, saa havde jeg mindst raget mig ind i en tre fire Slagsmaal om Maaneden. . . .“

Madam Renard afbrød ham:

„Det er rigtig, snak Du bare løs, den ler bedst, som ler tilsidst.“

Han vendte sig om imod hende og sagde med oprigtig Aabenhed:

„Aa, skidt, jeg kan godt sige Sandheden om Dig, det er jo ikke Dig, der er anklaget . . .“

Saa gjorde han atter Front mod Retsformanden:

„Undskyld, jeg gaar videre. Vi plejer altsaa hver Lørdag Aften at tage til Poissy for straks næste Mor-

gen at kunne begynde at fiske. Det er bleven mere end en Vane, det er bleven vores anden Natur, som man siger. Nu til Sommeren bliver det tre Aar siden, at jeg har opdaget et Sted, aah, et ganske storartet Sted. Det er i Skyggen med otte Fod Vand, ja, maaske ti, et Hul, forstaar De, med andre Huller ind under Bredden, en rigtig Fiskeredede, et Paradis for en Fisker. Det Hul, ser De Hr. Retsformand, det havde jeg Lov til at betragte som min Ejendom, eftersom det var mig, der var dets Christoffer Colombus. Det vidste de allesammen rundt omkring, og de respekterede det. „Det er Renards Sted,“ hed det, og ingen vilde have vovet at sætte sig der, ikke en Gang Plumeau, der — det være sagt uden at ville fornærme ham — er kendt for at hugge de andres Pladser.

„Jeg var altsaa sikker paa mit Hul og følte mig ganske som dets Ejemand. Saasnart jeg kom om Lørdagen, gik jeg med min Kone ombord i *Dalila*. — *Dalila* er min Baad, en Baad, som jeg har ladet bygge hos Fournaise efter norsk Model, og som paa én Gang er let og sikker. — Jeg sagde altsaa, at min Kone og jeg gik ombord i *Dalila* for at tage ud og sætte Lokkemaden ud. Dér har jeg saadan min egen Maner, der er ingen af de andre, der forstaar det som jeg, og de er dog allesammen temmelig drevne. —

De vil maaske spørge mig om, hvad jeg bruger til Lokkemad? Men det kan jeg ikke svare paa. . Det kommer ikke Sagen ved, det kan jeg ikke svare paa, det er min Hemmelighed. — Der er over to Hundrede, som har spurgt mig om det. De har baade budt mig Vin og god Mad og alt muligt, bare for at faa mig til at sige det! Men de kan bide sig i Næsen, kan de! De kan tro, at jeg er bleven kælet for og lokket for. Men jeg holder min Mund, gør jeg . . . Min Kone er det eneste, der ved det — — — og hun sladrer heller inte af Skole, ikke mere end som jeg! — — — Er det ikke sandt, Mélie? . . .“

Retsformanden afbrød ham:

„Skynd Dem at komme til Sagen.“

Den Anklagede fortsatte:

„Nu kommer det, nu kommer det. Det var altsaa Lørdag den ottende Juli. Vi tog afsted med Toget fem femogtyve og ligesom alle de andre Lørdage sejlede vi ud for at sætte Lokkemaden ud inden Middag. Det tegnede til at blive et storartet Vejr, og jeg sagde til Mélie: „Den bliver s'gu god i Morgen, hva'?“ Hun svarede: „Ja, det ser ud til det.“ Vi plejer nemlig aldrig at snakke saadan videre sammen.

„Da vi vare færdige, roede vi ind for at spise til Middag. Jeg var i godt Humør og jeg var tørstig.

Det er det, der er Skyld i det Hele, Hr. Retsformand. Jeg sagde til Mélie: „Ved Du hvad, Vejret er saa storartet, jeg tror, jeg vil tage mig en Flaske Vin af vores sædvanlige.“ Det er en lille, hvid Vin, som smager forbistret godt, men som man ikke skal drikke for meget af, for saa kan man ikke sove.

„Hun svarer: Du kan jo gøre, som Du vil, men Du bliver bare syg igen, og saa kan Du ikke komme op i Morgen.“

„Det var sandt, det var klogt, det var rigtigt, det indrømmer jeg. Men jeg kunde alligevel ikke styre mig. Jeg fik Flasken, og jeg tømte den. Deraf kommer det Hele.

„Jeg kunde ganske rigtig ikke sove. Lige til Klokken to om Morgenen laa jeg og vendte og drejede mig og det Hele snurrede rundt for mig. Endelig faldt jeg i Søvn, og jeg sov saa haardt, at om det saa var bleven Verdens Ende, vilde Dommedagsbasunerne have kunnet trutte løs uden at vække mig.

„Klokken seks kalder min Kone paa mig. Jeg springer ud af Sengen og faar i en Fart mine Bukser og min Fiskertrøje trukket paa. En Skvat koldt Vand i Ansigtet og saa gaar vi ombord i *Dalila*. Det var for sent. Da vi kommer til Hullet, saa er det taget! Det var aldrig hændt før, Hr. Retsformand, ikke én

eneste Gang i hele tre Aar! Det var, ligesom om jeg blev plyndret for mine egne Øjne. „Det var som syv Satan,“ udbryder jeg og min Kone begynder at drille mig: „Det har Du godt af, Du kunde jo have ladet være med at drikke Dig fuld! Hvad sagde jeg?“

„Jeg havde ikke noget at skulle have sagt, for det var jo sandt nok.

„Ikke desto mindre lægger jeg til lige ved Siden af for at prøve paa at snuppe, hvad der slap forbi den anden. Det kunde jo ogsaa være, at han slet ikke fik noget, og at han gik sin Vej igen.

„Det var en lille mager én i hvidt Lærredstøj og med en stor Straahat. Han havde ogsaa sin Kone med, et stort, tykt Fruentimmer, der sad og broderede ved Siden af ham.

„Da hun saa', at vi slog os ned ved Siden af dem, mumlede hun:

„Mañ skulde ikke tro, der var andre Steder her paa Bredden.“

„Min Kone der skummede af Raseri, svarede:

„Velopdragne Mennesker sørger for først at forhøre sig om, hvad der er Skik og Brug, førend de sætter sig paa de Pladser, der tilhører andre.“

„Da jeg ikke vilde have Ballade, sagde jeg til hende:

„Hold Mund, Mélie. Lad dem bare være. Den ler bedst, som ler tilsidst.“

„Vi havde altsaa gjort *Dalila* fast inde under Pilene og sat os til at fiske lige ved Siden af de to andre.

„Hr. Retsformanden maa undskylde, men her bliver jeg nødt til at gaa lidt i Detailler.

„Der kunde vel være gaaet en fem Minutter, da jeg pludselig ser min Sidemands Flod dykke under en to, tre Gange, og han haler en mægtig Kammerat op. Den var omtrent lige saa tyk som mit Laar — ja, meget langt fra det var det ikke. Mit Hjerte gav sig til at banke, og jeg blev helt fugtig i Tindingerne. Mélie saa' det ogsaa og sagde: „Kan Du se? Dèr har Du Følgen, Din Drukkendiderik!“

„Medens vi saadan sidder, kommer Bru, Retsformanden ved maaske, det er ham Urtekræmmeren, der er en stor Fisker for Herren, roende forbi og raaber til mig:

„Der er nok nogen, der har taget Deres Plads, Renard?“

„Jeg svarer ham:

„Ja, Bru, der er jo her i Verden Folk, som ikke kender til Finfølelse eller ved, hvad der er Skik og Brug.“

„Den lille i Lærredsdragten ved Siden af mig lod,

som om han ikke hørte det, og det samme gjorde hans Kone, den tykke, infame Kælling.“

Retsformanden afbrød ham for anden Gang:

„Pas paa! De fornærmer den Dødes Enke, Madam Flamèche, der er her til Stede.“

Renard undskyldte sig:

„Om Forladelse, om Forladelse! Det var Hidsigheden, der løb af med mig. Jeg gaar videre.“

„Der kunde vel være gaaet saa meget som et knapt Kvarter, da den lille i Lærredsdragten faar fat paa nok én, og fem Minutter efter paa én til.“

„Jeg fik ligefrem Taarer i Øjnene af at se paa det og min Kone ved Siden af mig var lige paa Kogepunktet. Hvert Øjeblik drillede hun mig:

„Næh, det er for galt! Vil Du se, hvor han hugger fra Dig? Vil Du bare se! Du faar saamænd ikke noget, det kan Du stole paa. Med mindre Du da fanger en Frø! Uf, mine Fingre klør bare ved at tænke paa det.“

„Jeg sagde til mig selv: „Lad os vente, til Klokken bliver tolv, saa gaar Tyveknægten sin Vej for at spise Frokost og saa tager jeg min Plads tilbage. Jeg skal nemlig sige Dem, Hr. Retsformand, at min Kone og jeg plejer at have vores Frokost med i *Dalila* for at kunne spise den paa Stedet.“

„Jo, pyt! Klokken slaar tolv! Hvad tror De saa, han gør? Han pakker ganske rolig en stegt Høne ud af en Avis, Bæstet, og giver sig til at spise den, medens han fanger en Fisk til!

„Mélie og jeg, vi sætter os ogsaa til at spise, saadan bare for et Syns Skyld, for vi kunde næsten ingenting faa ned, Madlysten var gaaet fra os.

„Saa for at fordøje tager jeg min Avis. Hver Søndag plejer jeg at ligge paa Bredden i Skyggen og læse *Gil Blas*. Det er Colombines Dag, ved De nok, hende Colombine, der skriver Artikler i *Gil Blas*.

„Jeg har altid min Plaser med at ærgre min Kone med, at jeg kender Colombine. Det er ikke sandt, jeg kender hende ikke, jeg har aldrig set hende, men det er lige meget, hun skriver brillant, og saa siger hun Tingene med en vældig Aplomb af et Fruentimmer at være. Jeg synes knusende godt om hende, der er ikke mange af hendes Slags.

„Jeg begynder altsaa paa at smaadrille min Kone, men hun tager det højtideligt og bliver lige straks lynende vred, og derfor tier jeg stille.

„Netop i samme Øjeblik kommer ovre paa den anden Bred de to Vidner, der sidder derhenne: Ladureau og Durdent. Vi kendte hverandre af Udseende.

„Den lille havde igen givet sig til at fiske. Han

blev ved med at faa Bid, og det dirrede i mig. Min Kone gav mig ikke Fred.

„Du er ingen Mand,“ sagde hun, „Du har Fiskeblod i Aarene.“

„Til sidst sagde jeg til hende:

„Ved Du hvad, jeg vil hellere gaa min Vej, ellers ender det med, at jeg gør en Dumhed.“

„Men hun hvæsedede, som om hun stak et glødende Jern hen under Næsen paa mig:

„Føj, Du er ikke noget ordentligt Mandfolk! Du vil løbe Din Vej og lade ham beholde Pladsen! Uf, Du, Du — Bazaine!“

„Den ramte mig, jeg blev siddende, men jeg fortrak ikke en Mine.

„Men saa haler den anden en Brasen op, aa, jeg har aldrig set en saa stor én før. Aldrig!

„Det kunde min Kone ikke staa for, hun giver sig igen til at snakke højt, som om hun talte med sig selv, hun kan være saa morderlig udspekuleret. Hun sagde:

„Det kan man da kalde for stjaalen Fisk, eftersom det er os, der har sat Lokkemaden ud. De burde da i det mindste give os vore udlagte Penge tilbage.“

„Nu blev den lilles tykke Kone gal i Hovedet og svarede:

„Er det os, De sigter til?“

„Jeg sigter til Fisketyve, der snupper Udbyttet af de Penge, som andre har givet ud.“

„Er det os, De kalder for Fisketyve?“

„Og saa gaar det løs! De skælder hinanden ud for det værste, de ved. Det er utrolig saadan en Kæft, der kan sidde paa to Fruentimmere. De skraalede saadan op, at de to Vidner ovre paa den anden Side for at holde Grin med dem gav sig til at raabe:

„Hej, derovre, maa vi ikke bede om lidt Stilhed! I skræmmer jo Fiskene væk fra Jeres Mænd.“

„Den lille i Lærredsdragten og jeg havde nemlig ikke rørt os af Pletten. Vi var bleven siddende med Øjnene stift hæftede paa Vandet, som om vi slet ikke havde hørt noget. Der var s'gu ellers nok at høre paa:

„De er en Løgnerske!“ — „De er et beskidt Fruentimmer!“ — „De er en led Kælling“ — „De er en gemen Tyvekvind“ o. s. v., o. s. v. . . . En Matros kunde ikke være kommen med værre Udtryk.

„Pludselig hører jeg et vældigt Spektakel bagved mig. Det er hende, den tykke, der begynder at slaa løs paa min Kone med sin Parasol. Klask, klask, og Mélie fik langet et Par ordentlige ud. Hun skummer af Raseri og hun slaar igen, det gør hun altid, naar hun er rasende. Hun griber den tykke i Haaret og klask, klask . . . det regnede formelig med Lussinger.

„Jeg vilde nu have ladet dem klare den Sag alene. Fruentimmere for sig, og Mandfolk for sig — det skal man ikke blande sammen. Men den lille i Lærredsdragten farer op som en Satan, og vil springe paa min Kone. Næ, næ, den gaar inte! Smaa Slag, Kammerat! Som et Lyn slaar jeg en Klo i ham og værsenartig, én paa Godda'en og én lige i Maven. Han slaar om sig med Armene og spar-ker med Bene-ne og dumper paa Ryggen ud i Floden, lige midt i Hullet.

„Jeg vilde have fisket ham op, det ved Gud, jeg vilde, Hr.

Retsfor-
mand, hvis

jeg bare lige med det samme havde faaet Tid til det. Men Ulykken vilde, at den tykke i samme Øjeblik fik Overtaget og tampede Mélie, saa det var en Ynk at se paa. Jeg ved godt, at jeg ikke burde have hjulpet hende, medens den anden laa der og rodede, men det faldt mig ikke ind, at han kunde drukne. Jeg sagde til mig selv: „Skidt, det giver koldt Vand i Blodet.“

„Jeg løb altsaa hen til Fruentimmerne for at skille dem ad. Det var ikke det bare Grin, der vankede Lussinger — de baade rev og bed, de Sataner!

„Kort sagt, det tog mig godt og vel fem Minutter, førend jeg fik dem fra hinanden, de Bæster!

„Saa vender jeg mig om. Ikke Spor! Vandet var ligesaa roligt som en Sø. De andre derovre raabte:

„Fisk ham op, fisk ham op!“

„Det var godt nok at sige, men jeg kan ikke svømme, og dykke under det kan jeg slet ikke.“

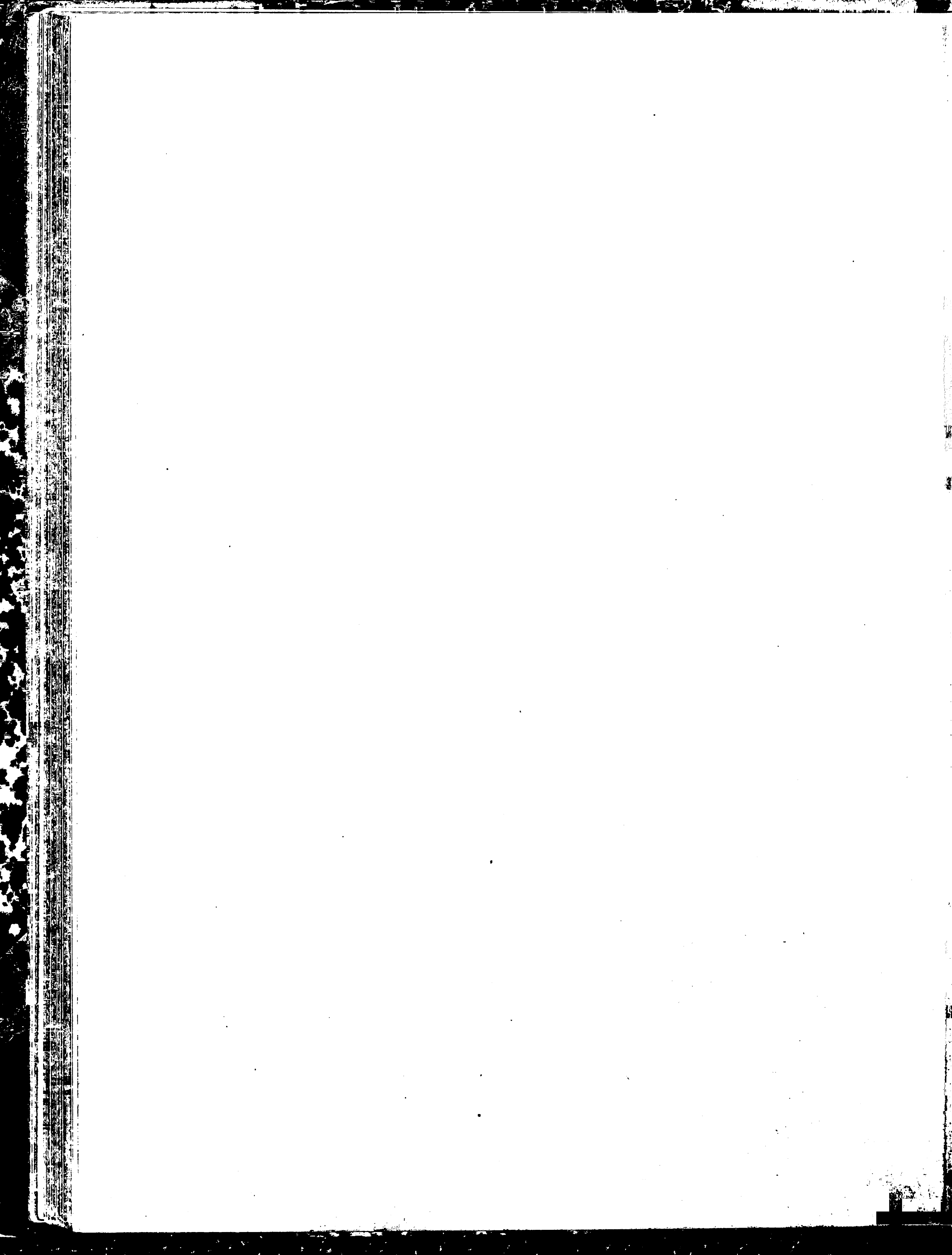
„Endelig kom saa Slusevogteren og to andre Mænd med Stænger, det havde nok varet et godt Kvarter. Han blev fundet nede paa Bunden af Hullet med otte Fod Vand over sig, jeg havde jo akkurat tænkt mig, at det var saa dybt! — Dèr laa han altsaa, den lille i Lærredsdragten!

„Saadan gik det til, og det kan jeg aflægge min Ed paa. Jeg er ganske uskyldig, det ved Gud jeg er.“

Da Vidnerne afgav en overensstemmende Forklaring, blev den Anklagede frikendt.

JOMFRU KLUMPE

JOMFRU KLUMPE

HVOR er de ikke forunderlige, disse Minder fra Fortiden! Atter og atter dukker de frem, og det er én umuligt at blive fri for dem.

Det Minde, jeg vil fortælle om, gaar langt tilbage, saa langt, at jeg ikke kan forstaa, at det endnu kan sidde saa fast og saa levende i min Hukommelse.

Jeg har siden den Tid oplevet saa mange uhyggelige, skrækkelige og rystende Ting, at jeg i høj Grad forundrer mig over, at der ikke gaar en Dag, ikke en eneste Dag, uden at jeg ser Jomfru Klumpes Ansigt for mig, saaledes som hun saa' ud den Gang for lang, lang Tid siden, da jeg var en ti, tolv Aar.

Det var en gammel Sypige, der plejede at komme til os en Gang om Ugen, hver Tirsdag, for at stoppe og lappe vort Tøj. Mine Forældre ejede en af den Slags Godser, som man plejer at kalde et Slot, men som i Virkeligheden ikke er andet end en gammeldags

Bygning, der har en spids Gavl, og hvortil der hører to eller tre Forpagtergaarde.

Landsbyen, der var temmelig stor, laa nogle hundrede Meter fra vort Hus; den bestod af en Del smaa Rønner, som var byggede tæt omkring den lille Kirke, der var opført af røde Mursten, som næsten var bleven sorte af Ælde.

Hver Tirsdag mellem Klokken halvsyv og syv om Morgenen stillede Jomfru Klumpe altsaa hos os og gik straks op i Lappestuen og satte sig til at arbejde.

Hun var høj og mager, skægget, eller rettere behaaret, thi hun havde Haar over hele Ansigtet, nogle underlige, forbløffende Haar, der i fantastiske Totter voksede frem paa de mærkeligste Steder, som om en Vanvittig havde moret sig med at saa dem ud over dette barske Gendarm-Ansigt, der omsluttedes af en hvid Kappe. Der var Haar paa Næsen, under Næsen, paa Hagen, paa Kinderne, og hendes graa Øjenbryn var saa tætte, saa lange, saa stride og saa buskede, at de aldeles lignede et Par Moustacher, der var bleven anbragte et forkert Sted.

Jomfru Klumpe haltede, men ikke paa samme Maade som andre Krøblinge. Hun mindede mere om en Baad, der ligger for Anker. Naar hendes høje, knoglede og skæve Krop hvilede paa det raske Ben, saa' det ud,

som om hun tog Tilløb for at naa op paa en høj Bølge, men paa én Gang sank hun atter pludselig ned, som om der havde aabnet sig en Afgrund under Fødderne paa hende. Hendes Gang fik mig altid til at tænke paa Bølgegang i Stormvejr, saa svajende var den, og den uhyre hvide Kappe med de flagrende Nakkebaand, som hun altid gik med, gyngede for hvert Skridt, hun tog, frem og tilbage fra Nord til Syd og fra Syd til Nord.

Jeg ligefrem tilbød Jomfru Klumpe. Naar jeg var klædt paa om Morgen, gik jeg lige op i Lappestuen, hvor hun sad og syede med et Varmebækken under Fødderne. Saasnart hun saa' mig, tvang hun sig til at tage Bækkenet og sætte mig paa det, for at jeg ikke skulde blive forkølet i det store, kolde Værelse, der laa helt oppe under Taget.

„Det varmer Blodet i Dig,“ sagde hun.

Hun fortalte mig Historier, medens hun gjorde Tøjet i Stand med sine lange, krogede og rappe Fingre. Hun havde Briller paa Næsen, thi Alderen havde svækket hendes Syn, og bag de forstørrende Brilleglas forekom hendes Øjne mig uhyre store og forunderligt dybe.

Efter hvad jeg kan huske af det, som hun sagde til mig, og som rørte mit Barnehjerte, maa hun have

været en højsindet Kvinde. Hun saa' stort og enkelt paa alle Ting.

Hun plejede at fortælle mig om alt, hvad der hændte i Landsbyen. Hun fortalte om en Ko, der var løbet bort og Dagen efter blev fundet foran Prosper Malets Mølle, hvor den stod .og gloede paa Vingerne, der drejede rundt, eller om et Hønseæg, som var bleven fundet oppe i Kirketaarnet, uden at nogen nogensinde havde kunnet begribe, hvorledes Hønen var kommen derop, eller Historien om Jean-Jean Pilas' Hund, der opsporede og kom tilbage med sin Herrers Bukser, som en Tyveknægt havde stjaalet og hængt op udenfor sin Dør, hele ti Mil fra Landsbyen, fordi han havde haft dem paa i Regnvejr, og de var bleven vaade.

Hun fortalte alle disse uskyldige Hændelser paa en saadan Maade, at de prentede sig i min Hukommelse som storslaaede mystiske Dramaer og Digtninge. De dybsindige Historier, som var skrevet af virkelige Digtere, og som min Moder fortalte mig om Aftenen, gjorde ikke nær det umiddelbare, dybe og mægtige Indtryk paa mig som den gamle Sypiges Fortællinger.

En Tirsdag havde jeg tilbragt hele Morgenens oppe hos Jomfru Klumpe. Bagefter havde jeg været med en af Karlene ude i Skoven og plukket Nødder bagved

Noirprés Gaard, og da jeg kom hjem, vilde jeg straks skynde mig op til hende igen. Jeg husker det ligesaa tydeligt, som om det var i Gaar.

Men da jeg aabnede Døren, saa' jeg den gamle Sypige ligge lige saa lang hun var paa Gulvet ved Siden af Stolen, hendes Ansigt laa nedad og hendes Arme var udstrakte, i den ene Haand holdt hun en Naal, og i den anden en af mine Skjorter. Det ene af hendes Ben, der stak i en blaa Strømpe, — det var rimeligvis det raske — laa ind under Stolen og Brillerne, som var faldet af og rullet fra hende, glimtede henne ved Foden af Væggen.

Jeg fo'r ned Trappen, idet jeg udstødte nogle hvinende Skrig. De andre kom ilende til, og efter nogle Minutters Forløb fik jeg at vide, at Jomfru Klumpe var død.

Jeg glemmer aldrig den hjerteskerende, dybe og forfærdelige Sorg, der snørede mit Barnehjerte sammen. Jeg listede mig ind i den store Dagligstue, hvor jeg gemte mig i en mørk Krog og krøb sammen i en stor Lænestol, hvor jeg lagde mig paa Knæ, for at græde med Ansigtet ind mod Stoleryggen. Jeg maa have siddet længe derinde, for det begyndte at blive mørkt.

Paa én Gang var der nogen, der kom ind med en Lampe, men de saa' mig ikke, og jeg hørte min Fader

og min Moder snakke med Doktoren, hvis Stemme jeg genkendte.

Han var skyndsomst bleven hentet og han forklarede Aarsagen til den stakkels gamle Piges Død. Jeg forstod iøvrigt ikke noget af det. Saa satte han sig ned og der blev budt ham et Glas Vin og en Kiks.

Han talte hele Tiden og alt, hvad han sagde, vil lige til min Dødsdag staa prentet i min Erindring. Jeg tror, at jeg kan fortælle det igen med næsten de samme Udtryk, som han brugte.

„Ak, ja!“ sagde han. „Stakkels Pige! Hun var saamænd min første Patient. Hun brækkede Benet den Dag, jeg kom hertil. Jeg havde ikke en Gang faaet Tid til at vaske mine Hænder efter Rejsen, førend jeg blev hentet. Det var alvorligt, meget alvorligt.

„Hun var sytten Aar, og en smuk, en meget, meget smuk Pige! Skulde man tro det nu? Hvad hendes Historie angaar, saa har jeg aldrig fortalt den til nogen, og ingen uden jeg og en anden, der ikke længere er her paa Egnen, har nogensinde vidst Besked om den. Nu da hun er død, behøver jeg ikke mere at være saa diskret.

„Førend jeg kom hertil, var der kommet en ung Mand som Hjælpelærer hos Skolemesteren. Det var en flot Fyr med et kønt Ansigt og en Holdning som

en Underofficer. Alle Pigebørnene var rent tossede efter ham, men han spillede den overlegne, og lod, som om han ikke lagde Mærke til dem. Noget skyldtes denne Ligegyldighed Frygten for hans Overordnede, Skolemesteren, Fa'r Grabu, der ikke altid var lige god at komme til Rette med.

„Fa'r Grabu brugte allerede paa dette Tidspunkt Jomfru Klumpe til at gøre sit Tøj i Stand. Den Gang hed hun aldrig andet end „den smukke Hortense“, det var først senere, efter den sørgelige Begivenhed, at hun fik Tilnavnet Jomfru Klumpe. Den unge Hjælpelærer lagde Mærke til den smukke Pige, der formodentlig følte sig smigret over, at den utilnærmelige Erobrer nedlod sig til at gøre Kur til hende. Hvorledes det nu gik eller ikke gik, nok er det, at hun kom til at elske ham, og at han opnaede Løfte om et Stævne-møde, der skulde finde Sted oppe paa Skolens Loft om Aftenen, saasnart det var blevet mørkt.

„Hun lod altsaa, som om hun gik hjem, men i Stedet for at gaa ned ad Trappen, gik hun op ad den og skjulte sig i Høet for at vente paa sin Elskede. Han kom snart op til hende, og de begyndte at hviske sammen, men der var ikke gaaet mange Minutter, da Loftsdøren atter gik op, og Skolemesteren viste sig paa Tærsklen.

„Hvad bestiller De heroppe, Sigisbert?“ spurgte han.

„Den unge Lærer, der følte, at han var fanget, mistede fuldstændig Hovedet og svarede dumt:

„Jeg er gaaet herop for at hvile mig lidt i Høet, Hr. Grabu.“

„Loftet var meget stort og rummeligt, og det var bælgmørkt. Sigisbert skubbede den forfjamskede unge Pige hen imod Loftets bageste Del, idet han hviskede:

„Skynd Dig, gaa derned og gem Dig. Jeg mister min Stilling, skynd Dig! Gem Dig!“

„Skolemesteren, der havde hørt ham hviske, fortsatte:

„De er altsaa ikke alene heroppe?“

„Jo, vist saa, Hr. Grabu.“

„Det er ikke sandt. Jeg hørte jo nogen tale.“

„Jeg sværger Dem til, Hr. Grabu, at her ingen er. Det maa være en Fejltagelse.“

„Det skal jeg snart faa at vide,“ svarede den Gamle, smældede Døren i, drejede Nøglen to Gange om og gik ned for at hente et Lys.

„Den unge Mand, der var en rigtig Pjalt af den Slags, som man desto værre træffer saa mange af, blev

aldeles ude af sig selv og gav sig pludselig til rasende at skælde den unge Pige ud:

„Herregud, saa gem Dig dog, saa at han ikke finder Dig. Du er Skyld i, at jeg mister min Stilling. Du ødelægger hele min Fremtid . . . saa gem Dig dog!“

„I samme Øjeblik hørte de atter Nøglen blive sat i Laasen.

„Hortense løb hen til Loftslugen, der vendte ud til Gaden, rev den op og sagde med sagte og besluttet Stemme:

„Naar han er gaaet, saa kom ned for at samle mig op.“

„Og hun sprang ud.

„Fa'r Grabu fandt ingen og gik meget overrasket ned igen.

„Et Kvarter senere kom den unge Sigisbert styrtende

hen til mig og fortalte mig sit Æventyr. Den unge Pige var bleven liggende ved Foden af Muren ude af Stand til at kunne rejse sig. Hun var jo ogsaa faldet ned fra anden Etage. Jeg fulgte med Sigisbert hen til hende. Det øsregnede, og vi bar den ulykkelige unge Pige hjem til mig. Hendes højre Ben var brækket paa tre Steder, og Benpiben stak ud gennem Kødet. Hun beklagede sig ikke, hun sagde kun med beundringsværdigt Taalmod:

„Jeg er bleven straffet, haardt straffet!“

„Jeg sendte Bud efter Hjælp, lod hendes Forældre hente, og fortalte dem en Historie om en Vogn med en løbsk Hest, der havde revet hende omkuld og kørt hende over lige uden for min Dør.

„De troede mig og Gendarmerne søgte i en hel Maaned efter Ophavsmanden til Ulykken.

„Ja, det er Historien, og min Mening er, at denne Kvinde var en Heltinde af samme Race som de Kvinder, der udfører de skønneste historiske Handlinger.

„Det var hendes eneste Kærlighedshistorie, hun er død som gammel Jomfru. Hun var en Martyr, en højsindet Sjæl! Hvis jeg ikke nærede en saa ubetinget Beundring for hende, vilde jeg ikke have fortalt Dem denne Historie, som jeg, saa længe hun levede,

aldrig har aabenbaret for nogen, De kan selv forstaa hvorfor.“

Doktoren tav. Min Moder græd. Min Fader mumlede nogle Ord, som jeg ikke opfangede, og saa gik de ud.

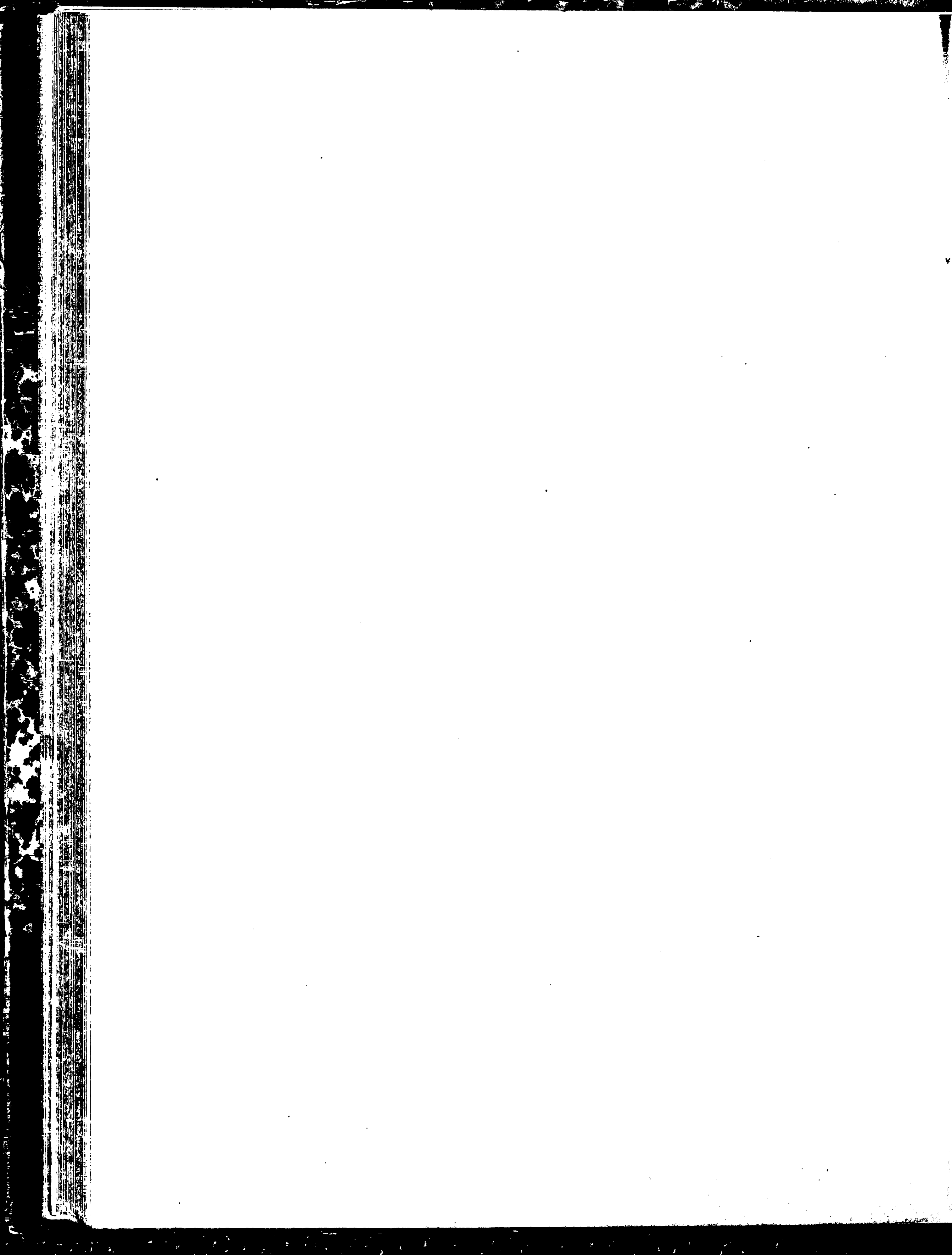
Men jeg blev liggende paa Knæ i Lænestolen og hulkede, medens jeg hørte en underlig Lyd af tunge Trin og noget, der stødte imod ude paa Trappen.

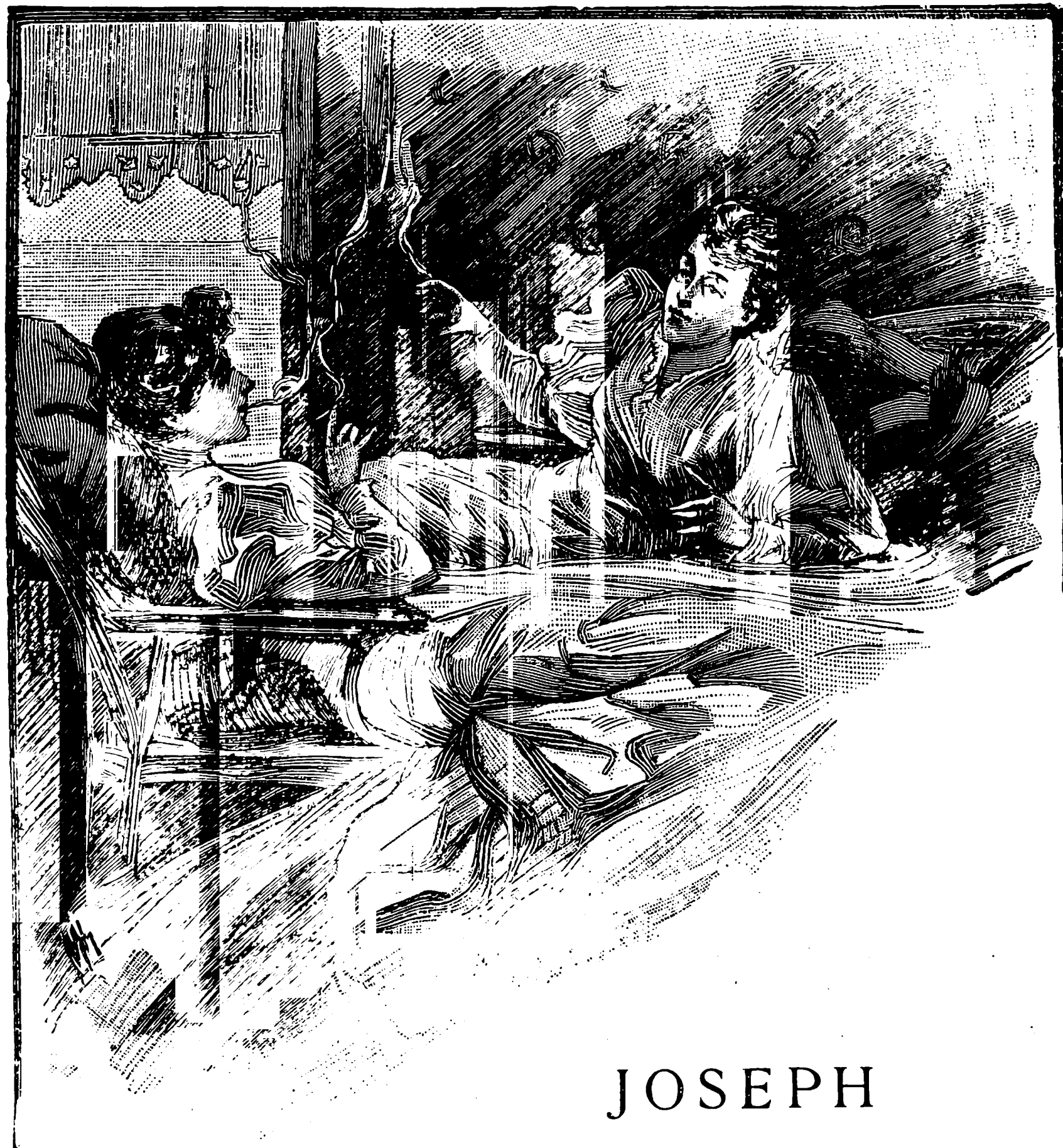
Det var Jomfru Klumpes Lig, der blev baaret bort.

JOSEPH

JOSEPH

DE var berusede, aldeles berusede, den lille Baronesse Andrée de Fraisières og den lille Grevinde Noëmi de Gardens.

De havde spist til Middag alene sammen i Salonen, der vendte ud imod Havet. Gennem de aabentstaaende Vinduer bares Sommeraftenens lette, lune og paa samme Tid friske Havbrise ind til dem.

De to unge Kvinder, der laa mageligt henslængte paa deres Chaiselonguer, nippede hvert Minut til deres Chartreuseglas og røg Cigaretter. De var i Færd med at udveksle Fortroligheder af en Art, som kun denne uventede, indtagende Rus var i Stand til at lokke frem paa deres Læber.

Deres Mænd var om Eftermiddagen taget tilbage til Paris og havde ladet dem være alene paa det lille afsides liggende Badested, som de havde valgt for at undgaa de galante Kurmagere, der hjemsøger alle de Kursteder, som er paa Mode. Da de var fraværende de fem Dage af Ugens syv, frygtede de med Rette for smaa Køreture, Frokoster i det Grønne, Svømmetimer og den familiære Fortrolighed, der saa hurtig opstaar under saadanne Forhold. Dieppe, Étretat, Trouville forekom dem altfor farlige, de havde derfor lejet et Hus, som en Original havde bygget sig og derefter forladt, i Roqueville Dalen i Nærheden af Fécamp, og dèr havde de begravet deres Koner for Sommeren.

De var øre. Da den lille Baronesse ikke vidste, hvorledes hun skulde faa Tiden til at gaa, havde hun foreslaaet den lille Grevinde, at de skulde spise sig en udsøgt Middag med Champagne. De havde først moret sig meget med selv at tillave denne Middag og

bagefter havde de spist den med godt Humør og drukket rigeligt dertil, da Heden fra Ovnene havde gjort dem tørstige. Nu pludrede de altsaa løs om alt, hvad der faldt dem ind, medens de røg deres Cigaret og nød deres Likør. De var kommet til det Punkt, hvor de ikke længere rigtig vidste, hvad de sagde.

Grevinden, der laa med Benene oppe paa Ryggen af en Stol, var endnu mere medtaget end sin Veninde.

„Til at slutte en saadan Aften hører et Par Tilbedere,“ sagde hun, „hvis jeg bare havde tænkt paa det lidt tidligere, saa havde jeg ladet et Par komme fra Paris og overladt Dig den ene. . . .“

„Aa, jeg,“ svarede den anden, „jeg finder altid én. Om det saa var i Aften, — hvis jeg vilde have én, skulde jeg nok finde ham.“

„Det er noget Snak! I Roqueville, Kære? Det skulde saa være en Bondekarl?“

„Aah nej, ikke helt.“

„Hør, det maa Du fortælle mig.“

„Hvad er det, jeg skal fortælle Dig?“

„Jo, ser Du, jeg kunde ikke leve uden at blive elsket. Hvis der ikke var nogen, der elskede mig, vilde jeg tro, at jeg var død.“

„Det gaar mig ligeledes.“

„Ja, ikke sandt?“

„Ja, men det kan Mændene slet ikke forstaa, især ikke éns egne!“

„Nej, slet ikke. Men hvorledes skulde det være anderledes? Den Kærlighed, vi trænger til, er sammensat af Forkælelse, Omsorg og Galanteri. Det er vort Hjertes Ernæring. Det er os en Livsbetingelse, en Livsbetingelse, en Livsbetingelse . . .“

„Ja netop, en Livsbetingelse.“

„Jeg maa føle, at der altid og overalt er nogen, som tænker paa mig. Baade naar jeg falder i Søvn og naar jeg vaagner, maa jeg vide, at der et eller andet Sted er én, der elsker mig, drømmer om mig og attraar mig. Uden det vilde jeg være ulykkelig, ulykkelig! . . . saa ulykkelig, at jeg maatte græde hele Tiden!“

„Ja, det er meget sandt.“

„Ja, ikke? . . . Hvor var det, jeg var? Nu har jeg fuldstændig tabt Traaden.“

„Du sagde, at alle Ægtemænd var plumpe og uforstaaende.“

„Ja, de er uforstaaende . . . allesammen.“

„Det er sandt.“

„Og saa bagefter?“

„Hvad for noget? Bagefter?“

„Ja, hvad var det, jeg sagde bagefter?“

„Det kan jeg virkelig ikke vide, Du sagde det jo ikke.“

„Jo, der var noget, som jeg skulde fortælle Dig?“

„Det var der ogsaa . . . vent et Øjeblik . . .“

„Nej, nu har jeg det . . .“

„Naa, fortæl . . .“

„Jo, jeg sagde, at jeg kunde finde Tilbedere alle-
vegne.“

„Hvorledes bærer Du Dig ad med det?“

„Nu skal Du høre! Følg godt med. Naar jeg kommer et nyt Sted, saa gør jeg mine Iagttagelser og træffer mit Valg.“

„Du træffer dit Valg?“

„Ja, selvfølgelig. Jeg gør først mine Iagttagelser og skaffer mig de nødvendige Oplysninger. Vedkommende maa fremfor alt være diskret, rig og flot, ikke sandt?“

„Ja, Du har Ret.“

„Dernæst maa jeg synes om ham som Mand.“

„Ja, det er en absolut Nødvendighed.“

„Naar det er Tilfældet, stiller jeg Lokkemaden ud.“

„Lokkemaden?“

„Ja, ligesom man gør, naar man fisker. Har Du aldrig været med til at fiske?“

„Nej, aldrig.“

„Det er Din Fejl. Det er meget morsomt. Og saa er det lærerigt! Jeg sætter altsaa Lokkemaden ud . . .“

„Hvorledes bærer Du Dig ad med det?“

„Din lille Dumrian! Er det ikke os, der tager de Mænd, som vi har Lyst til at tage? Pyt, som om det var dem, der valgte! Det tror de, de Idioter . . . men lad dem bare det . . . I Virkeligheden er det os, der vælger, altid . . . Husk dog paa, at naar man ikke er grim og heller ikke dum, men saaledes som vi to er, saa er alle Mænd Bejlere, alle, uden Undtagelse. Vi lader dem passere Revy for os fra Morgen til Aften, og naar vi har udset os én, stiller vi Lokkemaden frem . . .“

„Det forklarer mig ikke, hvad det er, Du gør.“

„Hvad jeg gør? . . . jeg gør ingenting. Jeg lader dem se paa mig, det er det Hele.“

„Lader Du dem se paa Dig?“

„Ja, vist saa. Det er mere end nok. Naar man har ladet en Mand se paa sig flere Gange i Træk, saa finder han straks, at man er den smukkeste og den mest indtagende af alle Kvinder. Saa begynder han at gøre Kur til én. Jeg lader ham forstaa, at han ikke er ilde, selvfølgelig uden at sige det til ham, og saa bliver han ligesaa forelsket som en Rotte i en

gammel Ost. Jeg har ham, og det varer kortere eller længere, det retter sig efter, hvorledes han er.“

„Og paa den Maade fanger Du alle, som Du vil have?“

„Næsten alle.“

„Naa, der er dog nogen, der staar imod?“

„Ja, sommetider.“

„Hvor kan det være?“

„Hvor det kan være? Ja, ser Du, en Mand spiller Joseph af tre Grunde. Enten er han meget forelsket i en anden, eller ogsaa er han overdreven frygtsom, eller ogsaa er han . . . ja, hvorledes skal jeg udtrykke mig? . . . ude af Stand til at føre sin Erobring af en Kvinde til Ende . . .“

„Aah, Kære! . . . tror Du?“

„Ja . . . ja . . . jeg er vis paa det . . . Der er mange af denne sidste Slags, mange, mange . . . mange flere, end man tror . . . de ser ud som alle andre . . . de er klædt som alle andre . . . de puster sig op som Kalkuner . . . naar jeg siger Kalkuner, saa passer det iøvrigt ikke . . . de kan jo netop ikke puste sig op . . .“

„Aah, . . . Andrée!“

„Hvad de Frygtsomme angaar, saa er det næsten haabløst at ville tænke paa dem. Det er Mænd, som

ikke forstaar at klæde sig af, ikke en Gang naar de er alene i deres Sovekammer, hvis der er et Spejl i Stuen. Overfor dem maa man optræde mere energisk, opmuntre dem med Blikke og med Haandtryk. Men selv det er undertiden ganske unyttigt. De ved aldrig, hvorledes de skal faa sagt det afgørende Ord eller faa gjort den afgørende Bevægelse. Hvis man, som et sidste Middel, besvimer i deres Nærværelse, . . . saa hælder de én koldt Vand i Ansigtet . . . og hvis det bare varer en lille Smule, inden man atter kommer til Bevidsthed . . . saa løber de efter Hjælp. . . . Nej, saa foretrækker jeg dem, der er forelskede i andre. Dem tager jeg med et Stormangreb . . . det slaar sjældent fejl.“

„Det er altsammen meget godt, men naar der nu ingen Mænd er, saaledes som her for Eksempel?“

„Saa finder jeg nogle!“

„Finder Du nogle? Hvor da?“

„Overalt . . . det var godt, Du sagde det, det faar mig til at huske paa min Historie.

„For to Aar siden lod min Mand mig tilbringe Sommeren paa sit Gods i Bougrolles. Der var ingen, . . . forstaa mig ret, ikke en eneste, ikke saa meget som bag paa min Negl! De andre Godsejere i Nærheden var alle sammen raa og væmmelige, Du ved,

den Slags Mænd, som ikke har andre Interesser end at gaa paa Jagt, og som ikke kender til Brugen af et Badekar, men gaar i Seng ligesaa snavsede og svedte, som de er. De er umulige at forbedre, det ligger til selve deres Væsen at være malpropre.

„Kan Du saa gætte, hvad jeg gjorde?“

„Nej, det kan jeg ikke.“

„Ja, nu skal Du høre. Jeg havde netop lige læst George Sands Romaner, hvori Folket forherliges og hvori alle Arbejdere er Helte, medens alle den fornemme Verdens Mænd er Skurke. Desuden havde jeg Vintren forud læst *Ruy-Blas* og den havde gjort et stærkt Indtryk paa mig. Jeg var altsaa præpareret. En af vore Forpagtere havde en Søn, en flot Knøs paa to og tyve Aar. Han havde studeret til at blive Præst, men var bleven led ved det og havde forladt Seminariet. Ved Du, hvad jeg gjorde? Jeg gjorde ham til min Tjener.“

„Aah! . . . Og hvad saa?“

„Hvad saa? . . . Ja, hvad saa, Kære? . . . Jeg behandlede ham meget overlegent og viste ham saa meget som muligt af min Person. Ham brugte jeg ikke Lokkemad til, jeg stak ham simpelthen i Brand!...“

„Aah, Andrée!“

„Ja, det morede mig ovenikøbet. Man siger jo, at en Tjener betragter man ikke som en Mand. Det

gjorde jeg heller ikke. Hver Morgen, naar Kammerpigen klædte mig paa, og om Aftenen, naar hun klædte mig af, ringede jeg paa ham, for at give ham mine Befalinger.“

„Aah, Andrée!“

„Kære, han fængede som en Høstak! Ved Bordet, under Maaltiderne, sørgede jeg for kun at tale om, at man skal pleje sit Legeme og tage Doucher og Bade. Da der var gaaet fjorten Dage, laa han og pjaskede fra Morgen til Aften i Floden og parfumerede sig, saa at han forpestedede hele Huset. Jeg blev endogsaa nødt til at forbyde ham at bruge Parfume, idet jeg med en streng Mine sagde til ham, at en Mand aldrig maa bruge andet end Eau-de-Cologne.“

„Aah, Andrée!“

„Saa fik jeg den Idé at oprette et lille Landbibliothek. Jeg lod skrive efter et Par hundrede moralske Romaner, som jeg laante ud til alle vore Bønder og til Tjenestefolkene. Der havde i min Samling indsneget sig nogle . . . poetiske Bøger . . . af den Slags, der gør unge Piger og Skoledrenge forvirrede . . . og bringer deres Sjæl i Oprør . . . dem gav jeg til min Kammertjener. Derigennem lærte han noget om Livet . . . en bestemt Side af Livet!“

„Aah, Andrée!“

„Saa nedlod jeg mig til at være fortrolig med ham, jeg gav mig til at sige Du til ham. Jeg havde bestemt, at han skulde kaldes Joseph. Kære, han var i en Tilstand, en skrækkelig Tilstand . . . Han blev ligesaa mager . . . som en Hane . . . og han rullede med Øjnene, som om han var vanvittig. Det morede mig kongeligt. Det var en af mine bedste Somre . . .“

„Og hvad saa?“

„. . . Hvad saa? . . . ja . . . en Dag, da min Mand var taget bort, sagde jeg til Joseph, at han skulde spænde for Ponyvognen og køre mig ud i Skoven. Det var varmt, meget varmt . . . Ja, saa kan Du selv tænke Dig til Resten.“

„Aah, Andrée, fortæl det alligevel . . . det er saa morsomt.“

„Naa, ja, men tag Dig først et Glas Likør til, ellers tømmer jeg Karaffen ganske alene . . . Jeg blev naturligvis daarlig paa Vejen.“

„Hvorledes det?“

„Hvor Du er dum! Jeg sagde til ham, at jeg blev svimmel, og at han maatte bære mig over i Græsset. Og da jeg saa laa dèr, kunde jeg ikke faa Vejret og sagde, at han maatte snøre mig op. Da han havde gjort det, besvimedede jeg.“

„Besvimedede Du rigtigt?“

„Nej, ikke Spor.“

„Naa, og saa?“

„Saa? . . . jeg var nødt til at blive liggende en hel Time uden Bevidsthed. Han kunde ikke finde paa noget Middel til at hjælpe mig. Men jeg var taalmodig, og jeg aabnede først Øjnene efter . . . efter hans Fald.“

„Aah, Andrée! . . . Og hvad sagde Du saa til ham?“

„Jeg, ingenting! Jeg kunde jo ikke vide noget, eftersom jeg havde været uden Bevidsthed. Jeg takkede ham og sagde, at han kunde bære mig hen i Vognen igen. Saa kørte han mig hjem, men han var lige ved at vælte, da vi drejede ind ad Indkørselsleddet!“

„Aah, Andrée! . . . Og det er det Hele?“

„Ja, det er det Hele.“

„Du er aldrig besvimet mere end den ene Gang?“

„Ih, nej, hvad tænker Du paa? Tror Du, at jeg vilde gøre min Tjener til min Elsker?“

„Beholdt Du ham længe efter den Tid?“

„Ja, vist saa, jeg har ham endnu. Hvorfor skulde jeg have sendt ham bort? Jeg havde ingen Grund til at beklage mig over ham.“

„Aah, Andrée! Og han elsker Dig bestandig?“

„Selvfølgelig!“

„Hvor er han?“

Den lille Baronesse strakte Haanden ud imod Væggen og trykkede paa den elektriske Knap. Døren gik næsten øjeblikkelig op og en høj, flot Tjener, der udbredte en stærk Duft af Eau-de-Cologne, traadte ind.

Baronessen sagde til ham:

„Joseph, min Ven, jeg er bange for, at jeg skal til at besvime. Bed Kammerpigen om at komme herind.“

Tjeneren blev staaende ubevægelig som en Soldat foran sin Officer og fæstede et glødende Blik paa sin Frue, der gentog:

„Naa, skynd Dig, din Dumrian, vi er ikke i Skoven i Dag, og Rosalie hjælper mig meget bedre, end Du gør.“

Han drejede rundt paa Hælen og gik.

Den lille Grevinde spurgte forfærdet:

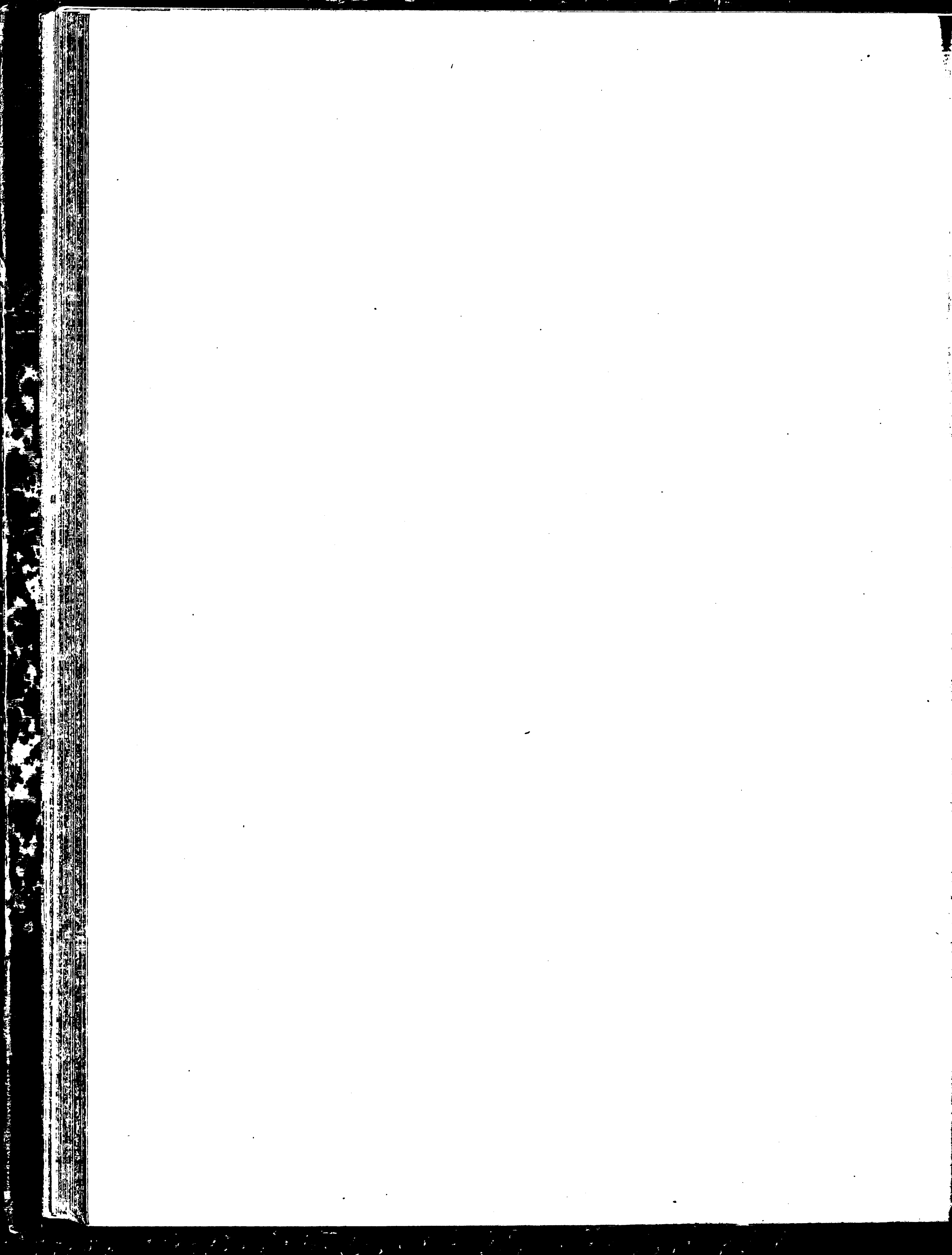
„Men Gud, hvad vil Du sige til Kammerpigen?“

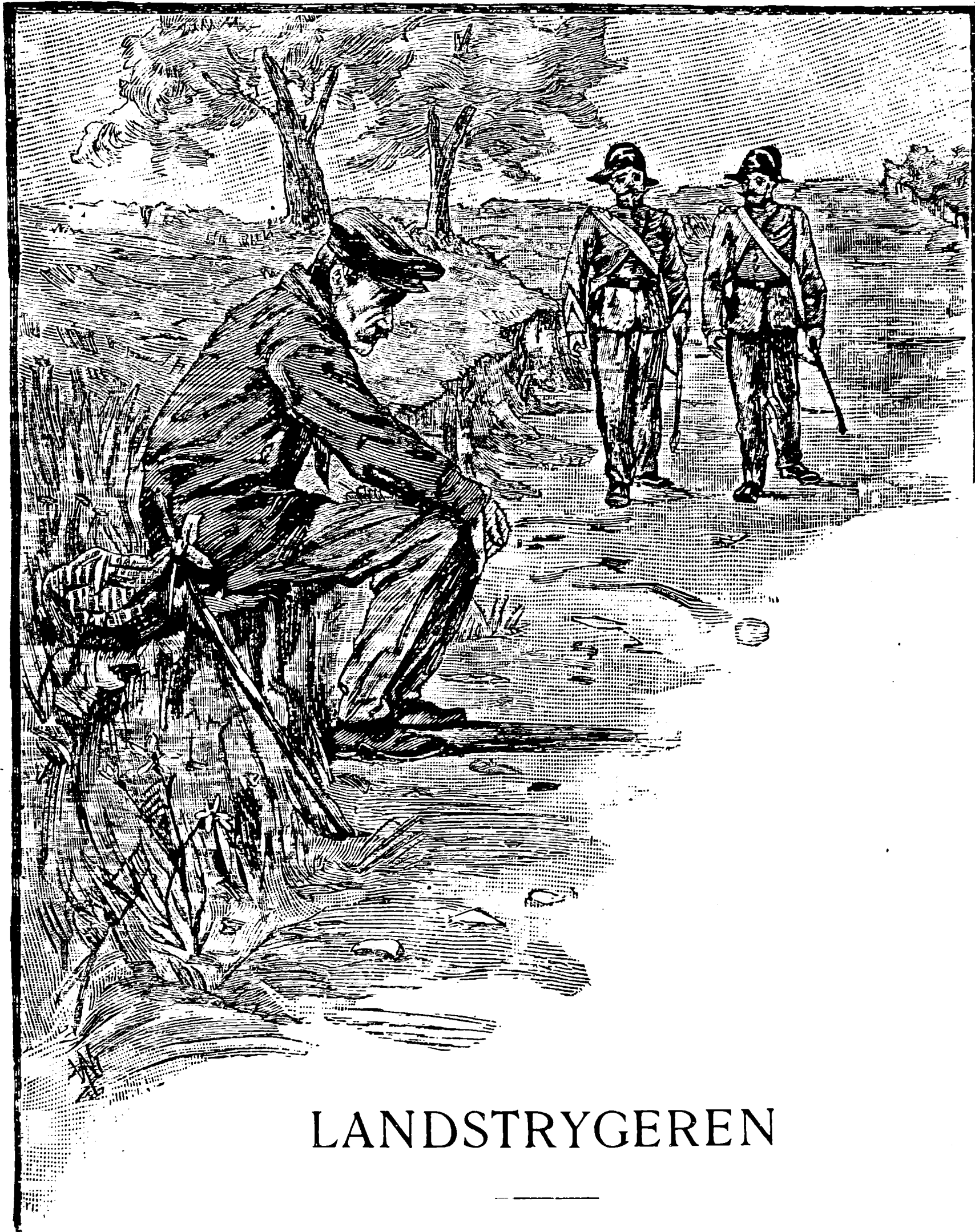
„Jeg siger, at det er gaaet over. Endskønt nej, jeg tror, at jeg alligevel vil lade mit Korsæt løsne en lille Smule. Det vil lette for Brystet, jeg har ondt ved at faa Vejret. Jeg er ør . . . Kære . . . saa ør, at jeg er vis paa, at jeg vilde falde omkuld, hvis jeg prøvede paa at rejse mig.“

LANDSTRYGEREN

LANDSTRYGEREN

I fyrretyve Dage var han vandret rundt for at søge efter Arbejde. Han havde forladt sit Hjemsted, Ville-Avaray i Departementet La Manche, fordi der intet var at bestille. Han var Tømrersvend, en flink og godmodig Fyr paa syv og tyve Aar. I hele to Maaneder havde

han, den ældste Søn, maattet ligge sin Familie til Byrde uden i den almindelige Arbejdsløshed at kunne gøre andet end lægge sine kraftige Arme overkors og se Tiden an. Men Brødet begyndte at blive knapt i Huset, de to Søstre gik paa Dagarbejde, men de tjente kun lidt, og han, Jacques Randel, den stærkeste af dem alle, bestilte slet ingenting, fordi han ingenting kunde faa at bestille.

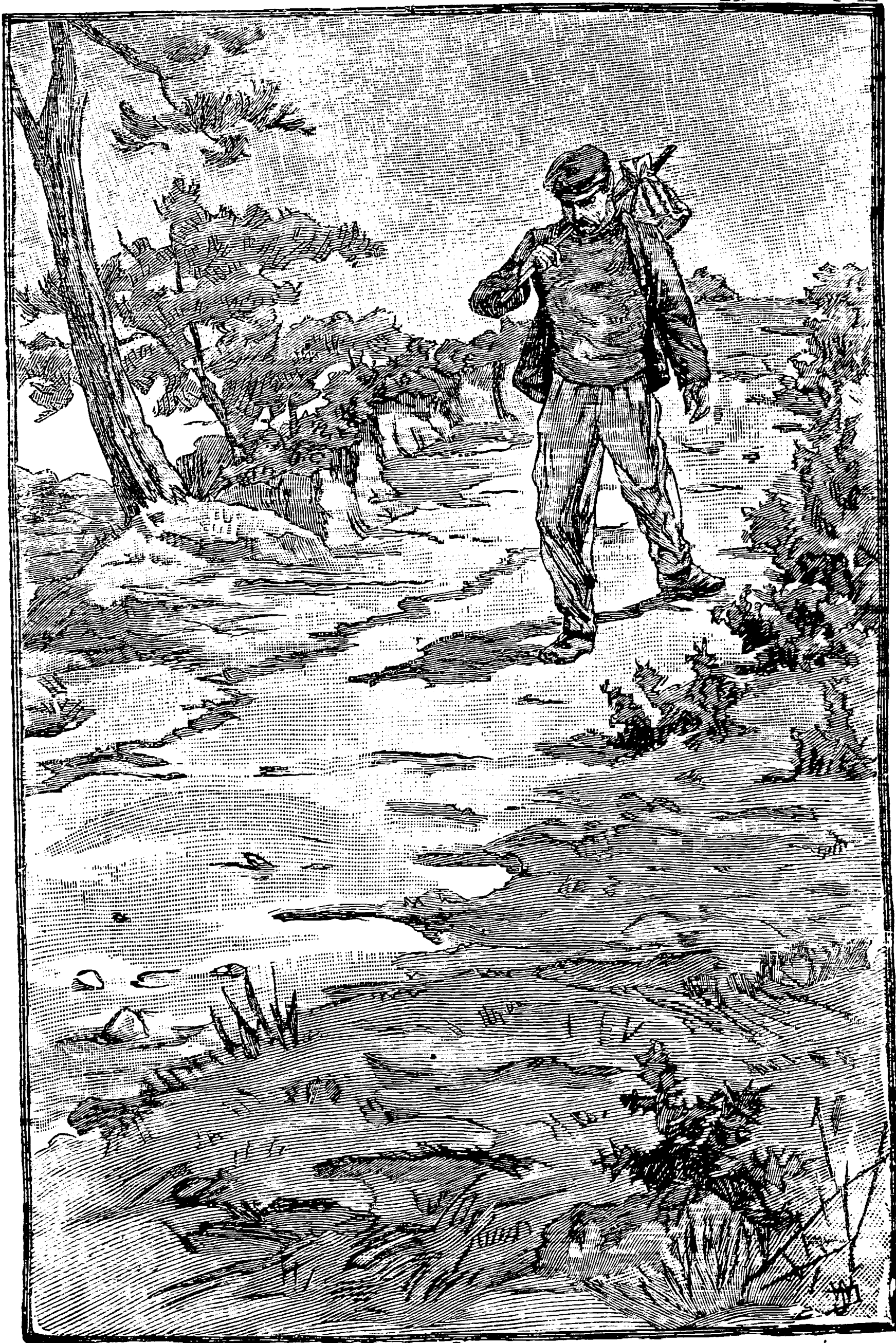
Til sidst havde han forhørt sig oppe i Mairiet, og Fuldmægtigen havde svaret ham, at der i Midtfrankrig var Arbejde at faa.

Han var altsaa draget afsted, forsynet med sine Papirer og Attester, med syv Francs i Lommen, og med et Par Sko, et Par Benklæder og en Skjorte knyttet ind i et blaat Lommetørklæde, som han bar over Skulderen paa Enden af sin Kæp.

Og uden at unde sig Hvile var han bleven ved at gaa i Dage og Nætter, i Regnvejr og Solskin, ud ad endeløse Veje, uden nogensinde at naa til den mystiske Egn, hvor en Arbejder kan faa Arbejde.

Han havde først sat sig i Hovedet, at han kun vilde tage Tømmerarbejde, for han var jo Tømrersvend. Men paa alle de Tømmerpladser, hvor han henvendte sig, fik han til Svar, at de lige havde afskediget en Del af deres Mænd, fordi der ingen Bestillinger kom.

Saa, da han havde brugt sin sidste Hvid, besluttede han sig til at paatage sig ethvertsomhelst Arbejde, han kunde faa fat paa.

Fra det Øjeblik var han lidt af alt, Jordarbejder, Staldkarl, Skærveslager, han huggede Brænde, fældede Træer, gravede Brønde, kørte Grus, bandt Risknipper og vogtede Geder i Bjergene, altsammen for nogle faa Sous, thi det lykkedes ham kun at skaffe sig to eller tre Dages Arbejde, naar han forlangte en ussel Løn og saaledes fristede Bøndernes og Arbejdsgivernes Nærighed.

Men nu var der gaaet over en Uge, uden at han havde kunnet finde noget. Han ejede ikke en Skilling mere og levede kun af den Smule Brød, som han undervejs tiggede sig til af barmhjertige Kvinder.

Det begyndte at blive mørkt. Udmattet, med svigtende Ben, tom Mave og i den sorteste Sindsstemning gik han barfodet inde paa Græsset langs Vejen for at skaane sit sidste Par Sko, det andet var allerede forlængst slidt op.

Det var en Lørdag henimod Efteraarets Slutning. De tunge graa Skyer fo'r hen over Himlen, jaget af Vinden, der peb gennem Træerne. Man kunde mærke, at det snart vilde give sig til at regne. Ikke et Menneske var at øjne i dette Tusmørke, Aftenen før Hel-

ligdagen. Hist og her, rundt paa Markerne, hævede sig som kæmpemæssige, gule Champignon'er. høje Stakke af tærsket Korn, og Jorden saa' bar og nøgen ud, thi Saaningen for det kommende Aar var allerede endt.

Randel var sulten, skrupsulten, saa sulten som en Ulv, naar den kaster sig over Mennesker. Han var dødtræt, og i sin Udmattelse strakte han Benene for at komme til at gøre saa faa Skridt som muligt. Blodet suste i hans Tindinger, hans Øjne var røde, hans Mund tør og han knugede Haanden fast om Kæppen med en ubestemmelig Lyst til at mörbanke den første den bedste, han mødte, og bagefter gaa hjem i hans Hus og spise hans Grød.

Han stirrede ud paa Markerne og saa' i Aanden opgravede Kartoffler, glemte i Pløjejorden. Hvis han blot havde fundet nogle, saa vilde han have samlet noget tørt Træ, tændt et lille Baal nede i Grøften og minsandten faaet sig en god Aftensmad paa de varme Rodfrugter, som han først vilde have holdt lidt inden i sine forfrosne Hænder for at faa dem varme.

Men det var for langt fremme paa Aaret, og ligesom den foregaaende Dag maatte han nøjes med at gnave paa en raa Roe, som han havde rykket op af en Pløjefure.

I de sidste to Dage var han begyndt paa at snakke højt med sig selv, medens han vandrede afsted. Hidindtil havde han ikke givet sig videre af med at tænke, alle hans aandelige Evner var gaaet med til Udførelsen af hans Arbejde. Men nu havde Trætheden, den haabløse Jagen efter et Arbejde, der ikke var til at finde, de haanlige Afslag, Nætterne, tilbragte under aaben Himmel, den tvungne Faste, og den Foragt, hvormed alle de, der havde Hus og Hjem, betragtede ham, Landstrygeren, dette Spørgsmaal, der hver Dag blev stillet til ham: „Hvorfor blev De ikke, hvor De havde hjemme?“ Sorgen over ikke at kunne faa Lov til at bruge sine Arme, der svulmede af Kraft, og Mindet om Forældrene, der var bleven tilbage hjemme og heller ikke havde noget at leve af, fyldte ham med en langsom Vrede, som Dag for Dag, Time for Time, Minut for Minut havde hobet sig op og nu mod hans Vilje i korte og skældende Sætninger banede sig Vej over hans Læber.

Medens han snublede over Stenene, der rullede til Side under hans nøgne Fødder, brummede han:

„Satans . . . Satans . . . saadan noget Rak . . . at lade en Mand dø af Sult . . . det Rak . . . ikke en Gang fire Sous . . . ikke en Gang fire Sous . . . og nu regner det ovenikøbet! . . .“

Han harmede sig over Skaberens Uretfærdighed og rasede imod Menneskene, imod dem allesammen, fordi Naturen, den store, blinde Moder, er uretfærdig, grum og ubarmhjertig.

Han gentog med sammenbidte Tænder: „Saadan noget Rak!“ og stirrede paa de tynde Røgstriber, der nu i Middagstimen steg op fra alle Tage. Og uden at tænke over, at det er en anden, denne Gang menneskelig Uretfærdighed, der kalder sig Tyveri og Voldshandlinger, følte han Lyst til at gaa ind i et af disse Huse, slaa Beboerne ihjel og sætte sig til Bords i deres Stue.

Han sagde:

„Nu har jeg altsaa ikke en Gang længere Ret til at leve . . . de lader mig jo krepere af Sult . . . Og jeg beder dem da bare om Arbejde . . . Saadan noget Rak!“

Og Smerten i hans Lemmer, Smerten i hans Mave og Smerten i hans Sind steg ham til Hovedet som en frygtelig Rus og fik følgende Tanke til at fødes i hans Hjerne:

„Jeg har Ret til at leve, eftersom jeg aander, og eftersom Luften tilhører os alle. Derfor har man heller ikke Ret til at nægte mig Brødet!“

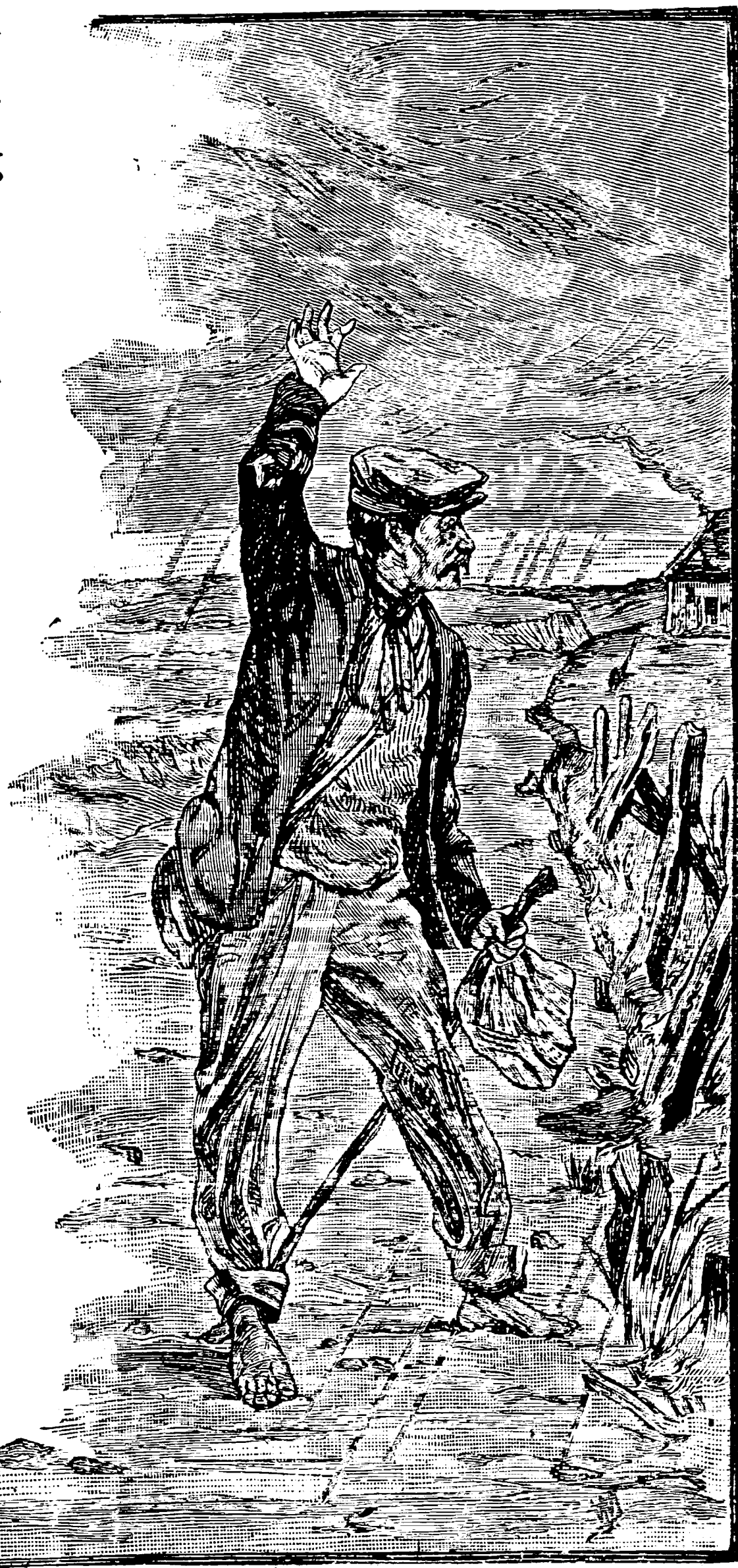
Det regnede, en fin, tæt, isnende Regn. Han standsede og mumlede:

„Fanden staa i det . . . endnu en Maanedes Vandring, inden jeg kan være hjemme.“

Han var nemlig paa Vejen hjem, thi det var omsider gaaet op for ham, at han lettere, naar han vilde tage til Takke med alt Slags Arbejde, vilde kunne faa en Beskæftigelse i sin Fødeby end ude paa Landevejen, hvor en-

hver Vandringsmand bliver betragtet som mistænkelig.

Da det ikke gik med Tømrerarbejdet, vilde han

være Murerhaandlanger, Kalklæsker, Jordarbejder, Skærveslager. Selv om han ikke tjente mere end tyve Sous om Dagen, saa vilde det dog altid være til at faa noget at putte i Munden.

Hvad der var tilbage af hans sidste Lommetørklæde, bandt han omkring sin Hals for at forhindre det kolde Vand i at løbe ned ad Ryggen og Brystet paa ham. Men han mærkede snart, at Regnen gennemblødte hans tynde Lærredsklæder, og han kastede et angstfyldt Blik omkring sig. Han følte sig som et jaget Dyr, som ikke ved, hvor det skal skjule sin Krop eller hvile sit Hoved, og som ikke ejer et eneste Tilflugtssted i hele Verden.

Natten faldt paa og Mørket lagde sig over Markerne. I det fjerne, midt ude paa en Eng, fik han Øje paa en mørk Plet i Græsset, det var en Ko. Han sprang over Vejgrøften og gav sig til at gaa hen imod den uden rigtig at vide, hvad han gjorde.

Da han var kommen hen til den, løftede den sit tykke Hovede og saa' paa ham. Han tænkte:

Havde jeg haft en Skaal, saa kunde jeg have drukket lidt Mælk."

Han saa' paa Koen og Koen saa' paa ham. Pludselig gav han den et Spark i Siden.

„Op med sig!“ sagde han.

Koen rejste sig langsomt. Dens Yver hang tungt ned. Manden lagde sig paa Ryggen ind mellem Dyrets Ben og drak længe, længe, medens han med begge sine Hænder pressede om det varme, opsvulmede Yver, der lugtede af Stald. Han drak saa længe, der endnu var Mælk tilbage i denne levende Kilde.

Men den iskolde Regn faldt endnu tættere og Markerne omkring ham var uden et eneste Sted, hvor han kunde krybe i Ly. Han frøs, og han stirrede paa et Lys, der fra Vinduet i et Hus glimtede frem mellem Træerne.

Koen havde atter lagt sig tungt ned. Han satte sig ved Siden af den og kærtegnede dens Hovede, taknemmelig over at være bleven mættet. Dyrets stærke og tætte Aandepust stod som to Dampstraaler fra dets Næsebor ud i Aftenluften og gik hen over Ansigtet paa Landstrygeren, der sagde:

„Du fryser skam ikke indvendig.“

Han lod sine Hænder glide hen over Dyrets Bryst og ned langs dets Ben for at finde Varme, og han fik den Idé at lægge sig tilrette og tilbringe Natten ind mod denne store, lune Krop. Han søgte efter en Stilling, hvori han kunde have det bekvemt, og støttede sin Pande mod det mægtige Yver, der for lidt

siden havde læsket ham. Han var ødelagt af Træthed og faldt straks i Søvn.

Men adskillige Gange vaagnede han med gennemisnet Ryg eller Mave, alt eftersom han trykkede den ene eller den anden Del af sit Legeme ind mod Koens Side. Saa vendte han sig for at varme den Side af Legemet, der havde været udsat for Nattekulden, og faldt snart atter i den samme blytunge Søvn.

Han blev vækket ved at høre en Hane gale. Det var lige ved Daggry; det regnede ikke mere; Himlen var ren og skyfri.

Koen sov med Underkæben hvilende paa Jorden. Han bukkede sig ned, idet han støttede sig paa Hænderne, for at kysse den brede fugtige Mule, og sagde:

„Farvel, min rare Ven . . . og paa Gensyn . . .
Du er et skikkeligt Dyr . . . Farvel . . .“

Saa tog han sine Sko paa og gik sin Vej.

I to Timer gik han ud ad Landevejen lige efter Næsen; saa overvældedes han af en saadan Træthed, at han maatte sætte sig i Græsset.

Det var blevet Dag. Kirkeklokkerne ringede og Mænd i blaa Bluser og Kvinder med hvide Hovedtørklæder kom forbi enten til Fods eller kørende i Kærrer. De kom fra de omliggende Landsbyer og var

paa Vej til deres Venner eller Slægtninge for at fejre Søndagen sammen med dem.

En tyk Bonde kom drivende med en Snes forforskræmte og brægende Lam, som en gøende Hund holdt sammen i Flok.

Randel rejste sig og hilste.

„De skulde vel ikke have noget Arbejde til en stakkels Arbejder, der er ved at dø af Sult?“ spurgte han.

Den anden svarede, idet han tilkastede Landstrygeren et ondt Blik:

„Næh, jeg har ikke noget Arbejde til Folk, jeg finder paa Landevejen.“

Tømrersvenden vendte om og satte sig atter tilbage paa Grøftekanthen.

Han ventede længe og iagttog opmærksomt Bøndernes Ansigter for at finde én, der saa' ud til at ville have Medlidenhed med ham, naar han gentog sin Bøn.

Han valgte en Slags Proprietær, der havde Frakke paa og en bred Guldkæde over Maven.

„Jeg har søgt efter Arbejde i to Maaneder,“ sagde han, „men jeg har ikke kunnet faa noget. Og nu har jeg ikke en Skilling i Lommen.“

Den pæne Mand svarede:

„De burde have læst det Opslag, der er slaaet

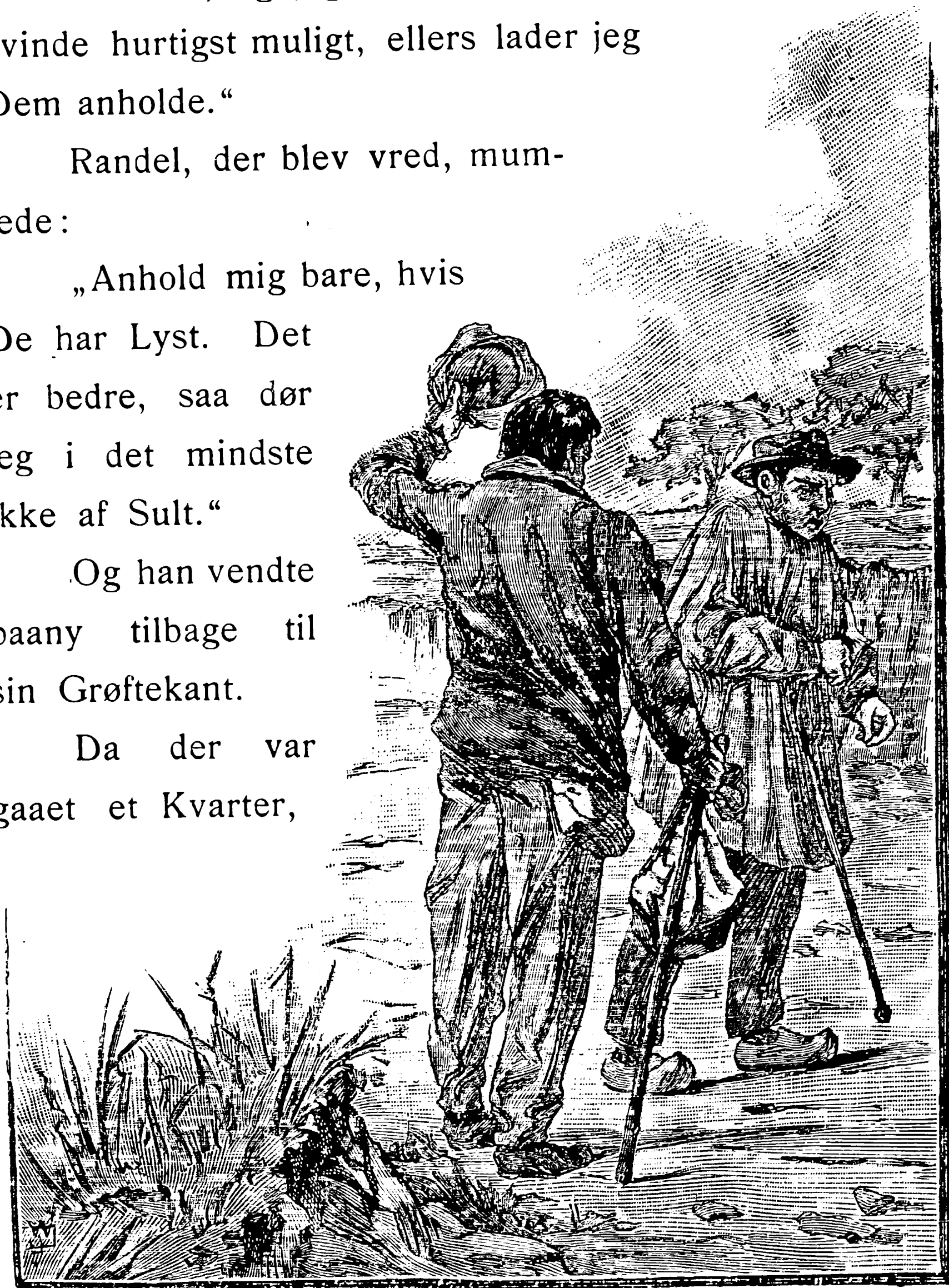
op paa Vejviserpælene. Alt Tiggeri er forbudt her i Sognet. — De maa vide, at det er mig, der er Sogneraadsformand, og jeg raader Dem til at forsvinde hurtigst muligt, ellers lader jeg Dem anholde.“

Randel, der blev vred, mumlede:

„Anhold mig bare, hvis De har Lyst. Det er bedre, saa dør jeg i det mindste ikke af Sult.“

Og han vendte paany tilbage til sin Grøftekant.

Da der var gaaet et Kvarter,

dukkede ganske rigtig to Gendarmer op i Landskabet. De marscherede højtideligt ved Siden af hinanden og Solen glinsede i deres blanke Hatte, gule Lædertøj og Metal-knapper. De var synlige paa lang Afstand, som om det var beregnet paa, at deres blotte Tilsynekomst skulde jage alle Misædere paa Flugt foran dem.

Tømrersvenden forstod, at det var for hans Skyld, de kom; men han rørte sig ikke, han var pludselig bleven betaget af en dump Lyst til at trodse dem, til at blive taget af dem for senere at hævne sig.

De kom stedse nærmere med deres tunge, svajende Militærskridt og lod, som om de slet ikke havde set ham. Først da de var lige ved at gaa forbi ham, gav de sig Udseende af at opdage ham, standsede og fikserede ham med et Par rasende og truende Blikke.

Den ene af dem gik et Par Skridt frem og spurgte:

„Hvad bestiller De her?“

Manden svarede roligt:

„Jeg hviler mig.“

„Hvor kommer De fra?“

„Hvis jeg skulde remse alle de Steder op, hvor jeg har været, vilde jeg ikke blive færdig den første Time.“

„Hvor skal De hen?“

„Til Ville-Avaray.“

„Hvor ligger det henne?“

„I Departementet La Manche.“

„Er det Deres Hjemsted?“

„Ja, det er mit Hjemsted.“

„Hvorfor er De taget derfra?“

„For at søge Arbejde.“

Gendarmen vendte sig om og sagde til sin Kammerat i en Tone som en Mand, der tidt er bleven holdt for Nar og er endt med at blive rasende over det:

„Ja, den kender vi! Det siger de allesammen, de Fyre!“

Saa fortsatte han sin Spørgen:

„Har De Deres Papirer?“

„Ja, jeg har.“

„Kom med dem.“

Randel tog sine Papirer og sine Attester op af sin Lomme, sine stakkels, slidte, snavsede og forrevne Papirer, og rakte dem til Gendarmen.

Den anden stavede sig igennem dem og konstaterede, at de var i Orden. Han gav dem tilbage med en ærgerlig Mine som naar man der er bleven narret af en, der er klogere.

Efter nogle Øjeblikkes Betænkningstid spurgte han paany:

„Har De Penge paa Dem?“

„Nej.“

„Slet ingen?“

„Slet ingen.“

„Ikke saa meget som en Skilling?“

„Nej, ikke saa meget som en Skilling.“

„Hvad lever De da af?“

„Af det, der bliver givet mig.“

„Af Tiggeri altsaa?“

Randel svarede besluttet:

„Ja, naar jeg kan komme afsted med det.“

Gendarmen erklærede:

„Jeg har altsaa grebet Dem i Betleri paa Landevejen, De er uden fast Bopæl og uden Eksistensmidler. Jeg anholder Dem og opfordrer Dem til at følge godvilligt med.“

Tømrersvenden rejste sig.

„Ja, jeg er parat,“ sagde han.

Endnu inden han havde faaet Ordre til det, gik han ind mellem de to Gendarmer, og tilføjede:

„Værs'go, put mig bare i Fængsel. Saa har jeg i det mindste Tag over Hovedet, naar det regner.“

De vandrede ned mod Landsbyen, der laa i en Kvartmils Afstand, og hvis røde Tage skimtedes gennem de bladløse Træer.

Det var lige i Kirketiden. Torvet var fuldt af Folk, de stimlede sammen i to Rækker for at se Forbryderen, der fulgtes af en Skare hujende Børn, blive transporteret forbi. Bønderne og deres Kvinder stirrede paa den Anholdte mellem de to Gendarmer med hadske Glimt i Øjnene og med Lyst til at kaste Sten paa ham, flænge Huden af ham med deres Negle og knuse ham under deres Fødder. De spurgte hverandre, om han havde stjaalet eller myrdet. Slagteren, en tidligere Spahi, forsikrede:

„Det er en Desertør.“

Tobakshandleren troede at genkende ham som en Mand, der samme Morgen havde givet ham en falsk Halvtreds-Centimer, og Isenkræmmeren følte sig ganske overbevist om, at det var Enken Malets Morder, som Politiet havde ledt efter i et halvt Aar.

I Sogneraadets Mødesal, hvor Gendarmerne førte ham ind, gensaa' Randel Sogneraadsformanden, der sad foran Forhandlingsbordet med Skolelæreren ved Siden af sig.

„Se, se!“ udbrød han, „er De allerede dør? Ja, jeg sagde jo, at jeg vilde lade Dem anholde. Naa, Gendarm, hvad er det saa med ham?“

Gendarmen svarede:

„Det er en Landstryger, der hverken har Hus

eller Hjem, Hr. Sogneraadsfor-
mand. Han er blottet for Eksistensmidler

og har ingen Penge paa sig. Det siger han ialtfald. Han er anholdt for Betleri og Løsgængereri, men han er i Besiddelse af gode Attester og hans Papirer er i Orden.“

„Lad mig se Papirerne,“ sagde Sogneraadsformanden.

Han tog dem, læste dem igennem, læste dem nok en Gang igennem, gav dem tilbage og befalede:

„Undersøg ham.“

Han blev undersøgt, men man fandt intet.

Sogneraadsformanden saa' noget perpleks ud. Han spurgte Arbejderen:

„Hvad bestilte De i Morges paa Landevejen?“

„Jeg søgte Arbejde.“

„Arbejde? Paa Landevejen?“

„Hvorledes skulde jeg bære mig ad med at faa noget, hvis jeg skjulte mig i Skovene?“

De stirrede begge hinanden lige ind i Ansigtet med samme Had som to Dyr af forskellig Race.

Øvrighedspersonen fortsatte:

„Jeg vil sætte Dem i Frihed, men pas paa, at jeg ikke faar fat paa Dem igen!“

Tømrrersvenden svarede:

„Jeg saa' helst, at De beholdt mig. Jeg har faaet nok af at strejfe om paa Landevejene.“

Sogneraadsformanden befalede med en streng Mine:

„Hold Bøtte!“

Saa vendte han sig om til Gendarmerne og gav dem sine Ordre:

„Vil I føre denne Mand to hundrede Meter udenfor Landsbyen og lade ham fortsætte sin Vej.“

Svenden sagde:

„Giv mig i det mindste noget at spise.“

Sogneraadsformanden blev forarget:

„Det manglede bare, at vi ovenikøbet skulde ernære Dem! Ha! ha! ha! Den var s'gu godt regnet ud.“

Men Randel svarede i en fast Tone:

„Hvis De bliver ved med at lade mig sulte, tvinger De mig til at gøre en Ulykke. Saa meget desto værre, hvis det kommer til at gaa ud over Jer andre.“

Sogneraadsformanden havde rejst sig.

„Skynd Jer at føre ham bort,“ sagde han, „ellers ender det med, at jeg bliver gal i Hovedet.“

De to Gendarmere tog Tømrersvenden i Armene og trak af med ham. Han lod dem gøre, hvad de vilde, blev paany transporteret gennem Landsbyen og stod atter midt ude paa Landevejen, to hundrede Meter fra Landsbyens Grænsesten.

Gendarmerne sagde til ham:

„Se saa, skrub saa af og se til, at jeg ikke træffer Dem oftere her i Sognet ellers kommer der til at vanke af en anden Tønde.“

Randel gav sig til at gaa uden at svare og uden at vide, hvor han gik hen. Han gik ligefrem efter Næsen et Kvarter eller tyve Minutter. Han var saa sløv og medtaget, at han ikke tænkte paa nogetsomhelst.

Men pludselig, idet han gik forbi et lille Hus, hvis Vindue stod paa Klem, mærkede han en Duft af Suppekød og blev staaende.

Og Sulten, en glubende, svimlende, vanvittig Sult, skød op i ham og var lige ved at faa ham til som et Dyr at kaste sig ind imod Muren.

Med høj, skældende Røst sagde han:

„Denne Gang skal I min Salighed give mig noget!“

Og med sin Kæp gav han sig til at banke løs paa Døren. Ingen svarede. Han bankede endnu stærkere og raabte:

„Hej, hej, derinde! Luk op! Halløj!“

Intet rørte sig. Han gik hen til Vinduet og skubbede det helt op; den indelukkede, lumre Køkkenluft, der lugtede af varm Suppe, kogt Kød og Kaal, strømmede ud i den kolde Luft udenfor.

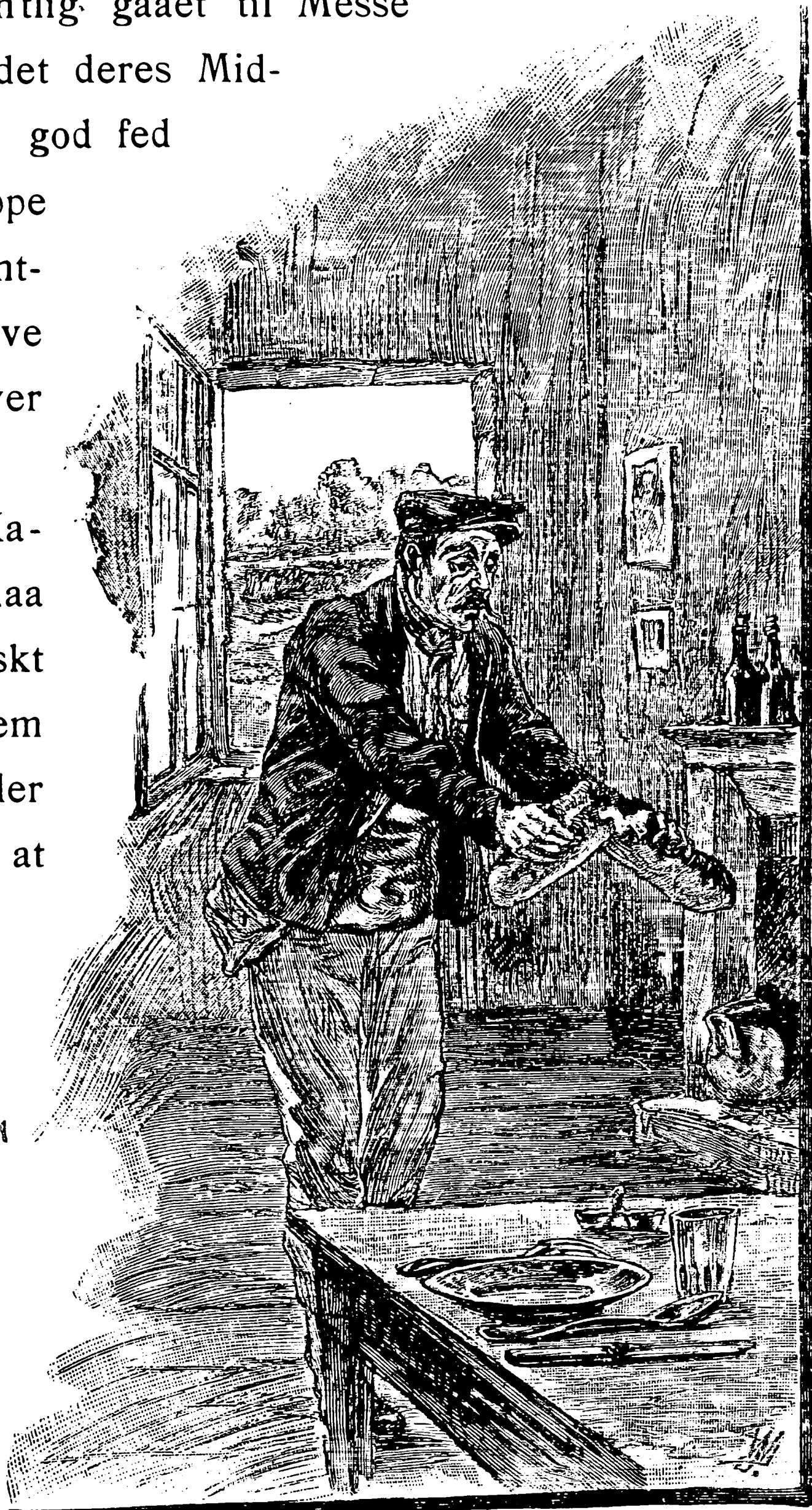
Med et Sæt svang Tømrersvenden sig ind i Værelset.

Der var sat to Kuverter frem paa Bordet. Beboerne var formodentlig gaaet til Messe og havde ladet deres Middagsmad, en god fed

Søndagssuppe med Grøntsager, blive staaende over Ilden.

Paa Kaminhylden laa et helt friskt Brød mellem to Flasker, der saa' ud til at være fulde.

Randel kastede sig først over Brødet, brød det itu med en Vold-

somhed, som om det var et Menneske, han kvalte, og gav sig til at hugge i sig i store Mundfulde, som han sank uden at tygge.

Men Lugten af Kødet drog ham med en uimodstaaelig Kraft hen til Ildstedet. Han tog Laaget af Gryden, stak sin Gaffel derned og halede et stort Stykke Oksekød op. Derpaa tog han Kaal, Gulerødder og Løg, lige indtil hans Tallerken var bleven fuld. Saa stillede han den hen paa Bordet, satte sig foran den, skar Kødet i fire Stykker og begyndte at spise til Middag, som om han var hjemme hos sig selv. Da han næsten havde slugt hele Stykket foruden en Mængde Grøntsager, mærkede han, at han var tørstig, og han gik hen og hentede den ene af de to Flasker Vin.

Da han havde skænket i sit Glas, saa' han, at det var Brændevin. Naa, lige meget, det var varmt, det vilde gennemvarme ham, det vilde gøre godt, naar man saadan havde frosset — — og han drak.

Han syntes, at det smagte herligt, thi han var bleven fuldstændig afvænnet med det. Han skænkede sig paany et Glas fuldt og tømte det i to Drag. Næsten i samme Øjeblik følte han sig glad; Brændevinen gjorde ham oprømt, som om en stor Lykke var bleven hældt ned i Maven paa ham.

Han blev ved at spise, men ikke længere saa hurtigt. Han gav sig Tid til at tygge og dyppede Brødet i Suppen. Huden brændte paa hele hans Legeme, men mest oppe i Panden, hvor Blodet bankede.

Pludselig hørte han en Kirkeklokke begynde at ringe langt borte. Det var Messen, som var forbi, og snarere af Instinkt end af Frygt, det Forsigtigheds-Instinkt, der leder alle Væsener, naar de er i Fare, og gør dem skarpsynede, fik Tømrersvenden til at fare op. Han puttede Brødet i den ene Lomme og Brændevinsflasken i den anden, sneg sig hen til Vinduet og saa' ud paa Vejen.

Den laa endnu ganske øde. Han sprang ud og gav sig atter til at gaa. Men i Stedet for at følge Landevejen, flygtede han tværs over Markerne hen imod en lille Skov, han havde faaet Øje paa.

Han følte sig spænstig, stærk og munter. Han var tilfreds med, hvad han havde gjort, og han var bleven saa smidig, at han med samlede Fødder i ét Sæt svang sig over Markleddene.

Saasnart han var kommet ind under Træerne, trak han Brændevinsflasken op af Lommen og gav sig atter til at drikke i store Slurke, medens han stadig vandrede videre. Hans Tanker begyndte at omtaages,

hans Øjne blev slørede og hans Ben elastiske, som om det var Staal-fjedre.

Han nynnede paa en gammel Folkevise:

Hej didelidum
Plukke Jordbær
Plukke Jordbær
Hej didelidum.

Han gik nu paa noget tæt, fugtigt og friskt Mos, og dette bløde Tæppe under Fødderne gav ham en vanvittig Lyst til at slaa Kolbøtter som den Gang, han var Barn.

Han tog Tilløb, vendte en Vejrmølle, rettede sig op og begyndte forfra. Mellem hver Kolbøtte sang han af fuld Hals:

Hej, didelidum!
Plukke Jordbær.
Plukke Jordbær.
Hej, didelidum!

Paa én Gang var han naaet til Kanten af en Hulvej, og nede paa Vejen fik han Øje paa et stort, kraftigt Pigebarn, en Malkepige, der var paa Vej hjem til Landsbyen med to Spande Mælk, en i hver Haand.

Han bøjede sig frem over Skrænten og stirrede paa hende med spændte Øjne som en Hund, der ser en Vagtel.

Hun opdagede ham, løftede Hovedet op imod ham og gav sig til at le, idet hun raabte til ham:

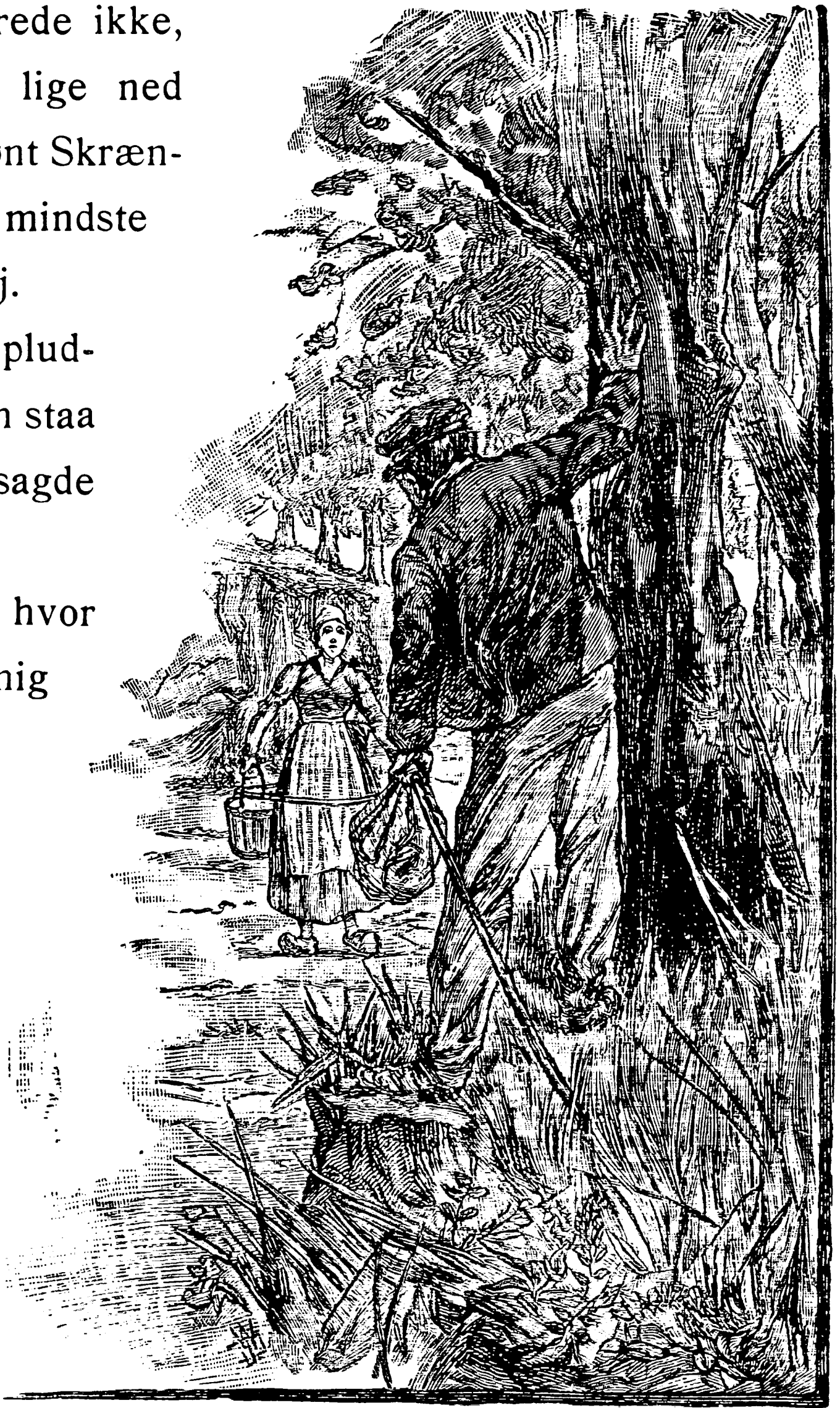
„Er det Dem, der synger saadan?“

Han svarede ikke, men sprang lige ned i Kløften, skønt Skrænten var i det mindste seks Fod høj.

Da hun pludselig saa' ham staa foran sig, sagde hun:

„Uh ha, hvor De gjorde mig bange!“

Men han hørte det ikke. Han var fuld, han var gal, dirrende af en anden og mere forslugen Trang end Sultens,

hidset af Alkohol, blindet af et Raseri, der kun findes hos en Mand, som i to Maaneder har maattet undvære alt, og som er drukken og ung og fyrig og fortæres af alle de Lyster, Naturen nedlægger i et kraftigt Mandslegeme.

Pigen veg tilbage for ham, hun blev forskrækket over hans Ansigt, hans Øjne, hans aabentstaaende Mund og fremstrakte Hænder.

Han greb hende om Skuldrene og uden at sige et Ord væltede han hende omkuld paa Vejen.

Hun tabte sine Spande, der med stort Spektakel rullede hen ad Vejen, medens al Mælken flød ud, og gav sig til at skrike. Men da hun forstod, at det ikke kunde nytte at raabe om Hjælp, eftersom der ingen var i Nærheden, og mærkede, at det ikke var hendes Liv, det gjaldt, gav hun efter uden at gøre videre Modstand og uden at blive synderlig vred, thi han var stærk, Knøsen, skønt næsten for brutal.

Da hun atter havde rejst sig, fyldte Tanken om Spandene og den spildte Mælk hende paa én Gang med et vildt Raseri. Hun tog sin Træsko af den ene Fod og kastede sig over Manden for at slaa Hovedet i Stykker paa ham, hvis han ikke betalte hende Mælken.

Men han fattede ikke Meningen med dette hastige

Angreb, han var bleven halvt ædru og følte sig pludselig rædselsslagen over, hvad han havde gjort. Han tabte fuldstændig Hovedet og satte i Rend ind over Markerne, medens hun kastede Sten efter ham; et Par af dem ramte ham i Ryggen.

Han løb længe, længe, saa blev han saa træt, saa træt som aldrig før. Hans Ben blev saa slappe, at de næsten ikke længere formaaede at bære ham. Alle hans Tanker flød ud i ét, han mistede Erindringen om alt og kunde ikke længere reflektere over nogetsomhelst.

Han satte sig ved Foden af et Træ.

Da der var gaaet fem Minutter, sov han sødeligt.

Han blev væk-
ket ved et haardt Stød,
og da han aabnede Øjnene, saa' han to skinnende
blanke, trekantede Hatte bøjet ned over sig. Det var Gen-
darmmerne fra om Morgenens; de holdt fast paa ham og
var i Færd med at binde hans Hænder.

„Jeg vidste nok, at jeg skulde faa fat paa Dig igen!“ sagde den ene af dem i en overlegen, spottende Tone.

Randel rejste sig uden at svare et Ord. Gendarmerne ruskede i ham og var parate til at overfuse ham, hvis han gjorde den mindste Bevægelse, thi han

var nu deres Bytte, han var bleven et Stykke Fængselsvildt, som de havde indfanget og ikke længere agtede at give Slip paa.

„Afsted!“ befalede Gendarmen.

De begyndte at gaa. Aftenen faldt paa og Efteraarets Tasmørke bredte sig tungt og uhyggeligt ud over Jorden.

Da der var gaaet en halv Time, naaede de Landsbyen.

Alle Døre stod aabne, thi Rygtet om Begivenhederne havde bredt sig. Baade Bønderne og deres Koner var opirrede af Vrede, som om hver af dem var bleven bestjaalet, som om hver af dem var bleven voldtaget, og de vilde se Banditten blive ført tilbage for at kunne slynge deres Skældsord efter ham.

Det var en eneste Hujen, der begyndte ved det første Hus og først endte udenfor Sogneraadets Sal, hvor Sogneraadetsformanden ventede. Ogsaa han følte sig hævnnet paa Landstrygeren.

Saasnart han fik Øje paa ham, raabte han ham i Møde:

„Ha, ha, min fine Ven, nu er vi den nok!“

Han gned sig i Hænderne og følte sig ganske ualmindelig tilfreds.

Han fortsatte:

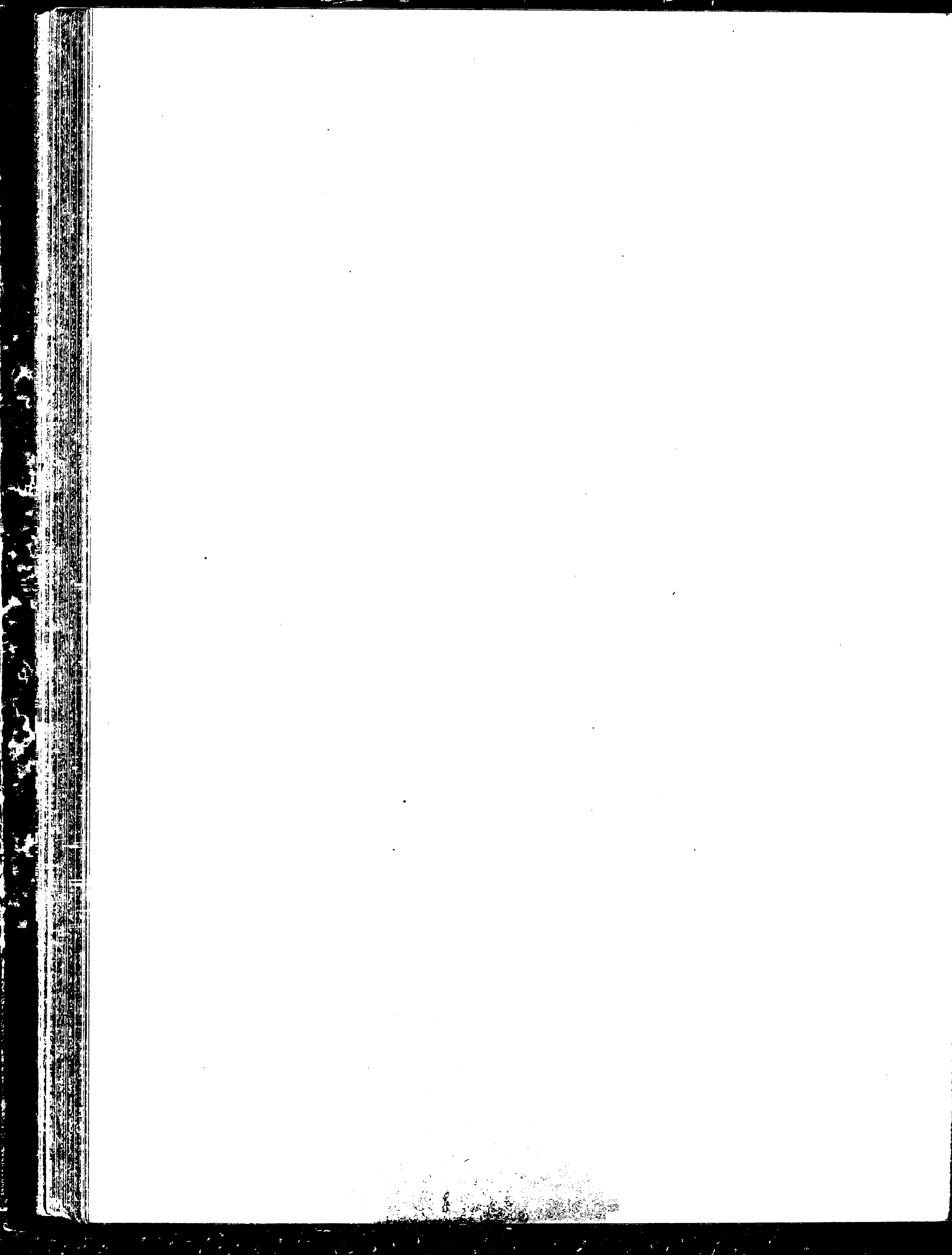

„Jeg sagde det nok, jeg sagde det nok! Jeg kunde straks se det, da jeg mødte ham paa Landevejen.“

Og med fordoblet Fryd tilføjede han:

„Aa, din Kæltring! Aa, din Kæltring, Du faar dine tyve Aar, det kan Du stole paa, min Ven!“

MARQUIS'EN AF FUMEROL

MARQUIS'EN AF FUMEROL

ROGER DE TOURNEVILLE sad overskrævs paa en Stol midt i en Kreds af Venner. I den ene Haand havde han en Cigar, hvoraf han Tid til anden tog et Drag og bagefter pustede en lille Røgsky fra sig.

„ . . . Vi sad til Bords, da der blev bragt et Brev ind; Papa lukkede det op. I kender nok Papa, I ved, at han betragter sig som Kongedømmets Tillidsmand i Frankrig. Jeg for mit Vedkommende kalder ham altid for Don Quixote, fordi han i tolv Aar har kæmpet imod Republikkens Vejmøller uden rigtig at vide, om det var paa Bourbon'ernes eller Orléans'ernes Vegne. Nu bryder han sin Landse i Orléans'ernes Navn alene, fordi der ikke mere er andre end dem. I hvert Tilfælde tror Papa, at han er Frankrigs første Adelsmand, den mest indflydelsesrige, Partiets Overhovede; og da han er uafsættelig Senator, har han Indtrykket af, at

Kongerne i de Lande, der omgiver os, sidder paa meget lidt sikre Troner.

Hvad Mama angaar, saa har hun Papas Sjæl, Kongedømmets og Religionens Sjæl, Guds højre Arm paa Jorden, alle slet tænkes Svøbe.

Der blev altsaa bragt et Brev ind, medens vi sad til Bords. Papa lukkede det op og læste det, saa saa' han over paa Mama og sagde:

„Deres Broder ligger paa sit Yderste.“

Mama blegnede. Der blev næsten aldrig talt om min Onkel hjemme. Jeg for mit Vedkommende kendte ham aldeles ikke. Jeg vidste kun, hvad Rygtet fortalte, at han førte et udsvævende Liv. Efter at han havde ødslet sin Formue væk paa en Masse Kvinder, havde han nu kun to Elskerinder, med hvem han levede i en lille Lejlighed i Rue des Martyrs.

Han havde tidligere været Pair af Frankrig og Kavallerioberst og han troede hverken paa Gud eller Djævlén, sagdes der. Da han altsaa tvivlede om, at der eksisterede et Liv efter Døden, benyttede han sig paa alle mulige Maader af det, han havde her paa Jorden, og han var bleven Mamas stadige Smertensbarn.

Hun sagde:

„Ræk mig Brevet, Paul.“

Da hun havde læst det, spurgte jeg, om jeg maatte se det.

Det lød saaledes:

„Majet erede Hr. Greve!

„Jai tror, det er min pligt at lade dem vide, at
„deres Bror, Markien af Fumerol, er ved at Dø.
„Maaske vil De Tage deres Forholdsregler og glem
„ikke, at Jai har Ladet dem det vide

„med majen Agtelse

„ærbødist

„Mélanie.“

Papa mumlede:

„Der maa gøres noget. Det er min Pligt at vaage over Deres Broders sidste Øjeblikke.“

Mama svarede:

„Jeg vil sende Bud efter Abbed Poivron og spørge ham til Raads og derefter gaar jeg hen til min Broder sammen med Abbeden og Roger. De, Paul, skal blive her. De maa ikke kompromittere Dem. En Kvinde kan gøre og bør gøre den Slags Ting, men for en Mand i Deres politiske Stilling er det noget ganske andet. En Modstander kunde nemt benytte sig af et i sig selv saa rosværdigt Skridt til at skade Dem.“

„De har Ret,“ sagde Papa, „gør, som De finder det rigtig, kære Veninde.“

Et Kvarter senere blev Abbed Poivron meldt, og Situationen blev forklaret, gennemgaaet og drøftet fra alle Synspunkter.

Hvis Marquis'en af Fumerol, et af Frankrigs største Navne, døde uden Religionens Trøst, vilde det ganske sikkert være et forfærdeligt Slag for Adelen i Almindelighed og for Grev de Tourneville i Særdeleshed. Fritænkerne vilde triumfere. De ildesindede Blade vilde opløfte et Sejersraab, min Moders Navn vilde blive slæbt gennem Skarnet og gennem den socialistiske Presses Spalter og min Faders Navn oversprøjtet med Smuds. Det var umuligt, at noget saadant skulde ske.

Følgelig blev et Korstog øjeblikkelig bestemt. Det blev ledet af Abbed Poivron, en lille, fyldig og soigneret, let parfumeret Præst, saaledes som en Præst bør være ved en stor Kirke i et rigt og adeligt Kvarter.

Det blev besluttet, at vi først skulde opsøge denne Mélanie, som havde skrevet Brevet, og som maatte være Husets Portnerske eller min Onkels Tjenestepige.

Jeg blev sendt ud som Spejder. Det var et Hus paa syv Etager, jeg gik ind i en mørk Gang, hvori jeg med stort Besvær opdagede Portnerens sorte Hul.

Portneren maalte mig mistroisk. Jeg spurgte:

„Træffer jeg Frk. Mélanie?“

„Kender hende ikke.“

„Saa? Jeg har da faaet et Brev fra hende.“

„Det er meget muligt, men jeg kender hende ikke. Det er vel en eller anden „holdt“ Dame, De spørger efter?“

„Nej, jeg antager, at hun er Tjenestepige. Hun har skrevet til mig angaaende en Plads.“

„En Tjenestepige? . . . En Tjenestepige? Naa, det er maaske Marquis'ens. De kan jo gaa op og høre ad. Det er femte Sal tilvenstre.“

Da det ikke var et løsagtigt Fruentimmer, jeg

spurgte efter, blev han mere elskværdig. Han kom ud af sit Hul og fulgte mig hen til Trappen; han var lang og mager med hvide Bakkenbarter og majestætiske Bevægelser. Han lignede en Degn.

Jeg steg op ad den smalle, fedtede Trappe, hvis Rækværk jeg ikke turde røre ved, og bankede diskret tre Gange paa Døren tilvenstre paa femte Sal.

Den blev straks lukket op, og en svær, snavset Kone viste sig for mig. Hun bredte Armene ud og støttede sig med en Haand paa hver af Dørstolperne for at spærre Indgangen for mig.

Hun brummede svagt:

„Hvem søger De?“

„Er det Dem, der hedder Mélanie?“

„Ja.“

„Jeg er Vicomte de Tourneville.“

„Naa, det er godt. Værs'go at komme indenfor.“

„Ja, men . . . min Moder venter nedenfor sammen med en Præst.“

„Det er godt . . . saa gaa ned og hent hende. Men lad være med at sige noget til Portneren.“

Jeg skyndte mig ned og hentede Mama og Abbeden. Det forekom mig, at jeg hørte andre Skridt bagved os.

Saasnart vi var bleven lukket ind i Køkkenet, bød

Mélanie os Stole, og vi satte os allesammen for at overveje, hvorledes vi skulde gribe Sagen an.

„Er det meget slemt med ham?“ spurgte Mama.

„Ih ja, Frue, det er det rigtignok. Han har saamænd ikke langt igen.“

„Tror De, at han vilde være tilbøjelig til at tage imod en Præst?“

„Nej . . . det tror jeg ikke.“

„Kan jeg gaa ind til ham?“

„Ja . . . det kan Fruen jo godt . . . men . . . Frøknerne er derinde.“

„Hvilke Frøkner?“

„Hans . . . hans . . . ja, hans smaa Veninder.“

„Naa, saaledes!“

Mama var bleven ildrød i Hovedet.

Abbed Poivron havde slaaet Øjnene ned.

Det begyndte at more mig, og jeg sagde:

„Skal jeg ikke hellere gaa først ind? Saa kan vi jo se, hvorledes han modtager mig, og maaske kan jeg forberede ham lidt.“

Mama, der stolede blindt paa mig, sagde:

„Ja, gør det, mit Barn.“

I det samme blev en Dør lukket op et eller andet Sted, og en Kvindestemme raabte:

„Mélanie!“

Den tykke Pige styrtede ud og svarede:

„Ja, hvad er der, Frøken Clara?“

„Omeletten, skynd Dem!“

„Den skal være der om et Øjeblik.“

Hun kom tilbage til os og forklarede:

„Det er en Osteomelet, som de har bestilt til Klokken to som en Slags Mellemmad.“

Og hun skyndte sig at slaa Æggene op i et Salatfad og gav sig ivrigt til at piske dem.

Jeg gik ud paa Trappegangen og trak i Klokkestrængen for officielt at melde min Ankomst.

Mélanie lukkede op for mig, bad mig tage Plads paa en Stol i Entréen og gik ind for at sige til min Onkel, at jeg var der. Lidt efter kom hun tilbage og bad mig gaa indenfor.

Abbeden skjulte sig bagved Døren for at dukke frem, saasnart jeg gjorde Tegn til ham.

Jeg blev yderst overrasket ved at se min Onkel. Han var meget smuk, meget højtidelig, meget flot, den gamle Levemand.

Han mere laa end sad i en stor Lænestol med Benene svøbt ind i et Tæppe og med Hænderne, et Par lange, blege Hænder, hvilende paa Stolens Arme. Med en sand bibelsk Værdighed ventede han paa Døden. Hans hvide Skæg faldt ud over hans

Bryst, og hans Haar, der ogsaa var helt hvidt, flød sammen med Skægget ned over Kinderne.

Bagved hans Lænestol, som for at forsvare ham imod mig, stod to unge Kvinder, to smaa og buttede Kvinder, og stirrede paa mig med frække Skøgeblikke. Som de stod dør ved Siden af den Døende i deres klare Morgenkjoler, med Haaret sat op, som det kunde bedst, og med guldbroderede, orientalske Tøfler, der viste Anklerne og Silkestrømperne, lignede de Umoralitetens Repræsentanter paa et symbolsk Maleri. Mellem Lænestolen og Sengen stod et lille Bord, der var dækket med en Dug, to Tallerkener, to Glas, to Knive og to Gafler, og ventede paa Osteomeletten, som for et Øjeblik siden var bleven bestilt hos Mélanie.

Med en svag, kortaandet, men tydelig Stemme sagde min Onkel:

„Goddag, min Dreng. Det er noget sent, Du kommer for at besøge mig. Vort Bekendtskab bliver ikke langt.“

Jeg stammede:

„De maa undskylde, Onkel . . . men det er ikke min Skyld . . .“

Han svarede:

„Nej, det ved jeg. Det er Din Faders og Din

Moders Skyld mere, end det er Din . . . Hvorledes har de det?"

„Tak, de har det rigtig godt. Da de fik at vide, at De var syg, sendte de mig herhen for at se til Dem.“

„Se, se! Hvorfor kom de ikke selv?"

Jeg saa' op paa de to Kvinder og svarede i en blid Tone:

„Det er ikke deres Skyld, hvis de ikke er kommen, Onkel. Men det vilde være vanskeligt for min Fader og umuligt for min Moder at være her . . .“

Den Gamle svarede ikke, men løftede Haanden op imod mig. Jeg tog den blege, kolde Haand og beholdt den i min.

Døren gik op; det var Mélanie, der kom ind med Omeletten og stillede den paa Bordet. De to Kvinder satte sig hen foran deres Tallerkener og gav sig til at spise uden at tage Øjnene fra mig.

Jeg sagde:

„Det vilde være min Moder en stor Glæde, Onkel, at kunne omfavne Dem.“

Han mumlede:

„Ja, mig ogsaa . . . jeg vilde gerne . . .“

Han tav. Jeg fandt intet at foreslaa ham, og der

hørtes intet mere uden Gaflernes Klirren paa Tallerkenerne og Lyden af Tyggeredskaberne, der var i Virksomhed.

Abbeden, der stod og lyttede bagved Døren, saa' vor Forlegenhed og troede, at Slaget var vundet. Han mente, at Øjeblikket for hans Mellekomst var indtruffet, og viste sig.

Min Onkel blev saa forbløffet over denne Tilsynkomst, at han først blev siddende ganske ubevægelig. Saa aabnede han Munden, som om han vilde sluge Præsten, og skreg med en stærk, dyb og rasende Røst:

„Hvad har De her at gøre?“

Abbeden, der var vant til den Slags vanskelige Situationer, gik et Par Skridt videre frem, idet han mumlede:

„Jeg kommer i Deres Søsters Navn, Hr. Marquis. Det er hende, som sender mig til Dem . . . hun vilde være saa lykkelig, Hr. Marquis, hvis . . .“

Men Marquis'en hørte ikke paa ham. Han løftede den ene Haand, pegede med en pragtfuld, tragisk Bevægelse paa Døren og sagde, ude af sig selv og snappende efter Vejret:

„Gaa Deres Vej! . . . Gaa Deres Vej! . . . Gaa Deres Vej, De, Sjæletyv! . . . Gaa Deres Vej, De, Samvittighedskrænker! . . . Gaa Deres Vej, De, som

ikke skammer Dem ved at bryde ind hos døende Mennesker!“

Abbeden veg tilbage henimod Døren, og jeg sluttede mig til min Gejstligheds Tilbagetog, medens de to Kvinder, der følte sig hævnede, lod Omeletten staa halvspist og rejste sig og stillede sig hen paa hver Side af min Onkels Lænestol. De lagde deres Hænder paa hans Arme, dels for at berolige ham og dels for at beskytte ham mod Familiens og Religionens forbryderiske Anslag.

Abbeden og jeg gik ud i Køkkenet til Mama. Mélanie bød os paany Stole.

„Jeg vidste nok, at det ikke vilde gaa af sig selv,“ sagde hun. „Vi maa hitte paa noget andet, ellers slipper han fra os.“

Vi begyndte atter at overveje. Mama havde én Mening, Abbeden hævdede en anden, og jeg fremsatte en tredje.

En halv Time maaske havde vi saaledes siddet og hviskende forhandlet, da pludselig et Spektakel af Møbler, der kastedes omkring, fik os til at fare op. Vi hørte min Onkel skringe, endnu voldsommere og endnu hæftigere end første Gang.

Gennem Dørene og Skillevæggene opfangede vi tydeligt, hvad det var, han skreg:

„Herut! . . . Herut! . . . Kæltringer! . . . Skurke!
. . . Slyngler! . . . Herut! . . . Herut! . . .“

Mélanie styrtede ind, men kom straks efter tilbage for at hente Hjælp. Jeg fo'r derind. Ligeoverfor min Onkel, som skreg af fuld Hals, og som i sin Vrede næsten havde rejst sig fra Stolen, stod to Mænd, den ene bagved den anden, og saa' ud til at vente paa, at han skulde dø af Arrigskab.

Paa den lange, latterlige, sorte Frakke, paa de lange engelske Sko, paa Ligheden med en Skolelærer uden Plads, paa den lige opstaaende Krave og det hvide Slips, paa det glatkæmmede Haar og paa det skinhellige Fjæs, der er egent for alle Bastard-Religioners falske Præster, genkendte jeg straks i den første en protestantisk Præst.

Den anden var Husets Portner, som tilhørte den reformerte Tro, og som var fulgt efter os og havde været Vidne til vort Nederlag, hvorpaa han havde skyndt sig hen og hentet sin Præst i Haab om, at denne vilde have mere Held med sig.

Min Onkel saa ud, som om han var bleven vanvittig af Raseri. Havde den katolske Præst, hans Forfædres Præst, irriteret Marquis'en af Fumerol, der var bleven Fritænker, saa gjorde Synet af hans Portners Præst ham ganske ude af sig selv.

Jeg greb de to Mænd om Armene og kastede dem udenfor med en saadan Kraft, at de i den smalle Dør, der førte ud til Trappen, slog Hovederne to Gange sammen, som om de vilde kysse hinanden.

Derpaa forsvandt ogsaa jeg og vendte tilbage til Køkkenet, der var vort Hovedkvarter, for at raadføre mig med min Moder og Abbeden.

Men Mélanie kom forfjamsket og klynkende løbende ud:

„Han dør . . . han dør . . . skynd Dem . . . han dør!“

Min Moder styrtede ind. Min Onkel var faldet om paa Gulvet og laa ligesaa lang han var uden at røre sig. Jeg troede virkelig, at han allerede var død.

Mama var storartet i det Øjeblik! Hun gik lige hen til de to Pigebørn, der knælede ved Siden af min Onkels Legeme og prøvede paa at løfte ham op. Med Myndighed, Værdighed og uimodstaaelig Majestæt pegede hun paa Døren og sagde:

„Nu er det Jeres Tur til at forsvinde!“

Uden at komme med Indvendinger, uden at sige et Ord rejste de sig og gik. Jeg maa tilføje, at jeg stod parat til at ekspedere dem ud paa samme Maade som Præsten og Portneren.

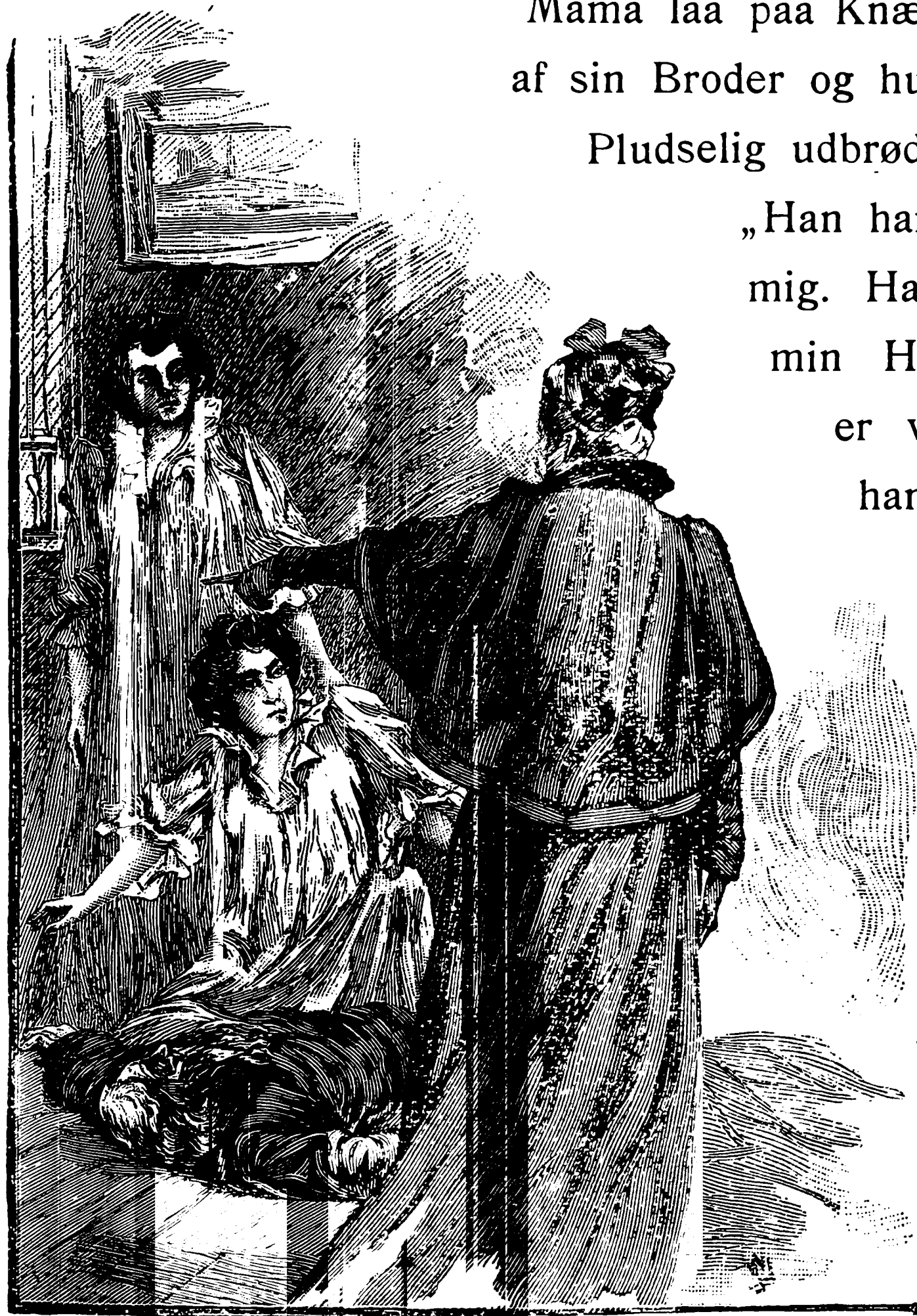
Saasnart de var ude af Døren, gav Abbed Poivron

min Onkel den sidste Olie, fremsagde alle de tilhørende Bønner og tildelte ham Syndsforladelse.

Mama laa paa Knæ ved Siden af sin Broder og hulkede.

Pludselig udbrød hun:

„Han har genkendt mig. Han trykkede min Haand. Jeg er vis paa, at han kendte

mig!!! . . . og at han takkede mig! . . . Aa, min Gud, hvilken Glæde!“

Stakkels Mama! Hvis hun havde forstaaet, til hvem denne Tak var rettet, og hvad der blev takket for!

Min Onkel blev lagt op paa sin Seng. Denne Gang var han rigtig død.

„Undskyld, Frue,“ sagde Méline, „men vi har ingen Lagner at begrave ham i. Alt Linnedet tilhører Frøknerne.“

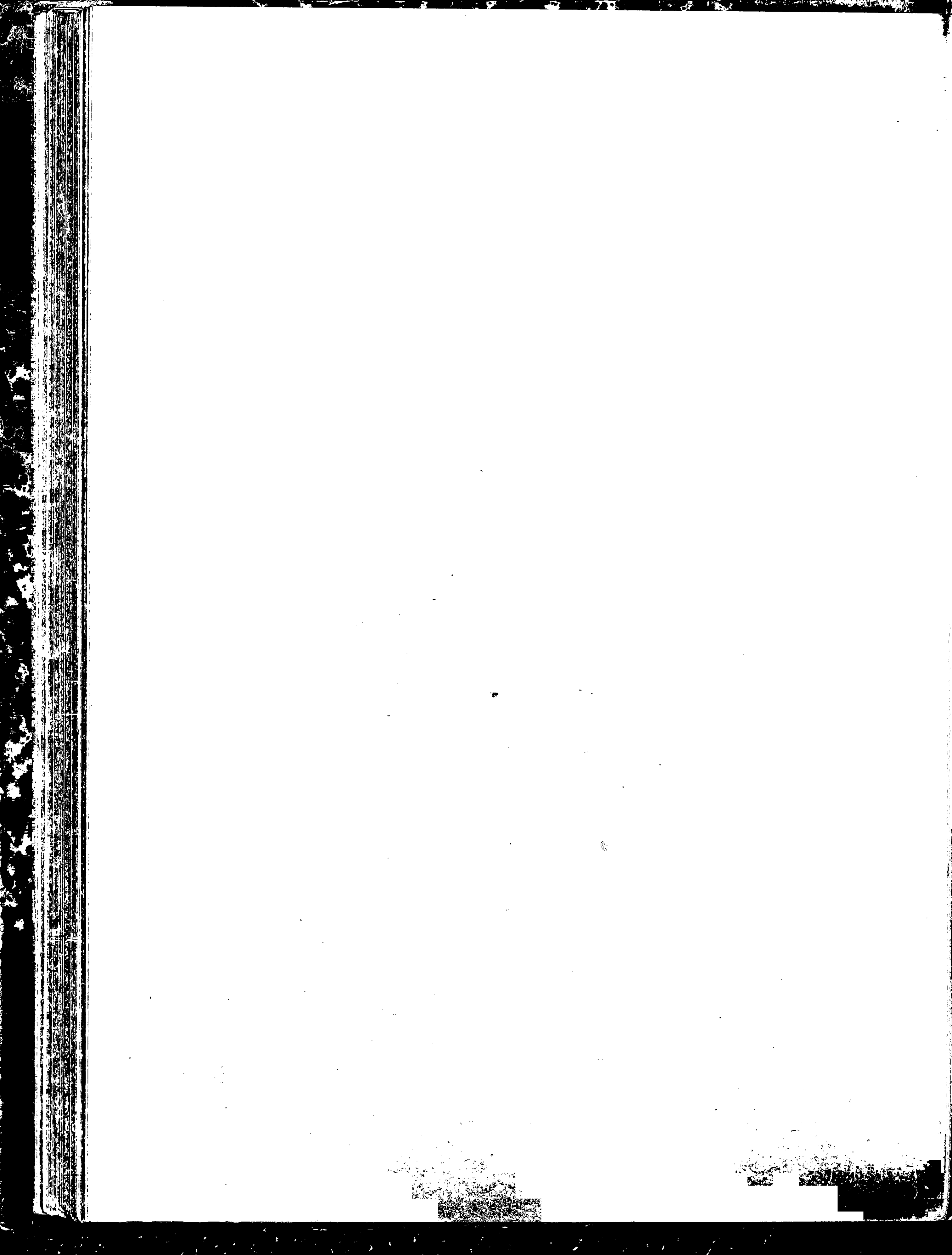
Jeg saa' paa Omeletten, som de ikke havde faaet spist op, og jeg havde paa samme Tid Lyst til baade at le og græde. Der gives underlige Stemninger her i Livet!

Vi gjorde naturligvis en pragtfuld Begravelse for min Onkel. Der blev holdt fem Taler ved Graven. Senator, Baron de Croisselle beviste i beundringsværdige, formfuldendte Vendinger, at Gud altid vender sejrende tilbage i enhver Racesjæl, selv om den et Øjeblik er faret vild. Alle Medlemmerne af det royalistiske og katholske Parti fulgte efter Kisten, straalende af Sejersglæde og drøftende den skønne Død, der havde afsluttet denne lidt uregelmæssige Tilværelse.“

Vicomte Roger tav. Der blev let rundt omkring ham.

„Ja!“ var der én, der sagde, „det er den sædvanlige Historie! Saaledes gaar det med alle Omvendelser *in extremis*.“

I SKOVEN

I SKOVEN

MAIREN skulde lige til at sætte sig til Frokostbordet, da han fik Besked om, at Skovfogeden ventede paa ham i Mairiet sammen med to Fanger.

Han gik straks derhen, og dèr stod ganske rigtig Skovfogeden, Fa'r Hochedur og passede med en stræng Mine paa et Par modne Borgerfolk.

Manden, der var tyk, rød næset og hvidhaaret, saa ganske overvældet ud, medens Konen, et lille, søndagspyntet, buttet og rundt Kvindemenneske med blanke Kinder, sendte den Øvrighedens Repræsentant, der havde anholdt dem, nogle trodsige Blikke.

Mairen spurgte:

„Hvad er der i Vejen, Fa'r Hochedur?“

Skovfogeden aflagde sin Rapport.

Han var gaaet ud om Morgenen til sædvanlig Tid for at gøre sin Ronde i Skovene ved Champioux lige til Grænsen af Argenteuil. Til at begynde med havde

han ikke fundet nogetsomhelst bemærkelsesværdigt ud over, at det var smukt Vejr, og at Kornet stod godt, da Bredels Søn, der hakkede i sin Vinmark, raabte til ham:

„Hej, Fa'r Hochedur, skynd Dem ind i Skoven lige ved det første Krat, saa skal De se et Par Turtelduer, der mindst er hundrede og tredive Aar tilsammen!“

Han var gaaet i den angivne Retning og havde listet sig ind i Krattet, hvor han hørte Ord og Suk, der fik ham til at formode, at Parret var i fuld Gang med at krænke den offentlige Blufærdighed.

Han krøb forsigtigt videre paa alle fire, som naar det gjaldt om at komme bag paa en Krybskytte, og overraskede Parret, ligesom det var i Færd med at give efter for sine Instinkter.

Mairen betragtede forbløffet de to Anholdte. Manden kunde vel være tredsindstyve Aar og Konen i det mindste fem og halvtreds.

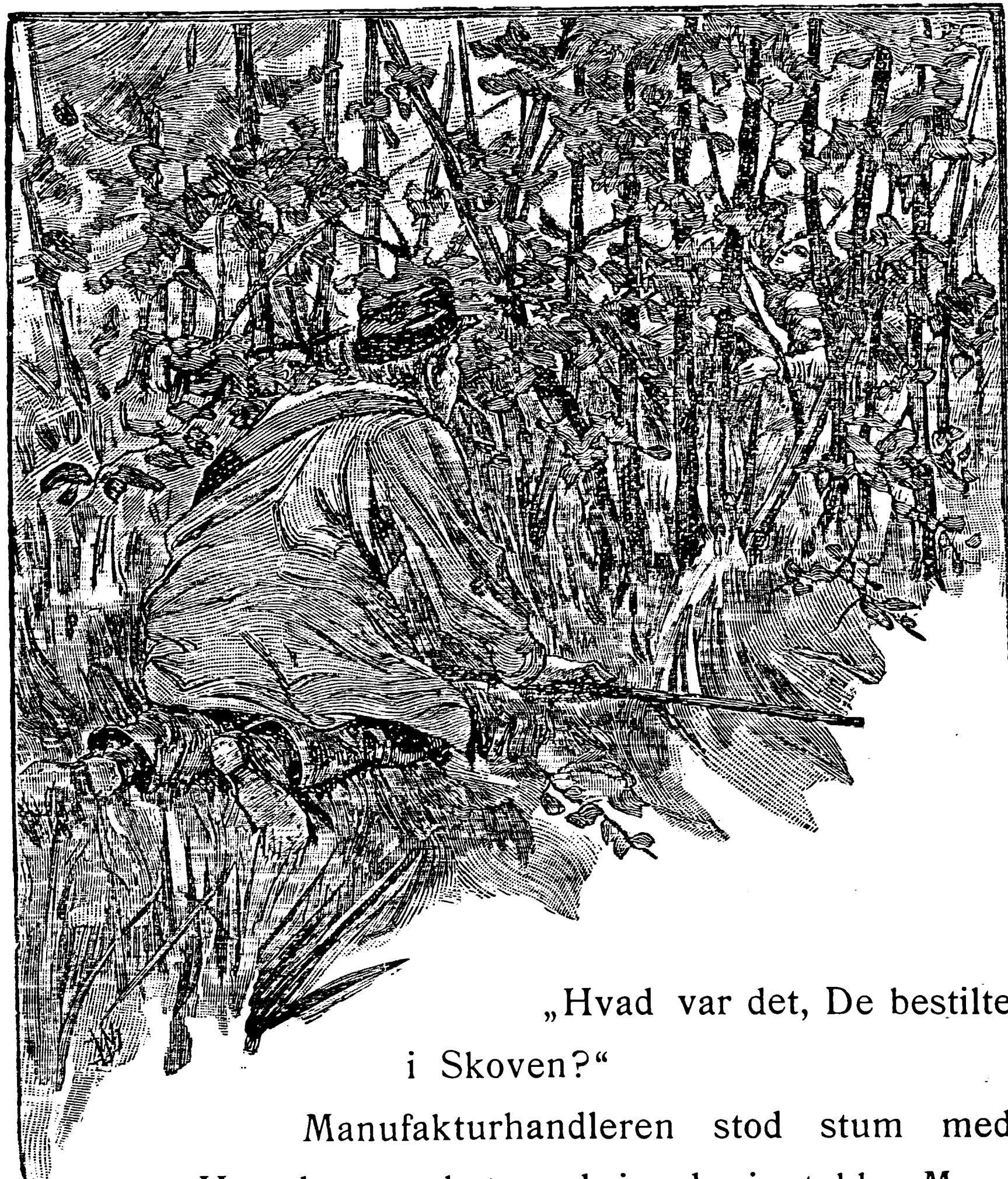
Han gav sig til at spørge dem ud, idet han begyndte med den mandlige Part, der svarede med en saa svag Stemme, at det knapt kunde høres.

„Deres Navn?“

„Nicolas Beaurain.“

„Stilling?“

„Manufakturhandler, Rue des Martyrs, Paris.“

„Hvad var det, De bestilte
i Skoven?“

Manufakturhandleren stod stum med
Hovedet sænket ned imod sin tykke Mave
og Hænderne hængende fladt ned ad Laarene.

Mairen fortsatte:

„Nægter De, at det forholder sig saaledes, som
Rapporten lyder?“

„Nej.“

„De tilstaar altsaa?“

„Ja.“

„Hvad har De at sige til Deres Forsvar?“

„Ingenting.“

„Hvor har De truffet Deres Medskyldige?“

„Det er min Kone.“

„Deres Kone?“

„Ja.“

„Saa . . . saa . . . saa lever De altsaa ikke sammen . . . i Paris?“

„Jo, undskyld, vi lever sammen.“

„Ja, men saa . . . saa maa De jo være gal, min gode Mand, bindegal, at De vil udsætte Dem for at blive overrasket, midt i Skoven, Klokken ti om Morgen.“

Manufakturhandleren syntes at være lige ved at give sig til at græde af Skamfuldhed. Han mumlede:

„Det var hende, som vilde! Jeg sagde til hende, at det var meningsløst. Men naar en Kvinde først har sat sig noget i Hovedet . . . saa ved De nok . . . saa bliver det dèr.“

Mairen, der satte Pris paa en lidt vovet Vittighed, smilte og svarede:

„Ja, var det bare bleven dèr, saa havde der ikke været noget i Vejen.“

Denne Bemærkning fik Vreden til at skyde op i Manufakturhandleren. Han vendte sig om til sin Kone og sagde:

„Dér ser Du, hvad Dine poetiske Sværmerier har ført os til. Nu sidder vi net i det. Vi bliver trukket for Retten . . . for Krænkelse af den offentlige Blufærdighed . . . og det i vor Alder! Vi bliver nødt til at lukke Butiken, sælge Kunderne og flytte hen i et andet Kvarter! Jo . . . det er en rar Redelighed!“

Konen rejste sig og uden at se paa sin Mand, uden Forlegenhed, uden overflødig Snerperi og næsten uden Tøven begyndte hun paa sin Forklaring:

„Ja, Herregud, jeg ved godt, at vi er latterlige. Men vil De ikke nok give mig Lov til at tale min Sag som en Advokat, eller rettere som en stakkels Kvinde? Jeg haaber, at De saa bagefter vil lade os slippe for videre Tiltale og spare os for Skammen ved at blive slæbt for Retten.

„I sin Tid, da jeg var ung, gjorde jeg en Søndag Bekendtskab med Beaurain, netop her i denne Egn. Han var ansat i en Manufakturhandel og jeg var Expeditrice i en Konfektionsforretning. Jeg husker det ligesaa tydeligt, som om det var i Gaar. Jeg tog af og til herud for at tilbringe Søndagen i det frie sammen med en Veninde, som hed Rose Levêque, og som

jeg boede sammen med i Rue Pigalle. Rose havde en god Ven, men det havde jeg ikke. Det var ham, som tog os med herud. En Søndag fortalte han mig leende, at han næste Dag vilde bringe en af sine Kammerater med. Jeg forstod nok, hvad Meningen var, men jeg svarede, at det var ikke til nogen Nytte. Jeg var en pæn Pige.

„Den næste Dag traf vi altsaa Beaurain paa Jernbanestationen. Han saa rigtig godt ud den Gang. Men jeg var fast besluttet paa ikke at give efter for ham, og det gjorde jeg heller ikke.

„Vi stod af ved Bezons. Det var et herligt Vejr, saadan et Vejr, der fryder én lige ind i Hjertet. Jeg har det nu saadan — og havde det allerede den Gang saadan — at naar Solen skinner, saa bliver jeg saa dum, at det er til at græde over, og naar jeg saa tilmed er paa Landet, taber jeg fuldstændig Hovedet. De grønne Blade, Fuglene, der kvidrer, Kornet, der bølger for Vinden, Svalerne, der flyver afsted oppe over Hovedet paa én, Duften af Græsset, Valmuerne, Margueriterne, alt det gør mig aldeles vanvittig! Det er ligesom Champagne, naar man ikke er vant til det!

„Det var altsaa et dejligt, mildt og yndigt Vejr. Solen skinnede, saa at det var en Lyst at se paa, og Luften var herlig at indaande. Rose og Simon kyssede

hvert Øjeblik hinanden. Det gjorde et løjerligt Indtryk paa mig at se dem saaledes. Beaurain og jeg gik bagefter dem uden at tale noget videre sammen. Naar man ikke kender hinanden, har man ondt ved at finde noget at sige til hinanden. Han saa' saa beskeden ud, den unge Mand, og det morede mig at se ham saa forlegen. Vi var snart naaede ud til Skoven. Der var ligesaa køligt som i et Bad, og vi satte os allesammen i Græsset.

„Rose og hendes Ven gjorde Nar ad mig, fordi jeg saa' saa stræng ud. De kan nok begribe, at jeg ikke kunde være anderledes. Og saa begyndte de atter at kysse hinanden uden at genere sig den mindste Smule, aldeles som om vi slet ikke var med. Saa gav de sig til at hviske sammen, og saa rejste de sig og gik deres Vej længere ind i Skoven uden at sige noget. De kan nok tænke Dem hvad for et tosset Ansigt, jeg satte op, da jeg blev alene tilbage med den unge Mand, som jeg var sammen med for første Gang. Jeg følte mig saa forvirret ved at se dem gaa, at det gav mig Mod, og jeg gav mig til at snakke.

„Jeg spurgte ham, hvad han tog sig for, og han svarede, at han var ansat i en Manufakturforretning, som jeg fortalte Dem for lidt siden. Vi passiarede altsaa lidt sammen, det gjorde ham dristig og han vilde

tage sig nogle Friheder, men jeg viftede ham af, og det saa det kunde blive til noget! Er det ikke sandt, Beaurain?"

Beaurain saa' flov ned paa sine Fødder og svarede ikke.

Hun fortsatte:

„Saa forstod han, at jeg var en dydig Pige og gav sig til at gøre Kur til mig paa en pæn Maade som en hæderlig Mand. Fra den Dag kom han igen hver Søndag. Han var meget forelsket i mig, det ved Gud han var. Og jeg holdt ogsaa meget af ham, meget! Haa saa virkelig saa godt ud den Gang.

„Kort sagt, vi giftede os i September og begyndte paa Forretningen i Rue des Martyrs.

„Det var sløje Tider i mange Aar. Forretningen gik ikke, som den skulde, og vi havde ikke Raad til at ture ud paa Landet. Vi vænnede os ogsaa af med det. Vi havde Hovedet fuldt af saa meget andet og tænkte mere paa, om der var Penge i Kassen, end om der var Blomster paa Marken. Lidt efter lidt blev vi gamle, uden at vi lagde Mærke til det. Vi var altfor rolige og satte til at tænke paa Kærlighed. Man savner ikke noget, saa længe man endnu ikke har opdaget, at man ikke har det.

„Omsider blev Udsigterne lysere. Forretningen gik

bedre, og vi kunde roligt se Fremtiden i Møde. Saa var det, at der foregik noget i mig, noget, ser De, som jeg ikke en Gang selv rigtig vidste, hvad var!

„Jeg gav mig atter til at drømme ligesom den Gang, jeg var en lille Skolepige. Naar jeg saa' de smaa Vogne med Blomster, som de trækker rundt med i Gaderne, fik jeg Taarer i Øjnene. Duften af Violerne trængte ind i Butiken til mig, ind bag ved Kassen og fik mit Hjerte til at banke. Saa rejste jeg mig og stillede mig hen i Døren for at se paa den blaa Himmel mellem Tagene. Naar man staar nede paa Gaden og ser op paa Himlen, saa ligner den en Flod, en lang Flod, der snor sig hen over Paris; og Svalerne farer frem og tilbage ligesom Fisk. Det er rædsomt dumt saadan noget, naar man først er kommen i min Alder! Men hvad skal man sige til det? Naar man har arbejdet hele sit Liv, saa kommer der et Øjeblik, hvor det gaar op for én, at man kunde have gjort noget andet, og saa fortryder man, ak ja, saa fortryder man! Tænk bare paa, at jeg i tyve Aar kunde have ladet mig kysse ude i Skoven, ligesom andre, ligesom andre Kvinder! Jeg drømte om, hvor dejligt det maatte være at lægge sig i Græsset og have én, der holder af én, ved Siden af sig. Baade Dag og Nat tænkte

jeg paa det! Jeg drømte om Maaneskin og klart Vand, saa at jeg næsten fik Lyst til at drukne mig.

„I Begyndelsen turde jeg slet ikke tale om det til Beaurain. Jeg vidste godt, at han vilde gøre Nar ad mig, og at han vilde sende mig ud i Butiken til mine Naale og min Traad. Desuden, naar jeg skal være ganske ærlig, var min Forelskelse i ham næsten gaaet helt over. Men naar jeg saa' mig selv i Spejlet, kunde jeg nok forstaa, at jeg heller ikke mere kunde vente, at nogen vilde forelske sig i mig.

„Til sidst tog jeg min Beslutning og foreslog ham, at vi skulde tage en Tur ud paa Landet, ud til de Steder, hvor vi havde lært hinanden at kende. Uden at nære nogensomhelst Mistanke gik han ind paa mit Forslag og i Morges ved Ni-Tiden kom vi herud.

„Men da jeg kom ud i det frie, var det, som om der blev vendt op og ned paa alting og jeg blev ganske tummelumsk. En Kvindes Hjerter bliver aldrig gammelt, skal jeg sige Dem! Saa sandt, som jeg staar her, jeg saa' slet ikke mere min Mand, som han nu er, men som han var den Gang. Jeg var aldeles, som om jeg havde faaet for meget at drikke. Jeg gav mig til at kysse ham. Han blev endnu mere forbavset, end om jeg havde gjort Forsøg paa at myrde ham. Han blev ved med at sige til mig: „Men er Du bleven for-

rykt? Er Du rent forrykt i Dag? Hvad . gaar der dog af Dig? . . .“ Men jeg hørte ikke paa, hvad han sagde, jeg hørte kun, hvad mit Hjerte sagde . . . og jeg trak ham med ind i Krattet . . . Ja, det er det hele! . . . Jeg har sagt Sandheden . . . hele Sandheden.“

Mairen var en vittig Mand; han rejste sig, smilte og sagde:

„Gaa i Fred, lille Frue, og synd ikke mere . . . i det Grønne!“

HERBERGET

HERBERGET

LIGESOM alle de andre Træherberger, der er opførte højt oppe i Alperne ved Foden af Isbræerne i de nøgne og stenede Indskæringer, der skiller Bjærgenes hvide Tinder, tjener Schwarenbach som Tilflugtssted for de Rejsende, som bestiger Passagen over Gemmi.

I de seks Maaneder af Aaret holdes det aabent og beboes af Familien Jean Hauser, men saasnart Sneen begynder at dynges sig op og fylde Dalene og gøre Nedstigningen til Loèche ufarbar, drager Familien, Kvinderne, Faderen og de tre Sønner bort og lader den gamle Fører, Gaspard Hari sammen med den unge Fører, Ulrich Kunzi og den store Bjærghund Sam blive tilbage for at passe paa Huset.

De to Mænd og Dyret bliver lige til Foraaret oppe i dette Snefængsel uden anden Udsigt end Balmhorns uhyre hvide Skraaning og omgivne af blege og skin-

nende Tinder. De er indestængte, blokerede, begravede under Sneen, der stiger op omkring dem og indhyller, favner og knuger det lille Hus, hober sig op paa Taget, naa'r op til Vinduerne og spærrer Døren.

Dagen var oprunden, da Familien Hauser skulde drage ned til Loëche, thi Vinteren nærmede sig og Nedstigningen begyndte at blive farlig.

Tre Mulæsler, belæssede med Tøj og Bågage og ledede af de tre Sønner, dannede Fortroppen; derefter kom Moderen, Jeanne Hauser og Datteren, der begge red paa det fjerde Mulæsel.

Faderen kom sidst, ledsaget af de to Førere, som plejede at følge Familien til det Sted, hvor Nedstigningen begyndte.

De drejede først omkring den lille Sø, der nu laa tilfrosset paa Bunden af det store Bjærghul, som sænkede sig foran Herberget, og kom derpaa ind i Dalen, der laa hvid som et Lagen, til alle Sider omsluttet af Snetinder.

En Flod af Sol gød sig ud over denne knaldende hvide, iskolde Ørken og fik den til at lyse koldt og blændende. Intet Tegn paa Liv rørte sig i dette Ocean af Bjærge, ingen Bevægelse sporedes i denne umaadelige Ensomhed, ingen Lyd brød denne dybe Stilhed.

Lidt efter lidt lod den unge Fører, Ulrich Kunzi, en ung Svejtsler med lange Ben, Fa'r Hauser og den gamle Gaspard Hari sakke bagud og skridtede raskt til for at indhente Mulæslet med de to Kvinder.

Den yngste af dem saa' ham komme og det saa ud, som om hun kaldte paa ham med sine bedrøvede Øjne. Det var en lille, lyshaaret Bondepige, hvis mælkehvide Kinder og blonde Haar syntes bleget af de lange Ophold mellem Sne og Is.

Da han havde naaet Dyret, der bar hende, lagde han sin Haand paa dets Kryds og fik det til at sagtne sin Gang. Mo'r Hauser gav sig til at tale til ham og opremsede med uendelig Omstændelighed en Masse Raad med Hensyn til Overvintringen. Det var første Gang, at han skulde blive deroppe, medens den gamle Hari allerede havde tilbragt fjorten Vintre under Sneen i Herberget ved Schwarenbach.

Ulrich Kunzi hørte tilsyneladende paa hende, men det lod ikke til, at han forstod, hvad hun sagde, og han tog ikke Øjnene fra den unge Pige. Fra Tid til anden svarede han: „Ja, javel, Madam Hauser.“ Men hans Tanker syntes at være langt borte og hans rolige Ansigt var ganske ubevægeligt.

De var naaede til Daube-Søen, hvis lange, frosne Overflade strakte sig jævn og glat i Dalens Bund.

Til højre hævede Daubenhorn sine stejle, sorte Tinder ved Siden af de uhyre Ismarker ved Læmmern, hvorover Wildstrubel knejsede i al sin Vælde.

Da de nærmede sig Tragten ved Gemmi, hvori Nedstigningen til Loèche begynder, fik de paa én Gang fri Udsigt ud over Alperne i Valais, hvorfra de var skilte ved den dybe og brede Rhône-Dal.

Det var i det fjerne et helt Folk af hvide, ulige høje, afstumpede eller spidse Toppe, der skinnede i Solen. Mischabel med sine to Horn, Wissehorns mægtige Masse, det tunge Brunegghorn, Cervin, „Mandraberens“ høje og frygtindgydende Pyramide og Dent-Blanche, den uhyggelige Kokette.

Lige nedenunder dem, i et vældigt Hul, paa Bunden af en skrækkelig Afgrund, øjnede de Loèche, hvis Huse saa ud som Sandskorn, der var kastede ned i denne uhyre Kløft, som afsluttes og lukkes af Gemmi, og hvis anden Ende aabner sig ud mod Rhône.

Mulæslet standsede ved Begyndelsen af Stien, der, som en underfuld og fantastisk Slange snor sig ud og ind og frem og tilbage ned ad det stejle Bjærg, helt ned til den lille, næsten usynlige Landsby ved dets Fod.

Kvinderne sprang ned i Sneen.

De to gamle Mænd havde indhentet dem.

„Naa“, sagde Fa'r Hauser, „Farvel da. Vær nu ved godt Mod og paa Gensyn til Foraaret!“

Den gamle Hari gentog:

„Paa Gensyn til Foraaret!“

De kyssede hinanden. Derpaa rakte Madam Hauser sine Kinder frem og den unge Pige gjorde det samme.

Da det var Ulrich Kunzis Tur, hviskede han ind i Øret paa Louise:

„Glem ikke dem deroppe.“

Hun svarede: „Nej“ saa sagte, at han mere gættede end hørte det.

„Naa, ja saa Farvel,“ gentog Jean Hauser, „og god Helsen!“

Han gik forbi Kvinderne og begyndte at stige ned.

De forsvandt snart alle tre ved Stiens første Omdrejning.

De to Mænd begav sig paa Tilbagevejen til Schwarzenbach.

De gik langsomt ved Siden af hinanden uden at tale. Det var forbi, de var alene tilbage og skulde tilbringe fire eller fem Maaneder sammen Ansigt til Ansigt.

Omsider gav Gaspard Hari sig til at fortælle om sit Liv Vinteren forud. Han var bleven deroppe sammen med Michel Canol, der nu var altfor gammel til

at indlade sig paa det igen, der kan jo nemt ske et Ulykkestilfælde under den lange Ensomhed. De havde forøvrigt slet ikke kedet sig, det gjaldt blot om lige-straks den allerførste Dag at tage sit Parti, saa endte man med at finde paa Adspredelser og Spil og meget andet Tidsfordriv.

Med nedslagne Øjne hørte Ulrich Kunzi paa ham, medens han i Tankerne fulgte de andre paa deres Vej over Gemmis Afsatser ned mod Dalen.

Snart fik de Øje paa Herberget, der knapt synligt laa som en lille sort Prik ved Foden af den kæmpemæssige Snebølge.

Da de lukkede Døren op, fo'r Sam, den store krøllede Hund, ud og gav sig til at springe omkring dem.

„Ja, min Søn,“ sagde den gamle Gaspard, „nu har vi ingen Fruentimmere mere, nu maa vi

selv sørge for Middagen. Det er bedst, at Du giver Dig til at skrælle Kartoffler.“

De satte sig paa en Træstol og begyndte at lave til til Suppen.

Den næste Dags Formiddag forekom Ulrich Kunzi uendelig lang. Den gamle Hari røg og spyttede i Ovnene, medens den unge Mand stirrede ud gennem Vinduet paa det blændende hvide Bjærg ligeoverfor Huset.

Om Eftermiddagen gik han ud og vandrede den samme Vej som Dagen i Forvejen. Han ledte paa Jorden efter Sporene af Muldyret, der havde baaret de to Kvinder. Da han var kommen hen til Tragten ved Gemmi, lagde han sig paa Maven ud over Afgrunden og saa' ned paa Loëche.

Landsbyen dernede i Bjærgbrønden var endnu ikke dækket af Sneen, skønt den naaede tæt ned til den. Den blev standset af Fyrreskovene, der dannede et beskyttende Bælte omkring den lille By. De lave Huse lignede der oppe fra Stenene paa en Mark.

Der nede, i et af disse graa Huse, var nu den unge Pige. I hvilket af dem? Ulrich Kunzi var altfor langt borte til at kunne skelne dem fra hverandre. Hvor gerne vilde han ikke være steget derned, medens det endnu kunde lade sig gøre!

Men Solen var forsvundet bag ved Wildstrubels høje Tinde og den unge Mand gik tilbage til Herberget.

Fa'r Hari sad og røg. Da han saa' sin Kammerat komme hjem, foreslog han ham et Slag Kort, og de satte sig lige overfor hinanden, hver paa sin Side af Bordet.

De spillede længe, saa spiste de deres Aftensmad og gik i Seng.

De følgende Dage var nøjagtigt som den første, klare og kolde uden ny Sne. Den gamle Gaspard tilbragte sine Eftermiddage med at stirre efter Ørnene og de faa Fugle, der vovede sig helt op mellem disse Istinder, medens Ulrich regelmæssigt vendte tilbage til Tragten ved Gemmi for at se ned paa Landsbyen. Om Aftenen spillede de Kort, Dam eller Tærninger om forskellige Smaagenstande for at gøre Spillet mere spændende.

En Morgen kaldte Hari, der var staaet først op, paa sin Kammerat. En dyb og let faldende Sky af hvidt Skum sænkede sig lydløst ned over dem og begravede dem lidt efter lidt under sit tætte og tunge, mosagtige Tæppe. Det varede fire Dage og fire Nætter. De maatte gøre Døren og Vinduerne frie, udgrave en Gang og hugge Trin for at naa op til Overfladen af

dette kolde Støv, som tolv Timers Frost havde gjort haardere end Isbræerne.

Fra nu af levede de som et Par Fanger, thi de turde ikke vove sig videre langt uden for Huset. De havde delt alt det daglige Arbejde imellem sig og udførte det med stor Regelmæssighed. Ulrich Kunzi havde paataget sig at feje, vaske og skrubbe og alt, hvad der videre vedrørte Rengøringen. Det var ogsaa ham, der huggede Brænde, medens Gaspard lavede Maden og holdt Ilden vedlige.

Dette ensformige og daglige Arbejde blev afbrudt af langvarigt Kort- og Tærningespil. De kom aldrig op at skændes, dertil var de begge for rolige og fredssommelige. De havde ikke en Gang Anfald af daarligt Humør, ligesaa lidt som de tænkte paa at beklage sig, thi de havde væbnet sig med et større Lager Taalmod til denne Overvintring oppe mellem Bjærgene.

Af og til tog den gamle Gaspard sin Bøsse og gik ud for at jage Gemser. Fra Tid til anden lykkedes det ham at faa Skud paa én, og da var der Fest og frisk Steg i Herberget i Schwarenbach.

En Morgen vandrede han saaledes afsted. Thermometret udenfor stod paa atten Grader under Frysepunktet. Solen var endnu ikke staaet op og Jægeren

haabede paa, at han kunde overliste Dyrene i Nærheden af Wildstrubel.

Ulrich, der blev alene tilbage, blev liggende i sin Seng lige indtil Klokken ti. Han var af Naturen ikke Morgenmand, men trængte til megen Søvn; i den altid ivrige og morgenduelige gamle Førers Nærværelse turde han dog ikke give efter for sin Tilbøjelighed i den Retning.

Han spiste langsomt sin Frokost i Selskab med Sam, der ogsaa tilbragte sine Dage og sine Nætter med at halvsove foran Ilden. Da det var besørget, følte han sig bedrøvet, ja næsten forskrækket over Ensomheden og plagedes af Længsel efter sit daglige Slag Kort, saaledes som man længes, naar man maa give Afkald paa en Vane, der har faaet Tid til at slaa dybe Rødder.

Til sidst gik han ud for at gaa sin Kammerat, der skulde komme hjem ved Fire-Tiden, et Stykke i Møde.

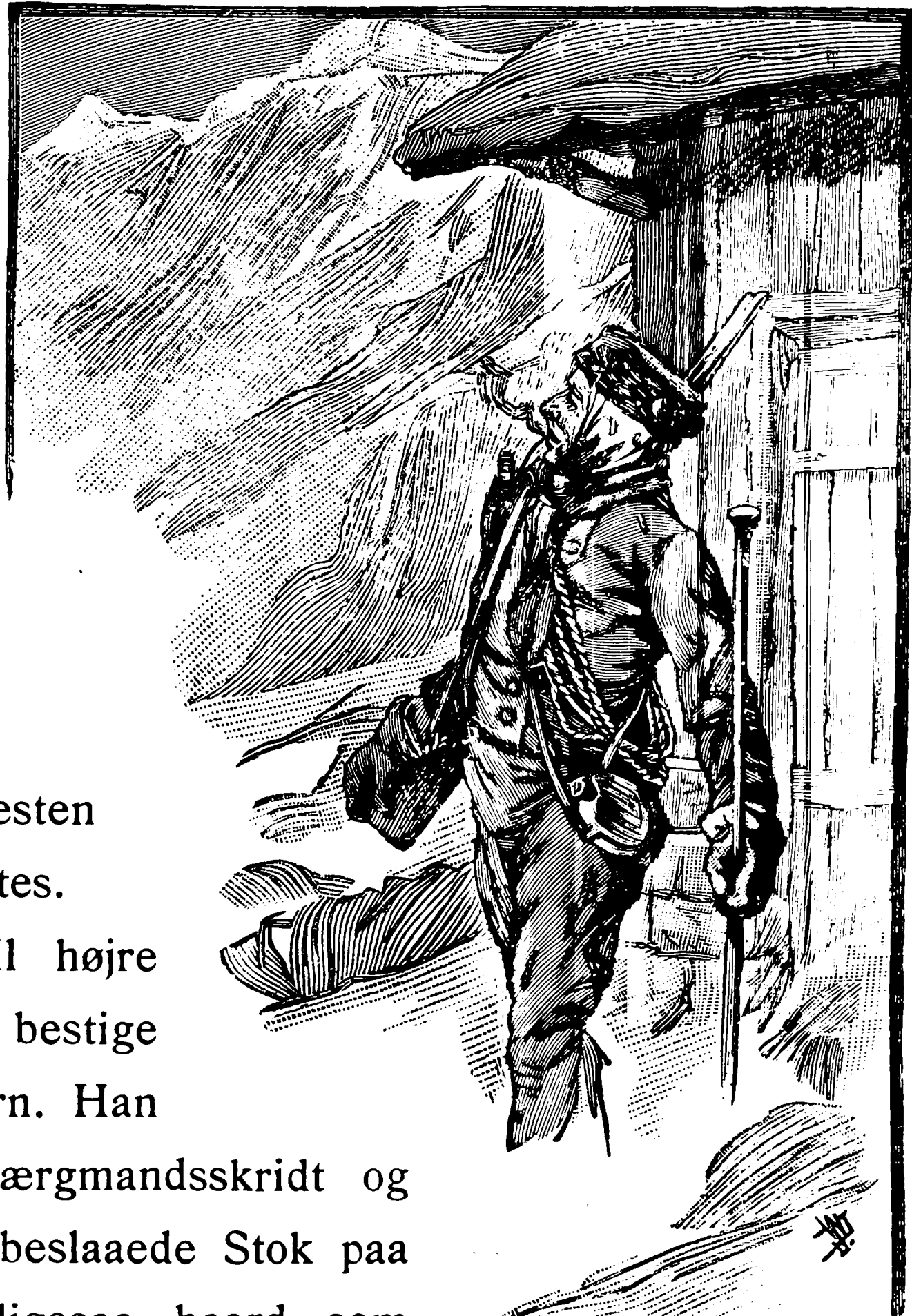
Sneen havde udjævnet den dybe Dal, udfyldt Kløfterne, udvisket de to Søer og polstret Bjærgvæggene. Mellem de uhyre Tinder fandtes nu kun en vældig, glat og blændende hvid Isflade.

I de sidste tre Uger havde Ulrich ikke været henne ved Afgrunden, hvorfra han saa' ned til Landsbyen.

Han vilde gaa derhen, førend han begyndte at klatre op ad Skraaningen, der førte op mod Wildstrubel. Sneen var nu ogsaa naaet til Loëche og Husene, der var halvt begravede under den hvide Kappe, kunde næsten ikke længere skimtes.

Han drejede til højre og begyndte at bestige Bræen ved Lemmern. Han gik med lange Bjærgmandsskridt og slog med sin jernbeslaaede Stok paa Sneen, der var ligesaa haard som Sten. Og med sit gennemtrængende Blik søgte han i det fjerne efter det lille, bevægelige sorte Punkt, der skulde dukke frem paa den hvide Flade.

Da han var naaet til Kanten af Bræen, standsede han og spurgte sig selv, om den Gamle nu ogsaa var

gaaet denne Vej. Saa fortsatte han med fremskyndede og mere urolige Skridt sin Gang.

Dagen hældede; Sneen antog et rosenrødt Skær og en skarp, isnende Vind fo'r i bratte Stød hen over den haarde Krystalflade. Ulrich kaldte, langt og skingrende. Hans Stemme slyngedes ud i Dødsstilheden mellem Bjærgene, den bares langt bort udover det frosne Skums dybe og ubevægelige Bølger som et Fugleskrig over Havet; saa sluktes den og intet svarede.

Han fortsatte sin Vandring. Solen var sunket ned bag de store Toppe, der af Genskinnet fra Himlen endnu var klædt i Purpur, medens Dalsænkingen blev graa. Og pludselig blev den unge Mand bange. Han havde Fornemmelsen af, at Stilheden, Kulden, Ensomheden, Bjærgenes Vinterdød trængte ind i ham og var ved at standse og fryse hans Blod, stivne hans Lemmer og forvandle ham til et ubevægeligt Isvæsen. Og af alle Kræfter gav han sig til at løbe i Retning af Herberget. Den Gamle, tænkte han, maatte være kommet hjem under hans Fraværelse. Han var bare gaaet en anden Vej og sad nu foran Ildstedet med en død Gemse ved sine Fødder.

Han fik snart Øje paa Herberget, men ingen Røg steg i Vejret. Ulrich løb endnu hurtigere og rev

Døren op. Sam sprang muntert gøende op ad ham, men Gaspard Hari var ikke kommet tilbage.

Kunzi snurrede forvildet et Par Gange rundt om sig selv, som om han ventede at finde sin Kammerat skjult i en Krog. Saa tændte han Ild og kogte Suppen, stadig i Haabet om at se den gamle Mand komme igen.

Tid efter anden gik han udenfor for at se, om han ikke var til at øjne. Det var bleven Nat, Bjærgenes glansløse Nat, en bleg, gusten Nat, som langt ude i Horisonten oplyses af en tynd, gul Halvmaane, der ser ud, som om den var lige ved at falde ned bagved Tinderne.

Skuffet gik den unge Mand atter ind, satte sig foran Ilden og varmede sine Hænder og Fødder, medens han i sine Tanker gennemgik alle de Ulykker, der kunde have ramt den Gamle.

Gaspard kunde have brækket et Ben, være faldet ned i et Hul eller blot have traadt fejl og forvredet Anklen. Og nu laa han derude i Sneen, gennemtrængt og stiv af Kulde, dødsensangst og forladt, maaske raabende om Hjælp, raabende af al sin Magt ud i Nattens Stilhed.

Men hvor? Bjærget var saa uhyre, saa barskt, saa farligt rundt omkring Herberget og især paa denne

Aarstid, at ti eller tyve Førere i otte Dage maatte søge i alle Retninger, hvis det skulde lykkes at finde en Mand i disse vældige Vidder.

Ulrich Kunzi besluttede sig ikke desto mindre til at tage afsted sammen med Sam, hvis Gaspard Hari endnu ikke var kommet tilbage mellem tolv og ét om Morgen.

Han gjorde sine Forberedelser.

Han kom Levnedsmidler til to Dage i en Sæk, tog sine Jærnkramper, rullede et langt, tyndt og stærkt Reb om Livet paa sig, forsikrede sig om, at hans jærnbeslaaede Stok var solid, og undersøgte Øksen, hvormed han plejede at hugge Trin ud i Sneen. Da det var besørget, satte han sig ned og ventede. Ilden brændte i Kaminen; den store Hund snorkede i Skæret fra Flammerne, og som et Hjerte, der bankede, hamrede Uhret sit regelmæssige Tik-Tak i sin Trækasse.

Han ventede, spændt lyttende for at opfange enhver Lyd i det fjerne, og hver Gang den lette Vind strejfede Taget og Muren, fo'r han gysende sammen.

Klokken slog tolv, det gav et Sæt i ham. Han følte, at han skælvede og at Frygten fik Magt over ham, og han satte Vand over Ilden for at stramme sig op med noget varm Kaffe, inden han begav sig paa Vej.

Da Uhret slog ét, rejste han sig, vækkede Sam, lukkede Døren op og vandrede afsted i Retning af Wildstrubel. I fem Timer blev han ved at stige opad, han klatrede op ad Bjærgvæggene ved Hjælp af sine Kramper, huggede Trin i Sneen og arbejdede sig stadig højere op. Flere Gange maatte han hale Hunden, der ikke selv kunde komme op ad de altfor stejle Skrænter, efter sig ved Enden af Tovet. Klokken var omtrent seks, da han havde naaet en af de Tinder, hvor den gamle Gaspard plejede at søge op, naar han var paa Gemsejagt.

Han ventede, til Dagen gryede.

Himlen blev blegere over hans Hovede og pludselig oplyste et underligt Skær, hvis Oprindelse det var umuligt at paavise, det uhyre Hav af hvide Tinder, der strakte sig Hundreder af Mile omkring ham. Det var, som om denne ubestemmelige Lysning udgik fra selve Sneen og spredtes i Rummet. Lidt efter lidt antog de højeste af de fjerneste Tinder et sart Rosen-skær og den røde Sol dukkede frem bag Berneralpernes tunge Kæmper.

Ulrich Kunzi begav sig paa Vej. Han gik sammenbøjet som en Jæger og ledte efter Sporene af den Gamle.

„Søg, Sam, søg!“ sagde han til Hunden.

Han steg atter ned ad Bjærget, medens han spejdede ned i alle Kløfter og af og til udstødte en langvarig Kalden, der hurtigt døde bort i den tause Uendelighed. Han lagde Øret mod Jorden for at lytte, troede at skelne en Stemme, gav sig til at løbe og kaldte paany, men hørte intet mere og satte sig ned, udmattet og fortvivlet. Henimod Klokken tolv spiste han Frokost og gav ogsaa Sam, der var ligesaa dødtæt som han selv, noget at spise.

Derpaa begyndte han forfra paa sin Søgen.

Da Aftenen faldt paa, vandrede han endnu afsted, efter at have gennemstrejft over halvtredsindstyve Kilometer af Bjærgene. Da han var altfor langt borte fra Herberget til at vende hjem og altfor træt til at slæbe sig længere, gravede han et Hul i Sneen og krøb sammen med Hunden derned under et Tæppe, som han havde bragt med. Skønt Manden og Dyret lagde sig tæt ind imod hinanden for at varme hinandens Legemer, frøs de alligevel lige ind til Marven.

Ulrich sov næsten ikke; han pintes af Syner og hans Lemmer skælvede af Kulde.

Det var lige ved at blive Dag, da han atter rejste sig. Hans Ben var saa stive som Jærnstænger og hans Sjæl saa svag, at han var lige ved at skribe højt af Angst, medens hans Hjerter hamrede, saa at han var

nær ved at falde om, hver Gang han troede at høre en eller anden Lyd.

Han tænkte pludselig paa, at han ogsaa kunde dø af Kulde i denne Ensomhed, og Rædslen for en saadan Død hidsede hans Energi og genoplivede hans Kræfter.

Han steg altsaa ned mod Herberget. Flere Gange faldt han, men rejste sig igen. Langt bag efter ham kom Sam, der humpede paa tre Ben.

Først Klokken fire om Eftermiddagen naede han Schwarenbach. Huset var tomt. Den unge Mand tændte Ild op, spiste og faldt i Søvn, saa sløv af Træthed, at han ikke længere tænkte paa nogetsomhelst.

Han sov længe, meget længe, en fast, uovervindelig Søvn. Men paa én Gang rystede en Stemme, et Skrig, et Navn: „Ulrich!“ ham ud af hans dybe Dvale og fik ham til at fare op. Havde han drømt? Var det en Kalden af den Slags, der pludselig kan lyde i et ængsteligt Sinds Drømme? Nej, han hørte det endnu, dette dirrende Skrig, det var gaaet ind gennem hans Øre og havde forplantet sig til hele hans Legeme, helt ud i Spidsen af hans nervøse Fingre. Han var vis paa, at nogen havde skreget. En havde raabt: „Ulrich!“ Han maatte være der udenfor, lige ved Huset. Der var ingen Tvivl mulig.

Han lukkede Døren op og vrælte af sine Lungers fulde Kraft:

„Er det Dig Gaspard?“

Intet svarede, ikke en Lyd, ikke en Mumlen, ikke en Klynken, intet. Det var Nat. Sneen var gustenbleg.

Det var begyndt at blæse, den isnende Blæst, der knuser Stenene og intet levende lader blive tilbage i disse forladte Højder. Den kom i barske Stød, der var mere udtørrende og mere dødbringende end Ørkenens Ildvind.

Atter skreg Ulrich:

„Gaspard! — Gaspard! — Gaspard!“

Han ventede. Alt vedblev at være tavst mellem Bjærgene.

En pludselig Rædsel gik ham til Marv og Ben. Med et Skrig fo'r han tilbage ind i Stuen, smækkede Døren i og skød Slaaen for; saa faldt han rystende og skælvende om paa en Stol, fuldt og fast overbevist om, at det var hans Kammerat, der havde kaldt paa ham i det Øjeblik, han opgav Aanden.

Han var ligesaa sikker paa det, som man er sikker paa, at man lever, eller at man spiser sin Mad.

Et eller andet Sted, i et Hul, i en af disse dybe Kløfter, hvis ubesmittede Hvidhed er mere uheldsvanger

end et underjordisk Mørke, havde den gamle Gaspard i to Dage og tre Nætter ligget og kæmpet med Døden. I to Dage og tre Nætter havde han vaandet sig i Dødskampen og i denne Time var han død med Tanken paa sin Kammerat. Og næppe var hans Sjæl bleven frigjort, førend den var fløjet hen til Herberget, hvor Ulrich laa og sov, og havde kaldt paa ham paa den forfærdelige og hemmelighedsfulde Maade, hvorpaa de Døde sætter sig i Forbindelse med de Levende. Den havde skreget, denne Sjæl uden Stemme, skreget lige ind i den Sovendes overvældede Sind, den havde skreget sit sidste Farvel eller sin Bebrejdelse eller sin Forbandelse over den Mand, der ikke havde søgt nok.

Og Ulrich følte den tæt ved sig, ganske nær, bagved Muren, bagved Døren, som han lige havde lukket. Han mærkede den i Luften omkring sig som en Natfugl, hvis Vinger strejfer et oplyst Vindue, og han var lige ved at give sig til at hyle af Angst. Han vilde flygte, men han turde ikke gaa udenfor; han turde ikke og han vilde aldrig mere faa Mod til det, thi Gengangeren vilde blive ved med at vanke om, Dag og Nat, uden for Herberget, lige indtil den gamle Førers Lig var bleven fundet og begravet i indviet Jord nede paa Kirkegaarden.

Dagen brød frem, og da Solen skinnede ind ad

Vinduerne, fik Ulrich lidt af sin Sikkerhed tilbage. Han tilberedte sit Morgenmaaltid og gav Hunden noget Mad i en Skaal. Da det var gjort, blev han siddende paa en Stol uden at røre sig og tænkte med et forpint Hjerter paa den Gamle, der laa ude under Sneen.

Saasnart Natten atter sænkede sig over Bjærgene, stormede nye Rædsler ind paa ham. Han havde rejst sig og var begyndt at gaa frem og tilbage i det sorte Køkken, der daarligt oplystes af Skinnet af et Tællelys. Med lange Skridt blev han ved med at gaa frem og tilbage, medens han lyttede og lyttede, om ikke det skrækkelige Skrig fra den foregaaende Nat paany vilde skære gennem Stilheden udenfor.

Han følte sig alene, Staklen, saa alene som aldrig noget Menneske nogensinde har været det! Han var alene i denne uhyre Sne-Ørken, alene to tusinde Meter oppe over den beboede Jord med dens Menneskeboliger og dens urolige, støjende og mylrende Liv, alene midt oppe i den iskolde Himmel! En vanvittig Trang til at flygte spændte hans Nerver, blot flygte, ligemeget hvorledes, kaste sig ud i Afgrunden ned mod Loëche; men han turde ikke en Gang lukke Døren op, thi han var vis paa, at den anden, den Døde, vilde spærre Vejen for ham for heller ikke selv at blive ene tilbage deroppe.

Henimod Midnat satte han sig, træt af at gaa og overvældet af Spænding og Dødsangst, paa en Stol og faldt i Søvn. Han havde ikke vovet at gaa rigtig til

Ro, thi han frygtede sin Seng, som man frygter et Sted, der hemsøges af onde Aander.

Men pludselig sønderrev det samme skærende Skrig som Aftenen forud hans Øren, saa skingrende, at han uvilkaarlig strakte Armene ud for at støde Gengangeren fra sig. Ved denne Bevægelse tabte han Balancen og faldt bag over paa Ryggen med sin Stol.

Sam, der blev vækket ved Støjen, gav sig til at hyle som

Hunde hyler, naar de bliver forskrækkede, og gav sig til at løbe rundt i Rummet for at søge efter, hvor Faren kom fra. Da den var kommet hen til Døren, snusede den ind under den, brummede og pustede med Haar og Hale staaende ret op i Vejret.

Ude af sig selv havde Kunzi rejst sig og grebet Stolen i det ene Ben. Han svingede den i Luften og raabte:

„Kom ikke ind, kom ikke ind, kom ikke ind, eller jeg dræber Dig!“

Hunden, der blev hidset op ved denne Trudsel, gæde som en Rasende mod den usynlige Fjende, som dens Herres Stemme udæskede.

Lidt efter lidt blev Dyret dog roligere og gik atter hen og lagde sig til Rette foran Ildstedet. Men det havde faaet Uro i Kroppen og laa med løftet Hoved og skinnende Øjne, af og til udstødende en svag Brummen.

Ulrich fik ogsaa paa sin Side lidt mere Herredømme over sine Sanser, men da han følte, at han var lige ved at besvime af Skræk, gik han hen til Skabet og hentede en Flaske Brændevin, hvoraf han drak flere Glas, det ene lige efter det andet. Hans Tanker omtaagedes, hans Mod voksede og en febrilsk Glød strømmede gennem hans Aarer.

Den næste Dag spiste han saa godt som intet og indskrænkede sig til at drikke Brændevin. Flere Dage levede han paa denne Maade i en fortsat Rus. Hver Gang Tanken om Gaspard Hari dukkede op i ham, begyndte han atter at drikke lige indtil det Øjeblik, da han døddrukken faldt omkuld. Og dør blev han liggende, sanseløs, ravende og snorkende med Ansigtet mod Gulvet. Men næppe havde Virkningen af den hidsende og brændende Drik begyndt at sætte sig, førend Skriget, stadig det samme: „Ulrich!“, vækkede ham som en Kugle, der trængte ind i hans Tinding. Endnu vaklende rejste han sig op, strakte Hænderne frem for at finde noget at støtte sig til og kaldte Sam til Hjælp. Men Hunden, der syntes at være bleven ligesaa vanvittig som sin Herre, styrtede hen til Døren, kradsede paa den med sine Poter og gnavede paa den med sine lange, hvide Tænder, medens den unge Mand med Hovedet kastet tilbage og spændt Strube, i fulde Drag, saaledes som man drikker koldt Vand, naar man har løbet og er bleven varm, nedsvælgede Brændevinen, der om lidt paany vilde dysse hans Tanker, hans Hukommelse og hans svimlende Rædsel i Søvn.

I Løbet af tre Uger brugte han hele sin Forsyning af Alkohol. Men denne vedvarende Rus havde kun sløvet hans Rædsel, som nu, da han ikke længere

havde Midlerne til at døve den, vaagnede i rasende Vælde. Til at begynde med havde det kun været en fiks Idé, men gennem den maanedlange Rus var den bleven hidset op, og Dag for Dag voksede den i den dybe Ensomhed og borede sig som et Vridbor dybt ind i ham. Han gik frem og tilbage i Hytten som et Dyr i sit Bur, lagde hvert Øjeblik sit Øre til Døren for at høre om den anden var udenfor og udfordrede ham tværs igennem Muren.

Saasnart han, overmandet af Træthed, begyndte at falde hen, hørte han straks Stemmen, der atter bragte ham paa Benene med et Sæt.

Endelig en Nat, styrtede han i et pludseligt Anfald af Mod som hos Kujoner, der er drevet til det yderste, hen til Døren og rev den op for at tvinge den, som stod derude og kaldte, til at tie.

Han fik et koldt Vindpust, der isnede igennem ham, lige i Ansigtet og smækkede i en Fart Døren til igen og skød Slaaen for uden at lægge Mærke til, at Sam havde benyttet Øjeblikket til at slippe udenfor. Derpaa kastede han, rystende af Kulde, mere Brænde paa Ilden og satte sig hen foran den for igen at blive varm. Men pludselig fo'r der en Skælven igennem ham — han hørte en Tuden og der var nogen, der kradsede paa Døren.

Den Smule Forstand, han havde tilbage, blev revet bort af Rædslen. Han gentog: „Gaa din Vej!“ idet han drejede sig rundt og rundt for at finde en Krog, hvor han kunde skjule sig. Den anden listede, stadigt tudende, omkring Huset og gned sig op ad Muren. Ulrich styrtede hen til det store Egetræs-Skab, der var fuldt af Porcellæn, og fik det med en overmenneskelig Anstrængelse rykket hen foran Døren for at danne en Barrikade. Derpaa hobede han alt, hvad der var i Stuen af Møbler, Puder, Madratser og Tæpper, ovenpaa hinanden, saa at de stoppede for Vinduet, saaledes som man gør, naar man skal udholde en Belejring.

Men den anden derude begyndte nu at udstøde en høj, uhyggelig, klagende Hysten. Den unge Mand indenfor gav sig til at svare paa samme Maade.

Og Dage og Nætter gik hen, uden at nogen af dem hørte op med at hyle. Den ene blev ved med at luske omkring Huset og kradsede med en saadan Udholdenhed mod Muren, at man skulde tro, at den vilde flaa den i Stumper, medens den anden indenfor, sammenbøjet, med Øret imod Stenene, fulgte alle dens Bevægelser og med rædselsfulde Skrig svarede paa dens Kalden.

En Aften hørte Ulrich intet mere, og han satte sig

endelig ned, saa udmattet af Træthed, at han faldt i Søvn.

Han vaagnede uden en Erindring, uden en Tanke, som om hele hans Hovede var bleven tømt under den dødlignende Søvn. Han var sulten, han spiste.

Vinteren var forbi. Opstigningen ved Gemmi blev atter farbar og Familien Hauser begav sig paa Vej op til sit Herberg.

Saasnart de var kommet op paa Bjærgget, satte Kvinderne sig op paa deres Mulæsel og talte om de to Mænd, som de om lidt skulde gense.

De var noget forbavsede over, at ikke én af dem allerede for nogle Dage siden, saasnart Vejen var bleven tilgængelig, var steget ned for at bringe Efterretninger fra den lange Overvintring.

Endelig fik de Øje paa Herberget, der endnu var helt dækket og polstret med Sne. Døren og Vinduet var lukkede, men en lille Smule Røg steg op fra Taget, hvad der i høj Grad beroligede Fa'r Hauser. Men da de kom nærmere, saa' de paa Dørtærskelen et Skelet af et Dyr, som Ørnene havde pillet fuldstændig rent, et stort Skelet, der laa paa Siden.

De undersøgte det allesammen.

„Det maa være Sam,“ sagde Moderen og hun kaldte: „Hej, Gaspard!“

Et Skrig svarede indefra, et uhyggeligt, hvinende Skrig,

der lød, som om det kom fra et Dyr.

Fa'r Hauser gentog:

„Hej, Gaspard!“

Et andet Skrig, Mage til det første, lød ud til dem.

De tre Mænd, Faderen og de to Sønner, forsøgte at lukke Døren op. Den gjorde Modstand. I den tomme Stald tog de en lang Bjælke til at bryde den op med.

De lagde alle deres Kræfter i, Træet knagede, gav efter og Døren fløj i Stumper; et vældigt Spektakel rungede gennem Huset og bagved det omstyrtede Skab fik de Øje paa en Mand, der stod lænet op imod Væggen. Hans Haar faldt ned paa hans Skuldre, hans Skæg naaede langt ned paa Brystet, hans Øjne skinnede og hans Klæder hang i Laser omkring ham.

De kendte ham ikke igen, men Louise Hauser udbrød:

„Det er Ulrich, Mo'r!“

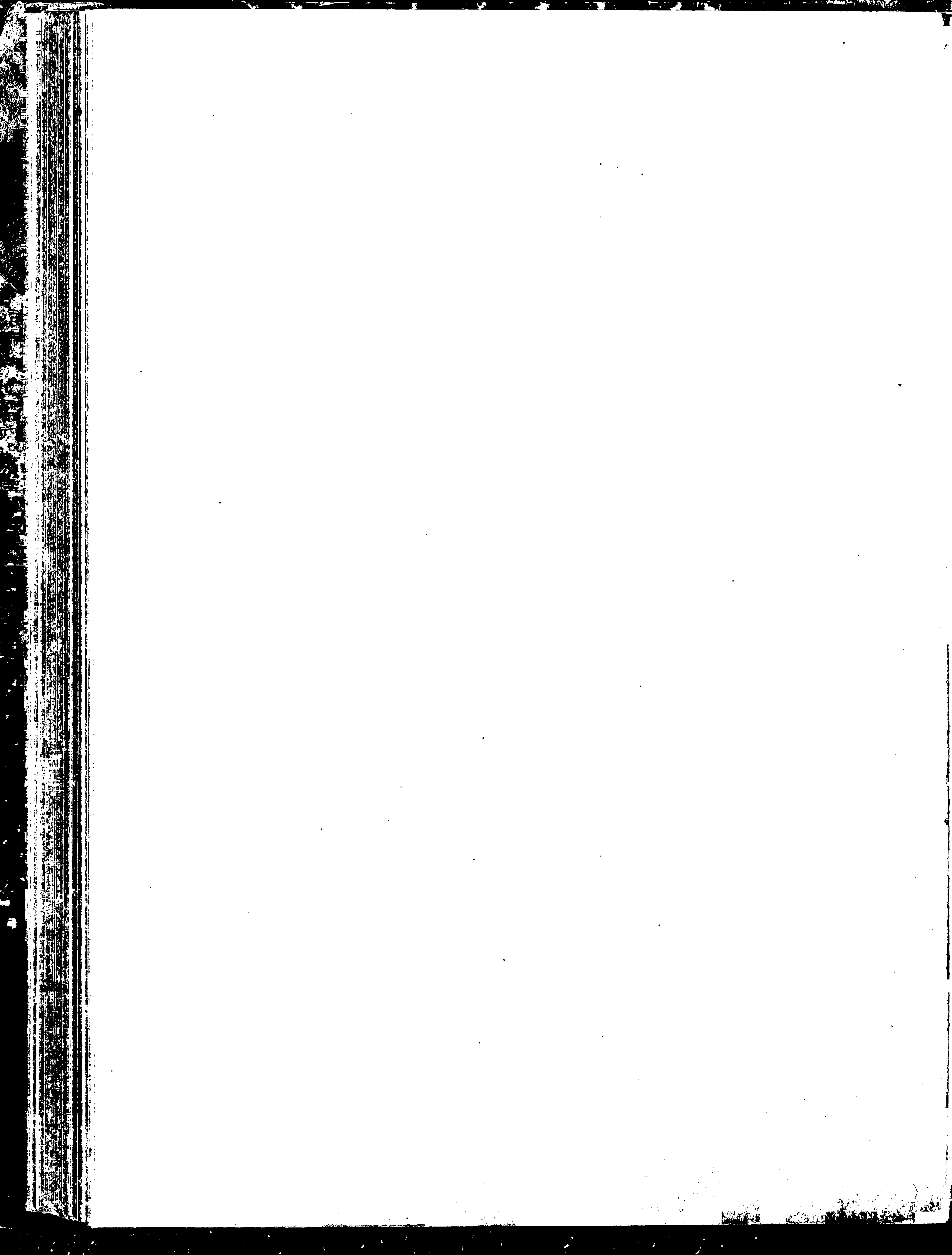
Nu saa' Moderen ogsaa, at det var Ulrich, skønt hans Haar var blevet ganske hvidt.

Han lod dem komme hen til sig og røre ved sig, men han svarede intet paa de Spørgsmaal, der blev rettet til ham. Han maatte føres ned til Loëche, hvor Lægerne erklærede, at han var vanvittig.

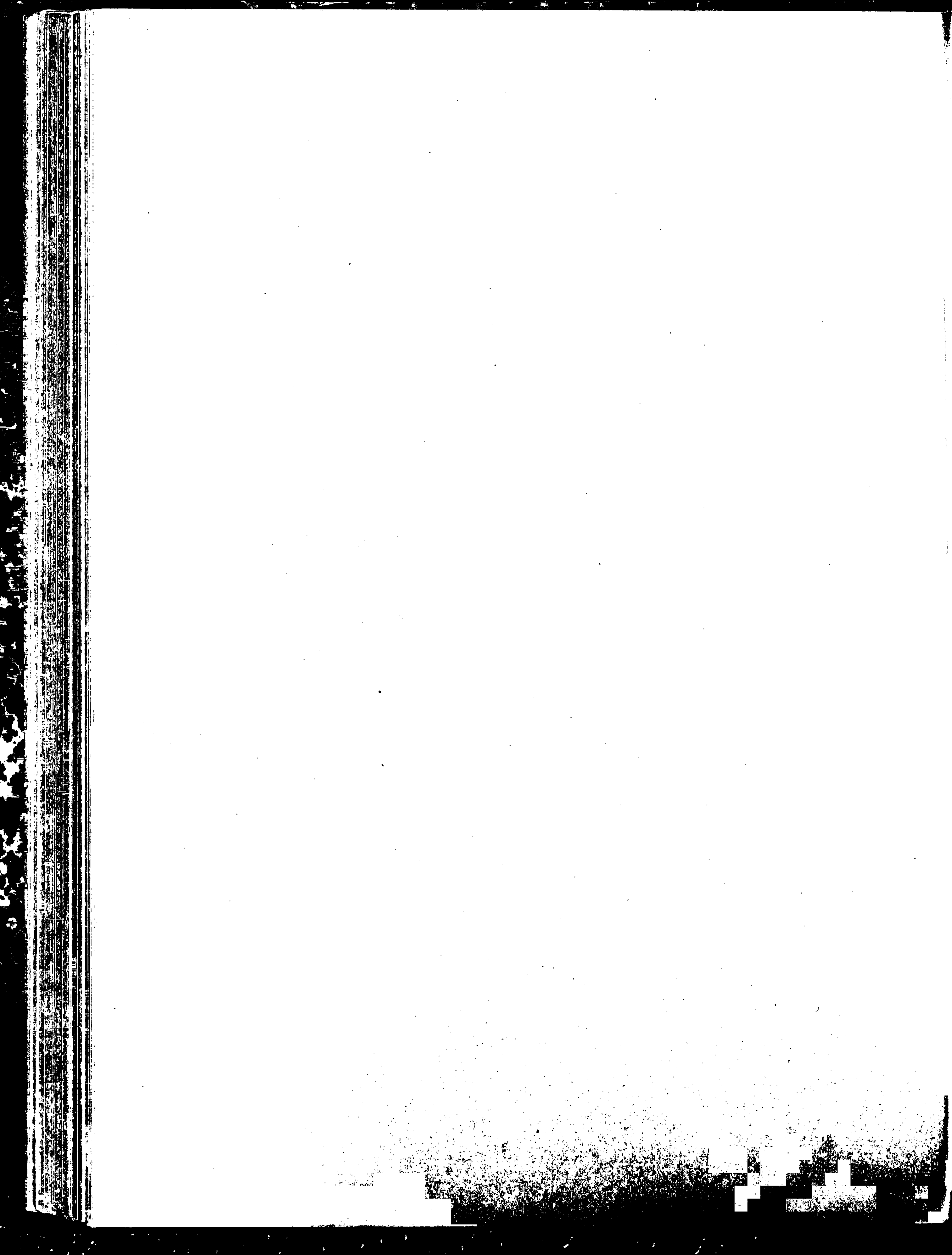
Ingen fik nogensinde at vide, hvad der var bleven af hans Kammerat.

Men den lille Louise Hauser var den Sommer nær ved at dø af en tærende Sygdom, der blev tilskrevet Kulden oppe i Bjærgene.

HELLIGTREKONGERSFEST

HELLIGTREKONGERSFEST

„Nej,“ sagde Kaptejn de Garens, „De kan tro, at den Helligtrekongersfest, jeg var med til under Krigen, den glemmer jeg ikke saa let!

Jeg var den Gang Vagtmester ved Husarerne og havde i fjorten Dage været ude at rekognoscere lige overfor en tysk Forpost. Dagen forud havde vi ned-sablet nogle Uhlaner og mistet tre Mand, deriblandt den stakkels lille Raudeville, I husker ham nok, Joseph de Raudeville.

Helligtrekongersdag befalede min Kaptejn mig at tage ti Ryttere og Natten over besætte og bevogte Landsbyen Porterin, hvor der fem Gange i Løbet af tre Uger havde fundet mindre Træfninger Sted. Der var ikke tyve Huse og ikke tolv Beboere tilbage i den Hvepserede.

Jeg valgte altsaa mine ti Mand og tog afsted ved Fire-Tiden. Det var bælgmørkt, da vi Klokken fem

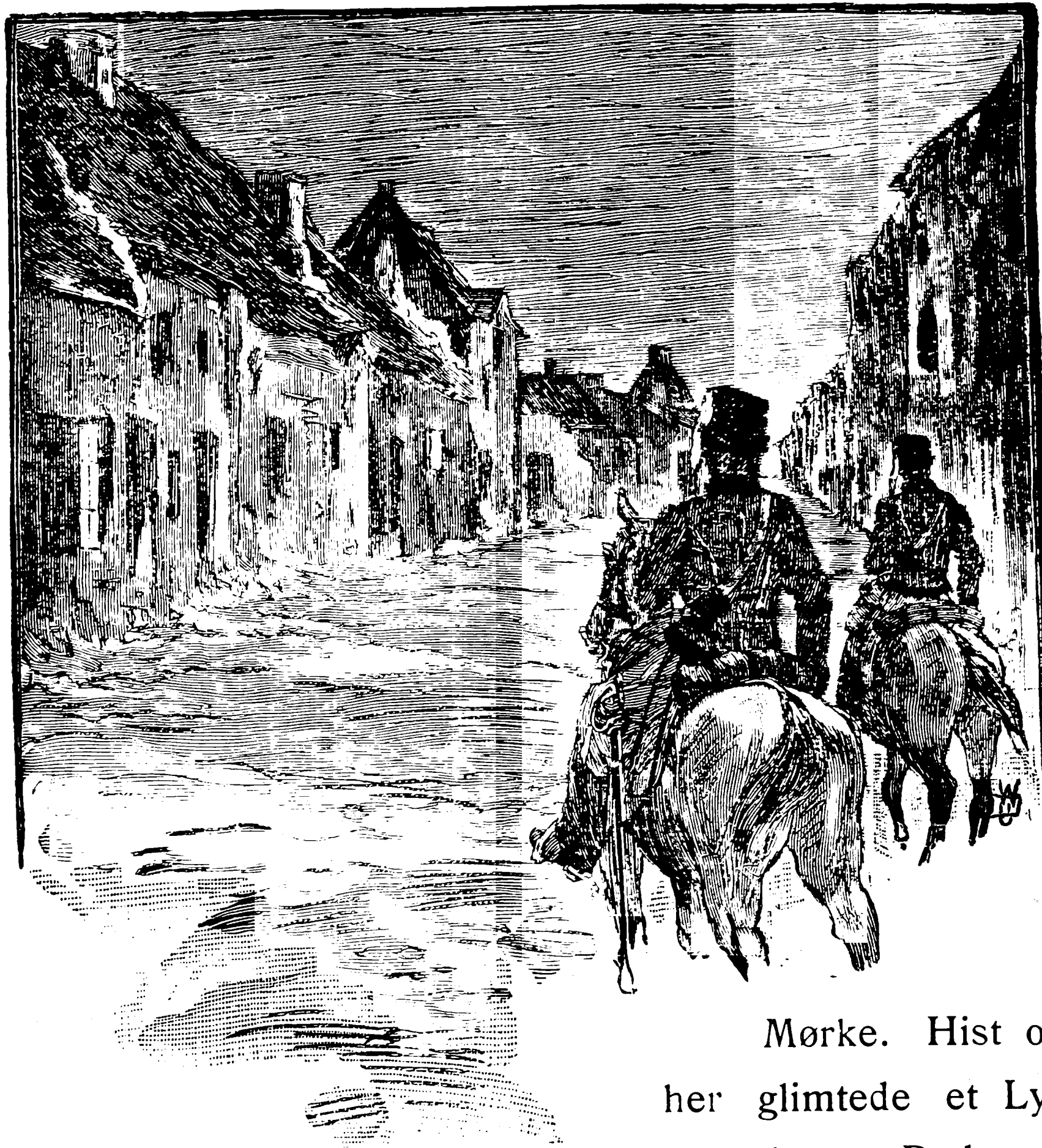
naaede de første Huse i Porterin. Jeg gjorde Holdt og beordrede Marchas, der senere blev gift med den lille Martel-Auvelin, Datteren af Marquis de Martel-Auvelin, til at ride alene ind i Landsbyen og undersøge Forholdene.

Jeg havde taget lutter Frivillige, allesammen af god Familie. Det er en Fornøjelse i Tjenesten ikke at skulle være Dus med rene Bondebæster. Marchas var en Fyr med Omløb i Hovedet, han var ligesaa snu som en Ræv og ligesaa smidig som en Slange. Han havde den samme Evne til at opsnuse Prøjsere som en Hund til at opsnuse en Hare, han kunde finde Levnedsmidler, hvor vi uden ham vilde være døde af Sult, og med en vidunderlig Behændighed forstod han at skaffe sig Oplysninger hos alle, Oplysninger, der altid var paalidelige.

Da der var gaaet ti Minutter, kom han tilbage.

„Der er Fred og ingen Fare,“ sagde han, „her har ikke været en Prøjsere i de sidste tre Dage. Landsbyen er ellers temmelig uhyggelig. Jeg har talt med en from Søster, der plejer fire eller fem Syge i et forladt Kloster.“

Jeg gav Marschordre og vi red ind ad Hovedgaden. Til højre og venstre skelnede vi utydeligt nogle Rester af Huse uden Tag, der knapt var synlige i det tætte

Mørke. Hist og
her glimtede et Lys
bagved en Rude —

det var en eller anden Familie, meget modige eller
meget fattige Folk, som var bleven tilbage for at passe
paa deres nogenlunde uskadte Hus.

Det begyndte at regne, en fin, kold Regn, der
gennemisnede os, endnu inden den gjorde os vaade,
Hestene snublede over Stene, Bjælker og Møbler.

Marchas gik i Spidsen og viste os Vejen, han var steget af Hesten og førte den ved Tømmen.

„Hvor fører Du os hen?“ spurgte jeg ham.

Han svarede:

„Jeg har hittet et godt Sted.“

Lidt efter standsede han foran et lille, fornemt udseende Hus, der var fuldstændig helt. Det var omhyggelig tillukket. Det var bygget ud til Gaden med en Have bagved.

Ved Hjælp af en stor Sten, som Marchas samlede op i Nærheden af Laagen, sprængte han Laasen, gik op ad Stentrappen og satte Skulderen mod Døren; den gav efter og han tændte et lille Lys, som han altid havde i Lommen, og gik i Forvejen ind i en god og hyggelig Lejlighed, aabenbart en eller anden velhavende Privatmands Hjem. Han viste os Vej med en Sikkerhed, som om han hele sit Liv havde levet i dette Hus, hvori han første Gang satte sin Fod.

Jeg havde ladet to af Mændene blive udenfor for at passe paa Hestene.

Marchas sagde til den tykke Ponderel, der var fulgt med os ind:

„Staldene maa være til venstre. Jeg synes, at jeg saa' dem, da vi gik herind; det er bedst, at vi faar Dyrene sat derind, vi har jo ikke Brug for dem.“

Saa vendte han sig om imod mig:

„Herregud, saa giv da dine Ordre for Pokker!“

Han tog altid Vejret fra mig, den Fyr! Jeg svarede leende:

„Jeg vil sætte Skildvagter ud ved Enden af Landsbyen. Saasnart det er besørget, kommer jeg her tilbage.“

Han spurgte:

„Hvor mange Mand tager Du med Dig?“

„Fem. De andre kan løse dem af Klokken ti.“

„Det er godt, saa beholder jeg fire til at lave Mad og dække Bord. Jeg paatager mig at finde, hvor Vinen er gemt.“

Jeg gik min Vej for at gøre en Ronde i Gaderne og sætte Skildvagter ved Byens Udkanter.

En halv Time senere var jeg tilbage igen. Jeg fandt Marchas liggende magelig udstrakt i en stor Lænestol, hvis Overtræk han havde halet af, thi han satte Pris paa Luksus, sagde han. Han varmede sine Fødder ved Ilden og røg paa en fortrinlig Cigar, hvis Duft fyldte Værelset. Han var alene, han havde Albuerne paa Lænestolens Arme; og Hovedet trukket ned mellem Skuldrene. Hans Kinder var røde, hans Øjne skinnede og han saa umaadelig veltilfreds ud.

I Værelset ved Siden af hørte jeg en Støj af Porcellæn. Med et saligt Smil sagde Marchas:

„Det gaar storartet. Jeg har fundet Rødvinen i Hønseset, Champagnen under Trappetrinene, Kognaken

— halvtreds Flasker af de mest udsøgte Mærker — ude i Haven under et Pæretræ, som i Lygteskæret forekom mig ikke at staa rigtig lige.

Hvad det mere solide

angaar, saa

har vi to

Høns, en

Gaas, en

And, tre

Duer og en

Bogfinke,

som vi tog

i et Bur,

lutter Fjer-

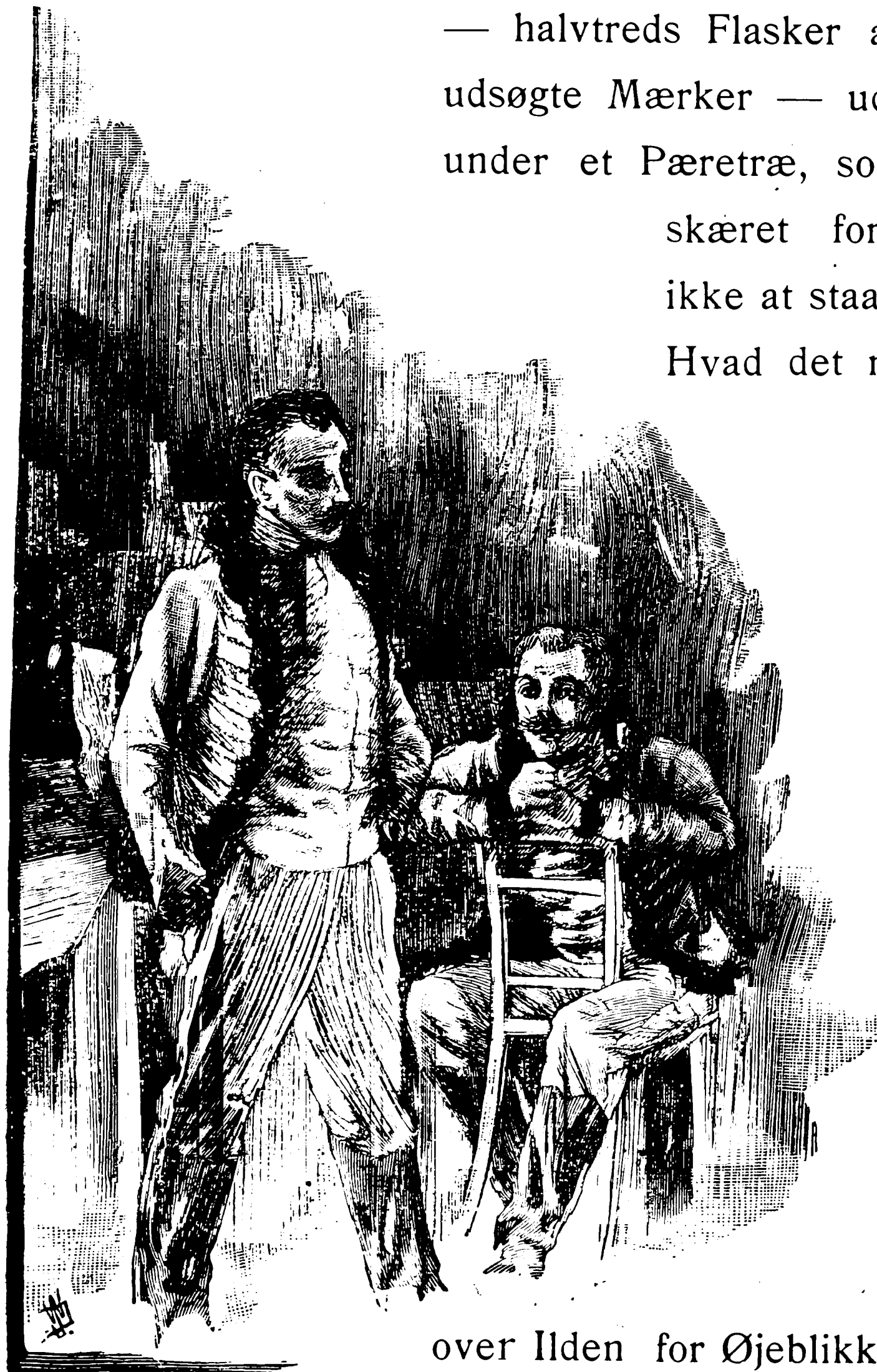
kræ, som

Du ser.

Det er alt-

sammen

over Ilden for Øjeblikket. Det er et glimrende Sted, dette her.“

Jeg havde sat mig lige overfor ham. Varmen fra Kaminilden brændte min Næse og mine Kinder.

„Hvor har Du faaet alt det Brænde fra?“ spurgte jeg.

Han mumlede:

„Fortræffeligt Brænde, Herskabsvogn, Landauer. Det er Lakken, som giver de høje Flammer, en Punch af Smørelse og Fernis. Fint Hus!“

Jeg lo, saa grinagtig fandt jeg ham, det Asen. Han fortsatte:

„Har Du tænkt paa, at det er Helligtrekongersdag i Dag. Jeg har i den Anledning ladet en Bønne putte i Gaasen, men vi har ingen Dronning*), det er ærgerligt!“

Jeg gentog som et Ekko:

„Ja, det er ærgerligt, men hvad kan jeg gøre ved det?“

„Du kan da for Fanden finde nogle!“

„Nogle Damer?“

„Ja, nogle Damer!“

„Damer? Er Du forrykt?“

---

*) Ved Helligtrekongersfest kommer der i katolske Lande en særlig Kage paa Bordet. I Kagen er gemt to Bønner, der spises af en af Festens mandlige og en af dens kvindelige Deltagere, som derpaa henholdsvis udnævnes til „Konge“ og „Dronning“ og fejres paa forskellig Maade.

„Ja, Herregud, jeg har da kunnet finde Kognak under et Pæretræ og Champagne under et Trappetrin, og jeg havde endda ikke det fjærneste, der kunde lede mig paa Sporet. — For Dig derimod er et Skørt et sikkert Indicium. Led, Gamle!“

Han saa' saa alvorlig, højtidelig og overbevist ud, at jeg ikke længere vidste, om han spøjte eller om det virkelig var hans Mening.

Jeg svarede:

„Snak, Marchas, Du vil have mig til bedste.“

„Jeg er altid alvorlig, naar jeg er i Tjenesten.“

„Men hvor Pokker vil Du have, at jeg skal tage de Damer henne?“

„Hvor Du selv synes. Der er nok en to, tre Stykker tilbage her i Omegnen. Snus dem op og bring dem med.“

Jeg rejste mig. Der var alt for varmt foran Ilden. Marchas vedblev:

„Vil Du have en Idé?“

„Ja.“

„Saa gaa hen til Præsten.“

„Til Præsten? Hvad skal jeg hos ham?“

„Indbyde ham til at spise til Aften sammen med os og bede ham om at tage en Dame med.“

„Præsten! En Dame! Ha! ha! ha!“

Marchas svarede endnu alvorligere:

„Det er slet ikke noget at le af. Gaa hen til Præsten og forklar ham Situationen. Du kan stole paa, at han keder sig gyseligt, han kommer nok. Men sig til ham, at vi i det mindste maa have én Kvinde, en Dame naturligvis, vi hører jo allesammen til det gode Selskab. Han ved selvfølgelig fuld Besked med sine kvindelige Sognebørn. Hvis der er en, vi kan bruge, og hvis Du bærer Dig fornuftigt ad, saa lader han Dig det nok vide.“

„Hør nu, Marchas, hvad tænker Du paa?“

„Kære Garens, det kan Du udmærket godt gøre. Det vilde ovenikøbet være uhyre grinagtigt. Vi har jo da Levemaade, for Fanden, og vi vil naturligvis opføre os upaaklageligt, korrekte til det yderste! Fortæl Præsten, hvad vi hedder, faa ham til at le, gør ham rørt, frist ham og overtal ham!“

„Nej, det er umuligt.“

Han trak sin Lænestol nærmere hen til mig, og da Bæstet kendte mine svage Sider, fortsatte han:

„Tænk bare, hvor fikst det vilde være! Og saa var det noget at være sejt af bagefter! Der vilde blive talt om det i hele Arméen. Det vilde give Dig en kolossal Anseelse.“

Jeg betænkte mig, Æventyret fristede mig. Han trængte ind paa mig:

„Naa, lad det nu blive til noget, lille Garens. Du er Delingens Overhovede og Du alene kan gaa op til Kirkens stedlige Overhovede. Gør det nu, hører Du. Jeg skal skildre det Hele paa Vers i *Revue des Deux Mondes*, naar Krigen er forbi, det lover jeg Dig. Du skylder desuden dine Mænd det. Du har herset nok med dem i den sidste Maanedstid.“

Jeg rejste mig og spurgte:

„Hvor er Præstegaarden?“

„Du drejer ned ad den anden Gade paa venstre Haand, ved Enden af Gaden er der en Allé og ved Enden af den ligger Kirken. Præstegaarden er lige ved Siden af.“

Jeg gik, han raabte efter mig:

„Fortæl ham, hvad vi skal have. Det vil nok give ham Appetit.“

Uden Vanskelighed fandt jeg den lille, beskedne Præstebolig ved Siden af den store, grimme Murstenskirke. Jeg bankede med mine Knoer stærkt paa Døren, der hverken havde Klokke eller Dørhammer, og en stærk Stemme spurgte indefra:

„Hvem er det?“

Jeg svarede:

„En Vagtmester ved Husarerne.“

Jeg hørte Lyden af en Slaa, der blev skudt fra, og en Nøgle, der blev drejet rundt, og jeg stod lige overfor en stor og tykmavet Præst med en Bringe som en Athlet og et Par mægtige Hænder, der stak ud af et Par opsmøgede Ærmer. Hans Hud var teglstensfarvet og han saa ud til at være en rigtig brav Mand.

Jeg hilste paa militær Vis og sagde:

„Goddag, Hr. Pastor.“

Han havde frygtet en Overraskelse, et eller andet fjendtligt Baghold, og han svarede derfor smilende:

„Goddag, min Ven, værsgo at komme indenfor.“

Jeg fulgte efter ham ind i et lille Værelse, som var belagt med røde Fliser, og hvori der brændte en mager Ild, der var meget forskellig fra Marchas' Baal.

Han pegede paa en Stol, og da jeg havde sat mig, sagde han:

„Hvad kan jeg tjene Dem med?“

„Undskyld, Hr. Pastor, maa jeg først have Lov til at forestille mig selv.“

Og jeg rakte ham mit Kort.

Han tog det og læste med halv Stemme:

„Grev de Garens.“

Jeg fortsatte:

„Vi er elleve Mand her for Øjeblikket, fem af os

staar paa Vagt, og vi andre seks er installerede hos en os ukendt Borger her i Byen. Disse seks hedder Garens — Undertegnede — Pierre de Marchas, Ludovic de Ponderel, Baron d'Etreillis, Karl Massouigny, en Søn af Maleren, og Joseph Herbon, en ung Komponist. Jeg kommer for i deres og i mit eget Navn at bede Dem om at gøre os den Ære at spise til Aften sammen med os. Det er jo Helligtrekongersfest, Hr. Pastor, og vi vilde gerne have det lidt muntert.“

Præsten smilte og mumlede:

„Det forekommer mig, at det ikke just er Øjeblikket til at more sig.“

Jeg svarede:

„Vi slaaes hver Dag, Hr. Pastor. I den sidste Maaned er fjorten af vore Kammerater døde, endnu i Gaar blev tre liggende tilbage. Saaledes er Krigen. Hvert Øjeblik spiller vi Hasard om vort Liv, har vi saa ikke Lov til at sætte lidt Kulør paa Spillet? Vi er Franskmænd, vi holder af at le og vi forstaar at le overalt. Lo vore Forfædre ikke paa Skafottet! Vi trænger til at slaa os lidt løs om Aftenen, naturligvis indenfor rimelige Grænser som velopdragne Mennesker og ikke som ubehøvlede Svirebrødre, De forstaar mig nok. Er det forkert af os?“

Han svarede hurtigt:

„Nej, De har Ret, min Ven, og jeg tager med største Fornøjelse imod Deres Indbydelse.“

Han raabte:

„Hermance!“

En gammel, kroget, rynket og hæsleg Bondekone viste sig i Døren og spurgte:

„Hva' er'et?“

„Jeg spiser ikke til Middag herhjemme i Dag.“

„Hvor faar De da no'et Mad?“

„Jeg spiser sammen med Husarerne.“

Jeg havde Lyst til at sige: „Tag Deres Tjenestepige med,“ bare for at se det Ansigt, Marchas vilde sætte op, men jeg turde ikke.

Jeg fortsatte:

„Skulde der ikke mellem de af Deres Sognebørn, som er bleven tilbage her i Landsbyen, være en eller anden — det er ligegyldigt, om det er en Mand eller en Kvinde — som jeg ogsaa kunde indbyde?“

Han tøvede lidt, tænkte sig om og erklærede:

„Nej, der er ingen!“

Jeg trængte ind paa ham:

„Slet ingen? . . . Prøv paa at tænke Dem rigtig om, Hr. Pastor. Det vilde være i høj Grad behageligt at have Damer med. Bevares vel, gifte Damer! Ja, hvem ved jeg . . . Bageren med sin Kone, for Eksem-

pel . . . eller Købmanden . . . Uhrmageren . . . Skomageren . . . Apothekeren og hans Kone? . . . Vi har god Mad og rigeligt med Vin og det vilde i høj Grad glæde os, om vi kunde gøre et godt Indtryk paa Byens Folk.“

Præsten ransagede endnu en Gang omhyggelig sin Hukommelse; saa erklærede han afgjort:

„Nej, der er ingen.“

Jeg gav mig til at le:

„Herregud, Hr. Pastor, det er saa kedeligt ikke at have en Dronning, for Bønnen har vi. Skulde der virkelig ikke være en eneste? Er Mairen ikke gift, eller hans Fuldmægtig, eller en af Byraadets Medlemmer, eller Skolelæreren? . . .“

„Nej, alle vore Damer er rejst bort.“

„Hvad for noget? Er der ikke i hele Landsbyen én eneste skikkelig Borgerkone, som vi sammen med hendes brave Mand kunde gøre den Fornøjelse, thi under de forhaandenværende Omstændigheder vilde det være en Fornøjelse for dem?“

Præsten gav sig pludselig til at le, en voldsom Latter, der fik hele hans Legeme til at ryste, og raabte:

„Ha! ha! ha! Nu har jeg det, Jesus Marie, jeg har det! Ha! ha! ha! det bliver Løjer, kære Børn,

det bliver Løjer!
Og Damerne vil
blive glade, umaa-
delig glade, ha!
ha! . . . Hvor
opholder De Dem?“

Jeg forklarede
ham, hvor Huset
laa, og beskrev
dets Ydre. Han
var straks med:

„Naa ja, det
er Bertin-Lavailles
Ejendom. Jeg skal
være der om en
halv Time med fire Damer!!!

. . . Ha! ha! ha! fire Damer!!! . . .“

Han fulgte mig stadig leende ud, idet han gentog:

„Det er altsaa en Aftale: om en halv Time hos
Bertin-Lavailles.“

Jeg skyndte mig hjem, meget forbavset og meget
nysgærrig.

„Hvor mange skal der saa dækkes til?“ spurgte
Marchas, da han fik Øje paa mig.

„Elleve. Vi er seks Husarer plus Præsten og fire Damer.“

Han blev ganske forbløffet. Jeg triumferede.

Han gentog:

„Fire Damer! Siger Du: fire Damer!“

„Ja, jeg gør: fire Damer!“

„Rigtige Kvinder?“

„Rigtige Kvinder!“

„Det var Satans! Maa jeg gøre Dig min Kompliment!“

„Tak, den tager jeg imod. Jeg fortjener den.“

Han rejste sig fra sin Lænestol og lukkede Døren til Sideværelset op. Jeg saa' en smuk hvid Dug, der var bredt ud over et langt Bord, omkring hvilket tre Husarer med blaa Forklæder paa raslede med Glas og Tallerkener.

„Der kommer Damer!“ raabte Marchas.

De tre Husarer klappede henrykte i Hænderne og gav sig til at opføre en vild Krigsdans.

Alt var parat. Vi gav os til at vente. Næsten en hel Time ventede vi. En lækker Duft af stegt Fjerkræ hvilede over hele Huset.

Endelig blev der banket paa en af Vinduesskodderne og i et Nu var vi alle paa Benene. Den tykke Pon-

derel løb ud for at lukke op og efter et knapt Minuts Forløb dukkede en lille Nonne frem i Døraabningen.

Hun var mager, rynket og forskræmt; én for én hilste hun paa de fire Husarer, der forfjamskede stirrede paa hende. Bagved hende lød en underlig Klappen som af Trækæppe, der stødtes imod Forstuens Flisegulv, og da hun var kommet indenfor, fik jeg Øje paa tre gamle Hoveder med hvide Kapper, der, vuggende i forskellige Retninger, det ene svingende tilhøjre og det andet tilvenstre, bevægede sig frem imod os. Og tre gamle Koner, der haltede og slæbte Benene efter sig, tre gamle Koner, som Sygdom og Ælde havde skæmmet, lemlæstet og gjort til Krøblinge, aabenbarede sig for os. Det var de tre eneste Lemmer, som endnu var i Stand til at gaa i Byens Alderdomshjem, der lededes af Søster Saint-Benoît.

Fuld af Omsorg for sine Krøblinge havde hun vendt sig om imod dem for at hjælpe dem over Tærskelen. Saa fik hun Øje paa mine Distinktioner og sagde til mig:

„Mange tusinde Tak, Hr. Officer, fordi De har tænkt paa at indbyde de Stakler. De har saa faa Fornøjelser her i Livet, og det er dem paa samme Tid baade en Glæde og en Ære.“

Jeg saa' hen paa Præsten, som var bleven staaende

i Mørket ude i Forstuen og lo af fuld Hals. Jeg maatte ogsaa give mig til at le især over at se det

Ansigt, som Marchas satte op. Saa pegede jeg paa nogle Stole og sagde til Søsteren:

„Vær saa god at tage Plads, Søster. Vi er meget stolte og meget lykkelige over, at De har villet modtage vor beskedne Indbydelse.“

Hun tog tre Stole, der stod op imod Væggen, og flyttede dem hen foran Ilden, hvorefter hun anbragte de tre gamle Koner paa dem og skilte dem af med deres Stokke og deres Schawler, som hun omstændeligt ordnede og bragte af Vejen hen i en Krog. Da det var gjort, pegede hun paa den første, en mager Kvinde med en uhyre Mave, der aabenbart skyldtes Vattersot, og sagde:

„Det er Mo'r Paumelle, hvis Mand kom ulykkeligt af Dage ved at falde ned fra et Tag, og hvis Søn er død i Afrika. Hun er to og halvfjerds.“

Derefter pegede hun paa den anden, som var meget lang og hvis Hovede uophørlig dinglede frem og tilbage:

„Hun dør er Mo'r Jean-Jean. Hun er syv og treds og kan næsten slet ikke se mere; hun har under en Ildebrand faaet hele Ansigtet og Halvdelen af det højre Ben brændt væk.“

Endelig pegede hun paa den Tredie, en Slags

Dværg med fremspringende Øjne, der, sløve og runde, rullede til alle Sider:

„Det er Jomfru Putois. Hun er kun fire og fyrretyve Aar gammel og aandssvag.“

Jeg havde bukket for de tre Kvinder, som om jeg var bleven forestillet for kongelige Højheder, og vendte mig om imod Præsten:

„Hr. Pastor, De er en fortræffelig Mand, som alle vi, der er her til Stede, bør være overordentlig taknemlige.“

Vi lo hjertelig allesammen med Undtagelse af Marchas, der saa' ud til at være rasende.

„Værs'go, der er rettet an,“ raabte Karl Massouligny.

Jeg lod Søster Saint-Benoît gaa forrest med Præsten, saa hankede jeg op i Mo'r Paumelle og slæbte hende, ikke uden Besvær, thi hendes svulmende Mave syntes at være tungere end Jern, med ind i det næste Værelse.

Den tykke Ponderel tog sig af Mo'r Jean-Jean, der klynkede for at faa fat paa sin Stok, og den lille Joseph Herbon ledte Idioten, Jomfru Putois ind i Spisestuen, hvorfra en liflig Kødlugt slog os i Møde.

Saasnart vi var kommet hen foran vore Tallerkener, bankede Søster Saint-Benoît tre Gange paa Bordet og

med en Præcision som hos Soldaten, der præsenterer Gevær, gjorde de tre Gamle Korsets Tegn. Derpaa udtalte Præsten langsomt og højtideligt Bordbønnens latinske Ord.

Vi satte os, og de to Høns blev baaret ind og budte omkring af Marchas, der havde foretrukket at varte op for at slippe for at deltage i dette latterlige Maaltid.

„Lad os faa Champagnen i en Fart,“ befalede jeg. Med et Knald som et Pistolskud fo'r en Prop i Vejret og til Trods for Præstens og Søsterens Indvendinger hældte de tre Husarer med Magt et Glas ned i Halsen paa de tre Krøblinge, de havde til Bords.

Massouligny, der havde en sjælden Evne til at føle sig hjemme overalt og til at kunne snakke med alle mulige Mennesker, gjorde paa den mest komiske Maade Kur til Mo'r Paumelle. Den Vattersotige, hvis Humør til Trods for den megen Modgang havde holdt sig uskadt, gik ind paa Spøgen, svarede ham med en kunstlet Diskantstemme og lo saa stærkt af sin Side-mands Vittigheder, at det saa' ud, som om hendes store Mave vilde løsne sig og rulle henad Bordet. Den lille Herbon havde alvorlig foresat sig at beruse den Aandssvage, og Baron d'Etreillis, der var meget grun-

dig anlagt, spurgte Mo'r Jean-Jean ud om de Regler og Principer, hvorefter Alderdomshjemmet blev ledet.

Søster Saint-Benoît raabte forfærdet over til Karl Massouligny:

„Aa, aa, hun bliver syg. De maa endelig ikke faa hende til at le saa meget, hører De! Hun kan ikke taale det, hun bliver syg . . . aa . . .“

Hun glemte at tale videre for at fare op og kaste sig over Herbon og fravryste ham et fuldt Glas, som han var i Færd med at faa den Aandssvage til at drikke.

Præsten vred sig af Latter og sagde til Søster Benoît:

„Lad dem bare, lad dem bare . . . for én Gangs Skyld . . . det skader dem saamænd ikke! Lad dem bare . . .“

Ovenpaa de to Høns havde vi spist Anden, der var garneret med de tre Duer og Bogfinken, og nu blev Gaasen bragt ind, dampende og gyldenbrun og udbredende en varm Duft af stegt, fedt Kød.

Mo'r Paumelle, der blev mere og mere oprømt, klappede i Hænderne, Mo'r Jean-Jean hørte op med at svare paa Baronens Spørgsmaal og den Aandssvage udstødte nogle Glædeslyde, halvt Skrig og halvt Sukke, ligesom smaa Børn, som man viser Godter.

„Tillader De, mine Herrer,“ spurgte Præsten, „at jeg tager mig af det Dyr? Jeg tror, at jeg forstaar mig bedre end nogen anden paa den Slags Operationer.“

„Ja, med største Fornøjelse, Hr. Pastor.“

Søsteren sagde:

„Skulde vi ikke lukke Vinduet op et Øjeblik? De Gamle er saa varme. Jeg er vis paa, at de bliver syge.“

Jeg vendte mig om imod Marchas:

„Aa, luk Vinduet lidt op.“

Han lukkede det op og den kolde Luft udefra trængte ind og fik Lysene til at flimre og Røgen fra Gaasen, som Præsten med Videnskab havde taget under Behandling, til at vifte frem og tilbage.

Vi iagttog ham allesammen uden at tale, dybt interesserede i hans Hænders Arbejde og betagne af forøget Appetit ved Synet af dette lækre, brune Dyr, hvis Lemmer ét for ét faldt ned i Saucen paa Bunden af Fadet.

Men pludselig, midt i denne lækkersultne Tavshed, der lagde Beslag paa alles Opmærksomhed, lød ind igennem det aabne Vindue et Geværskud.

Jeg fo'r op med et saadant Sæt, at min Stol væltede, og raabte:

' „Alle Mand til Hest! Du, Marchas, vil Du tage to Mand med Dig og ride afsted alt, hvad Remmer og Tøj kan holde, og faa at vide, hvad der er sket. Jeg venter Dig her tilbage, inden der er gaaet fem Minutter.“

Medens de tre Ryttere i Galop fo'r ud i Natten, svang jeg mig sammen med mine to andre Husarer i Sadlen neden for Stentrappen. Oppe i Vinduerne saa's Præstens, Søsterens og de tre gamle Koners forvildede Ansigter.

Der hørtes intet uden en Hunds Gøen i det fjerne. Det var hørt op med at regne. Snart skelnede jeg attér Hovslagene af en Hest i Galop. Der var kun én Hest, som kom tilbage.

Det var Marchas. Jeg raabte til ham:

„Naa?“

Han svarede:

„Det var ikke noget. Det var blot François, som saarede en gammel Bonde, der ikke vilde svare paa hans „Hvem dèr?“, men blev ved at gaa frem, uagtet han fik Ordre til at blive staaende. De kommer iøvrigt bærende med ham, saa faar vi at se, hvem det er.“

Jeg gav Befaling til at sætte Hestene tilbage i

Stalden og lod mine to Soldater gaa de andre i Møde; derpaa gik jeg atter ind i Huset.

Præsten, Marchas og jeg slæbte en Madrats til at lægge den Saarede paa ned i Dagligstuen og Søsteren gav sig til at rive en Serviet itu og pille Charpi, medens de tre Gamle forfærdede blev siddende i en Krog uden at røre sig.

Snart skelnede jeg en Raslen af Sabler, der slæbte henover Gadens Brosten, og jeg tog et Lys for at lyse for Mændene. Et Øjeblik efter kom de tilsyne, bærende paa den langagtige, slappe, ubevægelige og uhyggelige Ting, hvortil et Menneskelegeme forvandles, naar Livet ikke længere holder det oppe.

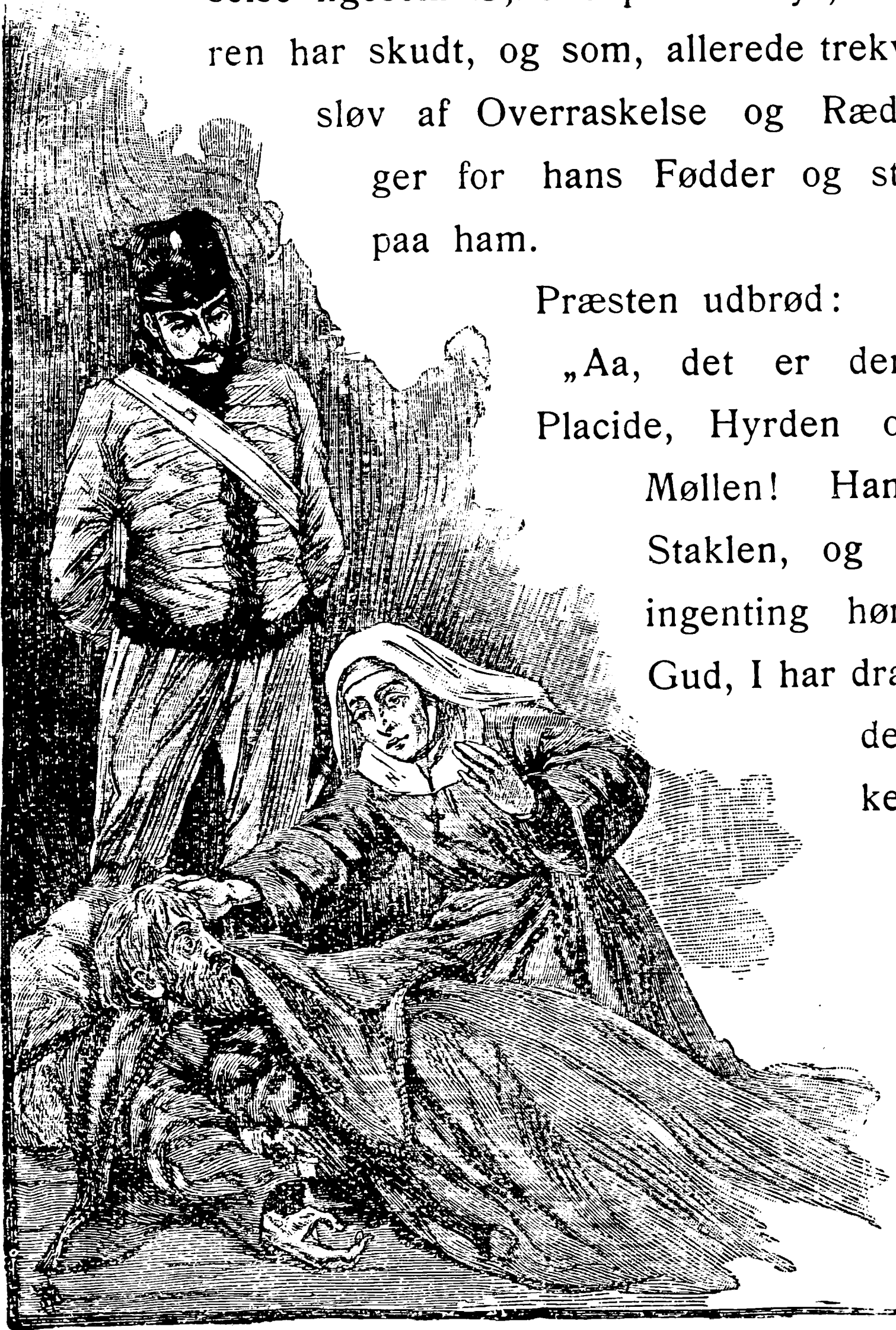
Den Saarede blev lagt paa Madratsen, der var lavet i Stand til ham, og straks ved første Øjekast saa' jeg, at det var en Døende.

Han rallede og spyttede Blod, der flød af Mundvigerne og ved hver Hikken tog Fart ned over Brystet. Han var helt bedækket med det, hans Kinder, hans Skæg, hans Haar, hans Hals og hans Klæder syntes at være gennemgnedne med Blod eller dyppede i en hel Balje fuld af den røde Vædske. Noget af Blodet var stivnet paa ham og var bleven mørkt, blandet med Snavs og ækelt at se paa.

Af og til lukkede Oldingen, der var indhyllet i en stor, grov Gedehaarskappe, sine matte, udslukte og tanketomme Øjne, der var ganske stupide af Forbavselse ligesom Øjnene paa et Dyr, som Jægeren har skudt, og som, allerede trekvart død, sløv af Overraskelse og Rædsel, ligger for hans Fødder og stirrer op paa ham.

Præsten udbrød:

„Aa, det er den gamle Placide, Hyrden oppe fra Møllen! Han er døv, Staklen, og har slet ingenting hørt. Aa, Gud, I har dræbt ham, den ulykkelige.“

Søsteren havde revet hans Bluse og hans Skjorte op og undersøgte et lille violet Hul lige midt paa hans Bryst. Det blødte ikke mere.

„Der er intet at gøre,“ sagde hun.

Hyrden rallede gyseligt og blev ved med at spytte Blod ud sammen med sine sidste Aandedrag, fra hans Hals og helt nede fra hans Lunger hørtes en uhyggelig, vedvarende Gurglen.

Præsten strakte sin Haand ud over ham og gjorde Korsets Tegn. Saa udtalte han langsomt og højtideligt de latinske Ord, der renses Sjælene.

Førend han endnu havde talt færdig, blev Oldingen gennemrystet af en kort Skælven, som om noget var bristet inde i ham. Han aandede ikke mere. Han var død.

Jeg vendte mig og saa' et Skuespil, der var endnu skrækkeligere end Staklens Dødskamp: de tre gamle Koner, der havde rejst sig og, tæt trykkede op imod hinanden, hæsle at se til, stod med klaprende Tænder og skar Grimacer af Angst og Rædsel.

Jeg gik hen imod dem, men de gav sig til at udstøde hvinende Skrig og gjorde Forsøg paa at flygte, som om jeg ogsaa vilde dræbe dem.

Mo'r Jean-Jean, hvis forbrændte Ben ikke mægtede at bære hende, faldt omkuld paa Gulvet.

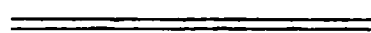
Søster Saint-Benoît forlod den Døde og løb hen til sine Krøblinge. Uden et Ord, uden et Blik til mig svøbte hun dem ind i deres Schawler, gav dem deres Stokke, skød dem hen imod Døren, fik dem udenfor og forsvandt med dem i den dybe og sorte Nat.

Jeg forstod, at jeg ikke en Gang kunde lade en Husar følge med dem, thi den blotte Lyd af Sablen vilde fylde dem med Forfærdelse.

Præsten stod stadig og saa' paa den Døde.

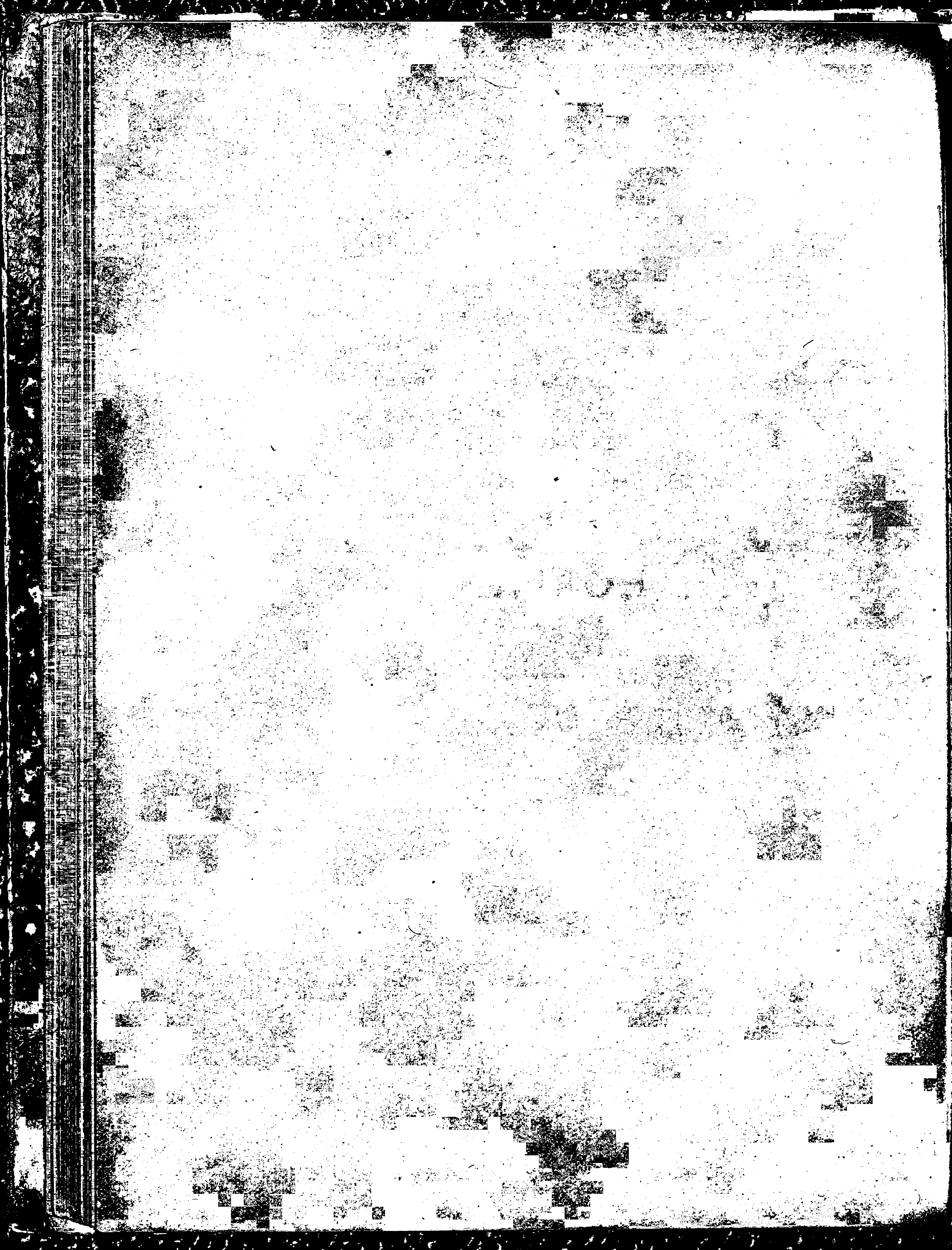
Endelig vendte han sig om imod mig.

„Aa, hvad Krigen er for en styg Ting!“ sagde han.

HORLA

HORLA

.....

8. Maj. Hvilken herlig Dag!
Jeg har tilbragt
hele Formiddagen liggende

i Græsset udenfor mit
Hus under den vældige
Platan, der dækker og
skygger helt over det.

Jeg elsker dette Land; jeg elsker at leve her,
fordi det er her, at jeg har mine Rødder, disse
dybe og fine Rødder, der knytter et Menneske til den
Plet Jord, hvor hans Forfædre fødtes og døde, der
knytter ham til, hvad der spises og hvad der tænkes,
til Sæder og Skikke som til Mad og Drikke, til de
stedlige Talemaader, til Bøndernes Tonefald, til den

Duft, som stiger op fra Jordbunden og fra Byerne og fylder Luften.

Jeg elsker mit Hus, fordi jeg er vokset op i det. Fra mine Vinduer kan jeg se Seinen løbe langs med Haven paa den anden Side af Vejen, næsten inde i mine Stuer, Seinen, der stor og bred snor sig fra Rouen til Havre, bedækket med glidende Skibe.

Til venstre, derovre, ligger Rouen, den store By med de blaa Tage under et helt Folk af spidse, gothiske Taarne. Talløse er de, slanke eller brede, beherskede af Domkirkens Malmspir og fulde af Klokker, der ringer af Hjertens Lyst ud i den aarle Morgenstunds blaa Luft. Deres milde og fjerne Metaltoner, deres klingende Malmsang bæres over til mig, snart stærkere og snart svagere, eftersom den vaagner eller slumrer ind.

Hvor Vejret var dejligt i Morges!

Henimod Klokken elleve defilerede et langt Tog af Fartøjer, trukket af en lille Bugsérdamper, som ikke var større end en Flue, og som næsten lydløst udspyede en tæt Røg, forbi min Havelaage.

Efter to engelske Skonnerter, hvis røde Flag vajede for Vinden, kom en prægtig brasiliansk Tremaster, helt hvid, vidunderlig ren og skinnende. Uvilkaarlig, jeg ved ikke selv hvorfor, løftede jeg paa Hatten, til den Grad frydede det mig at se paa det Fartøj.

12. Maj. — Jeg har haft lidt Feber i de sidste Dage. — Jeg føler mig utilpas, eller rettere jeg føler mig forstemt.

Hvorfra kommer den hemmelighedsfulde Indflydelse, der forvandler vor Glæde til Modløshed og vor Tillid til Angst? Det er, som om Luften, den usynlige Luft er fuld af ukendte Magter, hvis mystiske Nærhed indvirker paa os. Jeg vaagner glad og munter, med Lyst til at synge. — Hvorfor? — Jeg gaar ned til Vandet, og pludselig, efter en kort Spadseretur, vender jeg hjem i en Stemning saa trøstesløs, som om en stor Ulykke ventede paa mig. — Hvorfor? — Er det en Kuldegysning, der, idet den er strejft hen over min Hud, har rystet mine Nerver og formørket min Sjæl? Hvem kan vide det? Er det Formen af Skyerne, Himlens eller Tingenes skiftende Farver, der gennem mine Øjne har forvirret og bragt Uro i mine Tanker? Alt, hvad der omgiver os, alt, hvad vi ser paa uden at se det, alt, hvad der strejfer os, uden at vi kender det, alt, hvad vi rører ved, uden at vi tænker over det, alt hvad vi møder, uden at det trænger ind i vor Bevidsthed, har paa os, paa vore Organer og gennem dem paa vore Tanker og selv paa vort Hjærte, en lynsnar, overraskende og uforklarlig Virkning.

Hvor er det dybt, dette det usynliges Mysterium!

Vi kan ikke naa til Bunds i det med vore elendige Sanser, med vore Øjne, der hverken formaar at skelne det altfor lille og det altfor store, det altfor nære og det altfor fjerne, ikke en Stjernes Beboere og ikke den Verden, som mylrer i en Vanddraabe . . . med vore Øren, der skuffer os, thi de gengiver os Luftens Svingninger i Klange, vore Øren, der er et Par Feer, som fuldbyrder det Mirakel at forandre denne Bevægelse til Lyd, og som gennem denne Forvandling har født Musiken, der gør Naturens stumme Uro til Toner . . . med vor Lugtesans, der er svagere end Hundens . . . med vor Smag, der knapt formaar at afgøre en Vins Alder.

Aa! hvis vi havde andre Organer, der til Gunst for os vilde udrette andre Mirakler, hvor mange flere Ting vilde vi saa ikke kunne opdage rundt omkring os!

16. Maj. — Jeg er ganske sikkert syg! Sidste Maaned havde jeg det saa godt! Jeg har Feber, en skrækkelig Feber eller maaske er det snarere en febrilsk Nervøsitet, der gør min Sjæl ligesaa utilpas som mit Legeme. Jeg har bestandig denne underlige Fornemmelse af, at der er en Fare, som truer mig, denne Frygt for en Ulykke, der kommer, eller Døden, der nærmer sig, en Slags Forudfølelse, som formodent-

lig ikke er andet end en endnu ukendt Sygdom, der spirer i Blodet og Legemet.

18. Maj. — Jeg har været hos min Læge for at spørge ham til Raads, da jeg ikke kunde sove om Natten. Han fandt min Puls hurtig, mine Øjne udspilede og mine Nerver sitrende, men uden nogetsomhelst alarmerende Symptomer. Jeg skal tage Doucher og drikke Bromkalium.

25. Maj. — Ingen Forandring! Min Tilstand er virkelig besynderlig. Efterhaanden som det lakker imod Aften, betages jeg af en uforstaaelig Ængstelse, som om Natten for mig

gemte en forfærdelig Trudsel. Jeg spiser hastig til Middag og derpaa forsøger jeg at læse, men jeg forstaar ikke Ordene og kan knapt skelne Bogstaverne. Jeg giver mig saa til at gaa op og ned i Havestuen,

trykket af en ubestemmelig, men uimodstaaelig Frygt, Frygt for Søvnen og Frygt for Sengen.

Henimod Klokken to bekvemmer jeg mig endelig til at gaa op i mit Soveværelse. Saasnart jeg er kommet indenfor Døren, drejer jeg Nøglen to Gange om og skyder Slaaen for. Jeg er bange . . . for hvad? . . . Hidtil var jeg aldrig bange for noget . . . Jeg lukker Skabene op og kigger ind under Sengen. Jeg lytter . . . jeg lytter . . . efter hvad? . . . Er det ikke mærkeligt, at et almindeligt Ildebefindende, en Uorden i Blodumløbet maaske, en Nervetraads Irritation, lidt Blodstigning til Hovedet, en ganske lille Uregelmæssighed i den levende, saa sarte og ufuldkomne Maskine, som vi er, kan gøre den gladeste Mand til en Melankoliker og den modigste til en Kujon?

Omsider gaar jeg i Seng og venter paa Søvnen, som man venter paa Bøddelen. Med Rædsel venter jeg paa dens Komme, mit Hjerte banker, mine Ben ryster og hele mit Legeme skælver i Varmen under Tæpperne, indtil det Øjeblik, da pludselig Søvnen slaar sammen om mig, ligesom det stillestaaende Vand i en Grusgrav slaar sammen om den Druknende. Jeg mærker ikke længere saaledes som tidligere denne forræderiske Søvn komme. Den skjuler sig og udspejler mig for paa én Gang at gribe mig om Hovedet og lukke mine Øjne, tilintetgøre mig.

Jeg sover — længe — to eller tre Timer — saa faar en Drøm — nej — et Mareridt — Magten over mig. Jeg ved godt, at jeg ligger i min Seng og sover . . . jeg ved det og jeg ser det . . . men jeg ved ogsaa, at nogen nærmer sig min Seng, ser paa mig, beføler mig, svinger sig op i Sengen til mig, lægger sig paa Knæ paa mit Bryst, tager min Hals mellem sine Hænder og klemmer . . . klemmer . . . af alle sine Kræfter for at kvæle mig.

Jeg vil slaa om mig, men jeg er bundet af den forfærdelige Afmagt, der lammer os i Drømme. Jeg vil skribe — jeg kan ikke — jeg vil bevæge mig — jeg kan ikke. Med de skrækkeligste Anstrængelser prøver jeg stønnende paa at vende mig og kaste dette Væsen, der knuser og kvæler mig, fra mig — jeg kan ikke.

Og pludselig vaagner jeg ude af mig selv af Rædsel og bedækket med Sved. Jeg tænder et Lys. Jeg er alene.

Efter denne Krise, der gentager sig hver evige Nat, falder jeg endelig i en rolig Søvn, som varer til Daggry.

2. Juni. — Min Tilstand har yderligere forværret sig. Hvad fejler jeg dog? Sovedraaberne hjælper ikke, Doucherne hjælper ikke. For lidt siden, for at

trætte mit Legeme, der allerede i Forvejen var træt, gik jeg en Tur ud i Raumare-Skoven. Jeg troede til at begynde med, at den friske, lette og milde Luft, der var mættet med Duften fra Græsset og Bladene, vilde gyde nyt Blod i mine Aarer og give mit Hjerte fornyet Energi. Jeg gik først ned ad en af de brede Jagtveje, drejede derefter i Retning af La Bouille og slog ind paa en smal Sti mellem to Rækker vældigt høje Træer, der dannede et tæt grønt, næsten sort Tag mellem Himlen og mig.

Paa én Gang fo'r en Gysen, ikke en Kuldegysen, men en Rædsels-Gysen, igennem mig.

Jeg fremskyndede mine Skridt, ængstelig ved at være alene dør i Skoven, dumt og grundløst skræmt af den dybe Stilhed. Pludselig fik jeg en Fornemmelse af, at jeg blev forfulgt, at der var nogen, der gik bag efter mig, saa tæt, at han næsten kunde røre ved mig.

Jeg vendte mig brat om. Jeg var alene. Bagved mig saa' jeg ikke andet end den lige, høje og tomme, skrækkelig tomme Allé. Ogsaa foran mig fortsattes den saa langt, jeg kunde se, éns og skræmmende.

Jeg lukkede Øjnene. Hvorfor? Og jeg gav mig til at snurre rundt paa Hælen ligesaa hurtigt som en Top. Jeg var lige ved at falde. Jeg lukkede atter

Øjnene op; Træerne dansede, Jorden flød i ét og jeg maatte sætte mig ned.

Og saa . .
saa vidste jeg ikke længere, hvilken Side jeg var kommet fra! Det var besynderligt! Besynderligt! Højest besynderligt! Jeg vidste det slet ikke mere. Jeg gik i den Retning, der var tilhøjre for mig, og kom tilbage til den brede Vej, der havde ført mig midt ind i Skoven.

3. Juni. —

Natten har været forfærdelig. Jeg vil tage bort i nogle Uger. En lille Rejse vil sikkert helbrede mig.

2. Juli. — Jeg er kommet hjem igen. Jeg er bleven rask. Jeg har forøvrigt haft en henrivende Tur. Jeg har besøgt Mont Saint-Michel, som jeg ikke kendte.

Hvilket Syn, naar man, som jeg gjorde, kommer til Avranches henimod Aften. Byen ligger oppe paa en Bakke og jeg blev vist ud i den offentlige Park, der ligger i Byens Udkant.

Jeg udstødte et Skrig af Forbavselse. Foran mig, saa langt Blikket rakte, strakte sig en umaadelig Bugt mellem to vigende Kyster, der i det fjerne fortonede sig i Aftentaagen, og midt i denne uhyre, gule

Bugt, midt i det gule Sand, under den gyldent klare Himmel hævede sig mørk og spids et forunderligt Bjærg. Solen var lige forsvundet og mod den endnu flammende Himmel tegnede sig Omridset af denne fantastiske Klippe, der paa sin Top bærer en fantastisk Bygning.

Saasnart det begyndte at gry ad Dag, vandrede jeg ud imod den. Det var Lavvande ligesom Aftenen forud, og efterhaanden som jeg kom nærmere, skelnede jeg tydeligere og tydeligere det vidunderlige Kloster, der knejsede foran mig. Efter flere Timers Gang naaede jeg den mægtige Klippeblok, der bærer den lille By, som beherskes af den store Kirke.

Jeg kravlede op ad en smal og stejl Gade og traadte ind i den skønneste af alle de gothiske Bygninger, der til Guds Ære er opført paa Jorden. Den er rummelig som en By, fyldt med lave Stole, der kryber sammen under Hvælvingerne, og høje Gallerier, der støttes af spinkle Søjler. Jeg traadte ind i denne kæmpemæssige Granit-Juvel, der er ligesaa let som en Knipling og bedækket med Spir og slanke Klokke-taarne, til hvis Spids man naar op ad snævre Vindeltrapper, og som i Dagens blaa og i Nattens sorte Luft ranker deres forunderlige Hoveder, der er oversaaede med Kimærer, Djævle, fantastiske Dyr, vanskabte Blomster

og forbundet med hverandre ved fine, gennembrudte Buer.

Da jeg var kommet øverst op, sagde jeg til Munken, der ledsagede mig:

„Hvor det maa være dejligt at bo heroppe!“

Han svarede:

„Her blæser stærkt.“

Og vi gav os til at passiare, medens vi saa' ned paa det stigende Hav, der løb hen over Sandet og dækkede det med sit Staalharnisk.

Munken fortalte mig Historier, alle de gamle Historier, der knytter sig til Stedet, Legender, bestandig Legender.

En af dem gjorde et stærkt Indtryk paa mig. Folkene der omkring, de, der bor oppe paa Bjærgen, paastaar, at man om Nætterne kan høre nogen tale ude i Sandet og to Geder bræge, den ene med en stærk og den anden med en svag Røst. De Vantro forsikrer, at det er Søfuglenes Skrig, der snart kan ligne et Dyrs Brægen og snart et Menneskes Klagen, men de Fiskere, der er bleven forsinkede ude paa Havet, paastaar, at de ved Ebbetid har set en gammel Hyrde vandre rundt ude i Sandet omkring den lille By, der ligger saa fjernt fra Verden. Man kan ikke se hans Hoved, det er skjult under Kappen, men foran

sig driver han en Buk med et Mandsansigt, og en Ged med et Kvindeansigt; begge har langt hvidt Haar og taler hele Tiden, de skændes paa et ukendt Sprog, indtil de paa én Gang hører op med at skrigе og giver sig til at bræge af alle Kræfter.

Jeg spurgte Munken:

„Tror De paa det?“

Han mumlede:

„Det ved jeg ikke.“

Jeg fortsatte:

„Hvis der paa Jorden eksisterede andre Væsner end os, hvorledes kunde det saa tænkes, at vi ikke for lang Tid siden havde lært dem at kende? Hvorledes var det muligt, at De ikke skulde have set dem, eller at jeg ikke skulde have set dem?“

Han svarede:

„Ser vi da en Hundredetusindedel af det, der eksisterer? Lad os for Eksempel tage Vinden, som er Naturens største Kraft, som blæser Menneskene om, styrter Bygninger omkuld, rykker Træer op med Rode, løfter Havet op i bjærg høje Bølger, ødelægger Klinter og kaster store Fartøjer ind imod Skærene, Vinden, som dræber, som hylер, som stønner, som raser, — har De set den og kan De se den? Og den eksisterer dog alligevel.“

Dette ligefremme Ræsonnement bragte mig til Tavshed. Denne Munk var en Vismand eller maaske en Taabe. Jeg vilde ikke have været i Stand til nøjagtigt at afgøre det; men jeg tav. Hvad han dør sagde, havde jeg selv ofte tænkt.

3. Juli. — Jeg har sovet daarligt. Der maa nu her findes en eller anden febevækkende Indflydelse, thi min Kusk lider paa samme Maade som jeg. Da jeg i Gaar kom hjem, lagde jeg Mærke til hans besynderlige Bleghed. Jeg spurgte:

„Hvad er der i Vejen med Dem, Jean?“

„Der er det i Vejen, at jeg ikke længere kan sove. Det er Nætterne, som ødelægger Dagen for mig. Siden Herren rejste, har jeg haft det, ligesom om jeg var forhekset.“

De andre af Folkene fejler imidlertid ingenting; men jeg er alligevel meget bange for, at det skal komme igen.

4. Juli. — Ja, desværre, jeg har faaet det igen. Mit gamle Mareridt er kommet tilbage. I Nat følte jeg, at der var nogen, der sad paa mit Bryst og bøjede sig ned over mig og med sin Mund imod min drak mit Liv af mine Læber. Ja, han sugede det op af min Hals, aldeles ligesom en Igle. Endelig var han blevet mæt og rejste sig, og jeg vaagnede saa øde-

lagt, knust og tilintetgjort, at jeg ikke længere kunde røre mig. Hvis det bliver saaledes ved nogle Dage endnu, saa rejser jeg bestemt igen.

5. Juli. —
Har jeg mistet Forstanden?
Hvad der gik for sig sidste Nat, er saa forunderligt, at mit Hovede svimler, naar jeg tænker paa det!

Saaledes som jeg nu plejer det hver Aften, havde jeg lukket min Dør i

Laas; derpaa havde jeg, da jeg var tørstig, drukket et halvt Glas Vand og ved et Tilfælde havde jeg lagt Mærke til, at min Karaffel var fuld op til Glasproppen.

Jeg gik i Seng, og faldt i Søvn og pintes af det

sædvanlige skrækkelige Mareridt. Omtrent to Timer senere vaagnede jeg ved et endnu skrækkeligere Ryk.

Forestil Dem en Mand, der sover og i Søvne bliver myrdet og vaagner med en Kniv i Lungen! Han raller, er bedækket med Blod, kan ikke længere aande, er lige ved at dø, og fatter ikke, hvad der er sket med ham — saaledes havde jeg det!

Da jeg endelig fik min Bevidsthed tilbage, var jeg

atter tørstig. Jeg tændte et

Lys og gik hen til

Bordet, hvorpaa Karaf-

felen stod. Jeg løftede

den og vilde skænke

i Glasset, men der

kom intet. — Den var

tom! Den var fuld-

stændig tom!

Først begreb jeg

det slet ikke, saa

pludselig blev jeg

grebet af en saa for-

færdelig Sindsbevæ-

gelse, at jeg maatte

sætte mig ned, eller rettere,

at jeg faldt ned paa en Stol! Men jeg fo'r atter op

med et Sæt for at se mig omkring! Der var ingen. Atter satte jeg mig, lammet af Forbavselse og Angst, foran det tomme Glas! Med stive Øjne stirrede jeg paa Karaffelen og søgte at gætte, hvorledes det kunde være gaaet til. Mine Hænder rystede! Hvem havde drukket Vandet? Hvem? Jeg selv? Jeg selv, formentlig? Det kunde jo ikke være andre end mig. Jeg var altsaa Søvn-gænger. Uden at vide det levede jeg dette dobbelte, hemmelighedsfulde Liv, der faar os til at spørge os selv, om der ikke er to Væsener i os, eller om ikke et fremmed, ukendt og usynligt Væsen i de Øjeblikke, hvor vor Sjæl er dysset til Hvile, puster Liv i vort døde Legeme, som derpaa adlyder denne anden ligesom den adlyder os, ja, adlyder den mere end os selv!

Aa! hvem vil kunne fatte min gyselige Angst! Hvem vil kunne forstaa den Sindsbevægelse, der fylder en Mand, som er ved hele sin Forstand, fuldt vaagen og fuldt bevidst, og som rædselslagen stirrer ind i en Karaffel, hvori der har været lidt Vand, som er forsvundet, medens han har sovet?

Lige til det blev Dag, blev jeg siddende paa Stolen uden at turde gaa hen i min Seng igen.

6. Juli. — Jeg bliver gal. Der er atter bleven

drukke af min Karaffel i Nat, eller rettere, jeg har drukke af den!

Men er det mig? Er det mig? Hvem skulde det ellers være? Hvem? Aah, min Gud! Jeg bliver gal! Hvem vil frelse mig?

10. Juli. — Jeg har faaet de mest overraskende Beviser.

Det er sikkert nok, jeg er gal! Og alligevel!

Den sjette Juli satte jeg paa mit Natbord, inden jeg gik i Seng, Vin, Mælk, Vand, Brød og Jordbær.

Der blev drukke — jeg drak — alt Vandet og lidt af Mælken. Hverken Vinen eller Jordbærerne var bleven rørte.

Den syvende Juli anstillede jeg den samme Prøve, og den gav det samme Resultat.

Den ottende Juli satte jeg hverken Vand eller Mælk paa Bordet, kun Vin og Jordbær. Intet var bleven rørt.

Endelig den niende Juli satte jeg igen Vand og Mælk og intet andet paa mit Bord. Jeg havde først omhyggeligt svøbt Flaskerne ind i hvidt Mousselin og bundet Sejlgarn over Propperne. Derpaa gned jeg mine Læber, mit Skæg og mine Hænder ind med Grafit og gik i Seng.

Jeg blev straks overvældet af den samme uover-

vindelige Søvn, fulgt af den samme gyselige Opvaagen. Jeg havde ikke rørt mig, selv mine Lagener havde ikke faaet en eneste Plet. Jeg styrtede hen til Bordet. Mousselinet, hvori Flaskerne var indsvøbte, var ligesaa hvidt som Sne. Sitrende af Frygt løste jeg Sejlgarnet op. Alt Vandet var drukket! Al Mælken var drukket! Aah! min Gud! . . .

Om et Par Timer rejser jeg ind til Paris.

12. Juli. — Paris. Jeg havde altsaa fuldstændig tabt Hovedet i de sidste Dage! Jeg maa have været et Legetøj for min overnervøse Indbildningskraft, med mindre jeg virkelig er Søvngænger eller har været under Paavirkning af dette uforklarlige, men faktisk eksisterende Fænomen, som man kalder Suggestion. I alle Tilfælde grænsede min Forfærdelse til Vanvid, men jeg har kun behøvet at være fire og tyve Timer i Paris for at blive fuldkommen helbredet.

I Gaar, efter at jeg havde været en Del Ærinder og Visiter, som bragte en ny og oplivende Luftning ind i mit Sind, endte jeg Aftenen i Théâtre-Français. Der blev spillet et Stykke af Alexandre Dumas fils, og denne smidige og betagende Aandfuldhed bortjog de sidste Rester af min Sygdom. Der kan ikke være Tvivl om, at Ensomhed er en farlig Ting for en arbejdende Intelligens. Vi trænger til at have Menne-

sker, der taler, og Mennesker, der tænker, omkring os. Hvis vi er altfor længe alene, befolker vi Tomheden med Spøgelse.

I en munter Stemning gik jeg ad Boulevarderne tilbage til Hotellet. Midt i Trængslen omkring mig tænkte jeg, ikke uden et ironisk Smil, paa mine Rædsler og mine Indbildninger fra den foregaaende Uge, da jeg troede — ja, thi jeg troede det fuldt og fast — at et usynligt Væsen boede under mit Tag. Hvor vort Hovede er svagt! Hvor hurtigt lader det sig ikke skræmme og vildlede, saasnart der møder os en eller anden uforstaaelig Begivenhed!

I Stedet for at drage den simple Slutning: „Jeg forstaar det ikke, fordi jeg ikke kan faa fat paa Aarsagen,“ saa fantaserer vi os straks ind i de skrækkeligste Mysterier og bilder os ind, at vi har at gøre med overnaturlige Magter.

14. Juli. — Det er Nationalfesten, Republikens Fest i Dag. Jeg har drevet rundt i Gaderne. Kanon-skuddene og Flagene morede mig, som om jeg var et Barn. I Grunden er det dumt saaledes paa en ved et Regeringsdekret fastsat Dato at blive i godt Humør. Folket er en imbecil Hjord, der snart er taalmodig indtil Sløvhed og snart ophidset indtil Grusomhed. Der bliver sagt til det: „Mor Dig.“ Det morer sig. Der bliver

sagt: „Gaa ud og slaas.“
Det gaar ud og slaas. Der
bliver sagt: „Stem for Kej-
seren.“ Det stemmer for
Kejseren. Og saa bliver
der sagt til det: „Stem for
Republiken.“ Og det stem-
mer for Republiken.

De, der leder det, er
ligesaa store Taaber, men i
Stedet for at adlyde Menne-
sker adlyder de Principer,
som ikke kan være andet
end dumme, golde og falske,
alene af den Grund, at de
er Principer, det vil sige
bestemte, uforanderlige, ved-
tagne Anskuelse . . . her
i denne Verden, hvor man
ikke kan være vis paa
nogetsomhelst, eftersom Ly-
set er en Illusion, eftersom
Lyden er en Illusion.

16. Juli. — Jeg saa' i
Gaar noget, der i høj Grad
forvirrede mig.

Jeg spiste til Middag hos min Kusine, Fru Sablé, hvis Mand er Kommandant ved det 76ende Jægerregiment i Limoges. Jeg traf hos hende to unge Damer, hvoraf den ene er gift med en Læge, Dr. Parent, der beskæftiger sig meget med nervøse Sygdomme og de forskellige Fænomener, som Nutidens mange Eksperimenter med Hypnotisme og Suggestion har bragt for Dagens Lys.

Han underholdt os længe om de vidunderlige Resultater, som engelske Lærde og Lægerne ved Fakultetet i Nancy havde opnaaet.

De Kendsgerninger, han fremsatte, forekom mig til den Grad forrykte, at jeg erklærede mig fuldkommen vantro.

„Vi er“, sagde han, „lige paa Nippet til at opdage Naturens vigtigste Hemmelighed, én af dens vigtigste Hemmeligheder her paa Jorden, thi den har sikkert andre ligesaa vigtige deroppe i Stjerneverdenen. Fra det Øjeblik, vi Mennesker er begyndt at tænke, fra det Øjeblik, vi har lært at udtrykke og nedskrive vore Tanker, har vi følt os omgivne af et Mysterium, der for vore grove og ufuldkomne Sanser er uigennemtrængeligt, og vi forsøger derfor ved at anspænde vor Intelligens at bøde paa vor Organismes Afmagt. Saa længe den menneskelige Intelligens endnu stod paa sit

rudimentære Ståndpunkt, antog denne Følelse af usynlige Fænomeners Nærhed barnligt skræmmende Former. Det er Oprindelsen til den folkelige Tro paa det overnaturlige og alle Ammestueæventyrene om Gengangere og Spøgelse og Feer og Trolde, ja, jeg kunde fristes til at sige endogsaa til Gudslegenden, thi vore Opfattelser om den virkende Skaber, er, ligegyldigt fra hvilken Religion de stammer, alle de mest middelmaadige, aandsfattige Opdigtninger, lutter uantagelige Udslag af forskræmte Hjerner. Intet er sandere end dette Ord af Voltaire: „Gud skabte Mennesket i sit Billede, men Mennesket har rigeligt gengældt ham det.“

„Men fra lidt mere end et Aarhundrede tilbage i Tiden er det, ligesom om man har begyndt at faa en Forudanelse om noget nyt. Mesmer og nogle andre har ført os ind paa en uventet Vej, og især i de sidste fire, fem Aar er vi naaet til overraskende Resultater.“

Min Kusine, der ogsaa var meget vantro, smilte. Doktor Parent sagde til hende:

„Har De noget imod, at jeg forsøger at faa Dem til at sove?“

„Nej, ikke det fjerneste.“

Hun satte sig i en Lænestol og han begyndte at stirre stift og gennemtrængende paa hende. Jeg følte mig pludselig lidt forvirret, mit Hjerte bankede og

min Hals snørede sig sammen. Jeg saa' Fru Sablés Øjne blive tunge, hendes Mund fortrak sig og hun snappede efter Vejret.

Efter ti Minutters Forløb sov hun.

„Sæt Dem bagved hende,“ sagde Lægen.

Jeg gjorde, som han sagde. Han gav hende et Visitkort mellem Hænderne og sagde til hende:

„Dette er et Spejl. Hvad ser De i det?“

Hun svarede:

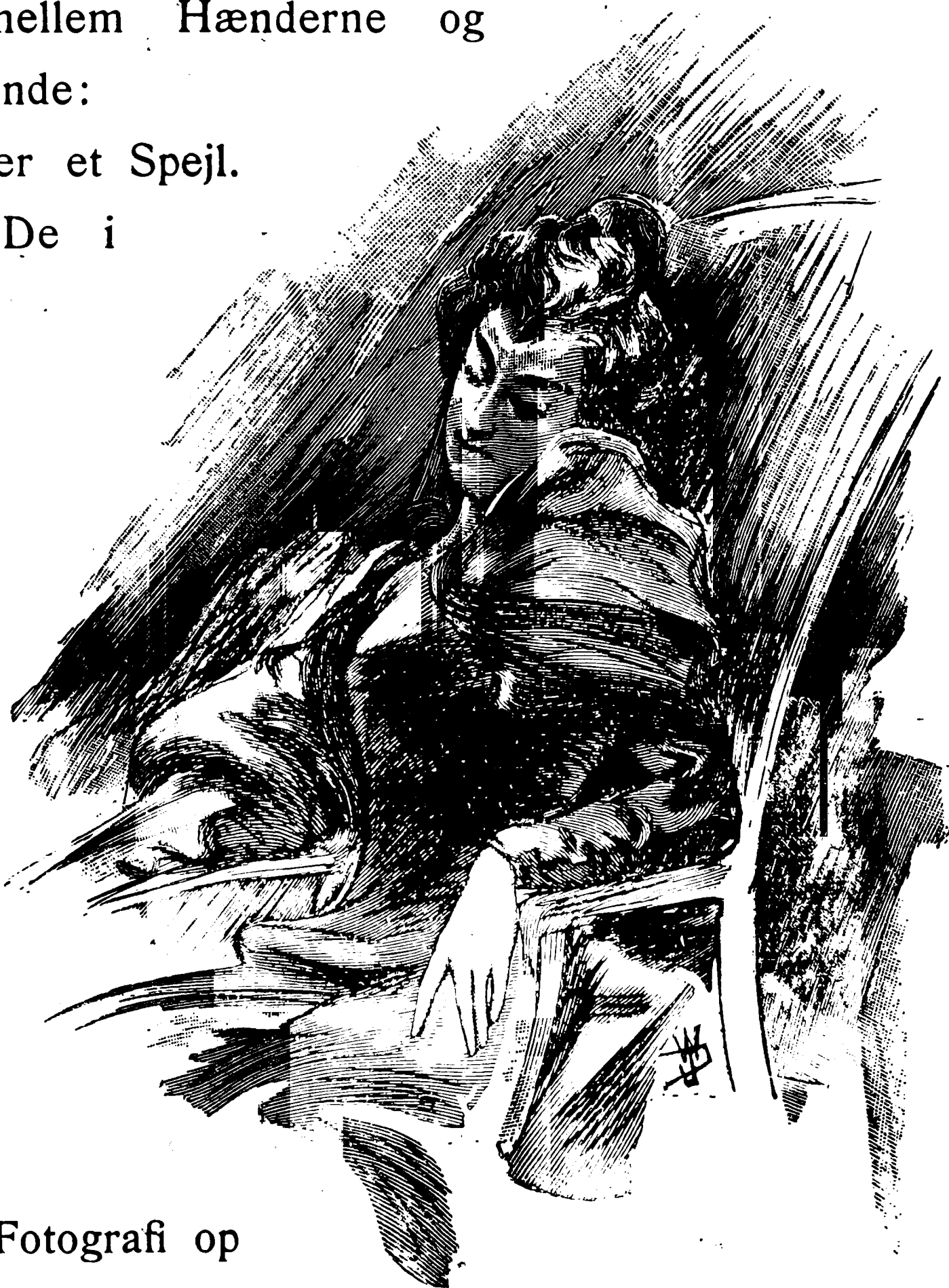
„Jeg ser min Fætter.“

„Hvad bestiller han?“

„Han snor sit Overskæg.“

„Ognu?“

„Nu trækker han et Fotografi op af Lommen.“

„Af hvem er det Fotografi?“

„Af ham selv.“

Det var sandt! Og dette Fotografi havde jeg først en Time i Forvejen faaet fra Fotografen, der havde sendt det hen til Hotellet.

„Hvorledes ser han ud paa det Billede?“

„Han staar op og har sin Hat i Haanden.“

Hun saa' altsaa i dette hvide Kort, som hun kunde have set i et Spejl.

De unge Damer blev forfærdede og sagde:

„Det er nok! Det er nok!“

Men Doktoren befalede:

„I Morgen skal De staa op Klokken otte og gaa hen paa Hotellet til Deres Fætter. De skal bønfalde ham om at laane Dem fem tusinde Francs, som Deres Mand forlanger af Dem, og som han vil have næste Gang, han kommer her til Paris.“

Saa vækkede han hende.

Paa Hjemvejen til Hotellet tænkte jeg paa denne mærkelige Seance og Tvivlen stormede ind paa mig. Jeg tvivlede ikke om, at min Kusine, som jeg kendte, fra vi var Børn, og som jeg næsten betragtede som min Søster, havde været i god Tro, men jeg havde en Mistanke om, at Doktoren havde holdt os for Nar. Havde han ikke inde i Haanden haft skjult et Spejl,

som han viste den unge Kone paa samme Tid som Visitkortet? De professionelle Taskenspillere laver ganske anderledes forbløffende Ting.

Jeg gik altsaa hjem og gik i Seng.

Men i Morges Klokken halv ni blev jeg vækket af min Kammertjener, der sagde:

„Det er Fru Sablé, der forlanger at komme til at tale med Herren lige med det samme.“

Jeg klædte mig hastigt paa og gik ind til hende.

Meget forvirret, med nedslagne Øjne og uden at løfte Sløret satte hun sig paa den Stol, jeg pegede paa, og sagde:

„Kære Fætter, jeg har en stor Tjeneste at bede Dig om.“

„Hvad er det, kære Kusine?“

„Det piner mig meget at skulle sige Dig det, men jeg er desværre nødt til det. Jeg trænger til fem tusinde Francs . . . jeg skal absolut bruge dem.“

„Hvad for noget? Skal Du?“

„Ja, jeg, eller rettere min Mand, der har paalagt mig at skaffe dem.“

Jeg blev saa maalløs, at jeg knapt formaaede at fremstamme mine Svar. Jeg spurgte mig selv, om hun alligevel ikke var bleven enig med Doktoren om at have Løjer med mig, om det hele ikke var en almindelig

Spøg, der forud var bleven sat omhyggeligt i Scene og blev godt spillet.

Men da jeg saa' opmærksomt paa hende, spredtes enhver af mine Tvivl. Hun skælvede af Forpinthed, saa smerteligt var dette Skridt hende, og jeg forstod, at hun maatte gøre en Kraftanstrængelse for ikke at briste ud i Graad.

Jeg vidste, at hun var meget rig, og jeg svarede:

„Hvad for noget! Har Din Mand ikke fem Tusinde til sin Raadighed? Tænk Dig ordentlig om! Er Du sikker paa, at han har paalagt Dig at bede mig om dem?“

Hun betænkte sig nogle Sekunder, som om hun anspændte sig for at søge i sin Hukommelse, saa svarede hun:

„Ja . . . ja . . . det er jeg vis paa.“

„Har han skrevet til Dig?“

Hun betænkte sig atter. Jeg gættede hendes Tankers kvalfulde Arbejde. Hun vidste det ikke: Hun vidste kun, at hun skulde laane fem tusinde Francs af mig til sin Mand. Altsaa dristede hun sig til at lyve:

„Ja, han har skrevet til mig.“

„Naar da? Du talte jo ikke noget om det i Gaar Aftes.“

„Jeg fik hans Brev i Morges.“

„Kan Du vise mig det?“

„Nej . . . nej . . . nej . . . der stod noget intimt . . . noget personligt . . . jeg har . . . jeg har brændt det.“

„Saa Din Mand gør altsaa Gæld?“

Hun betænkte sig paany og mumlede derpaa:

„Det ved jeg ikke.“

Jeg erklærede brutalt:

„Ulykken er, at jeg ikke har fem tusinde Francs for Øjeblikket, kære Kusine.“

Hun udstødte et forfærdet Skrig:

„Aa, aa, jeg beder Dig, skaf dem, hører Du . . . Du maa skaffe dem . . .“

Hun hidsede sig op og foldede Hænderne, som om det var en Helgen, hun anraabte. Hendes Stemme skiftede, hun græd og stammede, pint, behersket af den uimodstaaelige Befaling, hun havde faaet:

„Aa, aa . . . jeg beder Dig . . . hvis Du vidste, hvor jeg lider . . . jeg maa have dem . . . endnu i Dag.“

Jeg fik Medlidenhed med hende:

„Du skal faa dem senere, det lover jeg Dig.“

Hun udbrød:

„Aa, tak, tak! Hvor Du er god!“

Jeg fortsatte:

„Kan Du huske, hvad der skete i Gaar hjemme hos Dig?“

„Ja.“

„Kan Du huske, at Doktor Parent fik Dig til at sove?“

„Ja.“

„Godt! Det var ham, der befalede Dig at komme herhen nu til Morgen for at laane fem tusinde Francs af mig. Du er bleven hypnotiseret til det, forstaar Du?“

Hun tænkte sig lidt om og svarede:

„Ja, men det er jo min Mand, som forlanger dem.“

I en hel Time prøvede jeg paa at overbevise hende, men det lykkedes mig ikke.

Da hun var gaaet, skyndte jeg mig hen til Doktor Parent. Han stod lige parat til at gaa ud. Smilende hilste han paa mig:

„Tror De maaske nu?“

„Ja, det er jeg vel nødt til.“

Vi gik sammen hen til hende. Hun var allerede kommet hjem og laa og døsede paa en Chaiselongue, overvældet af Træthed. Lægen følte hendes Puls og stirrede i nogen Tid paa hende, medens han holdt sin ene Haand udstrakt over hendes Øjne, der lidt efter lidt lukkede sig under denne magnetiske Magts uovervindelige Indflydelse.

Da hun sov, sagde han:

„Deres Mand trænger ikke længere til de fem tusinde Francs. De maa altsaa glemme, at De har bedet Deres Fætter om at laane Dem dem, og hvis han taler til Dem om dem, saa forstaar De det ikke.“

Derpaa vækkede han hende.

Jeg trak min Tegnebog op af Lommen:

„Her, kære Kusine, er de Penge, Du bad mig om i Morges.“

Hun blev saa overrasket, at jeg ikke turde trænge mere ind paa hende. Jeg forsøgte forsigtigt at hjælpe paa hendes Hukommelse, men hun nægtede kraftigt, troede, at jeg gjorde Nar ad hende, og var til sidst lige ved at blive vred. — — — — —

Ja! . . . jeg er lige kommet hjem og jeg har ikke kunnet spise noget Frokost, til den Grad har dette Eksperiment taget paa mig.

19. Juli. — Mange, til hvem jeg har fortalt dette Æventyr, har let af mig. Jeg ved ikke længere, hvad jeg skal tro. Den Vise siger: „Maaske?“

21. Juli. — Jeg har spist til Middag i Bougival og har tilbragt Aftenen med at se paa Roernes og deres Fruentimmeres Dans. Der er ingen Tvivl om, at alt afhænger af Stedet og Omgivelserne. At tro paa det

overnaturlige i „La Grenouillère“s larmende Tummel vilde være Toppunktet af Vanvid . . . Men paa Toppen af Mont Saint-Michel? . . . og i Indiens Skove? Vi bliver ganske forfærdeligt paavirkede af det, der omgiver os. Næste Uge rejser jeg atter hjem.

30. Juli. — Siden i Gaar har jeg været hjemme igen. Alt gaar godt.

2. August. — Intet nyt. Det er et glimrende Vejr. Jeg tilbringer mine Dage med at se Seinen flyde afsted.

4. August. — Mine Tjenestefolk er kommen op at skændes. De paastaar, at der om Natten bliver slaet Glas itu i Skabene. Kammertjeneren giver Kokkepigen Skylden, Kokkepigen siger, at det er Stuepigen, og Stuepigen erklærer, at det er de to andre. Hvem er den Skyldige? Det maatte der en fin Næse til at udfinde!

6. August. — Denne Gang er jeg ikke gal. Jeg har set . . . set . . . set det med mine Øjne! . . . Jeg kan ikke længere tvivle . . . jeg har set det! . . . Jeg bliver endnu til Is helt ud i Fingerspidserne . . . Angsten gaar mig endnu lige til Marven . . . jeg har set det! . . .

Jeg spadserede ved Totiden omkring mellem mine Rosenbede . . . i Gangen mellem Efteraarsroserne, der begynder at blomstre.

Da jeg standsede for at betragte en *Géant des batailles*, der bar tre pragtfulde Blomster, saa' jeg tydeligt, ganske tæt ved mig, Stilken af en af disse Roser bøje sig, som om en usynlig Haand havde grebet fat om den, og derpaa gaa midt over, som om denne Haand havde plukket den! Derpaa hævede Blomsten sig i en Bue, som om den af en Arm blev ført op til Munden, og holdt sig svævende i den gennemsigtige Luft, tre Skridt fra mine Øjne, ganske alene og ubevægelig som en skrækkelig, rød Plet!

Ude af mig selv kastede jeg mig over imod den for at gribe den. Der var intet, den var forsvundet! Jeg blev betaget af en rasende Vrede imod mig selv, thi en fornuftig Mand har ikke Lov til at have den Slags Hallucinationer.

Men var det ogsaa en Hallucination? Jeg vendte mig om for at se paa Stilken og jeg fik straks Øje paa den paa Busken, frisk brudt over lige midt imellem de to andre Roser, der endnu sad paa deres Stilke.

Jeg gjorde hovedkulds omkring og skyndte mig op til Huset. Min Sjæl er i Oprør, thi nu er jeg sikker, ligesaa sikker som paa, at Nat følger efter Dag, paa, at der i min Nærhed eksisterer et usynligt Væsen, som ernærer sig af Mælk og Vand, som kan røre ved Tingene, tage paa dem og flytte om paa dem, som

følgelig er udrustet med en materiel Natur, selv om vi med vore Sanser ikke kan fornemme den, og som bor under det samme Tag som jeg . . .

7. August. — Jeg har sovet roligt. Han har drukket Vandet af min Karaffel, men har ikke forstyrret min Søvn.

Jeg spørger mig selv, om jeg er gal. Da jeg for lidt siden spadserede ude i Solskinnet langs med Floden, begyndte jeg at tvivle om min Forstand, ikke som hidtil en vag og ubestemt Tvivl, men en ganske bestemt, ubetinget Tvivl. Jeg har set mange Vanvittige. Jeg har kendt nogle, som var lige intelligente og klartseende, ja, selv skarpsynede overfor alt heri Livet undtagen et eneste Punkt. De talte om alt, klart, smidigt, klogt og dybt, men pludselig, naar deres Tanker kom til at røre ved deres Vanvids Skær, sloges de i Stykker, faldt i Stumper og Stykker, splittedes og gik under i Sindssygens skrækkelige og rasende Ocean med dets fraadende Bølger, Taager og bratte Vindstød.

Hvis jeg var fuldt bevidst, hvis jeg ikke kendte min Tilstand, hvis jeg ikke kunde søge til Bunds i den og med fuldstændig Klarhed analysere den, vilde jeg føle mig overbevist om, at jeg var gal, absolut gal. Men i Virkeligheden er jeg altsaa kun en Hallucineret, der er i Stand til at bruge sin Forstand. En ukendt

Forvirring er opstaaet i min Hjerne, en af den Slags Forstyrrelser, som Nutidens Fysiologer søger at præcisere og indregistrere; denne Forstyrrelse har i mit Sind, i mine Tankers logiske Rækkefølge frembragt en dyb Brist. Lignende Fænomener møder os i vore Drømme, der jager os igennem de mest usandsynlige Fantasterier, uden at vi bliver i mindste Maade overraskede, fordi det prøvende Apparat, den kontrollerende Sans sover, medens Indbildningskraften er vaagen og arbejder.

Kunde det ikke tænkes, at en af de usynlige Tangenter paa Hjernens Klaviatur hos mig er bleven lammet? Folk kan som Følge af et eller andet Ulykkestilfælde miste Hukommelsen for Egenavne, Verber, Tal eller blot for Datoer. At hver Hjernedel har sin Plads, er i vore Dage bevist. Hvad forbavsende er der saa i, at Evnen til at kontrollere visse Hallucinationers Virkelighed for Øjeblikket er svækket hos mig.

Alt det tænkte jeg paa, medens jeg gik langs med Bredden af Vandet. Solen skinnede over Floden og gjorde Jorden skøn, fyldte mit Blik med Kærlighed til Livet, til Svalerne, hvis lynsnare Sving er en af mine Øjnes Glæder, til Sivene, hvis Raslen er en af mine Ørens Nydelser.

Lidt efter lidt trængte imidlertid et uforklarligt Ilde-
befindende ind paa mig. Det var, som om en Kraft,
en skjult Kraft tyngede
mig, standsede mig, hin-
drede mig i at gaa læn-
gere, kaldte mig tilbage.
Jeg havde denne smerte-
lige Hast efter at komme
hjem, der pludselig kan
komme over én, naar man
hjemme har en Syg, og
en Forudfølelse siger én,
at Sygdommen har forværret
sig.

Mod min Vilje vendte
jeg altsaa om; jeg følte, at
jeg hjemme vilde finde en
daarlig Nyhed, et Brev
eller et Telegram. Der var
ingenting, og jeg blev mere
overrasket og urolig, end
om jeg paany havde haft
et eller andet fantastisk Syn.

8. August. — Jeg tilbragte en skrækkelig Aften i
Gaar. Han aabenbarer sig ikke længere, men jeg føler,

at han er tæt ved mig, at han udspejder mig, trænger ind i mig og behersker mig, endnu mere frygtindgydende, end naar han ved overnaturlige Fænomener melder sin stadige, usynlige Nærhed.

Jeg har alligevel sovet.

9. August. — Intet, men jeg er bange.

10. August. — Intet. Hvad vil der ske i Morgen?

11. August. — Stadig intet. Jeg kan ikke længere blive herhjemme med den Angst og den Tanke, der har slaaet sig ned i mit Sind. Jeg vil bort.

12. August, Kl. 10 om Aftenen. — Hele Dagen har jeg villet tage afsted, men jeg har ikke kunnet. Jeg har villet udføre den saa lette, saa simple, frie Handling at tage bort — stige op i min Vogn og køre ind til Rouen — jeg har ikke kunnet. Hvorfor?

13. August. — Naar man er ramt af visse Sygdomme, synes alle Fibrene i éns fysiske Væsen at være knuste, al éns Energi tilintetgjort, alle éns Muskler løsnede, Knoglerne er blevne slappe som Kødet og Kødet flydende som Vand. Det samme føler jeg paa en besynderlig og fortvivlende Maade i mit aandelige Væsen. Jeg har ingen Kraft, intet Mod, intet Herredømme over mig selv, ingen Magt til at sætte min Vilje i Bevægelse. Jeg kan ikke længere ville, men en anden vil for mig, og jeg adlyder.

14. August. — Jeg er fortabt! Der er én, der har gjort sig til Herre over min Sjæl og regerer over mig! En, der befaler over alle mine Handlinger, alle mine Bevægelser, alle mine Tanker. Jeg betyder ikke længere noget i mig selv, intet uden en Slave, som rædselsslagen er Tilskuer til alt det, jeg foretager mig.

Jeg har Lyst til at gaa ud. Jeg kan ikke! Jeg er limet til min Stol, og min Stol klæber fast til Gulvet paa en saadan Maade, at der ikke findes den Kraft, som kan løfte os.

Saa, lige paa én Gang, maa jeg — jeg maa! — gaa ned i den anden Ende af Haven og plukke Jordbær for at spise dem. Og jeg gaar derned. Jeg plukker Jordbær, og jeg spiser dem! Aa, min Gud! Min Gud! — Er der en Gud, saa befri mig! Frels mig! Hjælp mig! Tilgiv mig! Medlidenhed! Naade! Red mig! Aa, hvilken Lidelse! Hvilken Kval! Hvilken Rædsel!

15. August. — Det var sikkert paa den Maade, min stakkels Kusine var besat og behersket, da hun kom for at laane de fem tusinde Francs af mig! Hun adlød en fremmed Vilje, der havde sat sig fast i hende som en anden Sjæl, en snyltende, herskesyg Sjæl. Mon Verdens Undergang skulde være nær?

Men han, som leder mig, hvem er han, denne

usynlige, denne ukendelige, denne Vagabond af en overnaturlig Race?

De usynlige eksisterer altsaa! Hvor kan det da være, at de lige siden Verdens Skabelse endnu ikke har gjort sig bemærkede paa en eller anden tydelig Maade, saaledes som de har gjort overfor mig? Jeg har aldrig læst noget, der ligner det, som er gaaet for sig i mit Hus. Aah! kunde jeg bare komme bort fra det, tage afsted, flygte og ikke mere komme tilbage! Saa vilde jeg være reddet, men jeg kan ikke.

16. August. — Jeg har i Dag kunnet slippe afsted i to Timer ligesom en Fange, der tilfældigvis har fundet Døren til sit Fængsel staaende aaben. Paa én Gang følte jeg, at jeg var fri, og at han var langt borte. Jeg gav straks Ordre til hurtigt at spænde for og kørte ind til Rouen. Aa, hvilken Glæde at kunne sige til én, der lystrer:

„Til Rouen!“

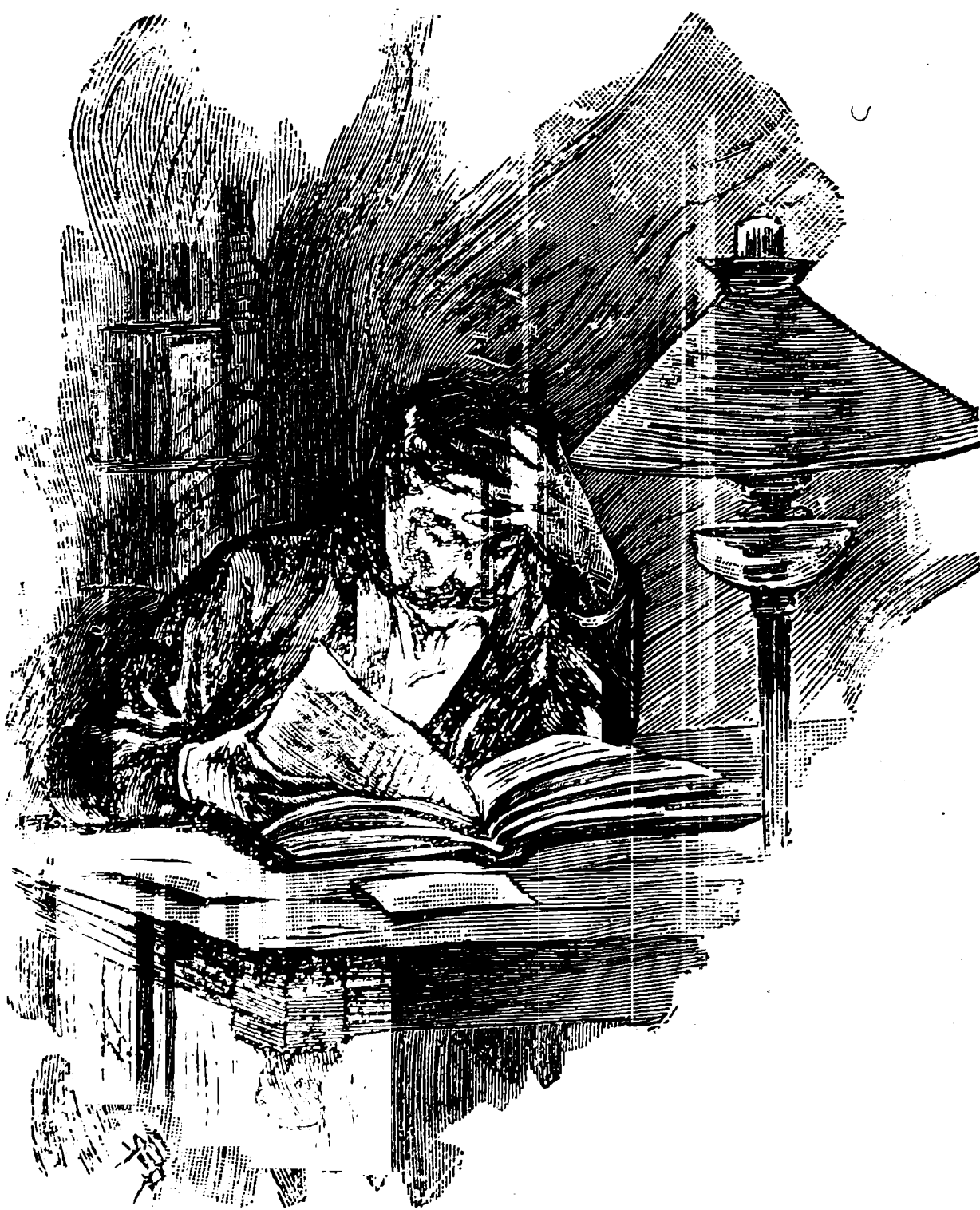
Jeg lod Vognen holde foran Bibliotheket og bad om at laane Doktor Hermann Herestauss store Afhandling om den antike og den moderne Verdens ukendte Beboere.

Da jeg atter steg op i min Vogn, vilde jeg sige: „Til Banegaarden!“ men i Stedet for skreg jeg — jeg sagde ikke, jeg skreg — med en Stemme saa stærk,

at de Forbigaaende vendte sig om: „Hjem!“ Og ude af mig selv af Angst faldt jeg ned paa Vognens Puder. Han havde fundet mig igen og atter taget mig.

17. August. — Aa! hvilken Nat! Hvilken Nat! Men alligevel syntes jeg, at jeg burde glæde mig. Jeg læste lige indtil Klokken ét om Morgen! Hermann Herestauss, Doktor i Filosofi og Theologi, har skrevet om alle de Maader, hvorpaa alle de usynlige Væsener, der svæver omkring Mennesket eller drømmes af ham, manifesterer sig. Han skildrer deres Oprindelse, deres Raaderum og deres Magt.

Men ingen af dem ligner det, der hjemsøger mig. Man skulde næsten tro, at Mennesket fra det Øjeblik, det lærte at tænke, havde forudanet og frygtet et nyt Væsen, stærkere end det selv, dets Efterfølger i denne Verden, og at det ved stadig at føle dette Væsen nær

og ikke være i Stand til at forestille sig dets Natur, i sin Rædsel havde skabt et helt, fantastisk Folk af skjulte Væsener, ubestemmelige Fantomer, undfangede af Frygt.

Jeg havde altsaa læst indtil Klokken et om Morgen, og derefter satte jeg mig hen til det aabne Vindue for at lade den sagte Vind og Mørket køle min Pande og mine Tanker.

Det var et dejligt Vejr, mildt og lunt. Hvor vilde jeg ikke i fordums Tid have frydet mig over en saadan Nat!

Der var ingen Maane. Stjernerne glimtede skælvende mod den mørke Himmels Baggrund. Hvem bebor disse Verdener? Hvilke Former, hvilke levende Væsener, hvilke Dyr, hvilke Planter er deroppe? De, som tænker, langt borte i de fjærne Universer, hvad ved de mere end vi? Hvad kan de mere end vi? Hvad ser de, som vi ikke kender? Vil en af dem, naar han en Dag flyver igennem Rummet, ikke aabenbare sig paa vor Jordklode for at erobre den, ligesom Normannerne i sin Tid sejlede over Havet for at underkaste sig de svagere Folkeslag?

Vi er saa vantrevne, saa afvæbnede, saa uvidende, saa smaa, vi hernede paa denne Klat Dynd, der drejer rundt, udblødt i Vand.

Medens jeg saaledes sad og drømte i den kølige Aftenvind, faldt jeg i Søvn.

Jeg havde vel sovet en fyrretyve Minutter, da jeg atter aabnede Øjnene uden at gøre en Bevægelse, vækket af jeg ved ikke hvilken ejendommelig, forvirret Stemning. Jeg saa' først intet, saa forekom det mig pludselig, at en Side af Bogen, der var bleven liggende aaben paa Bordet, havde drejet sig af sig selv. Intet Vindpust var kommet ind gennem Vinduet. Jeg blev overrasket og ventede. Da der var gaaet omtrent fire Minutter, saa' jeg, ja, jeg saa' det med mine egne Øjne, at nok et Blad løftede sig og faldt ned over det foregaaende, som om en Finger havde bladet om. Min Lænestol var tom, syntes tom, men jeg forstod, at han var der, at han sad paa min Plads og læste. Med et rasende Spring, et Spring som et ophidset Dyr, der vil rive Maven op paa sin Dressør, fo'r jeg igenem Værelset for at gribe ham, kryste ham og dræbe ham! . . . Men endnu inden jeg havde naaet Stolen, væltede den bagover, som om nogen flygtede for mig . . . Bordet vaklede, Lampen faldt omkuld og sluktes, og mit Vindue smækkede i, som om en overrasket Tyv havde taget i det og svunget sig ud i Natten.

Han var altsaa løbet sin Vej, han var bleven bange, bange for mig, han!

Men saa . . . saa
. . . i Morgen . . .
eller i Overmorgen
. . . eller hvilken-
somhelst anden
Dag . . . vilde

jeg altsaa
kunne gribe
ham med mine

Hænder og mase ham imod Gulvet! Bider Hundene
sig ikke sommetider fast i deres Herres Strube og
kvæler ham?

18. August. — Jeg har grublet hele Dagen. Aa, ja, jeg vil adlyde ham, følge hans Indskydelser, gøre alt, hvad han vil, være ydmyg, underkastet og fejj. Han er den stærkeste. Men der vil komme et Øjeblik . . .

19. August. — Jeg ved Besked . . . jeg ved det . . . jeg ved det altsammen! Jeg har lige i en videnskabelig Revue læst følgende:

„Fra Rio de Janeiro er kommen højst mærkelige Efterretninger. En Galskab, en Epidemi af Galskab i Lighed med de smitsomme Vanvidsanfald, der i Midlalderen huserede blandt Europas Folkeslag, hjem søger for Øjeblikket Provinsen San-Paolo: Indbyggerne forlader forfærdede deres Huse, rømmer deres Landsbyer, flygter fra deres Jord og siger, at de, ligesom om de var Kvæg, bliver forfulgte, besatte og beherskede af Væsener, som ikke kan ses, men nok kan føles, en Slags Vampyrer, der, medens de sover, suger deres Livskraft og yderligere ernærer sig ved Mælk og Vand uden at røre noget andet Fødemiddel.

„Professor Don Pedro Henriquez er, ledsaget af flere fremragende Læger, rejst til Provinsen San-Paolo for paa selve Stedet at studere denne mærkelige Sindssygdoms Oprindelse og Udslag og foreslaa Kejsere de Forholdsregler, der vil forekomme dem bedst

egnede til at kalde den vanvittige Befolkning tilbage til dens Fornuft.“

Ha, ha, jeg husker det, jeg husker den smukke, brasilianske Tremaster, der sejlede op ad Seinen forbi mine Vinduer, sidste ottende Maj! Jeg fandt den saa smuk, saa hvid, saa munter! Væsenet var der ombord, det kom derovre fra, hvor dets Race er født! Og det saa' mig! Det saa' ogsaa min hvide Bolig og det sprang fra Fartøjet ind paa Bredden. Aah, min Gud!

Nu ved jeg det, nu gætter jeg det. Menneskets Herskertid er forbi.

Han er kommen, han, som de primitive Folkeslags første Rædsel frygtede, han, som de ængstelige Præster besvor, og som Troldmændene fremmanede i mørke Nætter uden endnu at se ham aabenbare sig, han, som Forudelsen hos Verdens skiftende Herrer laante alle hæslige eller yndefulde Skikkelser, Dværge, Aander, Spøgelser, Feer, Trolde.

Efter den ukultiverede Forskræmtheds plumpe Fantasier kom mere skarpsynede Mænd, der fik en tydeligere Forestilling af ham. Mesmer havde gættet hans Tilværelse, og allerede for ti Aar siden har Lægerne opdaget Arten af hans Magt, endnu forinden han selv havde udøvet den. De har leget med dette, den nye

Herres Vaaben, en hemmelighedsfuld Villens Herredømme over en Menneskesjæl, der er bleven til Slave. De har kaldt det Magnetisme, Hypnotisme, Suggestion . . . hvad ved jeg? Jeg har set dem more sig som uforsigtige Børn med denne forfærdelige Magt! Ulykken er kommen over os! Ulykken er over Menneskene! Han er kommet, han . . . han . . . hvad hedder han? . . . det forekommer mig, at han raaber sit Navn til mig . . . ja . . . han raaber . . . Jeg lytter . . . jeg kan ikke høre det . . . gentag det . . . Horla! . . . jeg har hørt det . . . Horla . . . det er ham . . . Horla . . . han er kommen! . . .

Ak, Gribben har ædt Duen, Ulven har ædt Lammet, Løven har slugt Bøflen med de skarpe Horn, Mennesket har dræbt Løven med Pil, med Klinge, med Krudt; men Horla vil gøre Mennesket til det, som vi har gjort Hesten og Oksen til: sin Ejendom, sin Tjener og sin Føde, alene ved sin Viljes Magt. Ulykken er over os!

Det hænder alligevel sommetider, at Dyret gør Oprør og dræber den, der har undertvunget det . . . det vil jeg ogsaa . . . jeg kan det . . . men først maa jeg kende ham, røre ved ham, se ham! De Lærde siger, at Dyrenes Øjne er forskellige fra vore, at de ikke skelner saaledes som vore . . . Og mine

Øjne kan ikke skelne den Nykomne, der gør mig til sin Træl.

Hvorfor? Aah, nu husker jeg Munkens Ord paa Mont Saint-Michel: „Ser vi da en Hundretusindedel af det, der eksisterer? Der er for Eksempel Vinden, Naturens stærkeste Kraft, den vælter Menneskene, blæser Bygninger omkuld, rykker Træerne op med Rode, løfter Havet op i bjærghøje Bølger, ødelægger Klinter og kaster de store Skibe mod Skærene, Vinden, der dræber, hylér, klager, brøler, har De set den og kan De se den? Og den eksisterer dog!“

Og jeg tænkte videre: mit Øje er saa svagt, saa ufuldkomment, at det end ikke formaar at skelne haarde Legemer, hvis de blot er gennemsigtige som Glasset! . . . Hvis et Stykke Glas uden Bagflade af Tinfoilium spærrer min Vej, løber jeg lige imod det ligesom en Fugl, der er lukket inde i et Værelse, smadrer sit Hovede mod Ruderne. Og der er desuden tusinde andre Ting, der skuffer og vildleder Øjet. Hvad forunderligt er der saa i, at det ikke er i Stand til at skelne et nyt Legeme, som Lyset gaar igennem?

Et nyt Væsen! Hvorfor ikke? Det maatte jo sikkert komme! Hvorfor skulde vi være de sidste? Vi kan ikke se det, saaledes som vi kan se alle de andre, der er bleven skabte før os. Det er, fordi

dets Natur er fuldkomnere, dets Legeme finere og mere fuldendt end vort, der er saa svagt, saa kejtet opfundet, belemret med Organer, som altid er trætte, altid overanspændte som altfor indviklede Fjedre, et Legeme, der lever som en Plante og som et Dyr, ernærer sig besværligt af Luft, Græs og Kød, en dyrisk Maskine, der er et Bytte for Sygdomme, Misdannelser, Raadenskab, daarlig reguleret, enfoldigt og besynderligt, ligefrem udspekuleret slet gjort, et paa samme Tid plumpt og skrøbeligt Værk, et Udkast til et Væsen, der kunde blive til en intelligent og fornem Skabning.

Vi er nogle Stykker, saa faa paa denne Jord, fra Østersen og til Mennesket. Hvorfor ikke én mere, naar først den Periode, der skiller de forskellige Arters successive Fremdukken, er til Ende?

Hvorfor ikke én mere? Hvorfor ikke ogsaa andre Træer med uhyre Blomster, der kan blænde og parfumere hele Egne? Hvorfor ikke andre Elementer end Ilden, Vandet, Jorden og Luften? — De er kun fire, ikke flere end fire, disse Skabningens Plejefædre! Hvilken Ynk! Hvorfor er de ikke fyrre, fire Hundrede, fire Tusinde! Hvor alt er fattigt, smaaligt og elendigt, gnieragtigt uddelt, tørt udtænkt, tungt gjort! Elefanten, Flodhesten, hvilken Ynk! Kamelen, hvilken Elegance!

Men, vilde De indvende, Sommerfuglen! den fly-

vende Blomst! Jeg drømmer om én, der vilde være af Størrelse som hundrede Universer med Vinger, hvis Form, Skønhed, Farver og Bevægelse jeg ikke en Gang formaar at udtrykke! Men jeg ser den . . . den flyver fra Stjerne til Stjerne og køler og forfrisker dem med sin Flugts lette og harmoniske Pust! . . . Og Beboerne deroppe ser, henrykte og begejstrede, paa den, naar den svæver forbi!

Hvad gaar der dog af mig? Det er ham, ham, Horla, der forfølger mig, der faar mig til at tænke paa den Slags Galskaber! Han er inden i mig, han bliver min Sjæl! Jeg vil dræbe ham!

19. August. — Jeg vil dræbe ham. Jeg har set ham! I Gaar Aftes satte jeg mig ved mit Bord og lod, som om jeg var meget optaget af at skrive. Jeg vidste godt, at han vilde komme og luske omkring mig, ganske tæt, saa tæt, at jeg maaske kunde røre ved ham, gribe ham? Og saa! . . . saa vilde jeg kæmpe som en Fortvivlet, jeg vilde bruge mine Hænder, mine Knæ, mit Bryst, min Pande og mine Tænder til at kvæle ham, knuse ham, bide ham, sønderrive ham med.

Og med alle mine Organer spændte lurede jeg paa ham.

Jeg havde tændt mine to Lamper og de otte Lys paa min Kamin, som om jeg med denne stærke Oplysning nemmere kunde opdage ham.

Lige overfor mig stod min Seng, en gammel Egetræsseng, baaret af Søjler; til højre var min Kamin, til venstre min Dør, som jeg omhyggelig havde lukket efter først i nogen Tid at have ladet den staa aaben for at lokke ham ind, bag mig var et meget højt Skab med en Spejldør, som jeg hver Dag brugte, naar jeg barberede mig og klædte mig paa, og hvori jeg havde vænnet mig til at spejle mig fra Hoved til Fod, hver Gang jeg gik forbi Skabet.

For at narre ham lod jeg altsaa, som om jeg skrev, thi han lurede ogsaa paa mig. Paa én Gang følte jeg, var jeg vis paa, at han var der, saa tæt, at han strejfedes mit Øre, at han læste over min Skulder.

Jeg rejste mig, strakte Hænderne ud og drejede mig omkring saa hurtigt, at jeg var lige ved at falde. Nu vel? . . . der var lige saa lyst som den klare Dag, og jeg saa' ikke mig selv i Spejlet! . . . Det var tomt, klart, dybt, fuldt af Lys! Mit Billede var ikke deri, og jeg stod lige overfor det! Det store Glas var tomt og blankt fra øverst til nederst. Med vanvittige Øjne stirrede jeg paa det, og jeg turde ikke gaa længere frem, jeg turde ikke gøre en Bevægelse. Jeg følte, at

han var der, men at han endnu en Gang vilde undslippe mig, han, hvis usynlige Legeme slugte mit Spejlbillede.

Hvor jeg var bange! Saa med ét begyndte jeg at skelne mig selv i en Taage langt inde i Spejlet, i en Taage, som igennem en Vandflade; og det forekom mig, som om dette Vand langsomt gled fra højre til venstre og fra Sekund til Sekund gjorde mit Billede tydeligere. Det var ligesom Enden paa en Formørkelse. Det, som skjulte mig, syntes ikke at besidde skarpt afgrænsede Konturer, det var snarere et Slags uigen-nemsigtigt Transparent, der lidt efter lidt blev lysere.

Endelig kunde jeg helt se mig selv, saaledes som hver Dag, naar jeg spejler mig.

Jeg havde set ham! Rædslen ved det er bleven siddende i Kroppen paa mig og faar mig endnu til at ryste.

20. August. — Hvorledes skulde jeg bære mig ad med at dræbe ham? Jeg kan jo ikke ramme ham. Give ham Gift? Han vilde se mig blande den i Vandet, og virker desuden vore Gifte paa et usynligt Legeme? Nej . . . nej . . . det gør de sikkert ikke . . . Men hvad saa? . . . hvad saa? . . .

21. August. — Jeg har ladet en Smed komme fra Rouen og har befalet ham at lave Jernskodder til mit

Soveværelse ligesom dem, man i visse Privatejendomme i Paris anbringer i Stueetagen af Frygt for Tyve. Han skal yderligere lave mig en lignende Dør. Han betragter mig sikkert som en Kujon, men jeg er ligeglad!

---

10. September. — Rouen, Hotel Continental. Det er gjort . . . det er gjort . . . men er han død? Min Sjæl er helt oprørt over, hvad jeg har set.

I Gaar, da Smeden havde anbragt mine Jernskodder og min Jerndør, lod jeg det hele staa aabent lige til Midnat, til Trods for at det begyndte at blive koldt.

Pludselig følte jeg, at han var der, og en Glæde, en vanvittig Glæde skød op i mig. Jeg rejste mig langsomt og gik længe frem og tilbage og frem og tilbage, for at han ikke skulde mærke noget. Derpaa tog jeg mine Støvler af og trak ligegyldigt mine Tøfler paa. Saa lukkede jeg Jernskodderne og gik derfra roligt hen til Døren, som jeg ligeledes omhyggeligt lukkede. Derefter gik jeg atter hen til Vinduet, laasede det ved Hjælp af en Hængelaas og puttede Nøglen i Lommen.

Jeg mærkede paa én Gang, at han begyndte at blive urolig omkring mig, at det nu var hans Tur til at blive bange. Han befalede mig at lukke op, og jeg

var lige ved at give efter for ham, men jeg gjorde det ikke. Jeg stillede mig med Ryggen til Døren og aabnede den paa Klem, lige akkurat nok, til at jeg baglænds kunde slippe ud. Da jeg er meget høj, rørte

mit Hoved ved den øverste Dørkarm, jeg var altsaa vis paa, at han ikke havde kunnet undslippe, men at jeg havde lukket ham inde, ganske alene, ganske alene. Hvilken Fryd! Jeg havde ham!

Jeg fo'r ned ad Trappen, tog i Dagligstuen, der var lige under mit Værelse, to Lamper og hældte al Petroleumen i dem ud over Tæppet og Møblerne, over det hele. Saa stak jeg Ild paa og løb min Vej efter først at have lukket Hoveddøren i Laas og drejet Nøglen to Gange om.

Jeg skjulte mig helt nede i den anden Ende af

Haven, bag et Buskads af Laurbærtræer. Men det varede længe! Hvor det varede længe! Alt var sort, tavst, ubevægeligt. Ikke et Vindpust, ikke en Stjerne, Bjerge af Skyer, som ikke kunde ses, men som tyngede paa min Sjæl, saa tunge, saa tunge.

Jeg stirrede over paa Huset og ventede. Hvor det varede længe! Jeg troede allerede, at Ilden var gaaet ud af sig selv, eller at han havde opdaget den og slukket den, da et af Vinduerne i underste Etage pludselig sprang under Ildens Tryk, og en Flamme, en lang, rød og gul, blød og kælen Flamme snoede sig op ad den hvide Mur, som den kyssede lige op til Taget.

Ildskæret løb hen over Træerne ind mellem Grenene, ind i Løvet og med det en Skælven, en Skæl-

ven af Frygt! Fuglene vaagnede; en Hund gav sig til at hyle. Jeg havde en Fornemmelse af, at det blev Dag.

Et Øjeblik efter sprængtes endnu to Vinduer, og jeg saa', at hele den nederste Del af mit Hus ikke længere var andet end et skrækkeligt Baal. Men et Skrig, et forfærdeligt, hvinende og sønderrivende Kvindeskrig lød ud i Natten, og to af Kvistvinduerne blev revet op! Jeg havde glemt mine Tjenestefolk! Jeg saa' deres fordrejede Ansigter og deres Arme, der fægtede! . . .

Ude af mig selv af Rædsel satte jeg i Løb ned imod Landsbyen, idet jeg hylede:

„Hjælp! Hjælp! Brand!. Brand!“

Jeg mødte nogle Mennesker, der allerede var paa Vej, og løb sammen med dem tilbage for at se, hvad det var blevet til.

Huset var i Mellemtiden bleven forvandlet til et skræk-indjagende, men pragtfuldt Baal, et kæmpemæssigt Baal, der lyste over hele Jorden, et Baal, i hvilket der brændte Mennesker, og hvor ogsaa han brændte. Han, han, min Fange, det nye Væsen, den nye Hersker, Horla!

Pludselig styrtede hele Taget ned mellem Murene og en Vulkan af Flammer skød op imod Himlen.

Gennem alle Vindueshullerne kunde jeg se ind i

Ildens Rasen, og jeg tænkte paa, at nan var derinde, inde i denne Ovn, død . . .

Død? Maaske? . . . Men hans Legeme? Hans Legeme, som Dagslyset skinnede igennem, kan det

overhovedet tilintetgøres ved de samme Midler, der dræber vore Legemer?

Hvis han nu ikke var død? . . . Hvis kun Tiden alene har Magt over dette usynlige og frygtelige Væsen? Hvad skulde dette gennemsigtige Legeme til, dette ukendte Legeme, dette Aandelegeme, hvis ogsaa han maatte frygte Sygdomme, Saar, Svagheder og en for tidlig Opløsning?

En for tidlig Opløsning? Derfra stammer hele den menneskelige Rædsel! Efter Mennesket, Horla. — Efter den, der kan dø hver Dag, hver Time, hvert Minut af alle mulige Aarsager, er den kommen, som kun kan dø, naar hans Dag, hans Time, hans Minut er inde, fordi han har naaet Grænsen for sin Eksistens!

Nej . . . nej . . . der er ingen Tvivl mulig . . . der er ingen Tvivl mulig . . . han er ikke død . . . Men saa . . . saa . . . saa bliver jeg altsaa nødt til at dræbe mig selv!

INDHOLDSFORTEGNELSE

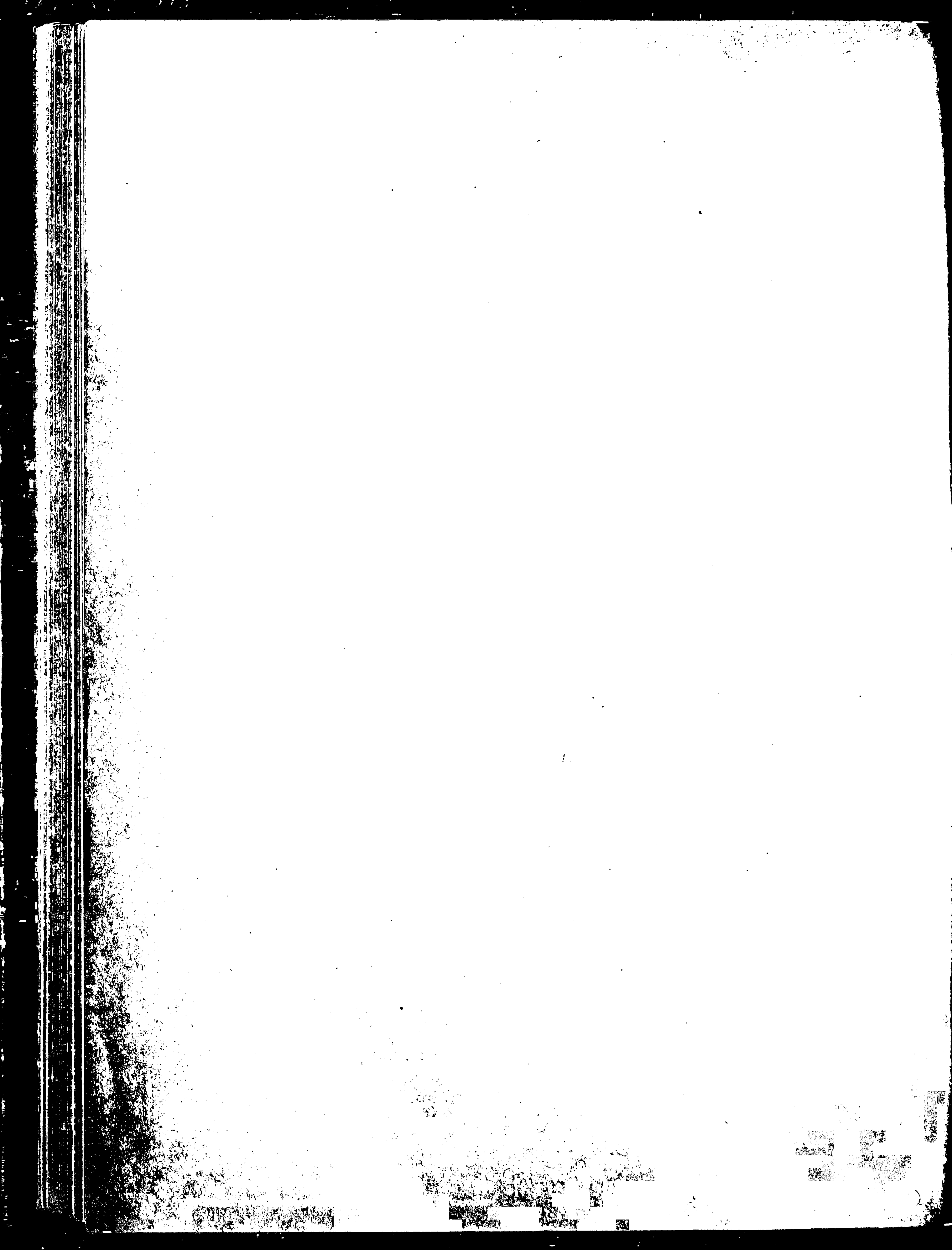

	Side
Kærlighed	5
Fri	18
Familieliv	33
Tegnet	47
Djævlen	63
Hullet	83
Jomfru Klumpe	101
Joseph	115
Landstrygeren	131
Marquis'en af Fumerol	165
I Skoven	185
Herberget	199
Helligtrekongersfest	233
Horla	263

1921. Diastema 1921. VAVOPI. X. 1921. 1921.

KØB POSTPAPIR EFTER VÆGT

**3-stjernet
POSTPAPIR**
60 Ør. pr. 6, 10 & 5 Kr.

RESTER AF 50 Øre Konvolutter 25 Øre pr 100 St.
POSTPAPIR

HAAGENSEN & Co. Købmagergade 52
ved Rundetaarn

F. A. Geisler & Sønners

Bogbinderi

Gothersgade 14, 4. Mib. 3. Sal.

Telf. 449 y.

Moderne Bind til alle Værker.

Største Udvalg i Forsatspapir.

Billige Priser.

WINKEL & MAGNUSSENS KUNSTHANDEL

Mohr & Hvenegaard
Indrammede Billeder — Gamle Kobberstik
Alle Slags Reparationer — Kunstindustri
HØJBROPLADS 7

Pianoer
nye og brugte, sælges og ud-
lejes billigst med fuld Garanti
paa moderateste Vilkaar.

Tlf. 17053.

Dukkevogne

Gyngeheste

Børnemøbler

Gynger

Slæder

Kjælker

m. m.

Største Udvalg i København.

A. V. HANSEN

Vodrofsvej 22. — Telf. 1985.

Filial: Tullingsgade 3. Tlf. Vester 1463

NORDISK KUNSTANSTALT

VESTERBROGADE 67⁴ (Westend)

TLF. 4481

LYSTRYK, SAAVEL PAA HAAND-
SOM HURTIGPRESSE

CLICHEANSTALT

Mineralvande

fra

Maglekilde og Frederiksberg

Brøndanstalt

er absolut de bedste.

== Forlang dem overalt. ==

Pengeskabe

forfærdiget af
bedste udsøgt
Materialie.

Belønnet med Guldmedaile.

engekasser, Dokumentkasser

fra 10 Kr.

Alt Kunstsmedearbejde udføres.

Peter Sørensen, Nørrevoldgade 22
(midt for Ørstedsparken)

Butik Telf. H 223.

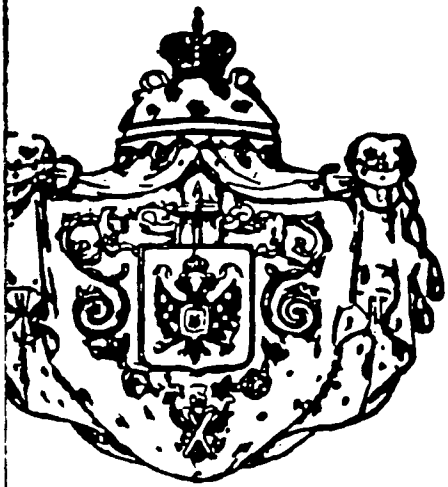
Værksted Telf. 29536 x.

••••• 12, Pilestræde 12 •••••
(tidligere Kronprinsensgade 6)

Brude-Udstyr. Linned-Udstyr. Senge-Udstyr.

VÆVERI- & MANUFACTURHUS.

Kejserlig russisk

Hofleverandør

R.

VERS

& Co.

altextraktøl

(dansk Sundhedsøl)

10 Øre pr. 1/2 Fl.

port-Malt-Extrakt

(skattefrit)

25 Øre pr. 1/2 Fl.

Maltsaft

Glas & Dunke

til

Altur i Hjemmet.

Orlang Brugsanv.

alt-Bolseher

enthol do.

gefær do.

m. m.

ys Vægt og i gule,

vale Blikdaaser

à 15 og 25 Øre.

odapastiller

(store og smaa)

ys Vægt, i Ruller

og i Æsker

à 10 og 25 Øre.

Fabrik:

stre Fasanvej 15

enh. F. Telef. 3282.

Kgl. Hof Møbelfabrikant

C. B. Hansen's

Etabl.

Ældste

Møbelfirma i

København.

St. Kongensgade 29.

SMUKKESTE UDVALG I MØBEL-
UDSTYR — ORIGINALE TEGNIN-
GER — PRIMA UDFØRELSE TIL
MEGET MODERATE PRISER.

Største Lager af

* Brude-Udstyr *

Kronprinsensgade 16.

CHR. ERIKSEN

Køb og Salg
af brugte Bøger.

Størst Fordel bydes af

Th. Johansens
Antikvariat,

12-14, Fiolstræde 12-14

vis à vis Universitetsbibliotheket.

Kataloger over brugte Bø-
ger sendes gratis overalt.

Skal Kærlighed

Dem Lykke bringe,

Køb Amandus Petersens

Forlovelsesringe.

Kurvekufferter.

Kurvemøbler.

Stort Udvalg

Billige Priser.

E. G. Bülow.

12, Nørrebrogade 12.

Tlf. Nora 535.

PIATTI'S

Skotøjsforretning

(48 Filialer i Europa.)

Pariser, Wiener, Amerikansk Façons.

En Pris: **Kr. 12.50**

Vimmelskiftet 43,

København K.

V. Gigas' Vinlager

ved OTTO SANDBERG.

Knabrostræde 1a

anbefaler

vellagrede Vine af alle Slags

til meget moderate Priser.

General-Agentur for

PAUL JURGENSEN, BORDEAUX.

Telefon 1283.

MAUPASSANT SAMLEDE VÆRKER

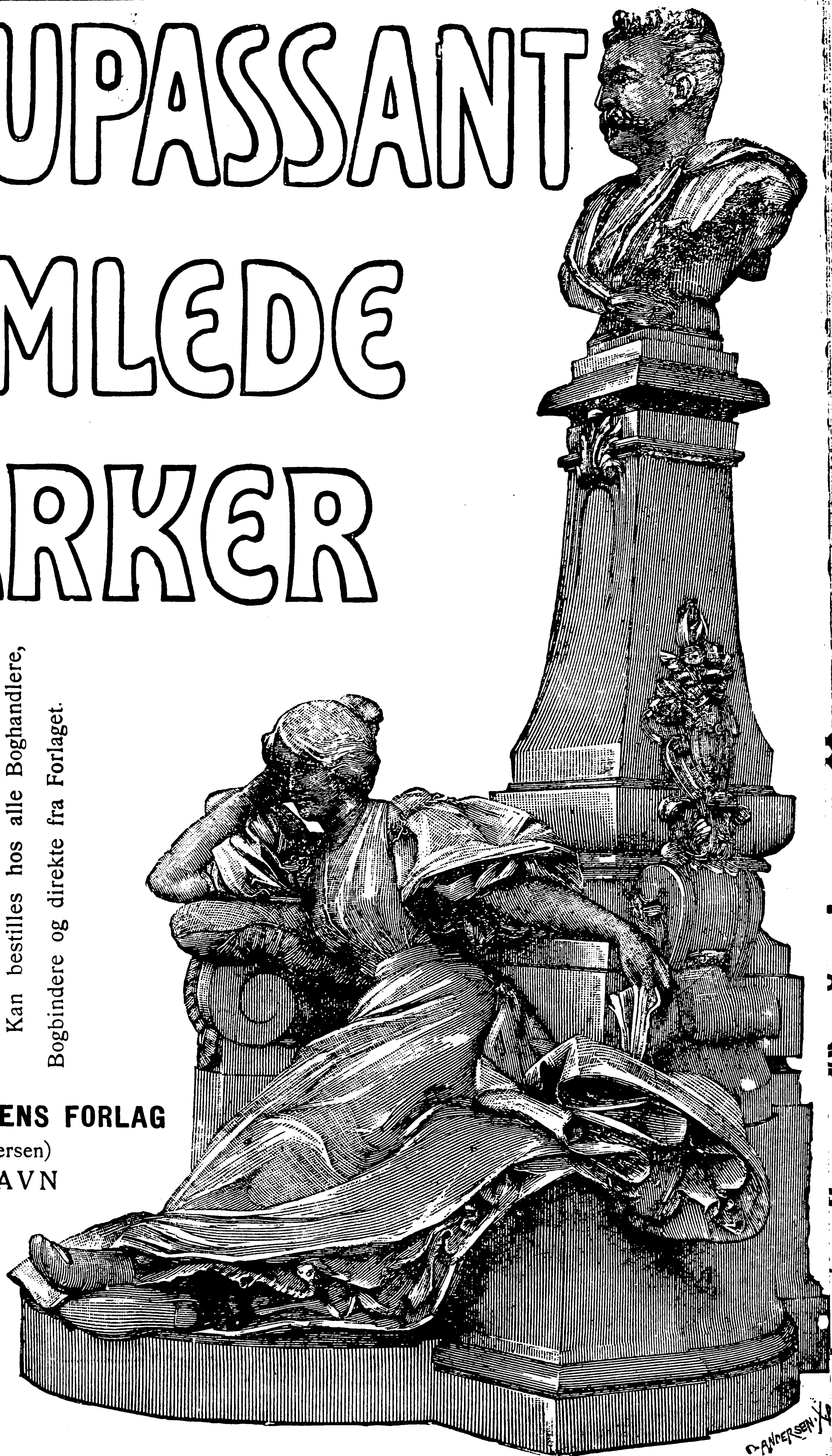
Til de afsluttede Værker foreligger
komponerede Bind. Løse Bind 90
Øre. Bind og Indbinding 140 Øre.

Kan bestilles hos alle Boghandlere,
Bogbindere og direkte fra Forlaget.

forhen **A. CHRISTIANSENS FORLAG**
(Hermann-Petersen)
KØBENHAVN

217. HEFTE

30 ØRE

Guy de Maupassants Monument i Park Monceau i Paris.

Casilda

Fra

UF BRØNNUM & Co.s

Udstyrslager,
Holbergsgade 4
(for Studenterforeningen)
anbefales:

mail.Kogekar i alle
Størrelser og Fa-
cons,
quillonskjedler,
skeskjedler,
mp Gemyse-
kjedler,
aretkjedler med
tilhørende Kurve,
uterpander,
aatpander,
ddingforme,
anske Gelèforme,
merik. Frysema-
skiner,
orme,
rsrande,
ggepander med
tilhørende Forme,
ordknive,
ssertknive,
anchersaxe,
egelaag,
neletfade

samt

.. **ALT** ..

henhørende til

Hus- & Køkken-
inventar.

Discouranter over alle
artikler med vedføjede
lister over samlede Ud-
styr tilsendes franco.

Telefon 1255.

Haandrullet Brasil Cigar, 5 Kr. pr. 100 Stk., mild og mellemstærk
Tobaksfabrikken DANMARK, Niels Hemmingsensgade 20, Telf. 5621

CARL G. SCHERFIN
Østerbros Vinhandel
ØSTERBROGADE 54. — Telef. 5054.

Største Lager af
Likører (83 Mærker)
Champagne (51 Mærker)
Whisky (67 Mærker)

Barnängens Blæk

faas overalt.

Man skal drikke Dus

Champagne, Reims.

Marque déposée en 1906.

Generalrepræsentant

for

Danmark, Finland, Norge
og Sverig

N. LORENTZEN

Vesterbrogade 34.

Tif. 9899.

Marius Lundse Vinforretning

er flyttet til

Holbergsgade 1
(Studenterforeningen)

SPECIALITET:

Reichardt Bona Chokolade.

Vilhelm Hansen & Co.

Nørrebrogade 30.

Toilet-Sæber

og

Parfumer

danske og udenlandske.

Stort Udvalg i

Svampe.

KØB POSTPAPIR EFTER VÆGT.

**3-stjernet
POSTPAPIR**
60 Ør. pr. 6, 10 & 5 Kr.

RESTER AF 50 Øre. Konvoluter 25 Øre pr 100 St.
POSTPAPIR

HAAGENSEN & Co. Købmagergade 52.
ved Rundetaarn.

F. A. Geisler & Sønners
Bogbinderi
Gothersgade 14, 4. Mlb. 3. Sal.
Telf. 449y.
Moderne Bind til alle Værker.
Største Udvalg i Forsatspapir.
Billige Priser.

**WINKEL & MAGNUSSENS
KUNSTHANDEL**
Mohr & Hvenegaard
Indrammede Billeder — Gamle Kobberstik
Alle Slags Reparationer — Kunstindustri
HØJBROPLADS 7

Pianoer
nye og brugte, sælges og ud-
lejes billigst med fuld Garanti
paa moderateste Vilkaar.
Nørrevoldgade 78
(lige ved Frederiksborggade)

Tlf. 17053.

Dukkevogne
Gyngeheste
Børnemøbler
Gynger
Slæder
Kjælker
m. m.
Største Udvalg i København.
A. V. HANSEN
Vodrofsvej 22. — Telf. 1985.
Filial: Tullingsgade 3. Tlf. Vester 1463

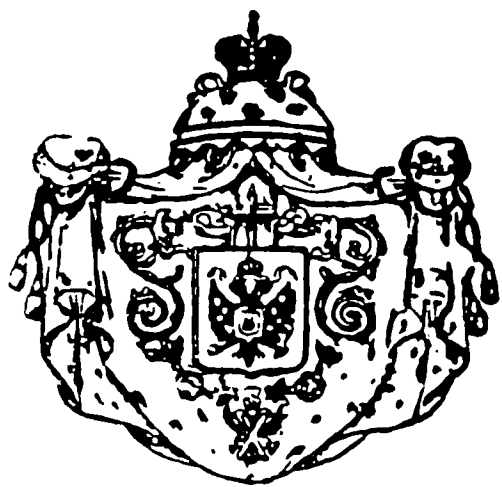
NORDISK KUNSTANSTALT
VESTERBROGADE 67⁴ (Westend)
TLF. 4481
**LYSTRYK, SAAVEL PAA HAAND-
SOM HURTIGPRESSE**
CLICHEANSTALT

Mineralvande
fra
Maglekilde og Frederiksberg
Brøndanstalt
er absolut de bedste.
= Forlang dem overalt. =

Pengeskabe forfærdiget af
bedste udsegt
Materiale.
Belønnet med Guldmedaile.
engekasser, Dokumentkasser
fra 10 Kr.
Alt Kunstsmedearbejde udføres.
Peter Sørensen, Nørrevoldgade 22
(midt for Ørstedsparken)
Butik Telf. H. 223. Værksted Telf. 29536x.

••••• **12, Pilestræde** ••••• **Væveri- & Manufacturhus.**
(tidligere Kronprinsensgade 6) Brude-Udstyr. Linned-Udstyr. Sengen-Udstyr.

Kejserlig russisk

Hofleverandør

C. R.

EVERS

& Co.

Maltextraktøl

(dansk Sundhedsøl)
à 40 Øre pr. 1/2 Fl.

Export-Malt-Extrakt

(skattefrit)
à 25 Øre pr. 1/2 Fl.

Maltsaft

i Glas & Dunke
til

Malkur i Hjemmet.
Forlang Brugsanv.

Malt-Bolseher

Menthol do.

ingefær do.

m. m.
løs Vægt og i gule,
ovale Blikdaaser
à 15 og 25 Øre.

Sodapastiller

(store og smaa)
løs Vægt, i Ruller
og i Æsker
à 10 og 25 Øre.

Fabrik:

Østre Fasanvej 15
København F. Telef. 3282.

Kgl. Hof Møbelfabrikant

C. B. Hansen's

Etabl.

Ældste

**Møbelfirma i
København.**

St. Kongensgade 29.

SMUKKESTE UDVALG I MØBEL-
UDSTYR — ORIGINALE TEGNING-
ER — PRIMA UDFØRELSE TIL
MEGET MODERATE PRISER.

Største Lager af

* Brude-Udstyr *

Kronprinsensgade 16.

CHR. ERIKSEN

Køb og Salg

af brugte Bøger.

Størst Fordel bydes af

Th. Johansens
Antikvariat,

12-14, Fiolstræde 12-14

vis à vis Universitetsbibliotheket.

Kataloger over brugte Bø-
ger sendes gratis overalt.

J. COHENS BØBTRYKKERIE
1920

Skal Kærlighed
Dem Lykke bringe,

Køb Amandus Petersens
Forlovelsesringe.

Kurvekufferter.

Kurvemøbler.

Stort Udvalg

Billige Priser.

E. G. Bülow.

12, Nørrebrogade 12.
Tlf. Nora 535.

PIATTI'S

Skotøjsforretning

(48 Filialer i Europa.)

Pariser, Wiener, Amerikansk Façons.

En Pris: **Kr. 12.500**

Vimmelskiftet 43,
København K.

V. Gigas' Vinlager

ved OTTO SANDBERG.

Knabrostræde 1a

anbefaler

vellagrede Vine af alle Slags

til meget moderate Priser.

General-Agentur for

PAUL JURGENSEN, BORDEAUX.

Telefon 1283.

MAUPASSANT SAMLEDE VÆRKER

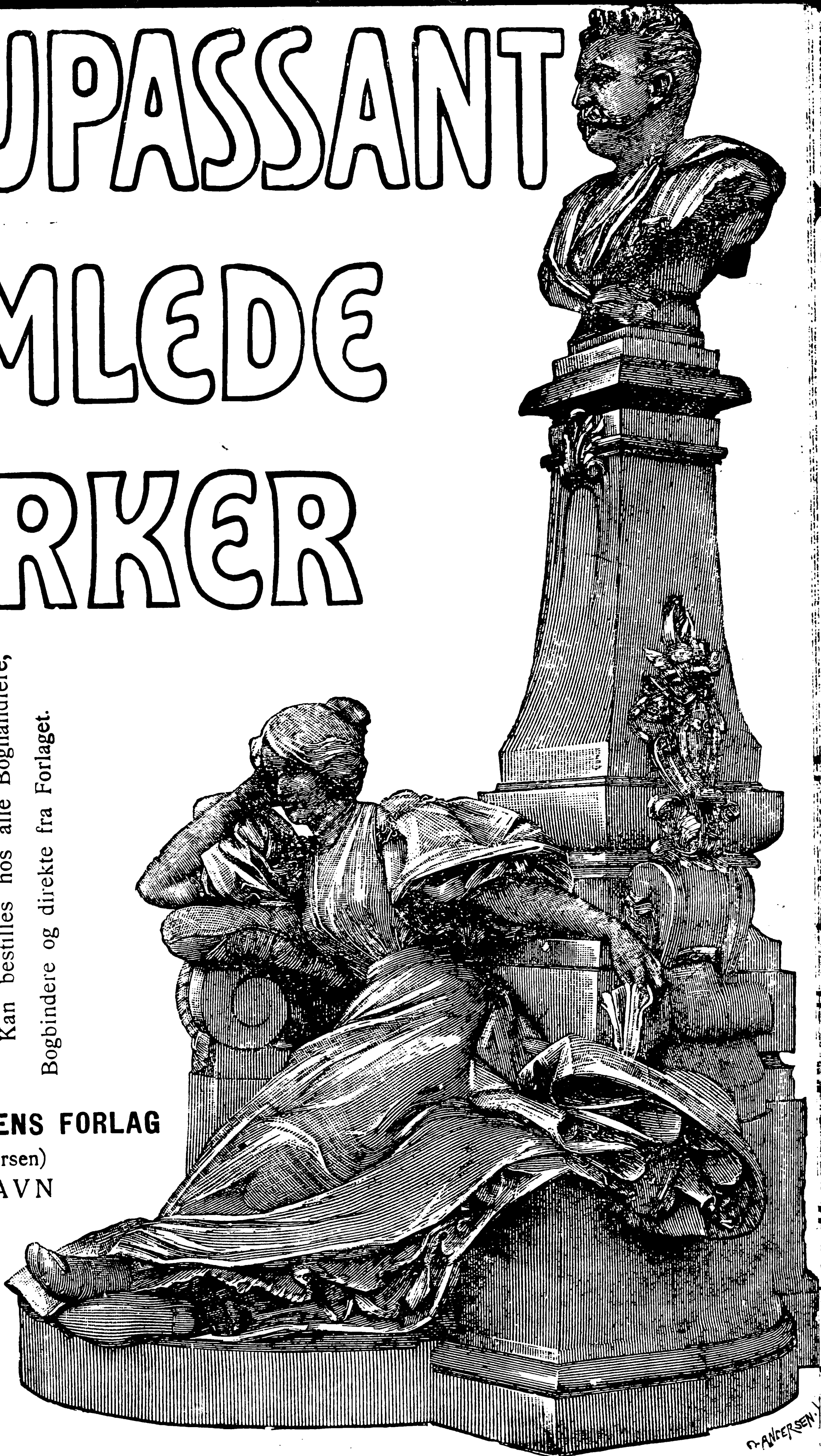
Til de afsluttede Værker foreligger
komponerede Bind. Løse Bind 90
Øre. Bind og Indbinding 140 Øre.

Kan bestilles hos alle Boghandlere,
Bogbindere og direkte fra Forlaget.

Forhen **A. CHRISTIANSENS FORLAG**
(Hermann-Petersen)
KØBENHAVN

218. HEFTE

30 ØRE

Guy de Maupassants Monument i Park Monceau i Paris.

Casilda

Fra
**UF BRØNNUM
& Co.s**

Bestyrslager,
Holbergsgade 4
(for Studenterforeningen)
anbefales:

til. Kogekar i alle
tørrelser og Fa-
ons,
Illonskjedler,
ekjedler,
p Gemyse-
edler,
etkjedler med
hørende Kurve,
terpander,
tpander,
dingforme,
iske Geléforme,
rik. Frysema-
iner,
me,
rande,
epander med
hørende Forme,
lknive,
ørtknive,
ichersaxe,
elaag,
letfæde

samt

. ALT . .
enhørende til
s- & Køkken-
inventar.

—
couranter over alle
tler med vedføjede
r over samlede Ud-
tilsendes franco.
telefon 1255.

Haandrullet Brasil Cigar, 5 Kr. pr. 100 Stk., mild og mellemstærk.
Tobaksfabrikken DANMARK, Niels Hemmingsensgade 20, Telf. 5621.

CARL G. SCHERFIN
Østerbros Vinhandel
ØSTERBROGADE 54. — Telef. 5054.

Største Lager af
Likører (83 Mærker)
Champagne (51 Mærker)
Whisky (67 Mærker)

Barnängens Blæk

faas overalt.

Man skal drikke Dus

Champagne, Reims.

Marque déposée en 1906.

Generalrepræsentant

for

Danmark, Finland, Norge
og Sverig

N. LORENTZEN

Vesterbrogade 34.

Tlf. 9899.

Marius Lunds Vinforretning

er flyttet til

Holbergsgade 1
(Studenterforeningen)

SPECIALITET:

Reichardt Bona Chokolade.

Vilhelm Hansen & Co.

Nørrebrogade 30.

Toilet-Sæber

og

Parfumer

danske og udenlandske.

Stort Udvalg i

Svampe.

KØB POSTPAPIR EFTER VÆGT.

**3-stjernet
POSTPAPIR**
60 Ør. pr. 6, 10 & 5 Kr.

RESTER AF 50 Øre. Konvoluter 25 Øre pr. 100 St.
POSTPAPIR

HAAGENSEN & Co. Købmagergade 52.
ved Rundetaarn.

F. A. Geisler & Sønners
Bogbinderi
Gothersgade 14, 4. Mlb. 3. Sal.
Telf. 449 y.
Moderne Bind til alle Værker.
Største Udvalg i Forsatspapir.
Billige Priser.

**WINKEL & MAGNUSSENS
KUNSTHANDEL**
Mohr & Hvenegaard
Indrammede Billeder — Gamle Kobberstik
Alle Slags Reparationer — Kunstindustri
HØJBROPLADS 7

Pianoer
nye og brugte, sælges og ud-
lejes billigst med fuld Garanti
paa moderateste Vilkaar.
Nørrevoldgade 78

Tlf. 17053.

Dukkevogne
Gyngeheste
Børnemøbler
Gynger
Slæder
Kjælker
m. m.
Største Udvalg i København.
A. V. HANSEN
Vodrofsvej 22. — Telf. 1985.
Filial: Tullinsgade 3. Tlf. Vester 1463

NORDISK KUNSTANSTALT
VESTERBROGADE 67⁴ (Westend)
TLF. 4481
**LYSTRYK, SAAVEL PAA HAAND-
SOM HURTIGPRESSE**
CLICHEANSTALT

Mineralvande
fra
Maglekilde og Frederiksberg
Brøndanstalt
er absolut de bedste.
= Forlang dem overalt. =

Pengeskebe forfærdiget af
bedste udsøgt
Materiale.
Belønnet med Guldmedaile.
engekasser, Dokumentkasser
fra 10 Kr.
Alt Kunstsmedearbejde udføres.
Peter Sørensen, Nørrevoldgade 22
(midt for Ørstedsparken)
Butik Telf. H. 223. Værksted Telf. 29536 x.

••••• **12, Pilestræde 12** •••••
(tidligere Kronprinsensgade 6)
Væveri- & Manufakturhus.
Brude-Udstyr. Linned-Udstyr. Senge-Udstyr.

MAUPASSANT SAMLER VÆRKER

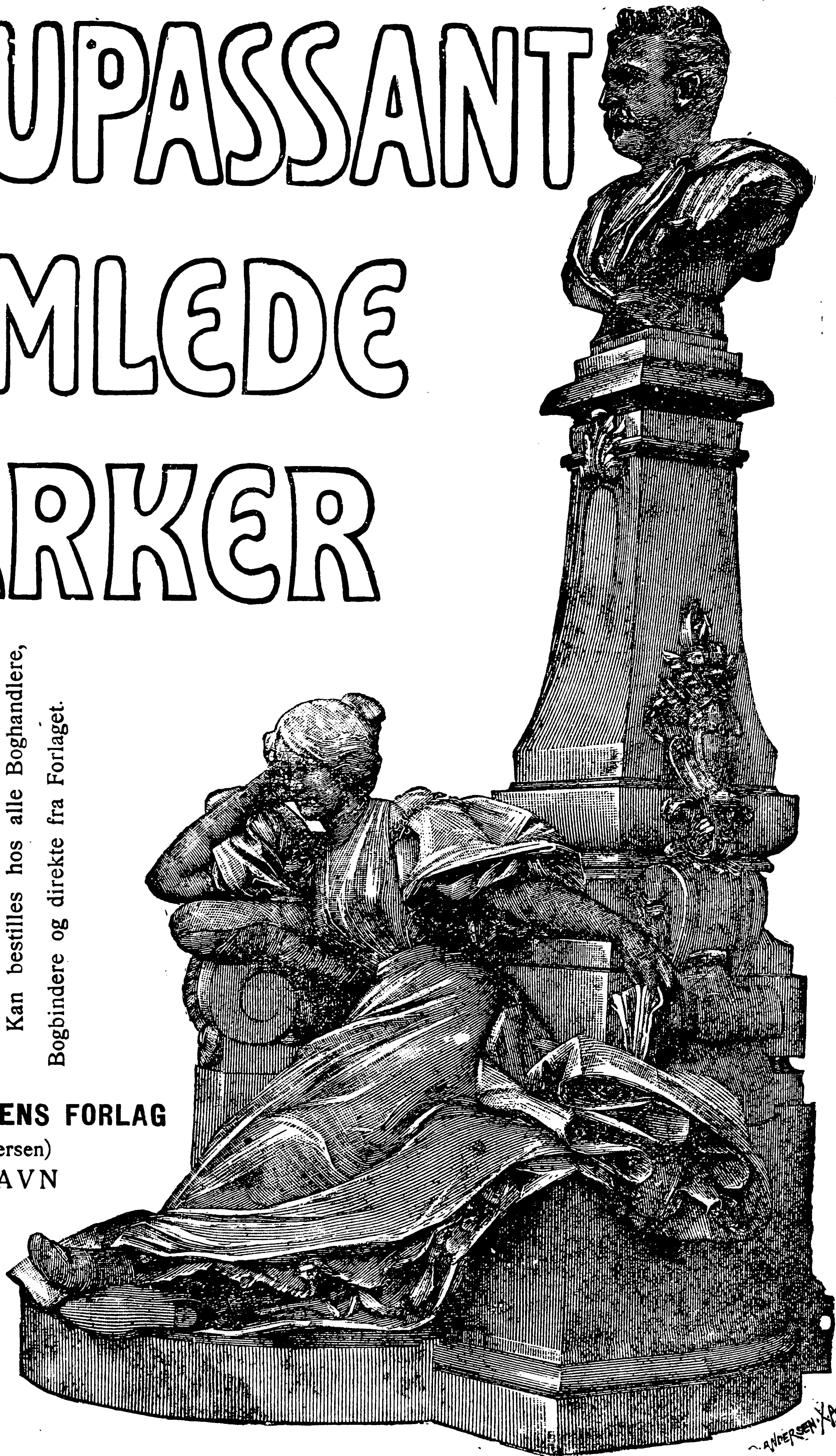
Til de afsluttede Værker foreligger
komponerede Bind. Løse Bind 90
Øre. Bind og Indbinding 140 Øre.

Kan bestilles hos alle Boghandlere,
Bogbindere og direkte fra Forlaget.

A. CHRISTIANSENS FORLAG
(Hermann-Petersen)
KØBENHAVN

219. HEFTE

80 ØRE

Guy de Maupassants Monument i Park Morceau i Paris.

Warroni & Monnfachofinhira

Casilda

Fra

LUF BRØNNUM & Co.s

Udstyrslager,

Holbergsgade 4

(lige for Studenterforeningen)

anbefales:

mail. Kogekar i alle

Størrelser og Fa-

cons,

ouillonskjedler,

skeskjedler,

amp Gemyse-

kjedler,

laretkjedler med

tilhørende Kurve,

auterpander,

laatpander,

uddingforme,

ranske Geléforme,

merik. Frysema-

skiner,

forme,

arsrande,

ggepander med

tilhørende Forme,

ordknive,

essertknive,

ranchersaxe,

egelaag,

neletfade

samt

.. **ALT** ..

henhørende til

Hus- & Køkken-

Inventar.

Discouranter over alle
artikler med vedføjede
lister over samlede Ud-
styr tilsendes franco.

Telefon 1255.

Haandrullet Brasil Cigar, 5 Kr. pr. 100 Stk., mild og mellemstærk
Tobaksfabrikken DANMARK, Niels Hemmingsensgade 20, Telf. 5624

CARL G. SCHERFIN
Østerbros Vinhandel

ØSTERBROGADE 54. — Telef. 5054.

Største Lager af

Likører (83 Mærker)

Champagne (51 Mærker)

Whisky (67 Mærker)

Barnängens Blæk

faas overalt.

Man skal drikke Dus

Champagne, Reims.

Marque déposée en 1906.

Generalrepræsentant

for

Danmark, Finland, Norge

og Sverig

N. LORENTZEN

Vesterbrogade 34.

Tlf. 9899.

Marius Lundø Vinforretning

er flyttet til

Holbergsgade 11

(Studenterforeningen)

SPECIALITET:

Reichardt Bona Chokolade.

Vilhelm Hansen & Co.

Nørrebrogade 30.

Toilet-Sæber

og

Parfumer

danske og udenlandske.

Stort Udvalg i

Svampe.

KØB POSTPAPIR EFTER VÆGT.

**3-stjernet
POSTPAPIR**
60 Ør. pr. 6, 10 & 5 Kr.

RESTER AF 50 Øre. Konvoluter 25 Ør. pr. 100 St.
POSTPAPIR

HAAGENSEN & Co. Købmagergade 52.
ved Rundetaarn.

F. A. Geisler & Sønners
Bogbinderi
Gothersgade 14, 4. Mlb. 3. Sal.
Telf. 449 y.
Moderne Bind til alle Værker.
Største Udvalg i Forsatspapir.
Billige Priser.

**WINKEL & MAGNUSSENS
KUNSTHANDEL**
Mohr & Hvenegaard
Indrammede Billeder — Gamle Kobberstik
Alle Slags Reparationer — Kunstindustri
HØJBROPLADS 7

**Dukke vogne
Gyngeheste
Børnemøbler
Gynger
Slæder
Kjælker**
m. m.

Største Udvalg i København.
A. V. HANSEN
Vodrofsvej 22. — Telf. 1985.
Filial: Tullinsgade 3. Tlf. Vester 1463

NORDISK KUNSTANSTALT
VESTERBROGADE 67⁴ (Westend)
TLF. 4481
**LYSTRYK, SAAVEL PAA HAAND-
SOM HURTIGPRESSE**
CLICHEANSTALT

Mineralvande
fra
Maglekilde og Frederiksberg
Brøndanstalt
er absolut de bedste.
= Forlang dem overalt. =

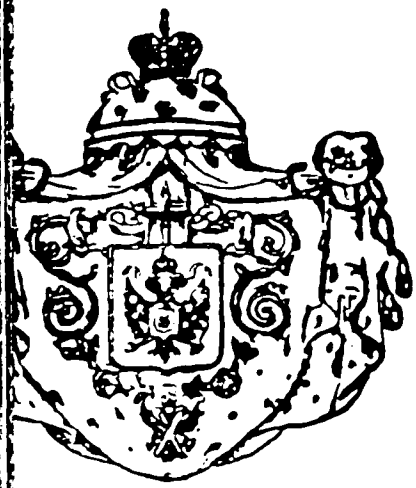
Pengesgabe forfærdiget af
bedste udsøgt
Materialie.
Belønnet med Guldmedaile.
engekasser, Dokumentkasser
fra 10 Kr.

Alt Kunstsmedearbejde udføres.
Peter Sørensen, Nørrevoldgade 22
(midt for Ørstedsparken)
Butik Telf. H. 223. Værksted Telf. 2953 6 x.

Pianoer
nye og brugte, sælges og ud-
lejes billigst med fuld Garanti
paa moderateste Vilkaar.
Nørrevoldgade 78

••••• **12, Pilestræde 12** •••••
(tidligere Kronprinsensgade 6)
Væveri- & Manufacturhus.
Brude-Udstyr. Linned-Udstyr. Sengen-Udstyr.

iserlig russisk

ofleverandør

VERS
& Co.

ltextraktøl

nsk Sundhedsøl)
5 Øre pr. 1/2 Fl.

ort-Malt-Extrakt

skattefrit)
5 Øre pr. 1/2 Fl.

Maltsaft

ilas & Dunke

til
kur i Hjemmet.
lang Brugsanv.

lt-Bolscher

nthol do.

efær do.

m. m.
Vægt og i gule,
ale Blikdaaser
15 og 25 Øre.

dapastiller

store og smaa)
s Vægt, i Ruller
og i Æsker
10 og 25 Øre.

Fabrik:
re Fasanvej 15
h. F. Telef. 3282.

Kgl. Hof Møbelfabrikant

C. B. Hansen's
Etabl.

Ældste

Møbelfirma i
København.

St. Kongensgade 29.

SMUKKESTE UDVALG I MØBEL-
UDSTYR — ORIGINALE TEGNIN-
GER — PRIMA UDFØRELSE TIL
MEGET MODERATE PRISER.

Største Lager af

* Brude-Udstyr *

Kronprinsensgade 16.

CHR. ERIKSEN

Køb og Salg
af brugte Bøger.

Størst Fordel bydes af

Th. Johansens
Antikvariat,
12-14, Fiolstræde 12-14

vis à vis Universitetsbibliotheket.

Kataloger over brugte Bø-
ger sendes gratis overalt.

Skal Kærlighed
Dem Lykke bringe,

Køb Amandus Petersens
Forlovelsesringe.

Kurvekufferter.
Kurvemøbler.

Stort Udvalg

Billige Priser.

E. G. Bülow.

12, Nørrebrogade 12.
Tlf. Nora 535.

PIATTI'S

Skotøjsforretning

(48 Filialer i Europa.)

Pariser, Wiener, Amerikansk Façons.

En Pris: **Kr. 12.50**

Vimmelskiftet 43,
København K.

V. Gigas' Vinlager

ved OTTO SANDBERG.

Knabrostræde 1a

anbefaler

vellagrede Vine af alle Slags

til meget moderate Priser.

General-Agentur for

PAUL JURGENSEN, BORDEAUX.

Telefon 1283.

MAUPASSANT SAMLEDE VÆRKER

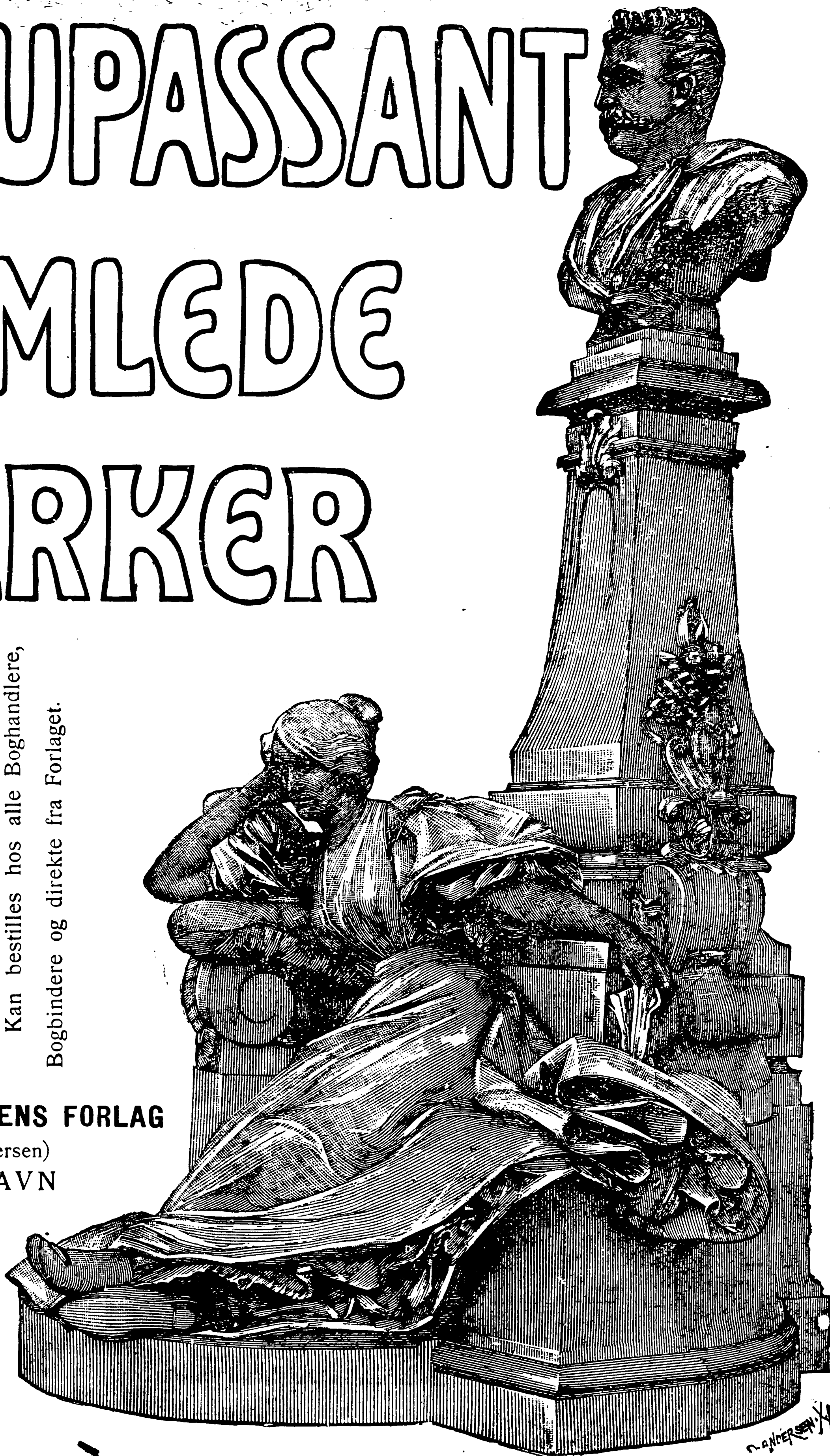
Til de afsluttede Værker foreligger
komponerede Bind. Løse Bind 90
Øre. Bind og Indbinding 140 Øre.

Kan bestilles hos alle Boghandlere,
Bogbindere og direkte fra Forlaget.

Herman A. CHRISTIANSENS FORLAG
(Hermann-Petersen)
KØBENHAVN

220. HEFTE

30 ØRE

Guy de Maupassants Monument i Park Monceau i Paris.

Casilda

Fra

LUF BRØNNUM & Co.s

Udstyrslager,
Holbergsgade 4
(gefor Studenterforeningen)
anbefales:

mail. Kogekar i alle
Størrelser og Fa-
cons,
quillonskjedler,
skekjedler,
amp Gemyse-
kjedler,
aretkjedler med
tilhørende Kurve,
uterpander,
aatpander,
ddingforme,
anske Geléforme,
merik. Frysema-
skiner,
forme,
irsrande,
ggepander med
tilhørende Forme,
ordknive,
ssertknive,
ranchersaxe,
egelaag,
neletfæde

samt

.. **ALT** ..

henhørende til

Hus- & Køkken-
Inventar.

Priscouranter over alle
artikler med vedføjede
lister over samlede Ud-
styr tilsendes franco.

Telefon 1255.

Haandrullet Brasil Cigar, 5 Kr. pr. 100 Stk., mild og mellemstærk
Tobaksfabrikken DANMARK, Niels Hemmingsensgade 20, Telf. 56219

CARL G. SCHERFIN
Østerbros Vinhandel
ØSTERBROGADE 54. — Telef. 5054.

Største Lager af
Likører (83 Mærker)
Champagne (51 Mærker) (7
Whisky (67 Mærker)

Barnängens Blæk

faas overalt.

Man skal drikke Dus

Champagne, Reims.

Marque déposée en 1906.

Generalrepræsentant

for

Danmark, Finland, Norge
og Sverig

N. LORENTZEN

Vesterbrogade 34.

Tlf. 9899.

Marius Lundø Vinforretning

er flyttet til

Holbergsgade 11
(Studenterforeningen)

SPECIALITET:

Reichardt Bona Chokolade.

Vilhelm Hansen & Co.

Nørrebrogade 30.

Toilet-Sæber

og

Parfumer

danske og udenlandske.

Stort Udvalg i

Svampe.

KØB POSTPAPIR EFTER VÆGT.

3-stjernet
POSTPAPIR
60 Ør. pr. 6, 10 & 5 Kr.

RESTER AF 50 Øre Konvoluter 25 Øre pr 100 St.
POSTPAPIR

HAAGENSEN & Co. Købmagergade 52.
ved Rundetaarn.

F. A. Geisler & Sønners

Bogbinderi

Gothersgade 14, 4. Mib. 3. Sal.

Telf. 449y.

*Moderne Bind til alle Værker.
Største Udvalg i Forsatspapir.*

Billige Priser.

WINKEL & MAGNUSSENS KUNSTHANDEL

Mohr & Hvenegaard
Indrammede Billeder — Gamle Kobberstik
Alle Slags Reparationer — Kunstindustri
HØJBROPLADS 7

Pianoer
nye og brugte, sælges og ud-
lejes billigst med fuld Garanti
paa moderateste Vilkaar.
Nørrevoldgade 78

Tlf. 17053.

Dukkevogne
Gyngeheste
Børnemøbler
Gynger
Slæder
Kjælker
m. m.

Største Udvalg i København.

A. V. HANSEN

Vodrofsvej 22. — Telf. 1985.

Filial: Tullingsgade 3. Tlf. Vester 1463

NORDISK KUNSTANSTALT

VESTERBROGADE 67⁴ (Westend)

TLF. 4481

LYSTRYK, SAAVEL PAA HAAND-
SOM HURTIGPRESSE

CLICHEANSTALT

Mineralvande

fra

Maglekilde og Frederiksberg

Brøndanstalt

er absolut de bedste.

== Forlang dem overalt. ==

Pengeskabe

forfærdiget af
bedste udsøgt
Materialie.

Belønnet med Guldmedaile.

engekasser, Dokumentkasser

fra 10 Kr.

Alt Kunstsmedearbejde udføres.

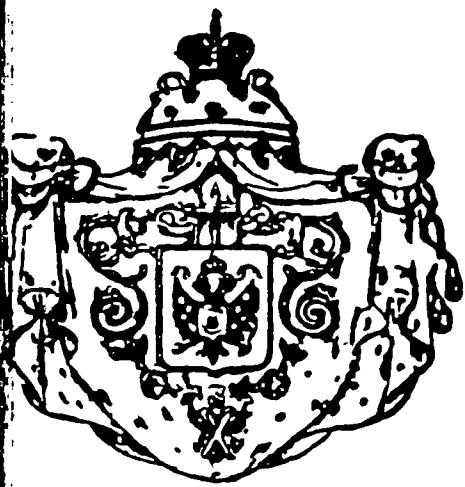
Peter Sørensen, Nørrevoldgade 22
(midt for Ørstedsparken)

Butik Telf. H 223.

Værksted Telf. 29536x.

••••• 12, Pilestræde 12 •••••
(tidligere Kronprinsensgade 6)
Væveri- & Manufacturhus.
Brude-Udstyr. Linned-Udstyr. Senge-Udstyr.

Kejserlig russisk

Hofleverandør

R.

VERS

& Co.

Maltextraktøl

(dansk Sundhedsøl)
40 Øre pr. 1/2 Fl.

Export-Malt-Extrakt

(skattefrit)

25 Øre pr. 1/2 Fl.

Maltsaft

Glas & Dunke

til

Altur i Hjemmet.
Lorlang Brugsanv.

Malt-Bolseher

enthol do.

gefær do.

m. m.

Øs Vægt og i gule,
ovale Blikdaaser
à 15 og 25 Øre.

Podapastiller

(store og smaa)
Øs Vægt, i Ruller
og i Æsker
à 10 og 25 Øre.

Fabrik:

Stre Fasanvej 15

Copenh. F. Telef. 3282.

Kgl. Hof Møbelfabrikant

C. B. Hansen's

Etabl.

Ældste

Møbelfirma i

København.

St. Kongensgade 29.

SMUKKESTE UDVALG I MØBEL-
UDSTYR — ORIGINALE TEGNING-
ER — PRIMA UDFØRELSE TIL
MEGET MODERATE PRISER.

Største Lager af

* Brude-Udstyr *

Kronprinsensgade 16.

CHR. ERIKSEN

Køb og Salg

af brugte Bøger.

Størst Fordel bydes af

Th. Johansens
Antikvariat,

12-14, Fiolstræde 12-14

vis à vis Universitetsbibliotheket.

Kataloger over brugte Bø-
ger sendes gratis overalt.

J. GOMHENS BOGTRYKKERIE
(GEORG A. BACH)

Skal Kærlighed

Dem Lykke bringe,

Køb Amandus Petersens

Forlovelsesringe.

Kurvekufferter.

Kurvemøbler.

Stort Udvalg

Billige Priser.

E. G. Bülow.

12, Nørrebrogade 12.

Tlf. Nora 535.

PIATTI'S

Skotøjsforretning

(48 Filialer i Europa.)

Pariser, Wiener, Amerikansk Façons.

En Pris: **Kr. 12.50**

Vimmelskiftet 43,

København K.

V. Gigas' Vinlager

ved OTTO SANDBERG.

Knabrostræde 1a

anbefaler

vellagrede Vine af alle Slags

til meget moderate Priser.

General-Agentur for

PAUL JURGENSEN, BORDEAUX.

Telefon 1283.

MAUPASSANT SAMLEDE VÆRKER

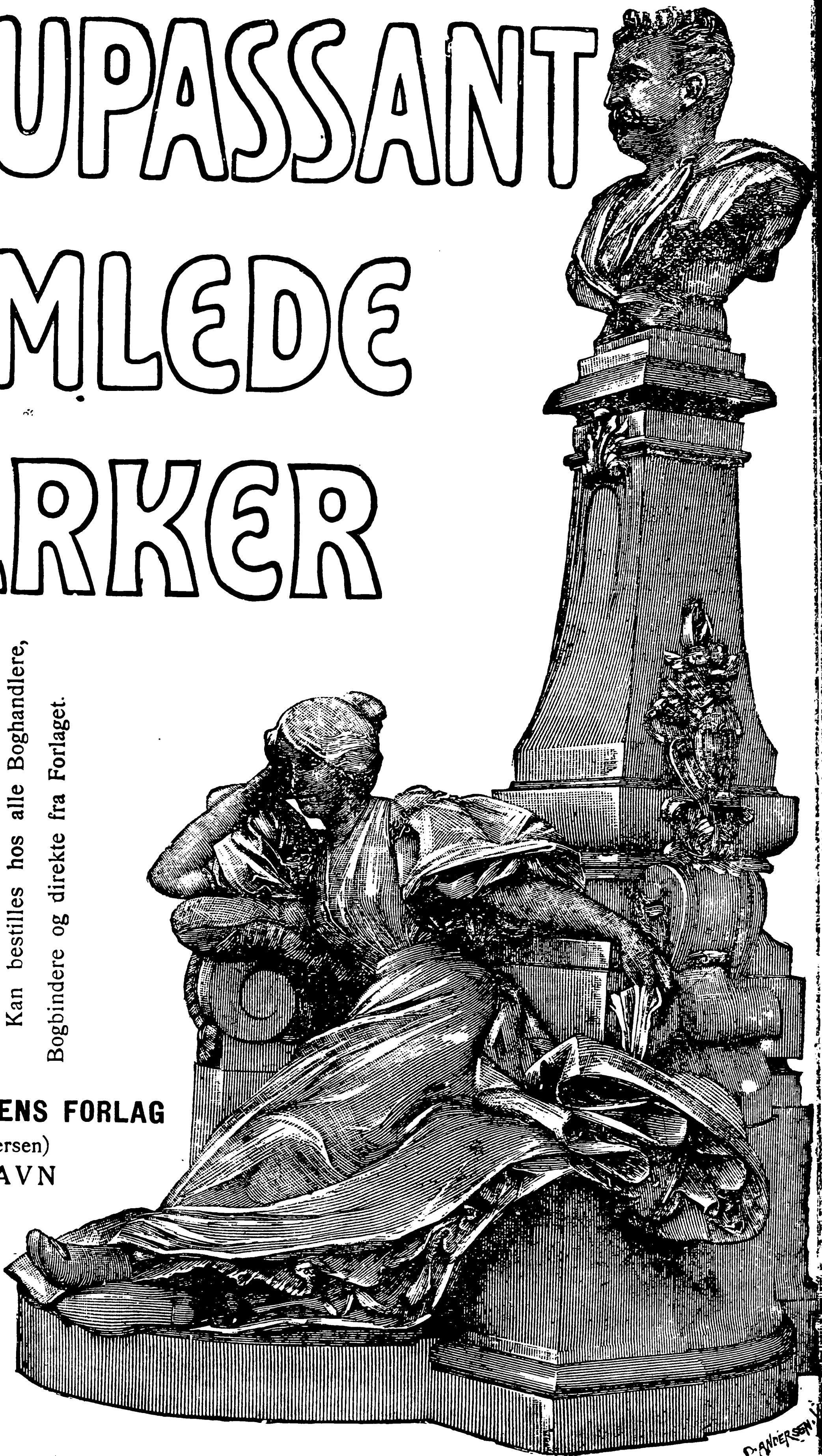
Til de afsluttede Værker foreligger
komponerede Bind. Løse Bind 90
Øre. Bind og Indbinding 140 Øre.

Kan bestilles hos alle Boghandlere,
Bogbindere og direkte fra Forlaget.

forhen **A. CHRISTIANSENS FORLAG**
(Hermann-Petersen)
KØBENHAVN

221. HEFTE

30 ØRE

Guy de Maupassants Monument i Park Monceau i Paris.

Casilda

Fra
**JF BRØNNUM
& Co.s**

dstyrslager,
Holbergsgade 4
(for Studenterforeningen)
anbefales:

ail. Kogekar i alle
tørrelser og Fa-
ons,
illonskjedler,
tekjedler,
p Gemyse-
jedler,
retkjedler med
lhørende Kurve,
terpander,
atpander,
dingforme,
nske Geléforme,
rik. Frysema-
kiner,
rme,
srande,
gepander med
lhørende Forme,
dknive,
sørtknive,
inchersaxe,
gelaag,
eletfade

samt

. ALT . .

henhørende til
**us- & Køkken-
inventar.**

discouranter over alle
tikler med vedføjede
ter over samlede Ud-
tyr tilsendes franco.

Telefon 1255.

Haandrullet Brasil Cigar, 5 Kr. pr. 100 Stk., mild og mellemstærk.
Tobaksfabrikken DANMARK, Niels Hemmingsensgade 20, Telf. 5621.

CARL G. SCHERFIN
Østerbros Vinhandel
ØSTERBROGADE 54. — Telef. 5054.

Største Lager af
Likører (83 Mærker)
Champagne (51 Mærker)
Whisky (67 Mærker)

Barnängens Blæk

faas overalt.

Man skal drikke Dus

Champagne, Reims.

Marque déposée en 1906.

Generalrepræsentant

for

Danmark, Finland, Norge
og Sverig

N. LORENTZEN

Vesterbrogade 34.

Tif. 9899.

**Marius Lunds
Vinforretning**

er flyttet til

Holbergsgade 1
(Studenterforeningen)

SPECIALITET: }

Reichardt Bona Chokolade.

Vilhelm Hansen & Co.

Nørrebrogade 30.

Toilet-Sæber

og

Parfumer

danske og udenlandske.

Stort Udvalg i

Svampe.

KØB POSTPAPIR EFTER VÆGT.

**3-stjernet
POSTPAPIR**
60 Ør. pr. 6, 10 & 5 Kr.

RESTER AF 50 Øre. Konvolutter 25 Øre pr 100 St.
POSTPAPIR

HAAGENSEN & Co. Købmagergade 52.
ved Rundetaarn.

F. A. Geisler & Sønners
Bogbinderi
Gothersgade 14, 4. Mib. 3. Sal.
Telf. 449 y.
Moderne Bind til alle Værker.
Største Udvalg i Forsatspapir.
Billige Priser.

**WINKEL & MAGNUSSENS
KUNSTHANDEL**
Mohr & Hvenegaard
Indrammede Billeder — Gamle Kobberstik
Alle Slags Reparationer — Kunstindustri
HØJBROPLADS 7

Pianoer
nye og brugte, sælges og ud-
lejes billigst med fuld Garanti
paa moderateste Vilkaar.
Nørrevoldgade 78

TEL. 17053.

**Dukkevogne
Gyngeheste
Børnemøbler
Gynger
Slæder
Kjælker**
m. m.

Største Udvalg i København.
A. V. HANSEN
Vodrofsvej 22. — Telf. 1985.
Filial: Tullingsgade 3. Tlf. Vester 1463

NORDISK KUNSTANSTALT
VESTERBROGADE 67⁴ (Westend)
TLF. 4481
**LYSTRYK, SAAVEL PAA HAAND-
SOM HURTIGPRESSE**
CLICHEANSTALT

Mineralvande
fra
Maglekilde og Frederiksberg
Brøndanstalt
er absolut de bedste.
= Forlang dem overalt. =

Pengeskabe forfærdiget af
bedste udsøgt
Materiale.
Belønnet med Guldmedaile.
engekasser, Dokumentkasser
fra 10 Kr.

Alt Kunstsmedearbejde udføres.
Peter Sørensen, Nørrevoldgade 22
(midt for Ørstødsparken)
Butik Telf. H. 223. Værksted Telf. 29536 x.

••••• 12, Pilestræde 12 •••••
(tidligere Kronprinsensgade 6)
Væveri- & Manufacturhus.
Brude-Udstyr. Linned-Udstyr. Sengen-Udstyr.

Kejserlig russisk

Hofleverandør

R.

EVERS

& Co.

Maltextraktøl

(dansk Sundhedsøl)

40 Øre pr. 1/2 Fl.

Export-Malt-Extrakt

(skattefrit)

25 Øre pr. 1/2 Fl.

Maltsaft

i Glas & Dunke

til

Malkur i Hjemmet.

Forlang Brugsanv.

Malt-Bolseher

Menthol do.

Ingefær do.

m. m.

Løs Vægt og i gule,

ovale Blikdaaser

à 15 og 25 Øre.

Sodapastiller

(store og smaa)

Løs Vægt, i Ruller

og i Æsker

à 10 og 25 Øre.

Fabrik:

Østre Fasanvej 15

København. F. Telef. 3282.

Kgl. Hof Møbelfabrikant

C. B. Hansen's

Etabl.

Ældste

Møbelfirma i

København.

St. Kongensgade 29.

SMUKKESTE UDVALG I MØBEL-
UDSTYR — ORIGINALE TEGNING-
GER — PRIMA UDFØRELSE TIL
MEGET MODERATE PRISER.

Største Lager af

* Brude-Udstyr *

Kronprinsensgade 16.

CHR. ERIKSEN

Køb og Salg

af brugte Bøger.

Størst Fordel bydes af

Th. Johansens

Antikvariat,

12-14, Fiolstræde 12-14

vis à vis Universitetsbibliotheket.

Kataloger over brugte Bø-
ger sendes gratis overalt.

J. COHEN'S BOKTRYKKERIBOG
16 GEORG A. BACHS

Skal Kærlighed

Dem Lykke bringe,

Køb Amandus Petersens

Forlovelsesringe.

Kurvekufferter.

Kurvemøbler.

Stort Udvalg

Billige Priser.

E. G. Bülow.

12, Nørrebrogade 12.

Tlf. Nora 535.

PIATTI'S

Skotøjsforretning

(48 Filialer i Europa.)

Pariser, Wiener, Amerikansk Façons.

En Pris: **Kr. 12.50**

Vimmelskiftet 43,

København K.

V. Gigas' Vinlager

ved OTTO SANDBERG.

Knabrostræde 1a

anbefaler

vellagrede Vine af alle Slags

til meget moderate Priser.

General-Agentur for

PAUL JURGENSEN, BORDEAUX.

Telefon 1283.

MAUPASSANT SAMLEDE VÆRKER

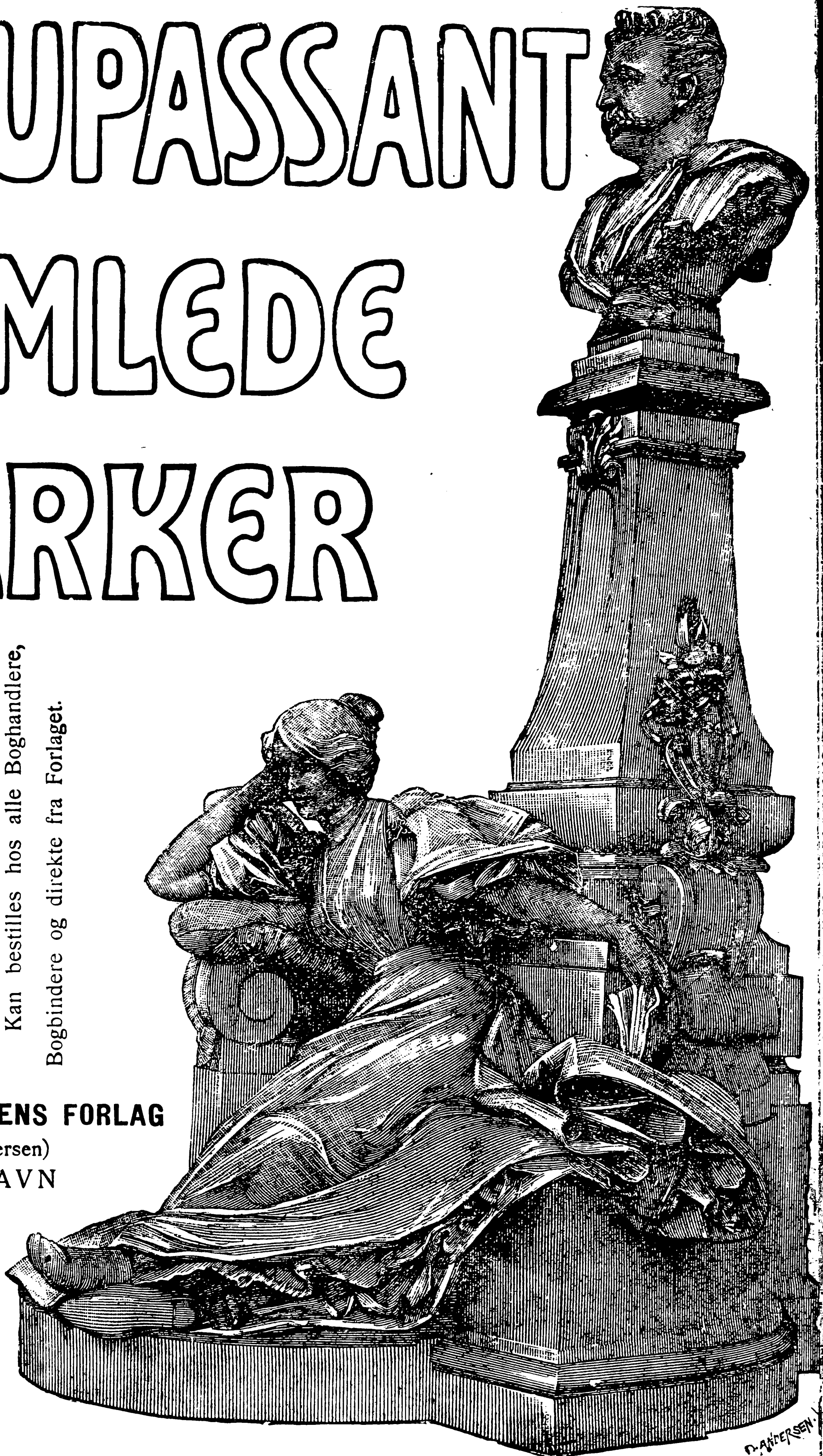
Til de afsluttede Værker foreligger
komponerede Bind. Løse Bind 90
Øre. Bind og Indbinding 140 Øre.

Kan bestilles hos alle Boghandlere,
Bogbindere og direkte fra Forlaget.

forhen **A. CHRISTIANSENS FORLAG**
(Hermann-Petersen)
KØBENHAVN

222 HEFTE

30 ØRE

Guy de Maupassants Monument i Park Monceau i Paris.

Casilda

Fra

F BRØNNUM & Co.s

styrslager,

Holbergsgade 4

(Studenterforeningen)

anbefales:

1. Kogekar i alle

ørrelser og Fa-

ns,

flonskjedler,

skjedler,

o) Gemyse-

edler,

etkjedler med

hørende Kurve,

erpander,

spander,

lingforme,

iske Geléforme,

rik. Frysema-

liner,

me,

rander,

epander med

hørende Forme,

knive,

ørtknive,

chersaxe,

elaag,

etfade

samt

. **ALT** . .

henhørende til

s- & Køkken-

Inventar.

—
Couranter over alle
der med vedføjede
r over samlede Ud-
tilsendes franco.

Telefon 1255.

Haandrullet Brasil Cigar, 5 Kr. pr. 100 Stk., mild og mellemstærk.
Tobaksfabrikken DANMARK, Niels Hemmingsensgade 20, Telf. 5621.

CARL G. SCHERFIN
Østerbros Vinhandel
ØSTERBROGADE 54. — Telef. 5054.

Største Lager af
Likører (83 Mærker)
Champagne (51 Mærker)
Whisky (67 Mærker)

Barnängens Blæk

faas overalt.

Man skal drikke Dus

Marque déposée en 1906.

Generalrepræsentant

for

Danmark, Finland, Norge

og Sverig

N. LORENTZEN

Vesterbrogade 34.

Tif. 9899.

Marius Lunds Vinforretning

er flyttet til

Holbergsgade 1
(Studenterforeningen)

SPECIALITET:

Reichardt Bona Chokolade.

Vilhelm Hansen & Co.

Nørrebrogade 30.

Toilet-Sæber

og

Parfumer

danske og udenlandske.

Stort Udvalg i

Svampe.

KØB POSTPAPIR EFTER VÆGT.

**3-stjernet
POSTPAPIR**
60 Ør. pr. 6, 10 & 5 Kr.

RESTER AF 50 Øre Konvoluter 25 Øre pr 100 St.
POSTPAPIR

HAAGENSEN & Co. Købmagergade 52
ved Rundetaarn

F. A. Geisler & Sønners
Bogbinderi
Gothersgade 14, 4. Mlb. 3. Sal.
Telf. 449 y.
Moderne Bind til alle Værker.
Største Udvalg i Forsatspapir.
Billige Priser.

**WINKEL & MAGNUSSENS
KUNSTHANDEL**
Mohr & Hvenegaard
Indrammede Billeder — Gamle Kobberstik
Alle Slags Reparationer — Kunstindustri
HØJBROPLADS 7

Pianoer
nye og brugte, sælges og ud-
lejes billigst med fuld Garanti
paa moderateste Vilkaar.
Nørrevoldgade 78

Tlf. 17053.

**Dukke vogne
Gyngeheste
Børnemøbler
Gynger
Slæder
Kjælker**
m. m.
Største Udvalg i København.
A. V. HANSEN
Vodrofsvej 22. — Telf. 1985.
Filial: Tullingsgade 3. Tlf. Vester 1463

NORDISK KUNSTANSTALT
VESTERBROGADE 67⁴ (Westend)
TLF. 4481
**LYSTRYK, SAAVEL PAA HAAND-
SOM HURTIGPRESSE**
CLICHEANSTALT

Mineralvande
fra
Maglekilde og Frederiksberg
Brøndanstalt
er absolut de bedste.
= Forlang dem overalt. =

Pengeskebe forfærdiget af
bedste udsegt
Materialie.
Belønnet med Guldmedaile.
engekasser, Dokumentkasser
fra 10 Kr.
Alt Kunstsmedearbejde udføres.
Peter Sørensen, Nørrevoldgade 22
(midt for Ørstedsparken)
Butik Telf. H. 223. Værksted Telf. 29536 x.

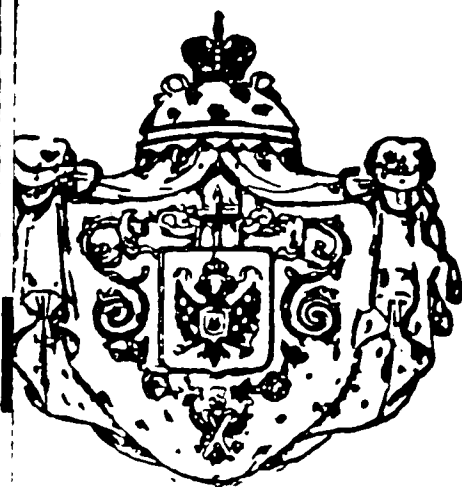
(tidligere Kronprinsensgade 6)

Brude-Udstyr. Linned-Udstyr. Senge-Udstyr.

Væveri- & Manufacturhus.

Kejserlig russisk

Hofleverandør
R.

EVERS
& Co.

Maltextraktøl

(ansk Sundhedsøl)
40 Øre pr. 1/2 Fl.

Export-Malt-Extrakt

(skattefrit)
25 Øre pr. 1/2 Fl.

Maltsaft

Glas & Dunke
til

Maltkur i Hjemmet.
Lorlang Brugsanv.

Malt-Bolseher

Menthol do.

Gegefær do.

m. m.
Søs Vægt og i gule,
ovale Blikdaaser
på 15 og 25 Øre.

Podapastiller

(store og smaa)
Søs Vægt, i Ruller
og i Æsker
på 10 og 25 Øre.

Fabrik:
Store Fasanvej 15
København. F. Telef. 3282.

Kgl. Hof Møbelfabrikant

C. B. Hansen's
Etabl.

Ældste

**Møbelfirma i
København.**

St. Kongensgade 29.

SMUKKESTE UDVALG I MØBEL-
UDSTYR — ORIGINALE TEGNING-
GER — PRIMA UDFØRELSE TIL
MEGET MODERATE PRISER.

Største Lager af

* Brude-Udstyr *

Kronprinsensgade 16.

CHR. ERIKSEN

**Køb og Salg
af brugte Bøger.**

Størst Fordel bydes af

Th. Johansens
Antikvariat,
12-14, Fiolstræde 12-14

vis à vis Universitetsbibliothekot.

Kataloger over brugte Bø-
ger sendes gratis overalt.

Skal Kærlighed
Dem Lykke bringe,
Køb Amandus Petersens
Forlovelsesringe.

**Kurvekufferter.
Kurvemøbler.**

**Stort Udvalg
Billige Priser.**

E. G. Bülow.
12, Nørrebrogade 12.
Tlf. Nora 535.

PIATTI'S

Skotøjsforretning

(48 Filialer i Europa.)

Pariser, Wiener, Amerikansk Façons.

En Pris: **Kr. 12.50**

Vimmelskæftet 43,
København K.

V. Gigas' Vinlager

ved OTTO SANDBERG.

Knabrostræde 1a

anbefaler

vellagrede Vine af alle Slags

til meget moderate Priser.

General-Agentur for

PAUL JURGENSEN, BORDEAUX.

Telefon 1283.

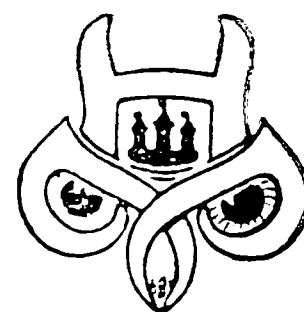
SAMLEDE VÆRKER AF
GUY DE MAUPASSANT

KÆRLIGHED

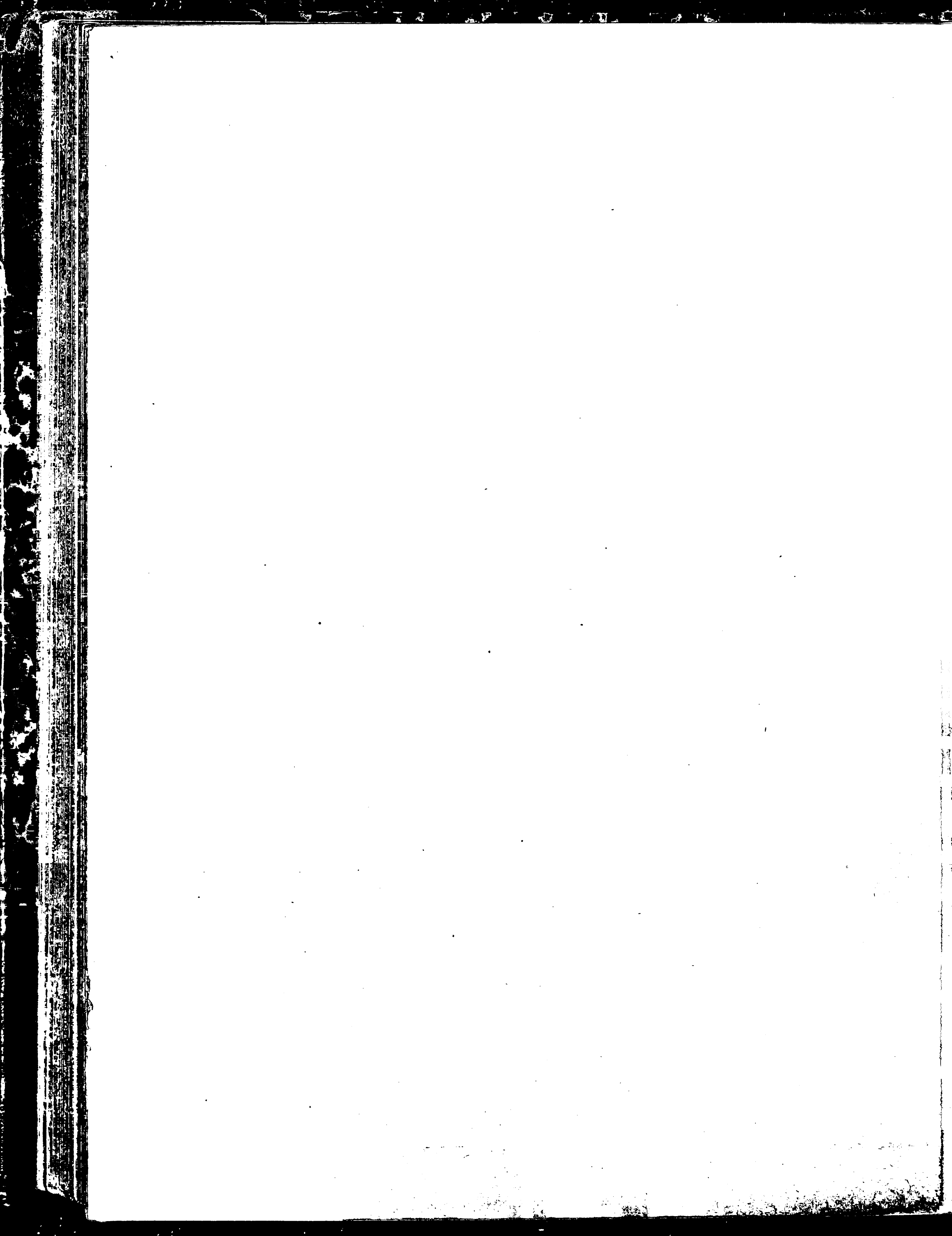
Paa Dansk ved
LOULOU LASSEN

Illustreret af
JULIAN DAMAZY

Træsnit af
G. LEMOINE

fh. A. CHRISTIANSENS FORLAG
(HERMANN-PETERSEN)
KØBENHAVN

Af

GUY DE MAUPASSANTS SAMLEDE VÆRKER

PAA DANSK VED LOULOU LASSEN

er hidtil udkommet:

- ET LIV (Ill. af A. Leroux). Pris Kr. 4.20, indb. i komp. Bind Kr. 5.60.
SMUKKE VEN (Ill. af F. Bac). Pris Kr. 6.45, indb. i komp. Bind Kr. 7.85.
VED BADESTEDET MONT ORIOL (Ill. af F. Bac). Pris Kr. 5.10, indb. i komp.
Bind Kr. 6.50.
STÆRK SOM DØDEN (Ill. af André Brouillet). Pris Kr. 4.45, indb. i komp.
Bind Kr. 5.85.
VORT HJÆRTE (Ill. af René Lelong). Pris Kr. 3.50, indb. i komp. Bind Kr. 4.90.
FRØKEN FIFI (Ill. af L. Vallet). Pris Kr. 2.40, indb. i komp. Bind Kr. 3.80.
FLOMMEN (Ill. af Jeannot). Pris Kr. 3.90, indb. i komp. Bind Kr. 5.30.
FRU TELLERS PENSIONAT (Ill. af René Lelong). Pris Kr. 3.30, indb. i
komp. Bind Kr. 4.70.
SNEPPENS HISTORIER (Ill. af Lucien Barbut). Pris Kr. 2.85, indb. i komp.
Bind Kr. 4.25.
MISS HARRIET (Ill. af Ch. Morel). Pris Kr. 3.85, indb. i komp. Bind Kr. 5.25.
I MAANESKIN (Ill. af Lucien Métivet). Pris Kr. 3.00, indb. i komp. Bind
Kr. 4.40.
MASKEN (Ill. af M. d. Lambert). Pris Kr. 3.00, indb. i komp. Bind. Kr. 4.40.
VANDRELIV (Ill. af Lanos). Pris Kr. 2.75, indb. i komp. Bind Kr. 4.15.
FRU HUSSONS DYDSDRAGON (Ill. af V. Rottembourg). Pris Kr. 2.75,
indb. i komp. Bind Kr. 4.15.
SØSTRENE RONDOLI (Ill. af René Lelong). Pris Kr. 3.25, indb. i komp.
Bind Kr. 4.65.
PIERRE OG JEAN (Ill. af Geo-Dupuis). Pris Kr. 3.00, indb. i komp. Bind
Kr. 4.40.
TIL VENSTRE HAAND (Ill. af Lobel-Riche). Pris Kr. 2.75, indb. i komp.
Bind Kr. 4.15.
YVETTE (Ill. af Cortazzo). Pris Kr. 3.00, indb. i komp. Bind Kr. 4.40.
KÆRLIGHED (Ill. af Julien-Damazzy).

Bind og Indbinding af **dette** Værk 1 Kr. 40 Øre.

Løse Bind 90 Øre.

Kan bestilles gennem alle Boghandlere og direkte fra Forlaget

fh. A. CHRISTIANSENS FORLAG — KØBENHAVN.

